

ANUARIUL
UNIVERSITĂȚII DIN IASI

PE

Anul Școlariu 1896 – 97

IASI
TIPOGRAFIA NATIONALA
11 STRADA ALEXANDRI II.
1898.

Muzeul Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
www.muzeul.uaic.ro

regulată Universității i se va libera o *cartă de student* după modelul anexat la acest regulament.

Cartile de student se liberează la începutul fie cărui an școlar de la decanatele respective și sunt valabile numai pentru acel an școlar.

Carta nouă nu se liberează de cât după prezentarea celei vechi, care se anulează.

Art. 11. Studenții sunt datori să prezinte cartă la ori ce cerere a unui profesor sau a secretarilor Universitari.

La caz de trebuință se va putea interzice intrarea la un curs ori-cărei persoane, care nu ar posedea cartă de student ală facultății respective.

Art. 12. Dacă s'ar dovedi că un student a împrumutat cartă sa altei persoane, care e sau nu student, cartă acea va fi anulată prin publicații în Aula Universității și în ziare, iar studentului i se va libera o altă cartă, și i se va putea aplica una din pedepsele disciplinare prevădute la art. 19 al acestui regulament.

Ori ce persoană care s'ar dovedi că s'a servit fără drept de o cartă de student va fi pasibilă de penalitățile dictate de lege.

Art. 13. Când un student și-a perdut cartă, va face cunoscută aceasta Decanatului Facultății respective, care va anula cartă perdută ca și în art precedentă și va libera studentului alta.

Art. 14. Fie care profesor va controla frecvența regulată a cursului seu din partea studenților.

Acest control este obligatoriu pentru conferinți și lucrări practice.

Controlul se face după dispozițiile regulamentare ale fie-cărei facultăți.

Art. 15. Profesorii au dreptul a nu admite la examen pe studenții cari nu au urmat regulat cursurile, conferințele și lucrările practice regulamentare.

Art. 16. Examenele pentru fie-care an nu se pot trece de cât înaintea Facultății, unde studentul a fost înscris anulă acela.

Această dispoziție nu se aplică examenelor pentru diploma de licență sau doctorat.

Art. 17. Examenul în care se constată o fraudă este nul.

Nulitatea se prezintă imediat de profesorul său de jurul înaintea căruia se trece examenul.

Rectorul decide dacă nu se cuvine a se aplica și o altă pedeapsă fraudatorului sau complicilor sei.

Art. 18. Studenții Universitari sunt datori să aibă atât în Universitate cât și afară din Universitate o purtare cuviincioasă.

În această privință ei sunt supuși atât în cuprinsul Universității cât și în afară, privigherei autorităților Universitare așa cum sunt constituite prin legi și regulamente.

Art. 19. În caz de abateri de la datoriile lor de studenți, de turburări, de insubordinație sau lipsă de respect către profesori și autorități școlare, studenții vor fi supuși la următoarele penalități.

a) Admonestarea de către Decan sau de către Rector.

b) Interdicția provisorie de la unul sau mai multe cursuri.

c) Perderea dreptului de a se prezenta la o sesiune de examene sau la două consecutive.

d) Excluderea pentru tot-dea-una din Universitate.

e) Excluderea pentru tot-dea-una din ambele Universități.

Decanul poate aplica pe cea de sub litera *a*. Rectorul pe cele de sub *a* și *b*. Consiliul Decanilor presidat de Rector pe ori care.

Pedeapsa de excludere pentru tot-dea-una de la o Universitate sau de la amândouă se pronunță cu dreptul de recurs la Minister.

Art. 20. Când pedeapsa excluderii din ambele Universități s'a pronunțat contra unui student, Rectorul face cunoscută această dispoziție și ceilalte Universități.

Art. 21. Acțiunea disciplinară a Universității este independentă de acțiunea altor autorități competente, conform legilor existente.

Art. 22. In caz de trebuință pentru a evita sau potoli turburări, Rectorul împreună cu Decanul poate pronunța suspensiunea unui curs.

Dacă termenul de suspensiune este mai mare de 15 zile, această măsură va trebui să aibă aprobarea Ministerului.

Aprobarea se va cere și în caz, când același curs va fi fost suspendat de mai multe ori în același an școlar, așa că suma zilelor de suspendare să treacă peste 14 zile.

Art. 23. Acest regulament se va pune în lu-

crare la începutul anului școlar, care va urma după promulgare.

Dispozițiile transitorii relative la examenele studenților înscriși înainte de această dată se vor lua de Consiliile facultăților.

Semnați

T. Maioreșcu, N. Culianu, C. Dimitrescu Iași
Ar. Densușeanu.

O atențiune asupra educațiunei în scoli

și

Asupra direcțiunei ce trebuie să se dea, studiului științelor Fisisco-naturale.

Există o tradițiune în Universitățile noastre, la începutul fie-cărui an scolar, după ce mai întâi ne îndreptăm privirile înspre viitor și prin o manifestație smerită, ce numim rugăciune, dorim ca acel viitor să ne fie de folos—în specie, să trecem bine exami-nele și să fim sănătoși,—ca unul din Profesori a diferitelor facultăți, să ție o . . . . . cum să zicem ? o prelegere, o conferință ? o disertație ? nu, mai bine o consfătuire.

Și de sigur că o consfătuire și nu o *lecțiune*; această din urmă cerând un subiect cu desăvârșire restrîns—ca să poată fi spus în timpul de un ceas—și dacă ții în samă, că trebuie să fie și de un folos, cum în totdeauna ai să te găsești în față cu necunoscuta, acea *lecțiune* nu poate fi o *lecțiune*.

Pe când, dacă e vorba de o singură cuvîntare, de o convorbire între Profesori și studenții Universității,

lucrul să simplifice și mi se pare că, obiceiul de care vă vorbiam, își are rezonul său.

Și să nu se creadă, că nu vor fi subiecte nouă, mai în fie-care an, pentru asemenea convorbiri. Interesele scoalei și mai presus, interesele societății, sunt numeroase și totul depinde—pe lângă numeroasele împrejurări ale mediului în care ne aflăm — de educațiunea indivizilor acelei societăți.

În asemenea condițiuni, cîte chestiuni importante, nu cer lămuriri rezezi și care nu pot veni decît, de la acei, în minile cărora educațiunea este încredințată.

Și am zis, în minile cărora este încredințată educațiunea copiilor, educațiunea viitorilor cetățeni, zicere, care spune atîta, în cât oamenii de stat, cetățenii iubitori de binele comun, Profesorii în genere, ar trebui să se gîndească la dînsa, cu mai multă chibzuință.

În adevăr d-lor, totul depinde de la educațiunea ce să dă tineritului.

Fără nici o discuție, noi Românii, suntem o rasă inteligentă. Cu toate acestea—să nu ne fie rușine să o spunem—nu suntem încă ceia ce ar trebui să fim. Nu e destul a fi *inteligent*, nu e destul a fi *învățat*, trebuie să mai fii și om de *caracter*, om de *inimă*, om cu *purtări bune* și aceste calități, să dobîndesc numai prin educațiune.

A gîndi bine și exprima ușor acele gîndiri, sunt în adevăr calități individuale, sunt daruri de a le naturei, și ele supuse educațiunei ; însă, pentru societate, nu e destul a avea în sinul ei, un număr mai mult sau mai puțin întins de asemenea indivizi, ai trebuie,

pentru binele ei, pentru binele comun, să aibă și indivizi de inimă, de caracter și cu purtări bune. Aceste calități să transmit și ele. O bunătate a unui individ, acaparează și pe alții. Nu e nevoie de exemple. Un om bun, poate face și pe un altul bun, bine înțales, totul relativ, dacă l'au luat de timpuriu. Și'n unele casuri, chiar presupunând că năravuri rele, au cuprinsu pe cine-va, tot, prin bunătate, prin acte laudabile, poți ajunge a-l desnărați, al face folositor societăței. Aceasta este educațiunea.

Domnilor, în *purtarea* unei persoane, găsești ceia ce gîndește; *purtarea* 4, ne arată starea lui de *educațiune*. Poate să fie inteligent, poate să știe și multă carte—vedeți fac o distincțiune—totuși *purtarea* acelei persoane, fie că insultă prin gazete, prin întruniri, prin localuri publice, fie că'n funcțiunea ce ocupă, murdărește prin vorbe, prin acte, tot ce-i să năzare, că nu e în concordanță cu gîndirele sale, înr'un cuvînt *purtarea* lui nu este în armonie cu acele daruri ce posedă și cu instrucțiunea ce a dobîndit și deci nu poate fi de folos societăței. Nu e destul a fi inteligent, ci trebuie să ai și *educațiune*, numai ca, putînd a îndruma persoanele, pe căile bune și demne.

Aceste sunt adevăruri ce nu au nevoie nici de exemple, nici de demonstrațiuni și de aceia vî spuneam, că toți și în special noi Profesorii, ar trebui să ne gîndim, pe lîngă o dezvoltare a învățămîntului, să dăm o mai încordată atențiune, tuturor actelor prin care putem îndruma tineritul—*viitorii ce-*

tăfeni—înspre dobîndirea de caractere și a face dintrînșii *oameni de inimă*, **Români adevărați**.

Cred dară, că v'ați convins, că nu ne lipsesc subiecte, pentru asemenea consfătuirii, de și natural, Profesorul va trebui să arate, partea slabă a educațiunei ce să practică și în atare condițiuni, își va atrage nemulțămiri din partea celora—cum să zicem—cu buza pe nas. Sunt de părere, a nu ne da într'o parte. Datoria ne impune a arăta rēul unde este și a căuta îndreptarea, chit ca cei ne-mulțămii să strige și să se dedee la actele ce *educațiunea lor* le va dicta. Pe noi să nu ne înspăimante acele acte.

Și dacă astăzi am curajul a spune, că tineritul nostru merge pe o cale rea și da alarma, că trebuie să ne gîndim la *educațiunea lor*, ce din nefericire să părăsește și'n *scoli* și'n casele părinților, o fac, cu consciința curată, căci așa îmi dictează și sarcina de profesor și sarcina de cetățean Român.

Aceasta este părerea mea. Așa s'a practicat însă pînă 'n present? Cel puțin, pe cât îmi aduc aminte, mai în totdeauna s'au ales unu subiectu din domeniul specialității profesorului însărcinat cu prelegerea și s'a ținut o lecțiune.

Anul acesta a venit rîndul Facultății de științi și onorabilii mei colegi, m'au însărcinat, pe mine, un Naturalist, a îndeplini acea sarcină.

Vă așteptați dară, la o lecțiune de Științele Naturale.

Ce v'ar folosi o asemenea lecțiune? căci ori și ce subiect aș alege, chiar și din acele așa numite

speculative și care de regulă să aleg în asemenea împrejurări, este cu neputință să nu cuprindă fapte necunoscute multora din auditori?

Eu nu sunt de părere, nu găsesc cu cale a te folosi de fapte, susținând o teorie, o părere oare-care, fără ca acele fapte să fie cunoscute și celor care te ascult. Alt-fel ar urma, că auditoriul să te creadă, fiind că le spui D-ta, sau un autor oare-care străin.

Și să luăm exemple:

O chestiune—și cu drept cuvânt—ce pasionează foarte mult pe *publicul* român în specie, este *Darwinismul*, cu toate consecințele acelei teorii.

Și fiind vorba de o teorie, să poate aventura—cine este iubitor de asemenea speculațiuni—la concluziuni din cele mai extravagante și dacă sunt mănuite și cu măiestrie, poate să și încinte, ba chiar să și convingă pe auditor.

Nu intră în obiceiul meu asemenea speculațiuni. Lamarkismul, Darwinismul și cele alte teorii ce s'a mai ivit, cuprind și fapte multe pozitive, razamate pe observațiuni morfologice, biologice pozitive. Nu este permis unui naturalist sincer, să traficheze cu acele fapte, prin urmare să treacă dincolo, de ceea ce știința pozitivă recunoaște.

Ori asemenea ne-încălecări, nu încălzesc publicul și atuncea, pentru admitor, nu este de vină *faptul în discuțiune*, ci *expunătorul, conferențiarul*.

Dar chiar presupunem că am sta mărginiți numai în domeniul pur științific și că profesorul are și darul de a mânui chiar gândirile abstracte, cu des-

tulă măiestrie, așa că publicul să se găsească mișcat—văzând oare-cum sub culori vii, cele ce aude—încă un asemenea subiect nu poate fi tratat în o simplă lecțiune și cu atât mai virtos, în o asemenea împrejurare.

Și nu poate, căci acele observațiuni de care vă vorbiam, ele trebuie să fie cunoscute, ca concluziile să se priceapă. Necunoscându-să trebuiesc lămurite. Din această dilemă nu să poate eși.

Și fiind că am amintit de *Darwinism* chestiune atât de frumoasă, atât de profundă, care au dat atita avânt biologiei, să-mi fie permis a spune, că adesea s'a vorbit despre dînsa, dar departe de a să fi arătat publicului, acele frumuseți de care vă vorbiam.

Să luăm un alt subiect, iarăși care pasionează publicul român. E vorba de *inteligentă* și dacă această facultate e specială—in gradul superlativ—numai așa numitului sex tare—(urît ar trebui să spunem, dacă pe cel-alt îl numim frumos)—sau și sexul frumos—care'l *reclamă* cu atita *reclamă*, o posedă în acelaș grad, dacă nu cumva, întru cît-va mai superior.

D'apoi Domnilor, aceasta nu este o chestiune, care poate fi rezolvită așa, cu una cu două. Pentru dînsa—pe lingă o mulțime de alte cunoștinți ce să cer din domeniul biologiei—trebuie timp, ca să-i stabilești mai întâi caracterele, cu care ai să te slujăști la *cîntărit*, ca să zic așa, și apoi să treci la acele măsurături și să vezi cine e, sau cine nu e, mai inteligent.

Așa numai a culege părerea cutarui sau a cută-

rui și a o mai îmbrobodi, fie cu exemple alese pentru ocaziune, fie cu deducțiuni earăși de ocaziune și de a colo a exclama cu sumeție, ba că e așa, ba că e altfel, aceasta nu se chiamă, nici discutie și nici procedare științifică.

Dar unde mai puneți că acest cuvânt de *intelligent*, este în gura fie-cărui și dăruit cu o ușurință—în unele împrejurări—și cu o sgîrcenie—în alte împrejurări—ce te înspăimântă. Numai cîte-va minute ai stat la o vizită și imediat ce ai părăsit casa, ești și taxat, *de* sau *ne-intelligent*.

Și dacă ținem samă că inteligența este *un dar de a înțalege ușor existența unui lucru* și că dacă sunt grade, să datoresce tocmai stărei individului, unii mai ușor putînd fi impresionați de *lucrul* sau de *cauzele* care'l pot pune în evidență, pe cînd alții cu mai mare greutate, de sigur că și aprecierile persoanelor, asupra inteligenții semenilor sîi, vor pluti între limite foarte îndepărtate. *Aprecierile atîrn și ele de starea inteligentă a individului însuși.*

Și acest dar, de cine mai depinde? Unde să pe-trec toate actele prin care noi luăm cunoștința de existența lucrurilor, sau prevedem acea existență? Experiențele ne dovidesc că în *Encephal*, această masă nervoasă de textură complicată, mult mai complicată decît mijloacele noastre isto-chimice, ne învoesc a urmări și a găsi.

Dacă este așa, ce? cîntărind encephalurile, vom capata date pozitive asupra gradului de inteligență? Și să nu să uite, că majoritatea celor ce vorbesc pro și

contra inteligenței indivizilor, vin cu asemenea cîntăriri. Știți ce resultă—de pozitiv—pentru știință, din asemenea proceduri și aprecieri, că e destul o marfă să tragă greu la cîntar, fără să mai cercetezi și calitatea ei!

Domnilor, nu volumul, nu greutatea encephalului—izolate luat—sunt factori în aprecierea gradului de inteligență a Raselor și a indivizilor. *Bichat* nu avea de cît jumătate de encephal, cea altă era atrofiată și cu toate acestea, este întemeitorul Anatomiei. Și apoi, a face asemenea măsurături, trebuie să aștepți că indivizii să moară. Ori după moarte, adesa să recunosc inteligențele, capacitățile multora, ce în cursul vieții lor, nu au avut de cît decepțiuni, și mai în totdeauna—chiar să pretinde—să-i dai asemenea calificative, de și cît a trăit, nimica nu te îndreptăți, la așa ceva. Nouă ne trebuie—după cum vedeți—alte criterie pentru a stabili inteligențele și să mai cere, din partea celor însărcinați cu asemenea aprecieri, ca ei să îdeplinească pînă la o limită înaintată, acea cerință și apoi să mai fie și imparțiali, fără idei preconceptuate, idei ce duc la rezultate fatale, la rezultate cu totul opuse. Și unde sunt acei oameni?

În definitiv, eată un al doilea exemplu ce dovidesc—că cel puțin pentru Naturaliști și chiar pentru filosofi—nu este această ceremonie, ocaziune de a desvolta în mod multămitor, asemenea chestiuni.

Ei bine, ce putem alege, ce am ales chiar pentru consfătuirea de astăzi?

Am ales o chestiune didactică, scoaterea la iveală a unui rău ce bîntue actuala societate română și prin câte-va exemple, a căuta să atrag luarea a-minte a tuturor, cu speranța de a vă îndemna înspre o îndrumare mai bună.

În adevăr Domnilor, cu modul nostru de a ne instrui—e vorba de învățămîntu dară—unde avem să ajungem?

Și să poate să nu ne punem o asemenea întrebare? Oare nu din școală—gradat gradat, cu cît înaintăm în învățatură—începem a ne alege ocupațiunile din viitor? Și ce ne alegem? Profesoratul, Magistratura, funcționarismul și chiar Inginerii, tot o funcțiune aleg. Cu toții tindem la bugetul Statului sau a Comunelor. Odinioară mai erau tendinți spre agricultură. Astăzi cu toții fugim și cu dreptu cuvînt. Așa ne instrui, în cât ne măgulim cu ideia de o leață fixă—cît să poate mai grasă, bine-înțales, și de aceea fugim cu toții la București—și apoi, ne mai gîndim și la bătrînețe, ca să avem o pensioară, pe lingă câte-va alte cașcavaluri—după cum să spune—cînd partidul său partidele vin la putere.

Spuneți vă rog, dacă nu este așa. Ori și ce funcționaraș, care nici prin cultură, nici prin inteligență, nici prin caractere, nici, nici, nici prin vre-o altă calitate mai deosebită, au ajuns a avea la o comună vre-o funcțiune salariată și ce spun? un vataș, un dascal, nu au alt gînd pentru copii lor, fete sau băieți—și mai ales fete, decît ai vedea profesori. Știți, a fi profesor, parcă ar fi așa ceva de ordinar,

de desprețuit, încât este destul să existi, ca să pretinzi!

Și uitați-vă la ce hal am ajuns. Pentru un loc—mai ales de profesoară—cîte 20—30 de concurente. De sigur, una reușește și cele alte 19 sau 29, plîng, să plîng, jurnalele scriu, părinții să burzulesc și cer creări de noi școli și natural te întrebi, D-zeule; unde avem să ajungem.

Și cînd sfătuești pe acești onorabili Părinți, că ar fi bine a mai îndrepta copiii lor și'n spre meserii, spre ex: a fi *Croitori* și *Croitorife*, meserie de care avem atita nevoie îți aprinzi pae în cap. Cum? fata d-sale, croitorită? Și cîte alte exclamații. Că vrei să înăduși inteligențele! Că învățatura este pentru toți! etc. etc.

Și am luat acest exemplu, putînd alege cîte altele.

A cu-i este vina? absolut numai a modului nostru de a îndrepta învățămîntul. Cînd în școală s'ar arăta, că tot atît de cinstit și de onorific este, a fi un bun meseriaș, ca și un bun avocat și că poți ca meseriaș, ajunge la onorurile cele mai mari ce și-a creat societatea actuală, fără a roși, de sigur că nu s'ar mai vedea nici acea *năvală* la funcțiuni și nici acele pretențiuni din partea părinților, care nu ved de cît prin *prisma stricată*, ce se află în școlile noastre actuale.

Și că'n adevăr aceasta este cauza, nu avem decît să urmărim, modul cum să preda la noi științele fisico-chimice și Naturale, basa industriilor.

Dar să va spune imediat, că nici în Liceile clasice

din străinătate, nu să predau aceste științi decât în mod pur științific, fără a să arăta, la fie-care corp studiat, la fie-care fenomen analizat și părțile practice, foloasele ce omeniarea poate trage din acele cunoștinți.

Să mi să deee voe, să afirm contrarul. În Franța, ve-ți vedea studenții ce întru în Facultate, secția naturală, cunoscând numele și chiar traiul a mii de animale, ceia ce la noi—pot spune—că absolut nici o dată nu s'au întîmplat. Cei ce să înscriu în străinătate, la Științele fisico-chimice, știu, cel puțin cum trebuie de procedat cînd e vorba de o manipulațiune, știu cum să o urnească din loc, pe cînd la noi, trebuie să-i arăți—în Universitate zic—cum să ție în mîna pînă și o prubetă.

Și nu e vina lor. E vina profesorilor și dacă vom proceda tot așa înainte, atuncea chiar și aceștia, ce acuma ies de prin băncile Universitare, vor preda aceste științi, tot după tipicul vechi — dacă nu și mai încărcat. Cred D-lor, că cu cît vor pune mai multe formule pe tabelă, cu cît vor intra în mai multe detalii descriind spre ex. : *Kariochineza*, că vor destiepta gustul pentru aceste științi și că acei elevi, odată ajunși în societate, vor ști să se folosească de cunoștințele ce au căpătat în Lycee.

Să înșal amarnic și probele le avem zilnic. Unde sunt acei mulți studenți—studente da, și să explică ușor, văzînd care este în Iași scoala de fete ce furnizează acel contingent—unde sunt zic acei studenți, care să vie să studieze Naturalele ? Numai și numai ace-

ia, care vroesc a fi profesori și care găsesc că sunt locuri la scoala Normală, numai așea vin. Și vin în mod silit, fără nici o tragere de inimă și fără nici o pregătire. Și de aceia nici nu putem reuși ale insufla frumuseța și importanța acestor științi. D-lor nu ved decât scopul material și propriu al lor, acel de a eși licențiați și de a ocupa o catedră. A avea în vedere, *rădicarea nivelului cultural* în țara românească, a căuta—tocmai folosindu-se de rezultatele acestor științi — *a rădica caracterul libertului*, într'un cuvînt, a le arăta și alte căi, de cît acele ale funcționarismului, pentru asigurarea unui bun trai, aceste sunt litere moarte.

Și după cum spuneam, ca să desvolți bunele calități în cine-va, trebuie să le posezi d-ta instructorul. Ca cine-va să se molipsască, trebuie ca D-ta să fi atins și calitățile transmitîndu-se—mai ales prin educațiune—de la un individ la altul.

Și chiar dacă în străinătate, aceste științi s'ar preda numai din punct de vedere pur științific—de și să fac manipulațiuni, experiențe,—totuși, noi nu ar trebui să'i urmărim numai pe acea cale, căci la dînșii este un alt factor însemnat, ce la noi nu există. Ved la fie-care pas, *colecțiuni, musee, usine*, aplicațiunea directă a rezultatelor științelor.

E destul a sta la vitrina unei magazii cu produse chimice, ca să învețe mai mult, decât ar asculta 100 de lecțiuni la școală. Vede în natură forma cristalină, chiar cum a cristalisat din soluțiune —dacă din soluțiune esă acea sare—âi vede coloritul, le compară și'n mod intuitiv, le învață.

Acelaş lucru pentru Naturalist. Stînd la vitrina unei magazii cu animale, vede ba o Insectă, ba un Arahnid, ba un Crustaceu, ba o Anemonă, în fine fel de fel de viităţi. Le observă, citeşte numele ce-i s'a dat şi nu le mai uită. Să duc prin muzee, să duc prin aquarii, prin grădini zoologice şi ved de aproape animale vii, chiar de acele ce nu trăesc prin Europa, şi astăzi citeva şi mâne altă ceva şi cunoscînțele lor să măresc.

Şi dacă ar fi numai atîta. Ai desvoltă gustul pentru a cunoasce mai de aproape acele fiinţi şi dacă are în busunar cîteva parale, este împins a cumpara ceva. Pasul întăi e greu, apoi merge de la sine şi astăzi a început a'şi face o colecţiune, cumpărînd şi mâne să duce să-şi o mărească, căutând singur.

Unde avem de aceştia la noi? Arataţi-mi un elev de prin lycee (excepţie unul la mie), dar studenţi de Universitate, viitori Naturalişti, că au făcut colecţiuni de animale?

Şi au să fie Naturalişti? Aceasta o pretind D-lor, însă să amăgesc pe dînşii. *Intuiţia intelectuală* este bună pentru Filosofie pentru studiul Istoriei, dar pentru Naturale, pentru Fizică şi Chimie, nu. Să cere pentru aceste sciinţi şi *Intuiţia sensibilă*. Când această din urmă este bine gravată în noi, numai atunci intuiţia intelectuală îşi are rolul sêu şi poate aduce foloase.

Să luăm şi de astă dată exemple.

Vedeţi cum să predă geologia şî'n clasele inferioare şî'n cele superioare din Lycee. Care de care

mai cu cap. Unii înşirînd la *Roci*—(şi ce caractere li să dau prin manualele respective!) şi care de care să întrec, prin a înşira mai multe. Acesta e scopul Geologiei? Da năuceşti numai elevii şi-i faci să fugă de Sc. Naturale, ca de ciună. Alţii găsesc cu cale, a da caracterele animalelor fosile, ba că aveau atîtia dinţi şi coada atitea vertebre, de aceia, coada era mai lungă sau mai scurtă şi cite şi cite alte nădravăni.

Dar, pentru D-zeu, la ce are să-i servească aceluî fînar, când va ajunge în vieţa practică, toate acele detaiiuri? Şi apoi, nu cunoasce el, şi nici nu are vreme a cunoasce animalele ce trăesc astăzi, şi încă al mai sileşti să mai înveţe organisarea fiinţilor dispărute?

Ei bine D-lor, dacă este o sciinţa care aduce multe şi multe foloase omenirei, este Geologia, nu-mai să scii să alegi, ce trebuie să înveţe un elev, ca să aibă şi *sciinţa*, să aibă şi gust sê-o înveţe şi să scie şi să profite de dînsa.

Şi cine poate scrie, cine poate preda această sciinţa aşa cum să cere, decât acel ce au sondat scoarţa pămîntului. Ori la noi, totul să învaţă din cărţi, totul să capătă prin intuiţie intelectuală şi nimic prin intuiţie sensuală. De aceia vezi scriindu-să că dacă vrei să găseşti un teren mai vechi, trebuie să săpi mai adînc—*nimic mai absurd* şi cu toate acestea să află scris prin Geologiele noastre—şi cînd e vorba de fosile, de aceia vezi trântit la *liste*, de'ti pui mînele în cap. Cit colo să vede că autorul, au

deschis un tratat de geologie francez sau german și ce i-a căzut sub deget, a tot pus.

Aceasta D-lor nu să chiamă nici geologie și nici știință.

Să luăm un fapt concret. *E vorba de apa de băut*, chestiune la ordinea zilei, nu numai pentru Iași, dar și pentru București și câte alte orașe din țară.

Cine scriu D-lor asupra acestei chestiuni și cine pun în practică ?

Adevărat că la noi, ca la nimenea.

Dar care jurnalist, nu scrie la noi asupra apei. Toți 'și dau părerile lor, toți sunt competenți. Și cum avem să ajungem la vre-un rezultat, când sunt atâtea moașe ?

Și cei însărcinați să pue în practică, și ei nu știu încotro să o dea: *primo*, din cauză că fie-care are pretențiunea de a ști ceva, relativ la apă, *secundo*, neavând încredere nici în trântii și nici în cei-alți.

Atuncea alerg la așa ziși *somități*. Să mi să dea voe să spun, că poți să fii îmbrăcat în niște șalvari, destul să ai un nume terminat cu *berg* sau cu *deau*, ca să fii somitate. Streinii numai sunt capabili de toate și pentru toate. Români, niște nimer-nici. Natural, fie-care judecă după sine, după valoarea lui și cum așa suntem crescuți, încât nu avem încredere în noi înșine, desigur că nu avem încredere și nici în ai noștri.

Ei bine, alerg la somități. Diurne și transporturi grase. Nălăgii și reclame prin jurnale. Resul-

tatele. . . . le vedeți, nule. Și multă vreme au să fie nule.

Oare, acuma doi ani, nu s'au făcut sondaje pe valea Țicăului, cu credința, că are să țîșnească apă, are să fie un puț artesian ? Și s'a cheltuit bani. Streinul au încasat bani și noi Români, pe de o parte ne-am făcut de rîs și pe de alta, am mai asvârlit pe gârta, încă o sumă de bani.

Dar oare era permis să se facă asemenea cheltueli ?

Permis pentru ai noștri, căci după cum v'am spus — toți sunt competenți. Așa de competenți, că au pus pînă și'n programul scolilor primare, să se explice *fîntănele artesiene*. Nu știu cei bătrâni, cei mari, cei care fac sondaje, ce vra să zică o asemenea fîntână, și să pretinde să o explice învățătorii și instructorii și să o înțeleagă un copil de 9 ani!

Nu era ertat D-lor, a să face asemenea cheltueli, chiar în cazul cînd nu s'ar fi știut structura geologică a localității, dacă s'ar fi știut în ce condițiuni anumite să poate avea o asemenea apă țîșnitoare.

Ei bine acelaș lucru și cu cele alte somități, ce au venit și ce vor mai veni, ca să ne spuie cuvîntul lor asupra aflării apei în jurul Iașului. Nici unul nu cunoaște adevărata structură geologică a localității și nici nu o au de unde să o cunoască, căci și ceia ce s'a scris, este greșit. Cum voiți dară, să vă spună ceva pozitiv, dacă nu are datele cuvenite. Și cum și cei din capul Comunei, habar nu au de unde vine apa eu zic habar, D-lor susțin că da, căci nu degeaba sunt Romîni, rasă capabilă a ști și ceia ce

nu este, numai să vroesci să scii), de sigur că nu scii nici în cotro să apuce și de cine să se ție.

Cât timp nu va veni în mijlocul lor unul de încredere în sine, care să cunoască și geologia localității și sorgintea apelor, și cât timp comuna nu să va hotări, ai da mîna liberă și a face ceia ce acela va cere, fără să mai asculte de vorbele lui X și de șoptele lui Y și mai ales de scrierile celor de la jurnale, atîta timp, chestiunea apei nu să va rezolvi, apă nu vom avea în Iași.

Vroiți D-lor, o conferență—ca să zic așa—asupra structurei geologice a localității și sorgintea izvoarelor de prin prejurimi, vă sunt la dispoziție. Nu are decât să mi să ceară și mă supun.

Să luăm un alt exemplu. De astă dată din chimie. Care Bacalaureat nu a studiat sp. ex.: *acidul sulfuric*, dar care știe, că este un product din cele mai industriale? Că după cîtimea de acid sulfuric ce consumă o țară, să poate calcula valoarea industrială al acelei țări? Există în majoritatea tratatelor de chimie? vi s'au spus? să spun prin licee? că dacă să prepară în o țară acid sulfuric, să poate provoca dezvoltarea a unui număr colosal de alte industrii și anume care și că dacă nu ai acel acid, nici cele alte nu pot fi create?

Adecă la ce ne folosește nouă, buimăcindu-ne capul, cu învățarea pe de-a rostul, că acidul sulfuric poate forma două feluri de seruri, că dacă îl amestecăm cu apă, volumul amestecului este în totdeauna mai mic decît volumul ambelor corpuri izolate, etc., etc., când

pentru fie-care din aceste, nu ni se arată partea practică, foloasele ce putem dobîndi cunoscînd acele proprietăți și punîndu-le în aplicațiune?

Pe de o parte—neconținut arătînd partea practică a proprietății studiate—să va atrage mai mult atențiunea elevului, va pricepe și va ținea minte cu mai multa ușurință, acele proprietăți, pe de altă parte, procedîndu-se astfel, să va deștepta în elevi, din cele di'ntăi clase lyceale, gustul pentru sciinți, văzînd, pe cîmp larg le asigură viitorul, pentru a se da la o muncă onestă, în schimbul unui profit real.

Nu este nevoie a discuta faptul acesta. Vorbiți cu elevii, întrebății și veți vedea că vă spun curat: *„Dar ce să fac cu chimia.”* Oare nu este un blestem, să spue ce să facă cu chimia, când milioanele, ce spun, miliardele să învîrtesc, de la pămînt la usinele chimice și de la usine la pămînt?

Și-ar fi prea mult de spus, dacă aș lua cu de amănuntul fie-care corp chimic ce studiëm în chimie și să vă arăt partea lui practică, fie imediată, fie în legătură cu alți corpi, pentru a dobîndi un anumit product industrial. Dar așa ar trebui predată chimia. A insista mai mult asupra acestor părți, decît, asupra unui nămol de proprietăți, care întru numai pe o ureche și ies pe cea altă, buimăcînd din cale afară pe toți cei ce învăț în mod serios. Și dacă m'aș raporta numai la Phosphor, eată o substanță de o așa importanță industrială, care să și studiază cu greutate și asupra căruia nu să atrage atențiunea tineritului, nefiind destul a spune că phosphorul ser-

vește la fabricarea chibriturilor. Și slava Domnului, sunt ciolane în țara Românească. Insistatus'au asupra pierderii colosale anuală, din cauza aruncării acestor ciolane?

Dar o *Rocă*, ca *Gypsul*, cât ar trebui să fie de bine lămurită de Profesori, ca să atragă luarea a-minte a tineritului, că pot găsi avuții în exploatarea ei. Și slava Domnului avem și Gypsul în țara noastră. Județul Neamțului cuprinde bancuri groase, numai nu sunt cunoscute.

Și cu acest *Gypsul*, eată încă o chestiune științifică de lămurit. Avem *Gypsul* ca *mineral* și tot sub numele de Gypsul, înțelegem o *Rocă*. Și în loc de a încarca Mineralogiele, a încarca studiul Mineralogiei, pînă și'n cursurile liceale inferioare, cu un nămol de nume de genuri și specii—care nu folosesc absolut la nimica—ar trebui să se silească elevii a raționa și a pătrunde, ceia ce în adevăr numim un *Mineral* și ce o *Rocă* și a nu-i sili să studieze—chiar în detalii dacă vroiți—decît numai acele geognostice și acele prețioase și a lăsa de o parte teancul debitat cu atîta dărnicie prin tratatele respective.

Nu să face știință Domnilor, cu procedeu obișnuit și venind la exemplul luat, să vă amintesc, foloasele de care vă vorbiam, că să pot dobândi din exploatarea gypsulului și din prefacerea lui în ipsos.

Mai întâi în construcțiuni. Cine au avut ocaziunea a vedea case modeste de locuințe de prin străinătate—nu mai vorbesc de Palaturi sau Musee—au admirat, cel puțin, frumuseța decorațiunilor pla-

foandelor, dacă nu cumva mai aveau și scările și antretul cu asemenea decorațiuni. Ceva simplu, dar încântător. Privirea să îndulcește și o senzație de plăcere te cuprinde. Și astăzi oleacă și mâne o leacă, și'n sufletul D-tale să deșteaptă gustul pentru frumos.

Unde avem noi așa ceva? Dar în casele celor mai bogați—excepție în București și încă din cele mai de curînd zidite—nu găsești de cît boiturele cele mai lipsite de ori ce fel de frumuseță. Și natural, decorul, nu poate fi plăcut, când îl imitezi prin un amestec de culori și când cel ce îl imitează, nu are absolut nici o idee de mînuitul boeilelor.

Și așa e de adevărat, încât pînă și în noua noastră Universitate, unde ipsosul—*productul Gypsulului*—s'a întrebuințat pe o scară așa de întinsă vedem părății mînjiți cu asemenea dungi și benze boite și din aspectul plăcut ce aveau, au ajuns cu desăvârșire respingători. Consecința, este a obiceiului de a boi părății și a lipsei de ori ce educațiune în ceia ce privește estheticul în construcțiuni. De lasau părății așa albi, culoarea plăcută a ipsosului de bună calitate și bine lucrat, aspectul galeriilor, a sălilor, era de o mie de ori, mai atrăgător.

Un singur arhitect să înceapă a introduce ipsosul, în decorarea caselor și este cu neputință, ca gustul să nu să deștepte în public și consecința va fi, pe deoparte, înlocuirea acelor mînjături—zise tapeturi—de pe părății odăilor, cu reliefuri, panouri, într'un cuvînt, cu decoruri artistice, pe de altă parte, să vor găsi oameni cari să vor deda la lucrul ipsosului și alții care vor exploata gypsul.

Și vă pot cita o întrebuintare a ipsosului, acum de curînd, care au contribuit foarte mult la înfrumusețarea orașului București cu ocașia venirii M. S. Impăratul Austriei. La eșirea din piața gărei, s'a rădicat în cîte-va zile, două pyramide—*fantasie*—dar mărețe, care dădeau pieței un aspect încântător, ceia ce nu l'ar fi dat vechiul nostru obicei, de a rădica pyramide în scânduri și a le acoperi cu verdeață. Tot astfel—în cîte-va zile—în o piață, s'a rădicat o fîntână monumentală. Putea să fie mai frumoasă, dar era frumoasă. Cu ipsos poți imita marmurele cele mai fine și la un moment dat, poți decora ce vroești și cu repeziciune și cu artă.

Dar în scolile ce zidim, întrebuintarea ipsosului în tencuirea sălelor cîte foloase nu ar aduce. Mai întăi unde puneți lumina albă curată ce aruncă. Apoi să pot spala părății cu buretele și 'n casuri de epidemii, se pot desinfecta sălile cu cea mai mare ușurintă, chiar și'n fie care zi, numai să ai servitori.

Pe acei părăți, se pot desena—de bunii desenatori—hărățile trebuitoare, care nu să mai șterg.

Să vă arăt o altă întrebuintare a *ipsosului* și încă poate, una din cele mai însemnate.

Ce poate fi mai instructiv de cât Museele. Avem așa ceva noi Ieșenii? Veți spune cu toții, *da*, avem „*Cabinetul de Sc. Naturale*” și „*Pinacoteca*”.

Multă lume le vizitează? Aci nu să va putea răspunde că *da*. Și cu drept cuvînt. Mai întăi avem o educațiune așa, că suntem indiferenți pentru dobândirea de asemenea avuții și ceva și mai regreta-

bil, suntem indiferenți, pentru tot ce este al nostru și cu admirațiune numai pentru ce este peste hotare.

Cum dară Museele noastre, așa cum sunt ele, vor fi vizitate și cum să vor înavuți. *Pinacoteca* cu 1000 de lei hărăziți de guvernul trecut pe anul 95—96, pe cînd 20.000 să dăduse celei din București (vedeți Bugetul Minist. Inst. pe 96—97 p. 254), de sigur că nu poate face mare progres. Unde sunt acele persoane filantropice, care să facă donațiuni de asemenea natură?

Dar cabinetul de Sc. Naturale, face ceva achizițiuni? să ocupă cu o clasare mai metodică a celor ce au? A trebuit să lupt cu înverșunare, pînă ce am isbutit a smulge de la cei ce conduc museul—acuma 10 ani—o sumă de 3000 lei și să'l înzăstrez cu nouă colecțiuni, așezând acea parte astfel cum trebuia să fie. De atuncea, absolut nimica. Domnilor din societate, le trebuesce capital în numărătoare și nu în efecte. Ce să faci? Așa este educația noastră. Dar în fine așa cum este, servește cabinetul, la instrucțiunea elevilor? Merg profesorii cu elevii lor să le arăte, macar Rocale și diferitele grupuri de animale? Nu Domnilor și nu să vor duce, pînă ce nu li să vor pune în regulament. Numai cînd stă scris la carte—după cum se spune—numai atuncea să îndeplinește acele fapte, ce ar trebui să fie făcute, fără nici o silire.

Da să venim la Ipsos. Nu să pot îmbogăți Museele, cu ori ce obiect de artă sau cu ori-ce animal, căci nu sunt atîtea exemplare. Așa sp. ex. avem vestitul odor, numit „*Cloșca de aur*.” Nu să

poate ori ce Museu, să o posede, căci numai un exemplar este. Totuși să pot avea imitațiuni și nu am să descriu acum, în ce chip să imitez pînă și statuile cele mai de valoare, cele mai artistice, slujindu-să de ipsos. Ei bine, avem noi în Museul nostru o asemeni-nea imitație a Closeei de aur? Nu și poftim în Museul de la *Nürnberg* și veți găsi așa ceva, cu inscripția „Dăruit de Majestatea Sa Regele Carol I“.

Eată D-lor un exemplu lovitor, de indiferența de care vă vorbeam, de disprețul ce punem pentru tot ce este artă, consecința involuntară a educațiunei noastre.

Și să se desvolte la noi gustul pentru artile frumoase!

Este o absurditate a să crede, că numai fiind înscris în Programe „*Cultura artelor frumoase*“ și că să vor numi Profesori respectivi prin Lycee și Gimnasilii, care vor îndeplini sarcinile puse, venind la școlile reglementare, că să vor desvolta vre-odată la noi aceste arte, că publicul va prinde gust pentru dînsele!

Trebue D-lor, să vadă, să simțească, să audă.

Auzi D-ta în străinătate copii din școlile primare, fredonând pe ulițe, bucați din opere sau operete, căci Duminicile, Serbătorile și Jolie au Musici ce le cînt prin grădinele din Cartierele respective. Și nu mai departe la noi spre ex.: la T. Neamțului, unde în cursul verei, Musica cîntă de 2 ori pe zi, vedem copii prinzând bucațile ce să repet zilnic și cîntându-le în urmă, în timpul cînd să joc.

Și chiar principiile de esthetică musicală, ne spun,

că nu atîta prin învățarea metodică a unor regule empirice, să desvolte *armonia* în spiritul nostru, cît prin ascultarea și mai ales executarea de fel de fel de exerciții particulare sau de asamblu, cînd să caută a se da acelor bucați cea mai mare corectitudine, dulceață, eleganță, vietate, ușurință în execuțiune.

Și atîta este de adevărat, încît nu avem de cît să ascultăm o bucată cîntată de o bandă de lăutari de la noi și aceeași bucată, să o cînte o bandă din Transilvania. Ce deosăbire! Armonia la acești din urmă, are o nuanță, ce nu o întîlnești absolut la ai noștri și tocmai din cauză că aceștia execut numai după regule empirice, pe cînd cei de întăi, îi mai adaug și inima lor.

Și acelaș lucru pentru sculptură, pictură. Francezii cite nu au făcut pentru a oțali necontentit în cetățan dorința de a-și vedea revenită Alsacia și Lorena, percută cu atîta durere. Pe una din piețele Parisului au rădicat un colos de Leu ce-și are privirea îndreptată înspre acele provincii răpitate, și totul e sculptat în granit luat din Vosgi, spunînd Francejilor, prin acea statue, că precum granitul este etern, așa să fie și rîvna lor și precum *Leul* este un animal maestos și puternic, așa să fie și tot francezul. Și acea statue, este așa de mare, încît vrute ne-vrute, trebue să te oprești cînd treci pe lîngă dînsa și te simțesci mișcat, afară doară să fii fără suflet ca să zic ast-fel.

Avem la noi așa ceva? Avem noi expus pe ulițele Iașului o statue, avem în școlile noastre, în Bi-

biblioteca, în Universitate, în un Museu, un tablou, în care să fie represintat cu culori vii, suferințele fraților noștri din Transilvania? Ea să avem așa ceva și este cu neputință ca să nu tresalte inima în ori și ce bun Român, când va da cu ochii de acea statuie, sau de acel tablou și se nu să oțălească în trînsul și dorința de a să pune pe lucru, pentru a contribui la alina-rea acelor suferinți și speranța de a vedea cît mai în curînd roada muncii sale.

Așa numai prin lamentație, nu să face nimica.

Și dacă nu avem mijloace ca să facem statui în Marmoră, în Bronz, cel puțin să le facem în Ipsos.

Avem și noi Români, oameni iluștri, fie prin scrierile lor, fie prin faptele lor. De ce nu le avem busturile lor—în Ipsos, nu în marmură—expuse prin sălile scoalelor noastre? Cu ce curiozitate ar fi observate de copii, de elevi, de studenți și câte bune inspirațiuni nu s'ar deștepta în sufletul lor!

Aș putea înmulți la infinit—ca să zic așa—exemple luate din diferitele ramuri ale Șc. fisico-matematico-naturale, prin care să vă dovedesc, atît folosesele imediate cît și rolul cel mare ce l'ar juca în dezvoltarea sentimentelor bune, în formarea caracterelor a tineritului nostru, viitorii cetățeni Romîni.

În definitiv, totul să reducă la *educațiune* și arătând rălele de care suferă societatea noastră, trebuie să ne gândim, că nu e destul a decreta legi și programe de învățămînt, ci trebuie să și stabilim norme de o educațiune mai solidă, fie ea dirijată în sinul familiei, fie—mai cu samă—în lăuntruul scoalelor.

Și după cum spuneam la începutul acestei confătuiri, nouă profesorilor de ori-ce grad ne incumba sarcina de a ne ocupa de asemenea cestiuni și de a le da soluțiunile cuvenite.

Prin urmare ni să impune—mă ocup de noi Ieșenii—a ne constitui imediat în societate, unde de drept intră ori și ce profesor și odată pe lună, fără absolut nici o convocare, să fim datori a ne întruni și a discuta—fără nici cea mai mică pasiune politică, deci fără patimă—ori ce chestiune relativ la educațiunea în genere a tineritului român. Fie-care va contribui cu cît va vroi, pentru susținerea cheltueleur ce în mod știit, să vor ivi și ar trebui, într'un timp cît să poate mai apropiat, să ne zidim un local anumit, care să fie *templul corpului didactic* din Iași, din care vor eși—sunt încredințat—rezultate mai mult decît mulțămitoare. Să va deștepta frăția între membrii corpului didactic, ce din nefericire lipsăște. Să vor redeștepta sentimentele și umanitare și de naționalitate, ce earăși din nenorocire s'aū tocit amarnic în elementul Român. În fine, vom reuși ca peste cîțiva ani, să vedem răsărind o generație tînără de Români, cu acele sentimente nobile cu care s'a mândrit generația trecută și de care noi suntem lipsiți astăzi. Vom eși din letargia ce ne cuprinde și despre care, ca dovadă, am amintit atâtea exemple.

Cuvîntul—pentru aducerea la îndeplinire a desideratelor ce am avut onoarea a vă expune—este al D-voastre D-lor învățători de ori ce grad și sunt

încredințat că prea iubitul nostru Rector, va fi cel întâi care va face pasul cuvenit, pentru a ne înmă-nunchia într'un grup onest, bărbătesc, *) de oameni de caracter și naționali mai presus de toate.

Iași, 22 Septembrie 1896.

DR. LEON C. COSMOVICI.

*) Nu vreau să spun, că numai bărbații să fie în grup.

CONSILIULĂ SPECIALĂ UNIVERSITARĂ*).

Rectoră

Nicolae Culianu. Licențiată în Științele Matematice de la Facultatea de Științe din Paris. Membru corespondentă al Academiei Române. Profesoră de Astronomie și Geodesie. Alesă a cincea oară Rectoră și confirmată în 22 Ianuarie 1897 pentru o nouă perioadă de 4 ani.

Decană ală Facultăței de Dreptă

Gheorghie A. Urechia. Doctoră în dreptă de la Facultatea de Dreptă din Turin. Profesoră de dreptă Constituțională și Administrativă. Alesă a șaptea oară Decană și confirmată în 13 Decembre 1896 pentru o nouă perioadă de trei ani.

Decană ală Facultăței de Litere

Ioan Caragiani. Licențiată în Litere de la Facultatea de Litere din Atena. Membru al Academiei Alesă a cincea oară Decană și confirmată în 5 Iulie 1895 pentru o nouă perioadă de 3 ani.

Decană ală Facultăței de Științe

Constantin Climescu. Licențiată în Științe de la Facultatea de Științe din Paris; fostă elevă al Școalei

*) Legea din 1864 asupra instrucțiunei art. 302. *Corpulă Universităței este represintată prin Decanii facultăților împreună cu Rectorulă ca Consiliu specială; prin toți profesorii facultăților, ca Consiliu generală sau universitară.*

Normale Superioare din Paris. Profesorul de Geometria Analitică și Trigonometria sferică. Alesul a șasea oară Decan al Facultății de Științe și confirmat în 19 Iulie 1896 pentru o nouă perioadă de trei ani.

Decanul al Facultății de Medicină

Dr. Ludwig Russ. Profesorul de Pathologia chirurgicală, proteze și aparate de fracturi. Alesul a doua oară Decanul în 17 Decembrie 1895 și confirmat în această calitate pe o perioadă de trei ani, în 9 Ianuarie 1896 prin adresa Ministerială No. 132.

CORPUL DIDACTIC UNIVERSITAR FACULTATEA DE DREPT

1) *Gheorghie A. Urechia.* Doctorul în Drept de la Turin, profesorul definitiv la catedra de Drept Constituțional și Administrativ. Numit în 21 Octombrie 1867.

2) *Ioan T. Burada.* Doctorul în Drept, de la Bruxelles, profesorul suplitor la catedra de Drept Roman. Numit în Ianuarie 1892.

3) *Stefan Longinescu.* Doctorul în Drept de la Berlin, profesorul provizor de Drept Roman, numit în 1 Aprilie 1896.

4) *Stefan C. Șendrea.* Doctorul în Drept de la Paris, profesorul definitiv de Drept civil, numit în 9 Octombrie 1867.

5) *Dimitrie Alexandrescu.* Licențiatul în Drept de la Paris, profesorul provizor de Drept civil, numit în 15 Noembrie 1894.

6) *Matei B. Cantacuzino.* Licențiatul în Drept de la Paris, profesorul suplitor de Drept civil, numit în Mai 1896.

7) *Ioan Tanoviceanu.* Doctorul în Drept de la Paris, profesorul definitiv de Drept și procedura penală și procedura civilă, numit în 11 Octombrie 1889.

8) *Toma Stelian.* Doctor în drept. Profesor definitiv la catedra de drept comercial și procedura comercială. Permutat după a sa cerere la catedra similară a Facultății de drept din București pe ziua de 1 Aprilie 1897, prin adresa No. 642 seria B. din 24 Ianuarie 1897.

9) *Vasile Dimitriu.* Licențiatul în Drept de la Facultatea juridică din Iași, profesorul suplitor de Drept comercial, numit în 1 Mai 1897.

10) *Petru Th. Missir.* Doctorul în Drept de la Berlin, profesorul definitiv de Drept internațional; numit în 10 Decembrie 1883.

11) *Iorgu Radu.* Doctorul în Drept de la Gand, însărcinat cu facerea unui curs de Economie politică. Numit în 13 Mart 1896.

12) *Gheorghe Bogdan.* Doctorul în Medicină de la Paris, profesorul definitiv de Medicina legală, numit în 1895.

FACULTATEA DE LITERE

1) *Ioan Caragiani.* Profesorul definitiv de limba și literatura Elină. Numit în Aprilie 1865.

2) *Aron Densușianu.* Profesorul definitiv de limba și literatura latină. Numit în 25 Octombrie 1883. Licențiatul în Drept.

3) *Teohari Antonescu*. Profesor provizor la catedra de Archeologie și Antichități numit în urma concursului din 1896. Licențiat în Litere.

4) *Ioan Găvănescul*. Profesor definitiv de Psihologie, Pedagogie și Estetică. Numit la 1 Septembrie 1886. Doctor în Filosofie de la Universitatea din Berlin.

5) *Constantin Leonardescu*. Profesor definitiv de istoria filosofiei antice și Morala. Numit în 30 Aprilie 1873. Doctor în Litere și Licențiat în Drept. Fost elev al instituțiunei Ecole des Hautes Etudes din Paris.

6) *Petru P. Negulescu*. Profesor provizor de Logică și Istoria filosofiei moderne. Numit la 1 Ianuarie 1896. Licențiat în Litere.

7) *Alexandru Philippi*. Profesor de Filologia română. Numit la 1 Octombrie 1893. Licențiat în Litere. Profesor provizor în urma concursului din 15 Iunie 1896.

8) *Petru Râșcanu*. Profesor definitiv de istoria universală antică și Științele auxiliare: epigrafia și geografia. Licențiat în Litere. Fost elev al Școlii de studii înalte din Paris.

9) *Ștefan Vărgolici*. Profesor definitiv de limba și literatura franceză. Numit în 11 Septembrie 1876. Fost elev al Școlii Normale Superioare din Paris.

10) *Andrei Vizanti*. Profesor de limba și literatura română. Numit în 4 Octombrie 1869.

11) *Alexandru D. Xenopol*. Doctor în filosofie și în Drept. Profesor definitiv la Catedra de

Istoria Romînilor. Profesor Suplitor la Catedra de istoria Critică, Medie, Modernă și contemporană. Numit în 22 August 1883.

FACULTATEA DE ȘTIINȚI

1) *Climescu Constantin*. Licențiat în Științe. Fost elev al Școlii Normale Superioare din Paris. Profesor definitiv la Catedra de Geometria Analitică și Trigonometria Sferică. Numit în 22 Septembrie 1871.

2) *Calianu Nicolae*. Profesor definitiv la Catedra de Astronomie și Geodezie. Numit 5 Iunie 1863.

3) *Leon Cosmovici*. Doctor în Științele Naturale. Profesor definitiv la Catedra de Zoologie și Fiziologia generală și Comparată. Numit în 23 Decembrie 1883.

4) *Aurelian Mănescu*. Licențiat în Științele Matematice. Profesor definitiv la Catedra de Calculul diferențial și integral. Numit în 20 Martie 1890.

5) *Anastasiu Obregea*. Doctor în Științele Fizice de la Facultatea din Zürich, Chimist tehnic. Diplomă al Școlii Poly-Technice din Zürich. Profesor definitiv la Catedra de Ghimia organică. Numit 21 Februarie 1892.

6) *Victor Costin*. Profesor provizor la Catedra de Geometria descriptivă și perspectivă. Numit în 15 Noembrie 1894. Inginer de la Școala Centrală din Paris.

7) *Rallet Ioan*. Licențiat în Științele Matematice. Profesor definitiv la Catedra de Algebră supe-

rioară și Teoria Funcțiunelor. Numit în 27 Noiembrie 1892.

8) *Petru Poni*. Licențiat în Științele Fizice de la Facultatea de Științe din Paris. Profesor definitiv la Catedra de Chimie Minerală. Numit în 23 Septembrie 1866. Membru al Academiei române. Fostu Ministru al Instrucțiunei.

9) *Ioan G. Stravolca*. Doctor în Științe Fizice și Matematice. Profesor definitiv la Catedra de Fizica Generală. Numit în 20 Decembrie 1879.

10) *Tzoni Milfiade*. Licențiat în Științele Matematice. Ingineriu din Scoala de Poduri din Paris. Profesor definitiv la Catedra de Mecanică rațională și aplicată. Numit în 23 Octombrie 1869.

11) *Paul Bujor*. Doctor în Științele Naturale, de la Universitatea din Geneva; profesor provizoriu la Catedra de Morphologie. Numit 1 Octombrie 1896.

12) *Buțureanu Vasile*. Profesor suplitor de Mineralogie și Petrografie. Numit în 10 Octombrie 1891. Doctor în Științe Fizice de la Facultatea de Științe din Paris.

13) *Popovici Alexandru*. Profesor suplitor la Catedra de Botanică. Numit la 1 Noiembrie 1895. Doctor în Științele Naturale de la Universitatea din Bonn.

14) *P. N. Culianu*. Licențiat în Științele matematice de la Facultatea de Științe din Paris. Conferențiar de matematici elementare și aplicațiuni de Geometrie Analitică și Algebra superioară.

15) *D. Hurmuzescu*. Doctor în științele Fizice

din Paris. Conferențiar de calcul diferential și integral și Fizică matematică.

FACULTATEA DE MEDICINĂ

1) *Dr. Arestide Peride*. Profesor definitiv la Catedra de Anatomie descriptivă. Numit în 19 Martie 1885.

2) *Dr. Vasile Negel*. Profesor definitiv de Anatomia Pathologică. Numit în 20 Septembrie 1888.

3) *Dr. Constantin Botez*. Profesor definitiv la Catedra de Pathologia Chirurgicală. Numit 7 Decembrie 1885.

4) *Dr. Leon Sculy*. Profesor definitiv la Catedra de Clinica Chirurgicală și Ophtalmologică numit în 22 Iulie 1886.

5) *Dr. Gabriel Socor*. Profesor definitiv la Catedra de Physiologie. Numit în 7 Decembrie 1886.

6) *Dr. Emanuel Riegler*. Profesor definitiv la Catedra de Chimia Medicală și Pharmacologia. Numit în 16 Noiembrie 1886.

7) *Dr. L. Russ*. Profesor definitiv la Catedra de Clinica Medicală dermatologică și Syphilitică. Numit 26 Februarie 1887.

8) *Dr. Constantin Thiron*. Profesor definitiv la Catedra de Pathologia Generală și Therapia. Numit în 5 Iunie 1891.

9) *Dr. Mihail Cernea*. Profesor definitiv la Catedra de Pathologia Internă. Numit 16 Febr. 1891.

10) *Dr. Gheorghe Bogdan*. Profesor definitiv la Catedra de Medicină legală. Numit în 20 Noemb. 1892.

11) *Dr. Gheorghe Rojniță*. Profesor definitiv

la Catedra de Hygienă. Numitū la 1 Ianuarie 1893.

12) *Dr. Zamfir Samfirescu*. Profesorū definitivū la Catedra de Anatomia Topografică și Medicina operatorie. Numitū in 18 Februarie 1893.

13) *Dr. Emil Pușcariu*. Profesorū definitivū la Catedra de Hystologie. Numitū la 16 Iunie 1893.

14) *Dr. Vasile Bejan*. Profesorū provisorū la Catedra de Clinica obstetricală. Numitū in 1 Iunie 1895.

15) *Dr. Leon Cosmovici*. Profesorū suplitorū la Catedra de Zoologia Medicală. Numitū in 1 Aprilie 1893.

16) *Ioan G. Stravolca*. Profesorū suplitorū la Catedra de Fisica Medicală. Numitū in Aprilie 1893.

17) *Alexandru Popovici*. Profesorū suplitorū la Catedra de Botanica Medicală. Numitū in Noemb. 1895.

PROGRAMELE

Facultăților de dreptū, de litere, de știință și medicină

PROGRAMA FACULTĂȚII DE DREPTŪ
pentru anul Școlariu 1896—97.

CURSURILE	PROFESORII	ZILELE ȘI ORELE
<i>A n u l ũ I</i>		
Dreptul român	D-lu Ioan Burada	Lunile, Mercurile și Vinerile de la 8—9 ore a. m.
Dreptul penal și procedura penală	" Ioan Tanoviceanu	Martile, Joile și Sâmbetele de la 8—9 ore a. m.
Dreptul natural	" Petru Missir	Lunile și Mercurile de la 9—10 ore a. m.
Dreptul civil (Persoanele și Bunurile).	" Ștefan Șendrea	Martile, Joile și Sâmbetele de la 10—11 ore a. m.
Economia politică	" Giorgie Radu	Lunile, Mercurile și Vinerile de la 10—11 ore a. m.
<i>A n u l ũ II</i>		
Procedura civilă	D-lu Ioan Tanoviceanu	Martile, Joile și Sâmbetele de la 8—9 a. m.
Dreptul internațional public	" Petru Missir	Lunile și Mercurile de la 8—9 ore a. m.
Dreptul român	" Ștefan Longinescu	Martile, Joile și Sâmbetele de la 9—10 ore a. m.
Dreptul Constituțional	" Giorgie A. Urechia	Lunile, Mercurile și Vinerile de la 9—10 ore a. m.
Dreptul civil (Succesiunile și Donațiunile)	" Dimitrie Alexandrescu	Lunile, Mercurile și Vinerile de la 10—11 ore a. m.
Medicina legală	" Dr. Giorgie Bogdan	Martile, Joile și Sâmbetele de la 4—6 ore p. m.
<i>A n u l ũ III</i>		
Dreptul Internațional privat	D-lu Petru Missir	Lunile și Mercurile de la 8—9 ore a. m.
Dreptul Comercial	" Vasile Demetriu	Martile, Joile și Sâmbetele de la 8—9 ore a. m.
Dreptul administrativ	" Giorgie A. Urechia	Lunile, Mercurile și Vinerile de la 9—10 ore a. m.
Dreptul civil (Obligațiunile)	" Matei Cantacusinu	Martile, Joile și Sâmbetele de la 9—10 ore a. m.

Se vor ține trei examene de Dreptul Civil: examenul I-lu va cuprinde Persoanele și Bunurile, alu II-lea Succesiunile și Donațiunile, și alu III-lea Obligațiunile.

D-lu profesor Giorgie Urechia va face cursul de Dreptul constituțional și administrativ la studenții din anul II și III întruniți în aceeași sală și aceeași oră. Anul acesta va face cursul de Drept Administrativ, urmându a face anul viitor cursul de drept constituțional.

D-lu profesor Petru Missir va face cursul de Drept internațional public și privat la studenții anului II și III, întruniți în aceeași sală și aceeași oră.

D-lu profesor Ioan Tanoviceanu va face acestu an cursul de legislațiune criminale la studenții anului I și II, urmându a face anul viitor cursul de procedura civilă.

Examenile vor începe de la 1 Octombrie 1896, urmându a face anul viitor cursul de drept constituțional.

Cursurile vor începe la 14 Octombrie 1896 și vor urma în zilele și orele arătate prin acestu programă.

Acestu programă s'au votat de consiliul Facultății Juridice în ședința de la 25 Septembrie 1896.

Decan: G. A. URECHIA.

PROGRAMA FACULTĂȚII DE LITERE
pe anul școliar 1896—97.

OBIECȚELE	PROFESORII	ȚILELE ȘI ORELE
Istoria Românilor	A. D. Xenopol	Luni 9—10. Marți 10—11 a. m.
Istoria și Literatura Latină	A. Densușanu	Mercuri 9—10, Vineri 9—11 a. m.
Limba și Literatura Franceză	St. G. Vêrgolici	Luni și Vineri 2—3.
Istoria și Literatura Elină	I. Caragiani	Marți, Joi, Sâmbătă, 2—3 p. m.
Psichologia, Pedagogia și Estetica	I. Găvănescul	
Literatura Română.	A. Vizanti	Mercuri și Sâmbătă 10—11.
Filologia Română	A. Philippide	Luni, Mercuri și Vineri 3—4.
Etica și Istoria Filosofiei	C. Leonardescu	Luni și Joi de la 10—11.
Istoria Universală Critică	A. D. Xenopol	Marți, și Joi, 3—4
Istoria Filosofiei Moderne și Logica	P. P. Negulescu	Luni și Vineri de la 4—5
Istoria Veche cu științele auxiliare	P. Răscanu	Marți, Joi și Sâmbătă de la 4—5.
Arheologia și antichitățile.	T. Antonescu	
Decanul Facultății I. C A R A G I A N I		

PROGRAMA FACULTĂȚII DE ȘTIINȚI
pentru anul școliar 1896—97.

OBIECȚELE	PROFESORII	ȚILELE ȘI ORELE
Zoologia și Fiziologia animală	Dr. D. G. Cosmovici	Luni și Mercuri oare 9 ¹ / ₂ 11 Lucrări practice în toate țilele
Morphologia animală	Paul Bujor	Marți și Vineri oara 8 ¹ / ₂ Lucrări practice Mercuri de la 1—5
Botanica	A. Popovici	Marți, Joi, și Sâmbătă oara 1 ¹ / ₂ —2 ¹ / ₂ Lucrări practice Marți și Joi de la oara 2 jum.—5 p. m.
Mineralogia	V. G. Buțureanu	Luni și Vineri oara 4—5 ¹ / ₂ Lucrări practice Sâmbătă de la ora 1 înainte
Fisica	I. G. Stravolca	Luni, Mercuri și Vineri 1—2 Lucrări practice Marți și Joi de la 1 înainte
Chimia anorganică	Petru Poni	Marți și Sâmbătă de la 10—11 ¹ / ₂ Lucrări practice Luni și Joi de la oara 1 jum.—5
Chimia organică	Anastase Obregia	Joi 10—11 ¹ / ₂ a. m. și Vineri 2—3 ¹ / ₂ Lucrări practice Mercuri oara 1 jum.—6 și Vineri 2—3 jum—6
Geometria analitică	C. Climescu	Luni, Mercuri oara 9 ¹ / ₂ —11
Calculul Diferențial și integral	A. Mănescu	Luni, Joi și Vineri oara 10—11
Geometria discriptivă	Victor Costin	Joi 1—2 ¹ / ₂ (anul I), 3 ¹ / ₂ —5 (anul II) Lucrări grafice Joi 2 jum.—3 jum. (anul I și II)
Mecanica Rațională și aplicată	Milțide Tzoni	Marți, Mercuri și Sâmbătă oara 10—11
Astronomia și Geodesia	N. Culiann	Luni oara 8—9 : Marți și Vineri oara 3—4
Algebra super. și Teoria Funcțiunilor	I. D. Rallet	Algebra Sem. I. Luni 8—9 ¹ / ₂ Joi 9—10 ¹ / ₂
Geologia	* * * *	Alg. și Teoria Funcț. Sem. II. aceleași ore.
Conferinți de matematici elementare și aplicațiuni de Geometria Analitică și Algebră superioară.	P. N. Culiann	Marți, Joi și Sâmbătă oara 8—9
Conferinți de calculul diferențial și integral pentru studenții de la Secțiunea Științelor fizice și conferinți de fizică matematică	D. Hurmuzescu	* * * * *
Decanul Facultății C. C L I M E S C U		

PROGRAMA FACULTĂȚII DE MEDICINA
pe anul școlariu 1896—97

OBIECTELE	ZILELE	ORELE	PROFESORII	MATERIA CE SE VA PEDA
<i>Anul I</i> Anatomia descriptivă (cu anul II)	Luni, Merc., Vineri	10—11 a. m.	Dr. A. Peride prof. def.	Miologia și splanenologia
Idem	Martî, Joi, Sâmbăt	2—3 p. m.	" V. Imerwoll prosector	Osteologia și arthrologia
Chimia medicală	Mercuri, Vineri	8—9 a. m.	" E. Riegler prof. def.	Chimia medicală și biologică
Physica medicală	Mercuri, Vineri	9—10 a. m.	" I. G. Stravolea pr. def.	Gravitatea, acustică, căldura, optica și electrica
Zoologia medicală	Martî	10 ³ / ₄ -12 a. m.	" L. Cosmovici prof. def.	Zoologia medicală
Botanica medicală	Luni	8 ¹ / ₂ -10 a. m.	" Al. Popovici prof. supl.	Botanica medicală
<i>Anul II</i> Anatomia descriptivă	Luni, Merc., Vineri	10—11 a. m.	" A. Peride prof. def.	Miologia și splanenologia
Physiologia	Martî, Joi, Sâmbăt.	4—5 p. m.	" G. Socor prof. def.	Nutrițiunea
Histologia	Luni, Merc., Vineri	4—5. p. m.	" E. Pușcariu prof. prov.	Histologia generală specială și embriologia
<i>Anul III</i> Anatomia patologică	Luni, Mercuri	3—4 p. m.	" V. Negel prof. def.	Boalele de ficat. Boalele sângelui și encefalului și ale meningelor.
Pathologia externă	Martî, Joi, Sâmb.	4—5 p. m.	" C. Bottez prof. def.	Noțiuni de pathologie chirurgicală. Boalele chirurgicale ale capului și gâtului.
Pathologia internă	Martî, Joi, Sâmb.	3—4 p. m.	" M. Cerne prof. def.	Boalele cordului și arteriilor.
Medic. operatorie	Martî, Joi	1—2 ³ / ₄ p. m.	" Z. Samfirescu pr. def.	Legături, amputații, resecții și operații speciale.
Anat. topografică				
<i>Anul IV</i> Pharmacologia și Therapeutică	Martî, Vineri	2—3 p. m.	" E. Riegler prof. def.	Antisepticele. Modificările aparatului digestiv. Anestezice. Antitermice.
Pathologia și Therapia generală	Luni, Merc. Vineri	4—5 p. m.	" C. Thiron prof. def.	Etiologia, procese morbide, semeiologia, nosografia și therap. generală.
Medicina legală și toxicologia	Martî, Joi, Sâmb.	4 ¹ / ₄ -5 ¹ / ₄ p. m.	" G. Bogdan prof. def.	Generalități. Mărtea subită, atentatură la podoare, asfiesii medicina legală mentală.
Hygiene și Poliția sanitară	Luni Merc. Vineri	3—4 p. m.	" G. Rojniță prof. def.	Hig. gener. Alimentație și băuturi. Îmbrăcămintea. Exerciții și repaus Hig. specială în grupele antropologice, etnice, hyg. infantilă, școlară, industrială, militară și urbană. Apoi despre bolnavi și boale; și în fine legislația și poliția sanitară.
Obstetrica	Martî, Sâmbătă	5 ¹ / ₄ -6 ¹ / ₄ p. m.	" V. Bejan prof. prov.	Teoria obstetricală: embriogonia; graviditatea; parturiția, și lehuzia fiziologică și patologică.

C u r s u r i l e C l i n i c e

Anul III, IV și V { Dl. Dr. L. Scully prof. def. va face Martî și Sâmbătă de la 10 la 11 a. m. lecțiuni de *Clinică Chirurgicală și oftalmologică*. (Șef. de Clinică D. Dr. Negură).
" " L. Russ prof. def. va face Luni, Mercuri și Vineri de la 10 la 11 în Spitalul Sf. Spiridon lecțiuni de *Clinică medicală, dermatologică și syphilitică*. (Șef. de Clinică D. Dr. Stih)
" " V. Bejan prof. def. va face Joi de la 10 la 11 a. m. în Inst. Gregorian lecțiuni de *Clinica obstetricală* (Șef. de Clinică D. Dr. G. Antonescu)
D-ții Șefi de Clinică vor face contra-vizită la oarele 5—6 p. m.

L u c r ă r i P r a c t i c e

Anul I { Disecțiune Luni, Mercuri Vineri de la 12—4 p. m. și Martî, Joi Sâmbătă de la 8—12 a. m. la Institutul Anatomic sub conducerea D-lui Prof. A. Peride și a D-lor: Proector V. Imerwoll, Preparatur St. Gr. Bejănariu.
Chimie Joi de la 4—5 p. m. în localul Laboratorului sub conducerea D-lui Prof. E. Riegler, și a D-lui Asistent Dr. Lebell.

Anul II { Disecțiune Luni, Mercuri Vineri de la 12—4 p. m. și Martî, Joi Sâmbătă de la 8—11 a. m. la Inst. Anatomic sub conducerea D-lui Prof. A. Peride și a D-lor: Prosector Dr. V. Imerwoll, Preparatur Dr. St. Gr. Bejănariu.
Physiologia Mercuri, Vineri de la 8—10 a. m. în localul Facultății sub conducerea D-lui Prof. G. Socor și a D-lui Asistent D-rand D. Niculescu.
Histologia Martî, Sâmbătă de la 1—2 jum. p. m. în localul Laboratorului sub conducerea D-lui Prof. E. Pușcariu și a D-lui Asistent D-rnd Moisiu.

Anul III { Anatomia Patologică Vineri de la 1—4 p. m. în localul Laboratorului sub conducerea D-lui Prof. V. Negel și D-lui Preparatur Dr. Al. Pilescu.
Medicina operatorie Sâmbătă de la 1—3³/₄ p. m. la Inst. Anatomic sub conducerea D-lui Prof. Z. Samfirescu și a D-lor: Asistent Dr. Solomovici, Preparatur D-rul Herariu.

Anul IV { Pharmacologia și Therapeutică Martî de la 1—2 p. m. în localul Laboratorului sub conducerea D-lui Prof. E. Riegler și a D-lui Asistent Dr. Lebell

Anul III IV și V Stagiul în Spitale în fie-care zi de la 8—10 a. m. după repartitia făcută de Decanat.
Decan, Dr. L. Russ. Secretar, N. Vicol.

PROFESORII ONORIFICI*)

1) *Neculai Ionescu*. Fostu profesorü de *Istoria Universalä Criticä, Medie și Modernä*.

2) *Stefan Emilian* fostu profesorü de *Geometria descriptivä*. Numitü în 5 Noembrie 1860. *Absolventü premiatü alü Cursului de Arhitecturä de la Academia ces. reg. din Viena*, 31 Iulie 1845. Născutü în $\frac{8}{20}$ Augustü 1819, în comuna *Bontzida*, comitatul *Doboca*, Transilvania. Pusü în retragere după unü serviciu de 32 de anü.

*) In virtutea legii din 1892 pentru modificarea art. 8 al legii din 6 Martie 1883, profesorul pusü la retragere pastrează titlul de profesorü onorific. Celü dinteit din corpul profesoralü universitariü, pus in retragere in urma propriei sale cereri, a fost Dl. Neculai Ionescu după unü profesoratü de 40 de anü in învățămintulü secundariü și cel superiorü.

Studentii Facultätilor in anulü scolarü 1896—1897.

Facultatea de Dreptü.

ANUL I.

1. Alexandru Brandea	28. Mihail Codreanu
2. Alex. Hoiescu	29. Mircea Eremiea
3. Alex. P. Stoica	30. Oreste D. Godinescu
4. Alex. Stefanovici	31. Petru Rășcanu
5. Constantin N. Ciurea	32. Spiru N. Prasin
6. Const. Lambrior	33. Ștefan D. Paruș
7. Const. Popov	34. Ștefan Tufescu
8. Const. Răileanu	35. Vasile Teodoreanu
9. Const. Săchilărescu	36. V. Vasilescu
10. Dimitrie G. Bogdan	37. Xenofon Eraclide
11. Dim. Kirculescu	38. Xen. Macri
12. Dim. N. Ionescu	ANUL II.
13. Dim. Todicescu	39. Alexandru N. Bêrzu
14. Dim. Volanschy	40. Alex. Mandrea
15. Dim. Zaharia	41. Alex. Stoianovici
16. Elizei Mezei Cîmpeanu	42. Alex. Vasiliu
17. Ernani Căplescu	43. Constantin Mighiu
18. Eugen Herovanu	44. Const. Pivniceriu
19. Gavril Constantinescu	45. Const. Leonescu
20. Gheorghe Batist	46. Const. Ștefănescu
21. Gh. Drăgănescu	47. Const. Teodoru
22. Gh. Duzescu	48. Const. Teohari
23. Gh. N. Georgescu	49. Cristian Malhasovici
24. Gh. Pandele	50. Dimitrie Vălescu
25. Ilie Mitescu	51. Emil M. Burada
26. Ioan K. Georgiades	52. Emil A. Fătu
27. I. Șubă	53. Gheorghe Cihodariu
	54. Gheorghe Dobias

55. Gheorghe Florescu	84. Gh. C. Ioan
56. Gh. Nica	85. Gh. Spiridon
57. Gh. V. Tataru	86. Gh. Vrănceanu
58. Gh. Teodorescu	87. Haim Sigler
59. Grigore Arghir	88. Ioan Luca
60. Gr. Gr. Iamandi	89. I. N. Ornescu
61. Gr. Vaideanu	90. I. G. Vasileu
62. Ioan Apostol	91. Mihel Haimovici.
63. Ioan Leatris	92. Nicolaie Ursian.
64. Ioan N. Popovici	93. N. Vasiliu
65. Laurențiu Florantin	94. Panaite Bogdan
66. Mihail Carp	95. Panaite Botez
67. Nicolae A. Calerghie	96. Vasile Atanasiu
68. Octav Velciu	97. Vasile Constantinescu
69. Pericles Popescu	98. Vasile Miculescu
70. Titus Lapteș	99. Vasile Popescu
71. Vasile Bușilă	100. Constantin Bujoreanu
72. Virgil Staiceanu	101. Dimitrie Mogor
73. Victor Stamatopol	102. Dim. Stoianovici
ANUL III	103. Gheorghe Ștefănescu
74. Alexandru Măcărescu	104. Iulius Kanner
75. Alexandru Tiron	105. Laurențiu Roju
76. Aristide Pantazi	106. Mihail Vărnay-Dițeanu
77. Benedict Ticamiș	107. Alexandru Gurcăneanu
78. Dimitriu Adam	108. Ioan Simionescu
79. Dim. Belort	109. Ioan Văculeanu
80. Dim. Cihodariu	110. Isac Poper
81. Dim. Longinescu	111. Vasile Cernătescu
82. Eduard Racoviță	112. Ioan Mihailescu
83. Gheorghe Codrescu	

Facultatea de Litere

1. Semiramisa Dimitriu	33. Constantinescu Gab. audi.
2. Maria Carp	34. Stamboleanu Vasile
3. Elena Anastasiu	35. Natalia Botezatu
4. Natalia Popescu	36. Aneta Săvulescu
5. Cornelia Neculau	37. Fany Schwartz
6. Adriana Călianu	38. Virginia Stan
7. Elena Brandia	39. Calipso Dimitriu
8. Elena Manoilescu	40. Elena Negruzi
9. Elisa Haretu	41. Maria Livescu
10. Aglaia Belici	42. Ortansa Georgescu
11. Maria Popescu	43. Clemanța Pilescu
12. Agripina Bordeanu	44. Madelena Codrescu
13. Eugenia Simionescu	45. Lambrior Constantin
14. Ecaterina Vasiliu	46. Dobias Gheorghe
15. Emilia Calciu	47. Mighiu Constantin
16. Brăileanu Mihai	48. Florescu Gheorghe
17. Hoișăscu Alex.	49. Bârzu Alex.
18. Swiecinski Gheorghe	50. Pașcanu Eusebiu
19. Belissimus Flor	51. Belort Dimitrie
20. Leatris Ioan	52. Iamandi Grigore
21. Cîmpeanu M. Elizeu	53. Grigoriu Ioan
22. Codreanu Mihai	54. Volanschi Dimitrie
23. Eraclide Xenofon	55. Sava Ariton
24. Sachelarescu Const.	56. D-ra Henrieta Hențescu
25. Ionescu N. Dimitrie	57. Ecaterina Ladico
26. Stoica Alex.	58. Maria Lăzărescu
27. Pandele Gheorghe	59. Aspasia Săghinescu
28. Drăgănescu Gheorghe	60. Adela Virănescu
29. Popovici Vasile	61. Natalia Zapan
30. Ștefanovici Alex.	62. Maria Draganovici
31. Paruș Stefan	63. Maria Coroi
32. Georgescu N. Gheorghe	64. Maria Belici

65. Elena Nanu	84. Eugenia Castanu
66. Clementa Climescu	85. Stupkanu Constantin
67. Victoria Tereuzescu	86. Ștefănescu Constantin
68. Victoria Constantinescu	87. Sibi Iosef
69. Adela Boreca	88. Roșu Grigore
70. Mina Gheorghiu	89. Petrovanu Dimitrie
71. Florica Botez	90. Alice Ghenovici
72. Ioan Gheorghe	91. Elena Nedelschi
73. Longhinescu Dimitrie	92. Natalia Dogaru
74. Vangheli Teodor	93. Radoviți Constantin
75. Constantinescu Vasile	94. Popoviți N. Ioan
76. Bogdan Panaite	95. Botez Constantin
77. Siegler H.	96. Constantinov Emil
78. Voinescu Dimitrie	97. Pamfil Dimitrie
79. Spiridon Gheorghe	98. Radoviți M. Ioan
80. Menciau Cesar	99. Popescu Ioan
81. Ursulescu Lascar	100. Budi Gheorghe
82. Dobra Constantin	101. Nica Gheorghe
83. Lucia A. Șeptelici	102. Lucia Sturdza

Facultatea de Științe

1. Eugeniă Crassu	15. Bușilă Vasile
2. Spiridon I. Gheorghe	16. Gheorghiu Mina
3. Ecaterina Constantiniu	17. Roman Ioan
4. Pantazi Aristide	18. Maria Gr. Gheorghiu
5. Voinescu Dimitrie	19. Arestia Cureumeli
6. Ema Mavrodin	20. Grigoriu Ioan
7. Sofia Tuduri	21. Zilberman Max
8. Irena Ursu	22. Cihodariu Aneta
9. Agatia Neculai	23. Melania Vereanu
10. Botez M. Grigorie	24. Eugenia Pameșu
11. Climescu M. Constantin	25. Neculai I. Constantin
12. Măndru Vasile	26. Bazzeli I. Marian
13. Petroviți Ioan	27. Bobulescu Constantin
14. Costăchescu Neculai	28. Botez Eugeniu

29. Calapod Leon	53. Mărgineanu Natalia
30. Protopopescu Natalia	54. Simionescu Eugenia
31. Lupu Maria	55. Ionescu Safta
32. Antipa V. Dimitrie capit.	56. Ilivici Avram
33. Columb August sublocot.	57. Zapan Ecaterina
34. Vincler A. Emil	58. Popescu Ioan
35. Poni Lucia	59. Poni Alexandru
36. Stamatin Mihai	60. Neculai Cornelia
37. Popescu Constantin	61. Codrescu Madelena
38. Stavrat Elena	62. Nițescu Richard
39. Cristea A. Dima	63. Calcăntaur Ecaterina
40. Patriciu Neculai	64. Arhiri C. Ioan
41. Volanschi Dimitrie	65. Elizei Mizei Campean
42. Teodorescu Gheorghe	66. Serghi Vasile
43. Văllescu Gh. Gheorghe	67. Adamoviți D. Neculai
44. Pallade Maria	68. David Idel
45. Cădere M. Dimitrie	69. Macarov Ioan
46. Ștefănescu Maria	70. Duzescu Gheorghe
47. Scripcă Ioan	71. Popoviți Constantin
48. Vasiliu Natalia	72. Menciau Lucreția
49. Brăileanu Mihai	73. Ionescu Mihai
50. Drăghici Ecaterina	74. Vărlănescu Justinian
51. Feștilă Maria	75. Bordeanu Agripina
52. Cernovodeanu Ema	76. Popescu Natalia

Facultatea de Medicină

1. Axelrad Moritz	10. Lapteș Neculai
2. Blumenfeld Calman	11. Ornștein David
3. Condopol Dimitrie	12. Popoviți Vasile
4. David Idel	13. Pzepilinski Albin
5. Ienăchescu Neculai	14. Zilberștein L. Isidor
6. Eigher Simon	15. Șeptelici Andrieș A. Ilie
7. Fridman Leon	16. Swicinsky Gheorghe
8. Heinrich Leon	17. Nimereanu H. Ioan
9. Ladico Ecaterina	18. Tănăsescu Ioan

19. Tăntu Ioan	54. Naftulovici Iancu
20. Ticamis Alexandru	55. Ornstein Bercu
21. Veissman Avram	56. Popovici Teodor
22. Landau Mayer	57. Ripeanu Dimitrie
23. Constantinescu S. Const.	58. Segal Bercu
24. Feștilă Maria	59. Ștenner B. Teofil
25. Popovici Cezar	60. Tiner Nachman
26. Ananiescu C. Alexandru	61. Haim Vainer
27. Barber Max	62. Waissman Simon
28. Brăileanu Constantin	63. Vrănceanu Petru
29. Bobulescu Constantin	64. Wexler Debora
30. Carp Oișie	65. Zaharia Osias
31. Fenster Moritz	66. Drăghici Gh. Ioan
32. Ghinsberg Mendel	67. Sava N. Gheorghe
33. Hoisie sin Avram	68. Văleanu Ioan
34. Lupescu Gheorghe	69. Trancu Maria
35. Polingher Leon	70. Ghellerter Litman
36. Sava D. Constantin	71. Botez I. Gheorghe
37. Waldstein Bercu	72. Densușianu Elena
38. Wexler Solomon	73. Chinezu Neculai
39. Brăescu Vasile	74. Bayer Max
40. Brăescu Elena	75. Blasian Paul
41. Știubei Dimitrie	76. Anastasescu Maria
42. Gaigher Iacob	77. Popescu Ioan
43. Voinescu Gheorghe	78. Tenenbaum Berman
44. Vioschy C. Eugen	79. Fridman Herșcu
45. Gafencu Mihail	80. Hand Iosif
46. Bacal Haim	81. Grubonschy Vasile
47. Kaufman Haim	82. Haim David
48. Grossi Israil	83. Lupescu Ștefan
49. Haimovici Michel	84. Șpigler Moisă
50. Leibovici Avram	85. Iamandi Telemac
51. Lendelhender Lupu	86. Savin Alexandru
52. Lupu Neculai	87. Călugăreanu Dimitrie
53. Macarovici Aspasia	88. Moțoc Lucia

89. Auerbach Strul	101. Herșcovitz Mendel
90. Bellort Alexandru	102. Iliescu Andrei
91. Constantinescu Gh.	103. Moga Ioan
92. Dimitriu S. Vasile	104. Ionescu Neculai
93. Doca Victor	105. Niculescu Dimitrie
94. Donat August	106. Rabinovici Bernard
95. Flinghenbaum Solomon	107. Schertzer Iulius
96. Fenster David	108. Segal Albertina
97. Ghikman I. Herși	109. Ștamer Peritz
98. Goldemberg Roza	110. Ștenerman Avram
99. Granett Adolf	111. Moisiu Gheorghe
100. Heller Itic	112. Vasilin Dimitrie

Licențiații Facultăților de drept, litere și științi din Iași.

din anul 1896—97.

Facultatea de Drept.

1. Nicolaie I. Albu	7. Titu Popovici
2. Const. Langa-Rășcanu	8. Vasile Andriescu
3. Gheorghe L. Dimitriu	9. Gheorghe Popovici
4. Gheorghe Codrescu	10. Vasile Podoleanu
5. Ioan Vasiliu	11. Octav Lovinescu
6. Ioan Atanasiu	12. Constantin Sterea

Facultatea de Litere.

1. Maria Prodrom	7. Patrașcanu Dimitrie
2. Eleonora Stratilescu	8. Densușianu Alexandru
3. Timuș Dimitrie	9. Densușianu Eliza
4. Dragomir State	10. Sava Neculai
5. Dimitrescu Vasile	11. Luca Ioan
6. Mitescu Ilie	12. Vasilescu Ioan

Facultatea de Științi.

1. Tisescu C. Neculai	3. Bădărău Teodor
2. Elena Cancicov	4. Bogdan Petru

DOCTORII FACULTĂȚII DE MEDICINĂ DIN IAȘI

din anul 1896—87.

1. Gutzu Ioan	7. Fabini Eduard
2. Bayer Calman	8. Moisa Leiba
3. Șfartz Herman	9. Rășcanu Iosub Avram
4. Weissman Lazăr	10. Herariu Dimitrie
5. Milian Mauriciu	11. Spirt Ițic
6. Măgădici Cristofor	12. Tomitza Mardare

Numerul Studenților celor patru facultăți în anul școlariu 1886—97.

Facultatea de drept . . .	112
Facultatea de litere . . .	102
Facultatea de științi. . .	76
Facultatea de medicină . .	112
Licențiați în drept . . .	12
Licențiați în litere . . .	12
Licențiați în științe . . .	4
Doctori în medicină . . .	12
TOTAL . . .	442

Institutele Universitare Speciale
Scoala Normală Superioară
Pe anul 1896—97.

Personalul Administrativ

Directorul	<i>Aurelian Mănescu.</i> Licențiat în științele Matematice. Prof. Universitar.
Subdirectorul	<i>Emil Briul.</i> Licențiat în Matematică. Profesor.
Secretarul și Veghetorul de ordine.	<i>N. Pivniceriu.</i> Licențiat în Matematică. Profesor.

Personalul Didactic

Paul Bujor.	Repetitor de Geologie.
Dr. L. Cosmovici.	Conferențiar pentru Științe Naturale.
Victor Costin.	Repetitor pentru Algebra Superioară și Geometria Analitică, a funcționat până în luna Ianuarie 1897.
Ar. Densușianu.	Profesor suplitor de limba latină și germană.
C. Leonardescu.	Conferențiar pentru Filosofie, Pedagogie și Didactică.
A. Mănescu.	Repetitor pentru calculul diferențial, integral și teoria funcțiilor.
A. Naum.	Profes. suplitor de limbă franceză.
A. Obreja.	Conferențiar pentru Științele Fizico-Chimice.
M. Tzoni.	Conferențiar pentru Matematică.
Șt. Vărgolici	Conferențiar pentru limba Elină.
A. D. Xenopol.	Conferențiar pentru Istoria Universală și literaturii romine

Elevii Scoalei Normale Superioare
pe anul 1896—97.

1. Botez C.	Secțiunea istorică-literară
2. Budu Gh.	Idem
3. Constantinov Emil	Idem
4. Dimirescu V.	Secțiunea Filosofică-Istorică
5. Dobrea C.	Idem
6. Lovinescu Octav	Idem
7. Pamfil D.	Secțiunea Literară-Istorică
8. Patrașcanu D.	" Filosofică-Istorică
9. Petroviță Gh.	" Literară-Istorică
10. Petrovanu D.	" Idem
11. Popescu I.	" Idem
12. Popoviță I.	" Idem
13. Radoviță M.	" Idem
14. Roșiu Gr.	" Idem
15. Ștefănescu I.	" Idem
16. Ursulescu Lascar	" Filosofică-Istorică
17. Arănescu Gh.	" Științele Naturale
18. Bădărău Th.	" Idem
19. Constantinescu C.	" Idem
20. Costăchescu N.	" Științele-Fizice
21. Dima Cristea	" Științele-Matematice
22. Ionescu M.	" Științele-Fizice
23. Patriciu N.	" Științele-Matematice
24. Popescu C.	" Științele-Fizice
25. Roman I.	" Științele-Fizice
26. Scripcă I.	" Științele-Matematice
27. Stamatin M.	" Științele Naturale
28. Vasiliu H.	" Științele Matematice
29. Zaharia H.	" Științele Matematice

Licențiații Scoalei Normale Superioare

Pe anul 1896—97.

1. Dimitrescu V.	Licențiat în Istorie și Filosofie
2. Patrașcanu D.	" Idem
3. Luca I.	" în Litere
4. Vasileu	" "
5. Sava N.	" "
6. Bădărău Th.	" Științele Naturale
7. Chiriceanu I.	" " Matematici

Institutele Facultății de Științe

1. Cabinetul de Fizică generală

Directorii. I. G. Stravolca. Doctor în Științele fizice. Profesor definitiv de *Fizică generală*.

Preparator și Conservator. Petru Bogdanu. Absolvent al Facultății de Științe. Secțiunea științelor fizico-chimice.

Custode mecanic

I. Smantuciu.

2. Laboratorul de chimia anorganică.

Directorii. P. Poni. Licențiat în științele fizico-chimice. Profesor definitiv de *chimia anorganică*. Senator al *colegiului universitar*.

Asistentii.

P. Bogdanu.

Preparator și Conservator. Ioan Gheorghiu. Absolvent al Scoalei tehnice.

Custode mecanic.

I. Papadopolu.

3. Laboratorul de chimia organică.

Directorii. An. Obregea. Doctor în Științe fizice, Profesor definitiv la Catedra de *chimia organică*.

Asistentii.

Ioan Scobai. Licențiat în Științele fizico-chimice. Suplinit prin Ioan Petrovici absolvent al Facultății de științe.

Preparatorii.

Vasile Popescu. Licențiat în Științele fizico-chimice.

4. Laboratorul de Anatomie, Zoologie și Fiziologie comparată.

Directorii.

Leon C. Cosmovici. Doctor în științele naturale. Profesor definitiv la Catedra de *Fiziologie generală și comparată* și de Zoologie.

Asistentă. *Mihai Tomida.* Licențiată în științele naturale.
Preparatoră *A. Gorescu.* Absolventă al Facultății de științe din Iași.

5. Laboratorul de Botanică.

Directoră. *A. Popovici.* Doctoră în științele naturale.
Șef de lucrări *I. E. Constantineanu.* Absolventă al Facultății de științe din Iași.
Preparatoră *M. Stamatiu.* Absolventă al Facultății de științe din Iași.

6. Cabinetul de Mineralogie Geologie și Petrografie.

Directoră *V. C. Buțureanu.* Doctoră în științele naturale.
Asistentă. *Romules Sevastos.* Licențiată în științele naturale.
Preparatoră *Elena Carp.* Absolventă a Facultății de științe din Iași.

7. Laboratorul de Morfologie.

Directoră. *Paul Bujor.* Doctoră în științele naturale.
Asistentă. *Constantin Chirica.* Absolvent al Facultății de științe.
Preparatoră. *D. Hnidei.*

Institutele Facultății de medicină

1. Institutul de Anatomie.

Directoră. Doctoră *A. Peride.* Profesoră definitivă la catedra de Anatomie descriptivă.
Prosectoră. Doctoră *V. Imerwol.*
Ajutoră de Anatomie Doctoră *St. Grigoriu*
Preparatoră și Custode. *Fabiu Celeste.*
Mecanică. *Napoleon Celeste.*

2. Laboratorul de chimie medicală, Farmacologie și Terapeutică.

Directoră Doctoră *Em. Riegler.*
Asistentă Doctoră *I. Lebell.*
Preparatoră *Drd. G. I. Bottez.*

3. Laboratorul de Histologie.

Directoră Doctoră *E. Pușcariu.*
Asistentă Doctoră *G. Moisiu.*
Preparatoră *I. Popescu.*

4. Laboratorul de Fiziologie.

Directoră Doctoră *G. Socor.*
Asistentă *Drd. D. Niculescu.*

5. Laboratorul de Anatomie patologică.

Directoră Doctoră *V. Negel.*
Preparatoră Doctoră *A. Pălescu.*

6. Laboratorul de Patologie chirurgicală.

Directoră Doctoră *C. Bottez.*
Preparatoră *Dr. Elisa C. Bottez.*

7. Laboratorul de medicină operatoare și anatomia topografică.

Directoră. Doctoră *Z. Samfirescu.*
Asistentă. *Herman Solomovici* doctorandă în medicină.
Preparatoră. *Dumitru Heraru.*

Clinicele

1. Clinica medicală.

Profesoră. Doctoră *Lud. Russ.*
Asistentă. Doctoră *T. Stihă.*
Preparatoră. *Drd. Mardar Tomița.*

2. **Clinica chirurgicală oftalmologică.**

Profesor   Doctor *Leon Sculy*
Asistenți   Doctor *N. Negură*, și Dr. *N.*
   Apotheker (onorific).

3. **Clinica obstetricală**

Profesor   Doctor *V. Bejan*.
Asistent   Doctor *G. Antonescu*.

REGULAMENTELE

*Facultăților de drept, litere, științe și
medicină din Iași.*

Muzeul Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
www.muzeul.uaic.ro

REGULAMENTULŪ

Facultății Juridice de la Universitatea din Iași.

CAP. I.

Obiectele ce se propun în facultatea Juridică.

Art. 1. În facultatea de drept se vor face următoarele cursuri :

1. Dreptul natural (Filosofia Dreptului)
2. Dreptul Roman
3. Dreptul penal
4. Dreptul privat român
5. Dreptul comercial.
6. Dreptul judiciar (procedura civilă și penală)
7. Dreptul constituțional
8. Dreptul administrativ
9. Economia politică și finanțele
10. Dreptul ginților (internațional)
11. Medicina legală

CAP. II.

Durata, ordinea și măsura studiilor.

Art. 2. Durata studiilor este de trei ani.

Art. 3. Anul scolar începe la 15 Septembrie și se termină la 1 Iulie.

Art. 4. Ordinea și durata studiilor va fi precum urmează :

ANULU I

Dreptul natural (filosofia dreptului)
Dreptul roman
Dreptul penal și procedura penală
Dreptul civil
Economia politică și Finanțele

ANULU II

Dreptul roman
Dreptul civil
Procedura civilă
Dreptul internațional public
Dreptul constituțional și Medicina legală

ANULU III

Dreptul civil
Dreptul internațional privat
Dreptul comercial și Dreptul administrativ.

Art. 5. Până la constituirea unei catedre speciale de Procedura civilă, acestu cursu se va propune de profesorul de Drept și Procedura penală.

Art. 6. Programele generale și speciale ale cursurilor se vor face în fie-care an, conformu cu art. 237 legea instrucțiunii.

CAP. III

Despre studenți și audienți.

Art. 7. In facultatea de drept se admit două specii de scolar: studenți și audienți.

Art. 8. Nu vor fi primiți ca studenți regulați de cit acei ce vor produce, conformu art. 264 al legei

de Instrucțiune, certificatul de terminarea cursurilor liceale și de trecerea examenului generalu de maturitate.

Art. 9. Vor fi înscriși în anul I de drept acei cari, întrunind condițiunile art. precedentu, vor presenta Decanului documentele acompaniate de o cerere și de plata taxei de inscripțiune anuală pentru această facultate.

Art. 10. Inscripțiunile în anii succesivi se vor face probindu-se trecerea de cel puțin al unui examen din anul precedentu și depuind taxa respectivă.

Art. 11. Taxa celor patru inscripțiuni anuale pentru studenți se fixează conform art. 270 al legei de instrucțiune.

Art. 12. Vor putea fi dispensați de plata de inscripțiuni, precum și de plata taxei de consemnare, pentru examenele speciale, acei ce se vor distinge prin studii și bună purtare, după decisia consiliului facultăței.

Art. 13. Tinerii cari vor dovedi absolvirea a 7 clase liceale și dreptul de a se prezinta la examenul generalu de bacalaureatu se vor primi și înscri ca audienți; ei nu vor avea însă dreptul de a depune nici un examen pînă nu vor dovedi trecerea examenului de bacalaureatu.

Ei vor plăti taxele anuale prescrise pentru studenți.

Art. 14. Inscripțiunile se vor da de cătră secretarū dintr'un registru cu tulpină (á souches), atit pentru studenți cit și pentru audienți.

Epoca pentru luarea inscripțiunilor va fi de la

15 Septembrie pînă la 15 Octombrie al fie-cărui an școlar.

Art. 15. Foarea de înscripțiune (matricula) va fi prezentată pe fie-care trimestru profesorilor respectivi cari vor nota frecventarea regulată.

CAP. III.

Despre examene, grade academice și comisiunile examinatrice.

Art. 16. Examenele speciale se vor face după ce se vor fi urmat cursurile la cari se referesc și vor fi făcute mai înainte de a se presenta cine-va la examenele de gradul I sau al II-lea.

Art. 17. Examenele speciale se vor face numai asupra unui obiect; cursul de drept civil se împarte în 3 părți, pentru fie-care parte fiind un examen; iar cursul de Drept roman se împarte în 2 părți, pentru fie-care parte fiind iarăși câte un examen.

Art. 18. Examenele speciale se distribuiesc în următorul mod:

LA FINEA ANULUI I.

1. Dreptul natural (filosofia dreptului)
2. Dreptul penal
3. Procedura penală
4. Dreptul civil (persoană și bunuri)
5. Dreptul roman
6. Economia politică și finanțele

LA FINEA ANULUI II.

1. Dreptul roman
2. Dreptul civil (succesiuni și donațiuni)

3. Dreptul internațional public
4. Procedura civilă
5. Dreptul constituțional
6. Medicina legală

LA FINEA ANULUI III.

1. Dreptul civil (obligațiunile)
2. Dreptul internațional privat
3. Dreptul comercial
4. Dreptul administrativ

Art. 19. Pentru aceste examene se stabilesc 4 sesiuni: de la 1—30 Iunie, de la 15 Septembrie la 15 Octombrie, de la 15 Decembrie la 15 Ianuar, de la 1—15 Martie.

Art. 20. Inscrierile pentru aceste examene se vor face prin petițiune către Decan, pe lângă care se va alătura matricula și plata consemnării prevădută de art. 270 al legii de Instrucțiune.

Art. 21. Scrutinul la examenle speciale se va face după o discuțiune, cînd s'ar crede oportună, între componenții comisiunei examinatrice; fie-care membru al comisiunei dispune de dece puncte sau voturi, ce depune în urnă.

Art. 22. Examenul ce va obține șase decimi din totalul voturilor de cari dispune comisiunea, se va considera de aprobat sau promovat. Acel ce va obține mai puțin, se va respinge.

Acel ce va obține cel puțin nouă zecimi din voturile de cari pot dispune votanții, se va considera de aprobat cu unanimitatea legală a voturilor. În cazul de unanimitate absolută a voturilor, comisiunea

va pune la votu declarațiunea aprobărei cu laudă, care se va decide cu unanimitatea votanților, și care se va menționa în certificatele sau diplomele relative.

Art. 23. Cine abandonează fără rațiune legitimă un examen început deja, și cine e respinsu la unu examenu, nu se va mai presenta în aceeași sesiune.

Art. 24. Durata examenului nu va fi mai mică de treizeci (30) minute.

Art. 25. Comisiunile pentru examenele speciale se vor compune din trei membri. Vor face parte din ele profesorul sau profesorii obiectului respectivu. Ele se vor prezida de profesorul cel mai vechiu; în casu când Decanul va face parte din comisiune, el o va prezida.

Art. 26. Examenul de gradul I sau de licență, prevăzutu de art. 271 al legii Instrucțiunei, consistă într'o teză scrisă asupra unui obiectu din cele propuse în această facultate, pe care candidatul o va susține oralu, răspundindu și la cestiunile ce i se voru pune de juriul examinatoru.

Art. 27. Obiectul tesei se va trage la sorti în prezența Decanului, după cererea prealabilă a candidatului.

Art. 28. Tesa, după ce se aprobă de Decan, se tipărește și se depune în 20 exemplare la cancelaria facultăței, cel puțin cu două săptămâni înainte de ziua fixată pentru susținerea ei.

Această teză se va comunica tuturor profesorilor facultăței, cu o săptămână cel puțin înainte de examenu.

Art. 29. La finele tesei candidatul va pune câte

o cestiune cel puțin din fie-care ramură a științei dreptului, cari, după ce vor fi aprobate de Decan, se susține de către candidat.

Art. 30. Examenul de gradul II sau de doctorat prevăzutu de art. 271 al legii de Instrucțiune, se va susține trecind următoarele două examene:

Examenul I va consista într'unu examen generalu de toate obiectele propuse în această facultate.

Examenul II va consta într'o disertațiune scrisă asupra unei materii de Drept, aleasă de candidat și aprobată de Decan.

Se vor observa și pentru această disertațiune cele prevădute la art. 28 și 29.

Art. 31. Aceste examene de gradul I și II se vor trece înainte unui juriu compus din Decan ca președinte și 4 profesori ai facultăței numiți de Decan (art. 280 legea instrucțiunei).

Art. 32. Pentru aceste examene se stabilesc aceeași sesiuni ca și pentru examenele speciale.

Art. 33. Articollii 21, 22 și 23 din acestu regulament se vor aplica și la aceste examene.

Art. 34. Durata examenelor de gradul I sau II nu va fi mai mică de una oară, și fie-care din cei patru membri ai juriului va putea întrebuița 15 minute.

Art. 35. Resultatul fie-cărui examen este anunțat imediatu publicului, de către președintele comisiunei examinatrice.

Art. 36. Inscrierea pentru aceste examene se va cere prin petițiune de la Decan.

Art. 37. Decanul va stabili zilele de examenu pre un albū, care se va afige în localulū Universitāței.

Cine nu se va presinta în ziua fixatā, nu se va mai putea presenta în aceiași sesiune.

Art. 38. Diplomele de licență și de doctoratū vorū fi concepute în numele Domnitorului și purtindū sigiliulū Universitāței, vor fi subsemnate de Rectorū și de Decanulū facultāței.

Art. 39. Se vor libera simple atestate de absolvirea cursurilor audienților ce vor fi urmatū totū anulū și vor fi datū și examenele relative, fără a mai fi supuși vre-unui examenū generalū.

Aceste atestate asemenea vor fi concepute în numele Domnitorului și purtindū sigiliulū facultāței, vor fi semnate de Decanū și de secretariatulū facultāței.

Art. 40. Examenulū prealabilū prescrișū de art. 273 al legēi de instrucțiune, pentru cei cu diplome streine, consistā într'un examenū generalū scrisū și altulū oralū de materiile prevēdute în legea de Instrucțiune.

La această verificare vor fi supuse toate diplomele cīștigate în strāinatate dupā ce a intratū în vigoare legea Instrucțiunei publice din 5 Septembrie 1864.

CAP. V.

Dispozițiuni speciale și tranzitorii.

Art. 41. Acestū regulamentū va intra în lucrare îndatā dupā aprobarea ministeriului.

Art. 42. Tinerii înscriși pînā acuma vor răminea bine înscriși fără a li se mai cere să fi trecutū examenele generale de studiile liceale.

Art. 43. Tinerii, cari nu vor fi făcutū studii liceale, nu vor fi admiși la examenele de gradulū I sau II.

Art. 44. Vor fi scutiți de înscrierea și urmarea la cursurile introduse din nou în vr'un anū studenții și audienții cari vor fi trecutū regulamente în anulū următorū.

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii publice.

CAROL I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,
Rege al României,

La toți de față și viitori sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de
Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii pu-
bliche ;

Vedând și aprobând jurnalul consiliului Nostru
de miniștri No. 3 din 5 Octombrie 1888,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Regulamentul alăturat al facultății de li-
tere și filosofie din Iași, elaborat de consiliul profesoral
al acelei facultăți, se aprobă conform alinutului de
sub art. 288 din legea instrucțiunii publice.

Art. II și cel din urmă.—Ministerul Nostru se-
cretar de Stat la departamentul cultelor și instrucți-
unii publice este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în castelul Peleş, la 30 Octombrie 1888.

CAROL.

Ministerul cultelor și
instrucțiunii publice.

T. Maiorescu.

No. 3,058

REGULAMENTUL facultății de filosofie și litere de la Univer- sitatea din Iași

TITLUL I.

Divisiunea facultății.

Art. 1. Facultatea de filosofie și litere din Iași se
divide în două secțiuni :

- a) Secțiunea filosofică istorică și,
- b) Secțiunea istorică literară

Art. 2. Obiectele de studiu ce se vor preda, de o-
cam dată în facultate, sunt de două feluri :

- a) *Comune* amânduror secțiunilor ;
- b) *Speciale* fie-cărei secțiuni.

Art. 3. Obiectele de studiu comune celor două sec-
țiuni sunt :

- a) Istoria românilor și literatura română ;
- b) Intrepretarea din autorii latini ;
- c) Istoria critică universală ;
- d) Psihologia și pedagogia cu didactica.

Art. 4. Obiectele speciale pentru secția filosofică-is-
torică sunt următoarele :

- a) Estetica ;
- b) Logica ;
- c) Morala ;
- d) Istoria filosofiei.

Art. 5. Obiectele speciale pentru secția istorică-literară sunt următoarele :

- a) Literatura elină și istoria ei ;
- b) Literatura latină și istoria ei ;
- c) Epigrafia orientală și latină ;
- d) Limba și literatura franceză cu privire la celelalte literaturi neolatine.

TITLUL II

Durata și ordinea studiilor.

Art. 6. Durata studiilor va fi de 3 ani.

Art. 7. Studiile fie cărui an scolar încep la 1 Octombrie și se termină la finitul lui Iunie.

Art. 8. Programă generală a studiilor și împărțirea ei pe zile și oare se va publica și afișa în facultate în conformitate cu art. 287 din legea instrucțiunii publice.

Art. 9. Ori ce student înscris în matricula facultății este liber de ași alege secțiunea în care va vrea să se specializeze. Această alegere se va face în termenul arătat la art. 48 și 49 din acest regulament.

Art. 10. Trecerea de la o secțiune la alta nu va fi permisă de cât pentru o singură dată la începutul anului al doilea.

În acest caz studentul se va considera înscris în primul an al acelei secțiuni.

TITLUL III.

Despre grade și examene.

Art. 11. Diploma de licență se dobândește trecându-se examenele prescrise prin acest regulament.

Art. 12. Facultatea de filosofie și litere conferă două feluri de licențe :

- a) Licență în științele filosofice și istorice ;
- b) Licență în științele istorice și literare.

Art. 13. Licența de ori-ce fel se dobândește trecându-se două feluri de examene :

- a) Examenele anuale pe materii ;
- b) Examenele generale pentru licență.

A. Examenele anuale pe materii.

Art. 14. La finitul fie-cărui an scolar, studenții vor depune examene parțiale asupra materiilor prevăzute în acest regulament și anume :

a) Cei cari se prepară la licența în științele filosofice și istorice, vor da examen asupra materiilor prevăzute în art. 3 și 4 de mai sus.

b) Cei care se pregătesc pentru licența în științele istorice și literare, vor trece examen la materiile cuprinse în art. 3 și 5.

Art. 15. Aceste examene vor consta din probe scrise și orale.

Art. 16. Probele scrise se fac sub privigherea unuia din membrii juriului examinator, în timp de două ore cel mult.

Art. 17. Candidatul nu poate să se ajute de nici un manuscript, nici de veri o carte imprimată afară de lexicoane și nu pot comunica unii cu alții, sub pedeapsă de a fi amânați pentru altă sesiune.

Art. 18 După probele scrise, juriul se pronunță asupra admisibilității candidaților la probele orale.

Art. 19. Depunerea cu succes a tuturor examenelor anuale pentru 3 ani conferă titlul de absolvent al unei secțiuni din facultate, precum și dreptul de a se prezenta la examenul general pentru una din cele două licențe.

B. Examenul general de licență.

Art. 20 Examenul general de licență va consta din două feluri de probe : scrise și orale, conf. regulilor de mai jos.

I. Pentru licența în științele filosofice și istorice.

Art. 21. Probele scrise sunt :

a) O disertațiune română asupra unui obiect luat din materiile speciale ale secțiunii, prevăzute de art. 4 din acest regulament ;

b) Expunerea analitică a operei a unui filosof vechiu sau modern cu care candidatul s'a ocupat mai special ;

c) O lucrare asupra metodului de a preda în scoalele secundare una din materiile prevăzute la art. 3 și 5 din acelea ce se propun în liceu.

Art. 22. Aceste probe se vor face în curs de 3 zile maximum.

Pentru fie-care din aceste lucrări se vor acorda cel mult 5 ore.

Art. 23. După probele scrise, juriul se pronunță asupra admisibilității candidaților la probele orale.

Art. 24. Probele orale vor consta :

a) Din un examen asupra ori-cărei părți din filosofii grece, latine și moderne, cu care candidatul va declara în petiție că s'a ocupat mai special ;

b) Din un examen asupra uneia din doctrinele filosofiei contemporane, relativ la unul din studiile prevăzute la art. 3. al. d și la art. 4, al. a, b. și c.

Art. 25. Probele orale țin cel mult două ore pentru fie-care candidat, după care juriul se pronunță asupra admisibilității candidaților.

II. Pentru licența în științele istorico-literare.

Art. 26 Dispozițiunile cuprinse în art. 21—25 de mai sus se aplică întocmai și pentru licența în științele istorico-literare cu modificările însă următoare :

a) Subiectul disertațiunii despre care vorbește art. 21, al. a, va fi ales din materiile prevăzute la art. 5 ;

b) În locul lucrărilor despre care vorbește alin. b și c de sub același articol (21) se va da :

1. O versiune din limba română în cea elină :

2. O disertațiune sau o compunere latină :

c) În locul probelor orale despre cari vorbește

art. 24, se va examina candidatul asupra oare-cărei părți din autorii români, latini și greci. Cu ocasiunea explicațiunilor, candidații sunt datorii a răspunde la toate chestiunile la cari autorii și textele explicate pot să dea loc.

Deosebit de aceasta, candidatul va fi examinat mai în special și asupra uneia din materiile învățământului prevăzut la art. 5, cu care va declara în petițiunea sa că s'a ocupat mai special.

Art. 27. Gradul pentru amândouă licențele se deosebesce în chipul următor :

Studentul care, după obținerea uneia din licențe, ar dori să poseadă și pe cealaltă, va fi admis a trece examenul generală de licență pentru secțiunea în care voesce a mai fi licențiat, dacă va fi avut la examenul generală al licenței deja dobândite majoritatea de bile albe.

TITLUL IV.

Despre sesiunea examenelor și compunerea juriului examinator.

Art. 28. Sesiunea examenelor anuale va fi de la 10—30 Iunie inclusiv și de la 10—30 Octombrie inclusiv.

Pentru cause bine-cuvântate, consiliul facultății poate acorda trecerea acestor examene de la 10—25 Ianuarie.

Art. 29. Examenele generale de licență se vor trece în ori ce epocă a anului scolar.

Art. 30. Examenele se vor trece înaintea juriului compusă din profesorii facultății.

Art. 31. Juriul pentru examenele anuale se compune din trei profesori; iar pentru examenul generală de licență de cel puțin cinci profesori.

Art. 32. Profesorii examinatori se vor numi și convoca de decană, conformă art. 280 din legea instrucțiunii publice.

Art. 33. Zilele de examenă vor fi anunciate prin îngrijirea secretarului.

Art. 34. Candidații înscriși pentru a trece un examen fiind mai mulți, se pot împărți, prin îngrijirea secretarului, după examenele ce-și propun a trece, în serii compuse cel mult din patru candidați.

Art. 35. Programa examenelor anuale pe zile și ore se va regula de cătră consiliul facultății cu o zi înainte de începerea sesiunilor de examen.

Art. 36. După terminarea examinării fie-cărei serii, profesorii se pronunță asupra admiterei sau respingerei candidaților, mai înainte de a trece la examinarea altei serii.

TITLUL V.

Despre admisibilitatea la examen și eliberarea diplomelor.

Art. 37. Resultatul examenelor se exprimă prin bile: albe, roșii și negre, și se comunică imediat decanului spre a se trece în matriculă.

Art. 38. Candidații vor fi respinși dacă vor avea la examenele anuale două bile negre.

La examenele generale de licență pentru a fi admiși, vor trebui să aibă cel puțin toate bilele roșii : cu o bilă neagră nu vor fi admiși, de cât numai când se va întâmpla să aibă majoritatea de bile albe.

Art. 39. Candidatul, care la examenul general de licență va obține patru bile albe, fără nici una neagră, va fi admis *cum laude* ; acela-care va obține unanimitatea de bile albe va fi admis : *magna cum laude*.

În amândouă cazurile se va face mențiune de acest rezultat în diploma ce se va elibera candidatului.

Art. 40. Nici un candidat nu va fi admis a trece examenele, de cât în ordinea prescrisă prin acest regulament.

Totuși acei cari vor dori să dobândească de odată gradul de licență, fără să fi fost înscriși ca studenți ai acestei facultăți, vor putea fi admiși, conform art. 272 din legea instrucțiunii, sub condițiile următoare :

- a) Să presinte diploma de bacalaureat ;
- b) Să plătească toate inscripțiunile în conformitate cu art. 270 din legea instrucțiunii publice ;
- c) Să răspundă la toate materiile examenelor anuale prescrise prin acest regulament ;
- d) Să treacă examenele generale de licență.

Iar acei cari vor fi urmat cursurile altei universități, li se vor ține în samă examenele depuse sau vor depune examenele cursurilor urmate.

Art. 41. Diplomele de licență concepute în nu-

mele M. S. Regelui și purtând sigilul universității, vor fi subsemnate de ministrul instrucțiunii publice, de rectorul universității și de decanul facultății.

Diploma va specifica gradul academie conferit în științele pentru care se conferă.

TITLUL VI.

Despre frecuentarea cursurilor și înscrieri la examene.

Art. 42. Ascultătorii cursurilor facultății sunt de două feluri :

Studenți regulați și auditori.

Art. 43. Studenții regulați sunt cei ce s'au înscris în matricula facultății.

Art. 44. Auditorii sunt acei cari, posedând ori nu bacalaureatul, nu sunt înscriși în matricule, ci asistă la cursuri.

Art. 45. Numai studenții regulați pot fi primiți a depune examenele prevăzute și a participa la lucrările practice, la conferințe și excursiuni științifice.

Art. 46. Auditorilor se pot libera certificate de frecuentare pentru cursurile la cari au ascultat.

Art. 47. Studenții regulați ai facultății se înscriu în registrele facultății în primele 15 zile ale lui Octombrie, la secretarul universității, când vor declara, prin o petiție scrisă și subscrisă de dânsii, pentru care din cele două secțiuni ale facultății se destină.

Art. 48. După 15 Octombrie nu se mai pot face înscrieri fără aprobarea motivată a decanului.

Art. 49. La începutul fie-cărui an scolar se vor trimite la toți profesorii cataloage de studenții ce au să frecventeze cursurile lor.

Art. 50. Inscricția eliberată de secretar din un registru cu matcă (à souche), nu are valoare de cât numai după ce va fi subscrisă la sfârșitul fie-cărui trimestru, de către profesorii respectivi de materiile pentru care se trec examenele anuale.

Art. 51. Pentru a trece un examen anual, se cere trei inscripții subscrise de profesorul respectiv (art. 270 din legea instrucțiunii publice).

Art. 52. Epocile pentru luările inscripțiilor sunt: de la 1—15 Octombrie, de la 10—15 Ianuarie și de la 1—15 Aprilie a fie-cărui an.

La alte epoci nu se vor putea elibera fără autorisarea prealabilă a consiliului facultății (art. 290 din legea instrucțiunii publice).

Art. 53. Subscrierea unei inscripțiuni de către profesorul respectiv, se va face imediat după închiderea cursurilor, cu ocaziunea vacanțelor celor mari, precum și a celor de la Crăciun și Paști.

Art. 54. Nimine nu poate lua o nouă inscripțiune mai înainte de a prezenta inscripțiunea precedentă subscrisă de profesorul respectiv.

Art. 55. Pentru a putea fi admis la trecerea unui examen, candidatul trebuie să se inscrie la secretarul universității cel puțin cu opt zile înainte de ziua ce se va ficsa pentru examenele generale de licență (art. 270 din legea instrucțiunii publice).

Art. 56. Se va ține în cancelaria universității

un registru-matriculă de numele studenților după rândul alfabetic, în care registru se va menționa :

- a) Locul nașterii, vârsta și religiunea ;
- b) Locuința studentului ;
- c) Numele, meseria și domiciliul tatălui sau a tutorului ;
- d) Numele și pronumele studentului ;
- e) Arătarea liceului sau a școlii de unde vine și a actelor pe temeiul cărora s'a înscris ;
- f) Secțiunea la care s'a înscris ca student regulat, și
- g) Examenele ce a trecut, notele dobândite la fie care examen precum și numele profesorilor examinatori.

TITLUL VII

Dispoziții tranzitorii.

Art. 57. Regulamentul de față intră în vigoare de la 1 Octombrie 1888.

Art. 58. Studenții deja înscriși înaintea acestui regulament și vor regula situațiunea lor în modul următor :

a) Studenții care trec în anul II sunt datori a opta pentru una din secțiunile facultății, și cu îndatorire de a trece toate examenele anului I de materiile comune și speciale secțiunii pentru care se destina, la cas când nu le-ar avea deja trecute în conformitate cu regulamentul vechiu ;

b) Studenții absolvenți ai facultății, cari la in-

trarea in vigoare a acestui regulament vor dori a trece examenele după regulamentul vechi, vor fi scutiți de a mai trece teza de licență : iar acei care vor fi trecut examenul general de licență nu se vor proclama licențiați de cât in urma susținerii tezei, conform regulamentului vechiu ;

c) Studenții cari trec in anul al III-lea și cei mai vechi de cât aceștia, au facultatea de a trece examenele, sau după regulamentul de față, sau după cel vechiu.

REGULAMENTŪ

PENTRU

FACULTATEA DE ȘTIINȚI DIN IASI

TITLUL I.

Obiecte de studiu

Art. 1. Obiectele de studiu in Facultatea de științi sînt următoarele :

Algebra superioară ; Geometria analitică ; Geometria descriptivă și aplicațiuni ; Calculul diferențial și integral ; Teoria funcțiunilor ; Mecanica rațională și aplicată ; Astronomia ; Geodesia ; Fizica : Chimia organică ; Mineralogia și Petrografia ; Geologia și Paleontologia ; Zoologia, Morfologia, Embriologia și Fiziologia animală ; Anatomia, Fiziologia vegetală și Botanica specială.

Aceste obiecte de studiu se cuprind in catedrele azi existente la această Facultate.

Art. 2. Asupra acestor materii se fac cursuri publice, lucrări practice, conferinți și excursiuni :

a). Cursurile Facultăței de științi incep la 1 Octombrie a fie-cărui an și se inchid in cursul lunei Iunie.

Numărul oarelor și zilele de prelegere pentru fiecare curs se fixează la începutul fie-cărui an scolar de Consiliul facultății, când fie-care profesor va înainta Decanului programa analitică a cursului său. Fiecare profesor este dator să facă cel puțin trei oare de lecțiuni pe săptămână.

b). Lucrările se fac în laboratoriile și cabinetele Facultății sub conducerea profesorilor respectivi.

c) Conferințele se fac de profesori asupra materiilor pe care le predau, în scopul de a înlesni studenților pregătirea examenelor. Ele se vor ține în zilele hotărâte la fie-care dată de profesorul respectiv. Se vor mai putea face conferințe și de către conferențiarii speciali în scop de a completa studiile Facultății.

d) Excursiunile științifice se fac sub conducerea profesorilor respectivi în limita mijloacelor ce li se vor acorda pentru transportul lor și al studenților, cu scopul de a completa învățămîntul practic.

TITLUL II.

Grade și examene

Art. 3. Facultatea de științe conferă trei licențe și anume:

a) Licența în științele matematice:

b) " " " fizice:

c) " " " naturale.

Art. 4. Pentru obținerea fie-cărei din cele trei licențe, studenții sînt obligați să treacă: A) examene parțiale pe materii; B) examene generale de licență.

A) *Examenele parțiale.*

Art. 5. Examenele parțiale se trec, pentru fie-care licență, precum urmează:

a). Pentru licența în științele matematice: *Examenele Anului I.* Algebra superioară; Geometria analitică; Geometria descriptivă fără aplicațiuni.

Anului II. Calculul diferențial și integral; Statica și Cinematica cu aplicațiile lor și Dinamica punctului material; Aplicațiuni de Geometria descriptivă; Electricitatea sau Optica.

Anului III. Dinamica sistemelor și Hidraulica cu aplicațiile lor; Astronomia și Geodesia; Teoria funcțiilor; Optica sau Electricitatea.

b) Pentru licența în științele fizice:

Examenele anului I. Algebra superioară; Geometria analitică; Chimia anorganică.

Anul II. Statica; Cinematica și Dinamica punctului material; Fizica și anume: Electricitatea și Căldura sau Optica și Acustica; Chimia organică (partea I)

Anul III. Fizica, și anume: Optica și Acustica sau Electricitatea și Căldura; Cristalografia și Mineralogia, Chimia organică (partea II).

c) Pentru licența în științele naturale:

Examenele Anului I. Chimia anorganică; Botanica, și anume: Celula și anatomia vegetală, sau Fiziologia vegetală și cryptogamele avasculare, sau fanerogamele și cryptogamele vasculare; Morfologia și Embriologia, sau Zoologia, sau Fiziologia; Fizica: Electricitatea sau Optica.

Anul II. Mineralogia ; Botanica, și anume : Celula și Anatomia vegetală, sau Fisiologia vegetală și cryptogamele avasculare, sau fanerogramele și cryptogamele vasculare ; Morfologia și Embriologia, sau Zoologia și Fisiologia ; Fisica : Optica sau Electricitatea.

Anul III Geologia ; Botanica, și anume : Celula și Anatomia vegetală, sau Fisiologia vegetală și cryptogamele avasculare ; sau fanerogamele și cryptogamele vasculare, Zoologia, sau Fisiologia, sau Morfologia și Embriologia ; Chimia organică.

Art. 6. Examenele parțiale sînt orale, însă studenții de la secțiunea științelor matematice vor face și cite o probă scrisă asupra fiecărei din materiile examenului, pentru care li se va da 3 oare.

Art. 7. Sesiunile acestor examene sînt : de la 15—30 Iunie, de la 15 Septembrie până la 15 Octombrie și de la 8—20 Ianuarie.

Art. 8. Examenele parțiale se trec înaintea unei comisiuni de trei profesori, în care fac parte de drept profesorii obiectelor asupra cărora se țin examenele.

Art. 9. În casul de absență a unuia din membrii Decanului poate numi un altul dintre profesorii aceleiași secțiuni.

Art. 10. Comisiunea funcționează numai în completul membrilor sei.

După examinare în aceeași ședință, comisiunea apreciază răspunsurile candidaților, notându-le de la 1—20, și pronunță admiterea sau amânarea, limita inferioară fiind 12. Pentru studenții de la secțiunea de matematici, îndată după examenul oral, se va face media probelor scrise și orale.

B) *Examenele generale de licență.*

Art. 11. Examenele generale de licență se compun din probe scrise, practice și orale și se fac în modul următor :

a). *Pentru licența în științele matematice :*

Proba scrisă consistă în două compozițiuni, și anume : Una din Calculul diferențial și integral, și alta din Mecanica rațională.

Proba practică consistă din o aplicațiune a Mecanicii sau din un calcul astronomic, după sorți.

Proba orală consistă din examinarea asupra următoarelor materii : Calculul diferențial și integral, Mecanica rațională, Teoria funcțiunilor ; Astronomia și Geodesia.

b). *Pentru licența în științele fizice :*

Proba scrisă consistă din două compozițiuni, și anume : Una din Fisica și alta din Chimia anorganică sau organică, după sorți.

Proba practică consistă din o experiență de Fizică, două lucrări de chimie, și anume : una din Chimia anorganică și alta din Chimia organică, și din determinarea a 5 minerale, sau o probă de Cristalografie.

Proba orală consistă în examinarea din : Fizică, Chimie anorganică, Chimie organică, Mineralogie și Cristalografie.

c). *Pentru licența în științele naturale :*

Proba scrisă consistă din o compozițiune din Zoologie sau Fiziologie după sorți, și dintr'o compozițiune din Botanică.

Proba practică cuprinde trei lucrări :

1) O preparațiune anatomică sau o experiență de Fiziologie, după sorti; 2) Din o preparațiune de Anatomia vegetală și determinarea a 10 plante; 3) Determinarea a 10 roce și a 10 fosile dintre cele mai caracteristice.

Proba orală consistă din examinarea asupra următoarelor materii : Botanică, Zoologie, Morfologie, Fiziologie, Geologie și Paleontologie.

Art. 12. Pentru fie-care compozițiune în scris, se acordă maximum 4 oare, iar pentru fie-care din probele practice maximum 6 oare, în care timp candidații vor fi sub privigherea alternativă a membrilor juriului.

Examenele orale sînt publice. Examinarea pentru fie-care materie nu va putea trece maximum peste o jumătate oară.

Art. 13. Sesiunile examenelor generale de licență sînt : de la 15—30 Iunie, de la 15 Septembrie la 15 Octombrie, și de la 8 la 20 Ianuarie.

Afară de acestea, Consiliul Facultății va mai putea acorda o nouă sesiune în cursul anului, după chibzuința sa.

Art. 14. Juriul examinatoru se compune din patru profesori și Decanul facultății, care va fi președintele juriului.

Art. 15. După terminarea probelor practice, juriul se întrunește pentru a cerceta lucrările scrise și practice ale candidaților, notează lucrările ca la examenele parțiale, și decide dacă candidatul este admisibil

saŭ nu la proba orală, pentru care încheie cite un proces-verbalu.

Art. 16 Indată după terminarea probelor orale, juriul notează, ca mai sus, respunsurile candidaților și hotărăște admiterea saŭ amănarea candidatului.

Art. 17. Sînt admiși la examenul generalu de licență numai acei studenți cari au trecut toate examenele parțiale respective prevăzute pentru fie-care fel de licență.

Art. 18. Candidatul respinsu la unu examenu de licență nu se mai poate prezenta de cit în una din sesiunile următoare.

Art. 19. Pentru obținerea unei a doua licențe, aspirantul este dispensatŭ de examele parțiale asupra materiilor din care a fostu examinatŭ la examenele parțiale prevăzute pentru licența a cărei diplomă o posedă. Examenele parțiale pentru obținerea celei de a doua diplomă se pot depune și în o singură dată, și în casulŭ acesta juriul se compune din atîți profesori cite materii sînt de examinatŭ.

Art. 20. Inscrierile, atît pentru examenele parțiale cit și pentru examenele generale de licență, se vor face în anume registre ale facultății cu cel puțin 5 zile pentru examenele parțiale și 8 zile pentru examenele generale, înainte de finea unei sesiuni

Art. 21. Diploma de licență, dată în numele Majestății Sale Regelui, va purta sigiliul Facultății și semnăturile Ministrului Instrucțiunii publice, a Recteurului universităței și a Decanului facultății.

La eliberarec diplomei, titularul va subsemna și el în prezența Decanului.

Art. 22. Până la eliberarea diplomei se va putea da, la necesitate justificată, unŭ certificatŭ provisoriuŭ subscrisŭ de Decanulŭ Facultăței și de secretarulŭ Universităței. Acestŭ certificatŭ se va înapoia la primirea diplomei, se va anula de secretarulŭ Universităței și se va anexa la dosarulŭ Facultăței.

TITLUL III.

Inscrierea și datoriile studenților

Art. 23. Nu pot fi admiși ca studenți ai Facultăței de cît bacalaureații.

Art. 24. Inscrierile studenților în Facultate se fac în cursulŭ lunei Octomvrie la secretarulŭ Universităței, când vor declara, printr'o petițiune scrisă și subscrisă de dînșii, pentru care dintre cele trei licențe se destină.

După 1 Noembre nu se mai pot face inscrieri fără aprobarea Consiliului Facultăței.

Art. 25. Pentru lucrările practice, studenții se vor înscri în registre speciale la direcțiunea laboratorilor respective ; vor semna de prezența lor la fie-care sedință practică în anume registru, iar elevii scoalei normale superioare vor mai semna de prezența lor la lucrări practice și cursuri în registrele speciale înaintate Facultăței și laboratorilor de direcțiunea scoalei.

Art. 26 Vor fi primiți la examenele parțiale și generale numai studenții înscriși ai Facultăței, iar la lucrările practice, conferenți și excusțiuni științi-

fice, vor pute participa și alte persoane, cu autorizarea profesorului respectiv.

Art. 27. Se va ține în cancelaria Facultăței o matriculă generală de numele studenților după rîndulŭ alfabeticŭ, în care se va menționa :

- a) Numele și pronumele studentului ;
- b) Loculŭ nașterii, vrâsta și religiunea ;
- c) Locuința studentului ;
- d) Numele, profesiunea și domiciliulŭ tatălui sau a tutorelui ;
- e) Liceulŭ sau scoala de unde vine, precum și acŭtele pe temeiulŭ cărora s'a înscriș ;
- f) Secțiunea la care s'a înscriș ca studentŭ ;
- g) Examenele ce a trecutŭ, calitatea notelor dobândite la fie-care examenŭ.

Art. 28. Fie-care studentŭ înscriș, primește de la secretariatŭ, la începutulŭ fie-cărui anŭ de studiu, o cartă de studentŭ, purtândŭ semnătura Rectorului și a Decanului, valabilă numai pentru acelŭ anŭ.

Ea va fi personală și va servi studentului pentru a justifica calitatea sa de studentŭ și beneficia de dispozițiunile existente în legi și regulamente relative la studenți.

Art. 29. Fie-care studentŭ, după înscriere, este ținutŭ a se presenta în persoană înaintea Rectorului și Decanului facultăței.

Art. 30. Studenții sînt datorŭ a urma toate cursurile prevădute în programa pentru licență la care se destină. Ei sînt asemenea obligați a urma regulatŭ lucrările practice, conferințele și excursiunile.

Art. 31. Frecventarea cursurilor, lucrărilor practice, conferențelor și excursiunilor este obligatorie pentru admiterea la examenele parțiale și generale.

Art. 32. Facultatea va putea acorda, din fondurile din care va dispune, un număr de burse studenților Facultății cari vor fi trecutți cele mai bune examene, sau se vor fi distinsă la lucrările practice din laboratorii.

TITLUL IV.

Datoriile profesorilor

Art. 33. Profesorii sînt datori a ține regulat cursurile cel puțin trei ore pe săptămână, și a preda materiile în conformitate cu programa stabilită conform art. 2.

Art. 34. Constatarea regularității ținerei cursurilor conform programei de zile și oare, se face prin subscriere în registrele de prezență, sigilate cu sigilul Facultății și parafate. Ele vor fi vizate de Rectorul Universității și de Decanul Facultății.

Art. 35. Când din cauză de boală sau din alte motive legitime profesorul nu poate veni la curs, va înștiința despre aceasta pe secretarul Universității.

Art. 36. Când din cauză de necesități științifice sau din alte motive admise prealabil de Consiliul Facultății, sau din cauză de boală îndelungată, un profesor este silit a absenta timp mai îndelungat, el este dator să indice pe suplinitorul său Decanului, care va înștiința despre aceasta pe Ministerul Instrucțiunii publice.

Suplinirea care va trece peste 10 zile nu se poate face decît în urma aprobării Ministrului Instrucțiunii publice.

Art. 37. Suplinitorii se pot lua dintre profesorii aceleiași secțiuni a Facultății sau dintre persoane cunoscută prin studiile și lucrările lor în aceeași materie.

Dispozițiuni transitorii

Art. 38. Pozițiunea studenților, cari au trecut examene parțiale înainte de intrarea în vigoare a acestui regulament, va fi regulată de Consiliul Facultății.

Art. 39. Toate regulamentele și dispozițiunile anterioare regulamentului de față sînt și rămân abrogate.

Art. 40. Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul Cultelor și Instrucțiunii publice, este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București la 21 Februarie 1894.

CAROL

Ministru Cultelor și
Instrucțiunii publice
Take Ionescu

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice.

CAROL I:

Prin grația lui Dumnezeu și Voința Națională,
Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului Noștru secretarului de Stat la departamentul Cultelor și Instrucțiunii publice sub No. 99.

Vedându și aprobându jurnalul Consiliului Noștru de Miniștri cu No. 9 din 20 Decembre 1896,
Am decretat și decretăm:

REGULAMENTUL Facultății de Medicină

CAPITOLUL I.

Art. 1. Inscrierea pentru învățământul medical se face la secretariatul facultății de medicină, la începutul fie-cărui an școlar, de la 1—15 Octombrie.

Nu se poate acorda nici o dispensă de înscriere peste 15 Noembrie.

Art. 2. Pentru a fi înscris studentul la facultatea de medicină și a putea obține prima inscripțiune pentru gradul universitar de doctor în medicină, studentul este obligat să depună la secretariatul facultății următoarele acte:

- 1) Diploma de bacalaureat clasic de la una din universitățile române, sau diploma de bacalaureat real;
- 2) Actul de naștere;
- 3) Certificatul de revaccinațiune;
- 4) Adresa părinților;
- 5) Domiciliul studentului.

Art. 3. Persoanele cari posedă diploma de bacalaureat din străinătate sau testimoniul de maturitate, pot obține înscrierea ca studenți la facultățile de medicină, dacă acele diplome sau testimonii au fost prealabil declarate echivalente cu diplomele române de bacalaureat.

Art. 4. Pentru fie-care student se formează un dosar în parte în care se depun și se înscriu actele de mai sus (art. 2).

Acest dosar mai conține:

- 1) Un formular tipărit, în care se înscrie numele și pronumele studentului, inscripțiuni, examene și toate actele de școlaritate ale studentului;
  - 2) Foaie de inscripțiuni;
  - 3) Foile de frecventarea cursurilor celor 5 ani de studii;
  - 4) Foile de disecțiuni;
  - 5) Foile de stagiu în spital;
  - 6) Procesele-verbale ale examenelor de fine de an, de doctorat și tesă;
  - 7) Foile de lucrări practice;
  - 8) O foie disciplinară;
  - 9) Petițiuni și tot ce se raportează la școlaritate.
- Aceste acte vor fi vizate de facultate.

CAPITOLUL II

Inscripțiuni

Art. 5. Studentul la intrarea sa în Facultate primesce o foaie de frecventarea cursurilor pe anul școlar și o foaie de frecventare a cursului de anatomie. Pe verso al foaiei de frecventare se va tipări dispozițiunile din regulamentul privitoare la școlaritate și examene.

Art. 6. O inscripțiune reprezintă frecventarea cursurilor pe un trimestru și sunt patru inscripțiuni pe fie-care an școlar.

Art. 7. Inscripțiunile se obțin prin prezentarea foilor de frecventare semnate de profesorul respectiv, la secretariatul facultății, la finele fie-cărui trimestru.

Pentru luarea inscripțiunilor se află în cancelaria facultății un registru deschis de la 1—15 Octombrie, 1—15 Ianuarie, 1—15 Aprilie și 1—15 Iunie.

Afipse speciale la secretariatul facultății vor determina epocile prescrise pentru luarea inscripțiunilor.

Art. 8. Inscripțiunile obținute la facultățile străine validate prin examene anuale, însoțite de justificarea diplomei de bacalaureat sau testimoniu de maturitate declarate echivalente cu diploma română de bacalaureat (art. 3) sunt corespunzătoare cu acelea ale facultăților de medicină române.

Când însă candidatul se prezintă cu inscripții fără examene, va fi supus la toate examenele prevăzute de acest regulament, pe care nu le va fi trecut la universitatea de unde a obținut inscripțiunile.

CertIFICATELE și inscripțiile de la facultățile străine trebuie să fie traduse în limba română și legalizate de ministerul afacerilor străine.

Art. 9. Inscripțiunea întâia se obține la intrarea în facultate. A doua după trecerea examenului de anul întâi, a noua după trecerea examenului de finele anului al doilea, a trei-spre-decea după trecerea examenului de finele anului al treilea, a șapte-spre-decea după trecerea examenului de finele anului al patrulea.

CAPITOLUL III

Studiile

Art. 10. Durata studiilor medicale este de cinci ani. Programul cursurilor cuprinde toate științele învățământului medical și lucrările practice ce compoartă, anume: fizica medicală, chimia medicală, anatomia descriptivă, anatomia topografică, anatomia patologică, fiziologia umană, istologia, patologia generală, patologia internă, patologia externă, medicina operatorie, farmacologia, terapeutică, igiena, bacteriologia, medicina legală, psihiatria, teoria și clinica obstetricală, clinica medicală, clinica chirurgicală, teoria și clinica oftalmologică, clinica infantilă, clinica dermatologică și sifilitică.

Art. 11. Materiile cursurilor și lucrările practice sunt repartizate în cei cinci ani de studiu și constituie programul general al învățământului medical în modul următor:

Anul I

Fisica medicală ;
Chimia medicală ;
Botanica medicală ;
Zoologia medicală ;
Anatomia descriptivă (osteologia, artrologia și miologia).
Partea practică :
Lucrări practice de fizică, chimie, botanică și zoologie în laboratoriile respective.
Disecție.

Anul II

Fisiologia umană ;
Anatomia descriptivă ;
Anatomia topografică ;
Istologia normală ;
Partea practică ;
Disecții : anatomie descriptivă și topografică ;
Lucrări practice în laboratorii de fiziologie și istologie normală.

Anul III

Patologia internă ;
Anatomia patologică ;
Farmacologia ;
Medicina operatorie ;
Partea practică :
Lucrări practice de anatomie patologică și de medicină operatorie ;
Clinică medicală ;
Clinică sifilitică și dermatologică.

Anul IV

Patologia generală ;
Bacteriologia ;
Patologia externă ;
Obstetrică ;
Oftalmologia ;
Partea clinică :
Clinică medicală ;
Clinică chirurgicală ;
Clinică obstetricală ;
Clinică oftalmologică ;
Lucrări practice de bacteriologie ;
Manipulațiuni obstetricale.

Anul V

Igiena ;
Medicina legală ;
Terapeutică ;
Clinică obstetricală ;
Partea clinică :
Clinică medicală ;
Clinică chirurgicală ;
Psihiatria și clinica mentală ;
Clinică infantilă.
Lucrări practice de medicină legală.

Programa generală a cursurilor și orariul se formează de consiliul profesoral al facultății la finele fie-cărui semestru pentru semestrul următor, și cuprinde distribuirea cursurilor și a lucrărilor practice pe ani și semestre, precum și orariul.

Programa fixată de consiliul profesoral se aprobă de ministerul instrucțiunii publice.

Art. 12. Anul școlar începe la 1 Octombrie și sfârșește la 1 Iulie. Semestrul de vară începe la 1 Martie.

Art. 13. Cinci spre-dece zile de la începutul anului și cinci spre-dece zile de la sfârșitul lui, sunt consacrate examenelor de fine de an sau altor examene rămase în întârziere.

Cursurile încep la 14 Octombrie și se termină la 15 Iunie.

Cursurile nu sunt întrerupte de cât în zilele de sărbători recunoscute prin decretul No. 1.807 din 8 Iunie 1888. Vacanțele de Crăciun încep la 23 Decembrie inclusiv până la 8 Ianuarie inclusiv.

Vacanțele de Paști încep în Duminica Floriilor și se termină după Duminica Tomei.

Art. 14. Fie-care profesor va primi de la decanatul cataloagele studenților regulat înscrisi, pentru fie-care an școlar, cel mai târziu până la 1 Noembrie

Art. 15. Toate cursurile și lucrările practice prevăzute în programa facultății sunt obligatorii pentru studenți.

Studenții sunt datorți a urma regulat prelegerile profesorilor, precum și lucrările practice după program fără întrerupere și în ordinea cuprinsă într'nsa.

Art. 16. Studentul care a avut mai mult de șase absențe, într'unu trimestru, la cursuri sau lucrări practice esau la serviciul de spital, fără scuză vala-

bilă judecată de consiliul profesoral, nu va putea obține inscripțiunea.

Art. 17. Lucrările practice din anul întâiu la chimie, fizică, botanică și zoologie, durează tot anul școlar.

Admisiunea la lucrările practice de disecții pentru studenții din anul II se hotărăște de capul lucrărilor anatomice după unu examen satisfăcător asupra osteologiei și a artrologiei.

Lucrările practice de anatomie patologică și bacteriologie sunt anuale.

Lucrările practice de istologie și fiziologie durează unu semestru.

Exercițiile de medicină operatorie și cele de medicină legală, la morgă, sunt semestriale.

Stagiul de spitale este obligatoriu și fără întrerupere în cursu de trei ani de studiu, cu începere de la a noua inscripțiune.

Art. 18. Fie-care an de stagiu de spital scădându-se trei luni de vacanțe, este de nouă luni.

Numărul zilelor de stagiu pe trimestru este ast-fel calculat:

Inteiuu trimestru, Octombrie, Noembrie și Decembrie. 85 zile;

Al doilea trimestru, Ianuarie, Fevruarie, și Martie 75 zile.

Alu treilea trimestru, Aprilie, Maiu, Iunie, 83 zile; Decanul facultății va reglementa stagiul de spital hotărind modul de rotațiune a studenților la fie-care trimestru în diferite servicii.

Art. 19. In fie-care laboratoriu și clinică dependinte de facultate și în care se urmază lucrări

practice de către studenți, se va înființa un registru pe anul școlar, cu formular imprimat, unde se va înscrie numele studentului, prezența la acele lucrări, durata lucrărilor după program, lucrările practice sau observațiunile clinice cari s'au făcut și executat de student în cursul anului, examenele la care a fost supus și notele obținute. Aceste note vor fi transmise facultății, pe buletine speciale imprimate subscrise de directorul laboratorului său alu clinice, și se vor anexa la dosarul studentului.

Studenții stagiari sunt datorți a face pe fie-care trimestru cel puțin două observațiuni clinice complete bine redactate și aprobate de profesorul de clinică sau de capul serviciului.

Se va menționa în foaia de stagiū despre aceste observațiuni și aprecierea valorii lor.

Art. 20. Capii de lucrări practice din laboratoarele facultății sunt obligați a da studenților toate explicațiunile necesarii la acele lucrări, a face distribuirea lucrărilor practice, a ținea conferințe, a urmări în de aproape lucrările studenților și în fine a examina pe studenți asupra lucrărilor ce au efectuat.

Capii lucrărilor practice din laborator au ordinea și disciplina în sală. Studenții le datorescū ascultare și supunere.

Art. 21. Un registru de prezența studenților stagiari la serviciile de spitale unde sunt atașați se va înființa în fie-care serviciu.

Acest registru va fi pus sub controlul profesorului de clinică sau a medicului primar și sub în-

grijirea directă a asistenților din clinici și a medicilor secundari.

Art. 22. La finele fie-cărui trimestru, profesorii de clinică prin asistenții săi și medicii primari prin medicii secundari ai serviciilor vor înainta decanului buletine nominale imprimate, în care se va specifica pentru fie-care student stagiari, precum și pentru interni și externi acelu serviciu, zilele de serviciu în spitale efectuate de studenți în cursul trimestrului, absentele și modul cum și au împlinit îndatorirea.

Art. 23. Studentul e dator în cursul studiilor sale în anul IV ori V să facă stagiū de cel puțin trei luni în clinica obstetricală și trei luni în una din clinicile speciale (oftalmologică, infantilă, mentală și dermatologică).

Stagiul de obstetrică va comporta și garda în sala de faceri după anume dispoziții luate de profesorul de clinică obstetricală.

CAPITOLUL IV

Examenele

Art. 24. Sunt două feluri de examene: de finele anului școlar și de doctorat.

Art. 25. Toate examenele sunt publice.

Art. 26. Examenele de finele anului se țin de la 15—30 Iunie și de la 1—30 Octombrie.

Sesiunea examenelor din Iunie este obligatorie pentru toți studenții. În sesiunea din Octombrie nu se pot presenta de cât studenții respinși la examenele

din Iunie, sau acei cărora consiliul facultății le admite motivarea absenței din sesiunea de la Iunie.

Art. 27. Notele de apreciere se însemnează prin cifre exprimate pe o scară de la 1—10, cu semnificațiunea următoare:

- 1—5 rău, respins;
- 6 binișor, admis;
- 7 bine;
- 8 prea bine;
- 9 foarte bine;
- 10 primit cu laudă.

Art. 28. Studentul sau candidatul care nu se prezintă la timpul și locul fixat pentru examinare e de drept amânat pe trei luni, afară de cazul când prezintă o justificare a absenței admisă de consiliu, și atunci trebuie să adreseze o nouă cerere decanului.

Art. 29. Decisiunile juriului pentru examenele de doctorat și fine de an sunt definitive și fără apel.

Art. 30. Resultatul după terminarea examenului se afișează la facultate de secretar.

Examene de fine de an

Art. 31. Examenele de fine de an sunt teoretice și practice.

Examenele practice se fac în laboratorii de profesorul respectiv înainte examenului oral.

Examenele orale se fac asupra fiecărei materii înainte profesorilor respectivi adunați în comisiune.

Studentii vor fi grupați în serii de câte 10 cel mult.

Decanul desemnează seriile, zilele, orele și locul unde are a se ține examenele.

Art. 32. Studentii sunt datori a trece la finele cărui an școlar un examen asupra materiei cursurilor după cum se cuprinde în programul pe acel an.

Art. 33. Sunt cinci examene de fine de an pentru cei cinci ani de studiu și se fac numai la epocile determinate la art. 26.

În ceea ce privește anul întâiu după luarea celei de a patra inscripțiuni, studentii vor trece în sesiunea din Iunie un examen general asupra fizicii, chimiei, botanicii și zoologiei medicale.

Acest examen este considerat ca un examen de doctorat și se face asupra întregii materii.

Seriile pentru acest examen vor fi maximum de 4 candidați.

Art. 34. Studentii cari nu au luat inscripțiunile pe trimestrul al patrulea din anii respectivi până la 15 Iunie pot fi trecuți în cataloagele de examen și trebuie să justifice întârzierea.

Art. 35. După terminarea examenelor fiecărei serii, comisiunea se întrunește, deliberează și încheie proces-verbal de admiterea sau respingerea candidaților.

Studentii respinși în sesiunea de Octombrie rămân repetenți și vor primi o altă foaie de frecventare pentru anul ce repetă, anulându-li-se inscripțiunile anului precedent.

Examenul de doctorat

Art. 36. Pentru obținerea gradului de doctor în medicină, candidații sunt dator să treacă șase examene de doctorat și să susțină o teză, după care aspirantul este proclamat doctor în medicină.

Art. 37. Studenții au dreptul să se prezinte la examenele de doctorat după ce au luat la 20-a înscripțiune și au depus cu succes examenul de finele anului al cincilea.

Art. 38. Examenele de doctorat sunt teoretice și practice.

Art. 39. Materiile examenului de doctorat sunt următoarele :

I-ul examen

Anatomia descriptivă și topografică;

Istologia normală ;

Fiziologia umană ;

Formează partea teoretică a acestui examen.

Partea practică consistă în o operație anatomică făcută sub control în sala de disecțiuni, pentru care se acordă candidatului trei ore și în recunoașterea a două preparate de istologie normală, pentru care se acordă candidatului o jumătate de oră în fața juriului.

Candidatul răspunde la fie-care din membri la toate chestiunile care se raportează la preparații.

Examenul de partea practică este eliminatoriu, se face separat și precede examenul teoretic.

Al II-lea examen

Patologia generală ;

Patologia internă ;

Anatomia patologică ;

Bacteriologia.

Probă practică : Candidatul recunoaște și descrie două piese de anatomie patologică, macroscopică, ori microscopică și pe cât se va putea face o autopsie, pentru care se dă timp de două ore.

Al III-lea examen

Patologia externă ;

Obstetrică ;

Oftalmologia ;

Medicina operatoare.

Proba practică : Două operațiuni pe cadavru în fața juriului.

Al IV-lea examen

Igiena ;

Medicina legală ;

Terapeutică ;

Farmacologia.

Proba practică : Redactarea unui raport medicolegal și o autopsie sau analiză chimică sau spectroscopică, dacă e posibil.

Redactarea a două formule în fața juriului.

Recunoașterea de substanțe farmacologice.

Al V-lea examenü

Clinica medicală ;
Clinica dermatologică și sifilitică ;
Clinica infantilă ;
Clinica mentală.

Al VI-lea examenü

Clinica chirurgicală ;
Clinica obstetricală ;
Clinica oftalmologică.

Pentru aceste două din urmă examene se dă candidatului de examaminatü câte un bolnavü de fie-care membru din juriü. Se acordă 15 minute pentru examinarea unui bolnavu. Studentulü scrie diagnosa și tratamentulü acestui bolnavü.

Art. 40. Comisiunea examinatoare a fie-cărui examenü de doctoratü se compune din trei profesori definitivü ori provisorii, cari vor fi pe cât se poate profesori de sciințele respective asupra cărora se examinează. In casü de absență a unuia din profesori se va înlocui printr'unü profesorü de materie similară.

Art. 41. Fie care serie de examene se va compune din doi candidați. Inscrisurile candidaților pentru examele de doctoratü se fac la secretariatulü facultăței în orele fixate pentru aceasta de decanatü. Ele se fac separatü pentru fie-care din cele șese examene.

Când candidatulü inscrișü pentru examenulü de doctoratü este singurulü și nu se presintă un altulü în timpü de cinci zile de la înscriere, seria examenului de doctoratü se poate compune și de un singur candidat.

Art. 42. Pentru examenulü de doctoratü, juriulü compus conform art. 40, va lucra in complet, presidat de unul din membrii care compun juriul, cel mai vechi în profesoratü, examinându fie-care membru pe rënd câte 15 minute.

După terminarea examenului, juriulü ține imediatü sedință, deliberează asupra capacităței examinatului, decide de admitere sau respingere, punându note conformü articolului următorü, în fine, încheie proces-verbalü asupra lucrărilor, pe care îl înaintează decanului împreună cu lucrările scrise ale candidatului, de vor exista.

Art. 43. Notele se dau de la 1—10. Semnificația lor este cea următoare :

1—4 : foarte răü, respins pe șase luni ;

5 : răü, respins pe trei luni ;

6—10 : candidatulü e admis, semnificația notelor fiind aceeași ca la examenulü de fine de anü.

Pentru admiterea candidatului trebuie ca media generală să fie cel puțin șase.

Art. 44. Pentru probele scrise se redactează de juriü chiar în ziua examenului un numărü îndoitü de chestiuni de cât acela al candidaților.

Aceștia trag la sorți câte o chestiune și o lucrează în orele prescise, fără a consulta cărți ori note.

La asemenea probe unulü din membri juriului trasü la sorți, sau un delegatü alü acestuia controlează pe candidați în timpulü lucrărei.

După terminarea probei scrise, manuscriptulü se pune într'unü plic sigilat și se înaintează președintelü juriului.

Pentru examinarea unui bolnavü se ac cidă

didatului 15 minute și alte 15 pentru expunerea rezultatului.

Art. 45. Susținerea tezei. Candidatul susține această probă asupra unui subiect după alegerea sa din ramurile medicinei.

Această lucrare este tipărită în un format după modelul adoptat de facultate.

Art. 46. Manuscriptul tezei, înainte de a se imprima, trebuie aprobat de președintele comisiei și se va înregistra la decanatul facultății de medicină.

Art. 47. Candidatul este dator să depună la secretariatul facultății 60 de exemplare din teza imprimată cu 15 zile înainte de susținerea ei.

Aceste exemplare se vor distribui tuturor profesorilor ambelor facultăți de medicină.

Art. 48. Juriul pentru susținerea tezei se compune din patru profesori numiți de decan și luați pe cât se poate din ramurile care fac obiectul tezei și un președinte ales de candidat.

Membrii juriului interogă succesiv pe candidat asupra oricărei chestiuni din subiectul tezei.

Art. 49. După susținerea tezei de doctor în medicină cu succes, decanul facultății de medicină comunică rectorului și ministerului cultelor și instrucțiunii publice admiterea candidaților la gradul de doctor în medicină pentru formarea diplomei; comunică de asemenea ministerului de interne, pentru admiterea titularului la liberă practică a medicinei în țară.

CAPITOLUL V

◆ Laboratoriile

Art. 50. Fiecare profesor este de drept directorul laboratorului său.

Art. 51. Fiecare director de laborator este obligat să reglementeze lucrările din laboratorul său. Acest reglement se va supune spre aprobare decanului.

Personalul atașat atât la laboratorii, cât și la clinici, este dator să aducă la îndeplinire cele reglementate de directorul laboratorului.

Art. 52. Asistenții de la laboratorii vor fi doctori în medicină cu liberă practică în țară, români sau naturalizați.

Asistenții de clinică nu pot fi de cât doctori în medicină cu liberă practică, români sau naturalizați. Ei vor fi numiți prin concurs, conform regulamentului publicat în *Monitorul oficial* din 21 Octombrie 1894, cu No. 3.356 al decretului regal.

CAPITOLUL VI

Trecerea studenților dintr'o facultate în'alta din țară

Art. 53. Studentul poate trece dintr'o facultate de medicină într'alta, păstrând beneficiul înscripției ce a luat, precum și acela al examenelor ce a trecut.

Art. 54. Pentru trecerea unui student de la o facultate de medicină într'alta din țară, decanul trans-

mite facultății unde se face mutarea următoarele acte :

- 1) Actul de naștere ;
- 2) Diploma de bacalaureat ;
- 3) Un certificat de școlaritate, în care se menționează situația școlară a studentului, adică înscripțiuni, examene, note, respingeri la examene, stagiul de spital, lucrări practice, etc.

Art. 55. Acest regulament se aplică odată cu promulgarea lui, în ceea ce privește modul de a se ține examenele de fine de an.

Elevii înscriși în anul școlar 1896—97, vor urma studiile conform acestui regulament, cei înscriși mai înainte vor urma după vechiul regulament.

Art. 56. Orice dispoziții contrarii regulamentului de față sunt și rămân desființate.

Art. 57 și ultimul. Ministrul Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii publice, este însărcinat cu executarea dispozițiilor din acest decret.

Dat în București, la 13 Ianuarie 1897.

Ministerul Cultelor și
Instrucțiunii publice,

G. Mărzescu.

CAROL

No. 89

REGULAMENTŪ

PENTRU

BacalaureatŪ în Litere și științi.

Sanționat cu Decretul No. 30141 din 19 Decembrie 1882. (Modificat la art. 1 prin Decretul No. 1763 din 1891. *)

TITLUL I.

Sesiunile examenelor.

Art. 1. Facultățile de litere și științe proced pe fiecare an, în două sesiuni, la examenele de bacalaureat în litere și științe.

Examenele sunt publice și se fac în București și Iași în localul Universității.

Sesiunile se țin : prima la 27 Iunie și a doua la 15 Septembrie.

Nici un alt examen în parte sau colectiv nu poate avea loc în afară de epocile mai sus hotărâte.

*) Cele d'întei diplome de bacalaureat eliberate la Universitatea din Iași, înainte de organizarea examenelor generale de licee, printr'un regulament special ca cel de față, au fost acele conferite în anul 1864, după avisul consiliului academic, d-ilor *Stefan Vărgolici* și *Constantin Climescu*, în urma trecerii, cu deosebit succes, a unui concurs pentru stipendii la studii în Străinătate.

Asemenea diplomă a fost conferită totu atunci și d-lui *Andrei Visanti*, astăzi profesor la Facultatea de litere din Iași.

Cel d'înteu însă care a dobândit diploma de Bacalaureat, în urma unui examen special asupra învățământului general din licee ținut la Universitatea din Iași, este dl. A. D. Xenopolu, astăzi profesor universitar, fost elev al Institutului Academic.

D-sa în sesiunea din Iunie a anului 1867, cea d'întai a examenelor de bacalaureat de la Universitatea din Iași, a fost unicul și d'întaiul candidat primit cu multă distincție.

TITLUL II.

Juriul examinatoru

Art. 2. Juriul examinatoru se va compune din cel puțin șase profesori și din Rectoru, care va fi al șaptelea.

Lista lor să va forma de Rectorul Universității cel puțin cu 15 zile înainte și se va comunica fie-căruia din membri.

În casul când juriul nu se va putea completa cu profesori ai facultăților de litere și științe respective sau când după constituirea juriului un membru pentru cas de boală sau forța majoră nu va mai putea lua parte la lucrări, președintele va chema în juriu dintre profesorii celor-alte Facultăți, sau dintre profesorii liceali.

Rectorul lipsind va delega pe unul din membrii juriului spre a-i ține locul.

Art. 3. Profesorii, cari dirigu institute de învățământu secundar, precum și cei ce dau lecții de studiile liceale în institutele private sau prepară de bacalaureat, nu pot să facă parte din juriu.

TITLUL III.

Condițiunile de admisibilitate la examen

Art. 4. Candidatul, care a urmat în școalele publice fie în țară, fie în străinătate nu va fi primit la examenul general de cât numai dacă va fi prezentat un certificat, că a făcut liceul complet.

Art. 5. Candidatul, care va fi urmat studiile

a casă sau în institute private, va justifica mai întâi că a depus examenele regulate la finele celor din urmă doi ani de studii la un liceu al Statului.

Art. 6. Ori ce candidat de bacalaureat trebuie să depună în termenul hotărât prin art. 8 din acest regulament la secretariatul Universității, unde are intențiunea a trece examenul, următoarele documente:

a) Actul de naștere, legalizat în regulă și constatator, că e în vrăsta de 16 ani cel puțin.

b) Actele prevăzute în articolele precedente 4 și 5, cum și un certificat de notele obținute la finele anului pentru fie-care clasă liceală, candidații preparați în particular numai pentru clasa VI și VII, liberat de directorul liceului, unde elevul a urmat sau numai a depus examene de aceste clase;

c) O cerere conform modelului A sau D aci anexată, scrisă întreagă de mâna candidatului, semnată cu numele și pronumele său, și dacă e minor, visată de tatăl său episcopul care autorisă cererea (Vezi modelul B).

Art. 7. Semnătura tatălui sau a tutorului candidatului minor trebuie să fie legalizată de primăria locală.

Art. 8. Registrul de înscriere este deschis cu 15 zile înainte de începerea sesiunii. El este închis la 6 oare sara în ziua arată mai sus ca termenul înscrierii legale.

Art. 9. Ori ce candidat înscriș în mod regulat va trebui să fie examinat în sesiunea, pentru care s'a înscriș.

Art. 10. Rectorul Universității, după ce a format lista elevilor admiși la examenul și a constatat vîrsarea taxelor prevăzute sub titlul IV, indică, prin secretariul cancelariei, candidații și ziua în care are să treacă examenul.

Art. 11. Fie-care candidat, imediat înainte de a începe examenul, scrie și semnează în prezența secretariului într'un registru special, vizat și parafat de Rector, o declarație conform modelului litera D. Secretarul verifică identitatea semnăturii și a scrierii, confruntându-le cu ale cererii adresate Rectorului.

Art. 12. Ori-ce candidat, care fără scuză judecată valabilă de juriu, nu răspunde la apelul numelui său în ziua ce s'a fixat, rămîne amînat pentru acea sesiune.

TITLUL IV.

Taxele pentru examene și diplomă.

Art. 13. Candidatul admis a trece examenul va vîrsa în termenul prescris mai sus, la cancelaria Universității sumele următoare :

Examene	40 lei
Diplome	10 „
	<hr/>
	50 lei

Taxa pentru examene devine de drept juriului, după deducțiunea a 10 la sută, care se cuvine secretarului Universității, iar cea pentru speșele diplomei, se va vîrsa de secretar la casa centrală a Ministerului de finanțe.

Juriul poate scuti de taxă pe jumătate sau în-

treagă, pe elevii care vor prezenta acte de pauperitate în regulă, liberate de primăria orașului de reședința a părinților. Când candidatul va fi amînat pentru sesiunea în care s'a înscris, i se va întoarce suma consignată pentru speșele diplomei.

TITLUL V.

Probele examenului.

Art. 14. Examenul de bacalaureat în litere și științe se compune din două probe, una scrisă și alta orală.

Art. 15. Probele scrise cuprind :

- a) O versiune din limba latină în română, de greutatea celor ce se predau în cea de pe urmă clasă de liceu ;
- b) O compoziție română asupra unui subiect de literatură, de istorie sau filosofie ;
- c) O temă din românește în franțuzește ;
- d) O întrebare scrisă asupra unui subiect de matematică, fizică sau științe naturale, din materiile propuse în clasele superioare ale liceului.

Art. 16. Compozițiunea română și versiunea latină au loc în aceeași zi la 3 ore de interval. Tema franțeză și compozițiunea asupra științelor au loc adouazi.

Art. 17. Subiectele și textele pentru proba scrisă se aleg de Rector împreună cu profesorul materiei respective.

Trei ore se acordă pentru compozițiunea în românește și compozițiunea asupra științelor, 2 ore

pentru versiunea latină, 1 oră jumătate pentru tema franceză.

Art. 18. Candidații la proba scrisă sunt puși sub privigherea statornică a unuia din membrii juriului, care semnează fie-care din compozițiuni. Candidații nu pot avea nici o comunicațiune în afară, nici între dînșii, sub pedapsă de excludere, și nu li se lasă la dispozițiune alte cărți de cât lexice latino-române sau latino-franceze, și o tablă de logaritmi pusă la dispozițiunea candidaților de cătră facultăți.

Art. 19. Se dă candidaților, ca să-și scrie compozițiunea lor, coli cu eticheta imprimată; *examenul de bacalaureat*, și avându pe ea și indicațiunea numelui și pronumelui fie-cărui candidat, precum și sigilul Rectoratului. Fie-care candidat semnează compozițiunea sa și o depune însuș el în mânele examinatorului privighiător.

Art. 20. Cele 4 compozițiuni, corigiate fie-care de un membru al juriului, sunt judecate de juriul întreg, care decide, cari sunt candidații admiși la probele orale.

Această probă are loc a doua zi, abstracțiune făcându de duminici și zilele de sărbătoare, când examenul este suspendat.

Art. 21. Proba orală începe cu traducerea și explicarea unui autor român, francez, latin și grec, indicate de profesorii examinatori din lista autorilor coprinși în programa liceului, cursul superior, ori unde i se va aștepta, răspundându și la întrebările ce i se vor pune asupra noțiunelor de literatură greacă, latină, franceză, și română.

Candidatul poate să arate prosatorul și poetul, asupra căruia dorește să fie examinat în special, rămânându la facultatea juriului de ai face sau nu acestu examen special.

După aceea se adresează candidatului cestiuni din programa liceelor:

- a) Asupra filosofiei;
- b) „ istoriei universale;
- c) „ geografiei;
- d) „ matimaticelor;
- e) „ științelor fizice;
- f) „ științelor naturale.

Proba orală ține cinci quarturi de oră, examenul cuprinde atâtea numere de note, câte sunt probele la care se supune candidatul.

Art. 22. Pentru diversile probe ale bacalaureatului în litere și științe, se va da următorul număr de note.

<i>Probe scrise:</i>	No. notelor
Versiunea latină	1
Compozițiunea română	1
Tema francesă	1
Compozițiunea asupra științelor	1
<i>Probe orale:</i>	
Explicațiunea unui autor grec	1
„ „ „ latin	1
„ „ „ francez	1
„ „ „ român	1
Intrebări asupra filosofiei	1
„ „ istoriei	1
„ „ geografiei	1

Intrebări asupra sciințelor matematice	2
” ” ” fizice	2
” ” ” naturale	2
<hr/>	
Total	17

Art. 23. Deosebitele părți ale examenului general se însemnează prin unul din numerile: 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0, unde 10 corespunde cu o cunoștință desevărsită a materiei, iar 0 cu o totală neștiință.

Amânarea candidatului se pronunță înaintea probei orale, dacă, media notelor obținute la lucrările scrise este mai mică decât 6.

Art. 24. Candidatul va fi primit, când, adunând nota mediă de la proba scrisă cu nota mediă de la proba orală și împărțind-o prin 2, va da drept rezultat cel puțin nota 6.

Art. 25. Toate materiile examenului sunt obligatoare. Acela dar, care va avea mai puțin de nota 3, la una din materiile programei va fi respins. Fie la proba scrisă, fie la proba orală amânarea nu poate fi pronunțată de cât în virtutea unei deliberări a juriului.

Art. 26. Nota la proba orală trebuie dată imediat după terminarea examenului, scrisă în litere și subscrisă de examinatoru ea nu se mai poate modifica sub nici unu caventu.

Art. 27. Indata după terminarea examenului oralu, juriulu procede la formarea mediei generale a notelor date, încheiându-se proces-verbal, după care

apoi președintele proclamă indata admiterea sau respingerea candidatului.

Art. 28. Candidatul amănatu nu poate să se prezinte din nou în cursulu aceleași sesiuni.

TITLUL VI

Poliția examenului.

Art. 29. Președintele juriului, descoperindu vre-o fraudă sau abatere, trebuie imediatu să închee un prescript-verbalu, pe care-l va înainta Ministerului cu un raportu specialu și acesta va pronunța după înprețurări, nu numai respingerea candidatului pentru acea sesiune, dar chiar ridicarea dreptulu de a se prezenta la examenu pentru una sau mai multe sesiuni viitoare, sau și pentru totdeauna.

Art. 30. Președintele juriului încheie unu prescriptu-verbalu de fie-care ședință, subsemnatu de toți membrii juriului. Aceste prescripte-verbale, totalul notelor și concludiunea juriului însoțite de un raportu asupra întregulu examenelor și asupra forței relative a probelor, se vor înainta de președinte Ministerului spre aprobare, împreună cu compozițiile fie-cărui candidat, corectate și adnotate de membrii juriului. Președintele trimite lista de numele candidaților respinși împreună cu lucrările și actele acestora.

Art. 31. Ministerulu, observându prin consiliulu permanentu lipsa de formă în privirea candidaților sau vre-o nedreptate în darea notelor va putea respinge concluzia juriului.

TITLUL VII

Liberarea diplomei.

Art. 32. Candidații admiși vor primi diplomele prin îngrijirea președintelui juriului, care vor trimite de la Ministeru în numărul cerut pentru candidații admiși. Aceste diplome date în numele M. S. Regelui, vor purta sigilul Universității. Ele vor fi vizate de Ministrul instrucțiunii.

În diplomă se va trece nota medie meritată de candidat.

Art. 33. Nici o diplomă nu poate fi remisă impetrantului, decât după ce va subsemna și el, atât într'însa cât și în registrul special constatător de remiterea diplomei, sau într'o recipisă, care trebuie anexată la acestu registru.

TITLUL VIII

Dispozițiuni transitorii

Art. 34. Elevii, care după regulamentul din 11 Augustu 1881 au trecut una din secțiunile bacalaureatului vor fi scutiți de altu examen pentru acea parte dacă se vor prezenta în sesiunea de Iunie sau Septembrie 1883.

La din contra vor fi ținuți să treacă bacalaureatul de toate materiile, conform regulamentul de față.

Art. 35. Regulamentul de față va fi pus în lucrare cu începerea sesiunii de la 15 Iunie 1883.

Art. 36. Regulamentul din 11 August 1881 precum și orice dispozițiune anterioară, relativă la bacalaureat, sunt și remենу desființate.

Formule diverse.

A. Modelu de cerere pentru admiterea la examenii a candidaților minori.

Subsemnatul (numele și pronumele) născut în (comuna, județul) la (ziua, luna, anul) presint d-lui Rectoru alu Universității din . . . conformu regulamentului din 10 Decembrie 1882 și în virtutea autorizațiunii aci alăturată a D-lui (tatăl, mama, unchiul, fratele mai mare, tutorul) cererea de a fi admis la examenul de bacalaureat.

Făcutu în . . . la . . . 18 .
(Semnătura candidatului).

B. Modelu pentru autorizațiunea ce trebuie să dea tatăl familiei, tutorul etc.

Subsemnatul (numele și pronumele) domiciliat în comuna . . . județul . . . declar că autoris pe (fiul, nepotul, fratele, etc) după cererea aci anexată, la examenul de bacalaureat de la Universitatea din . . .

Făcutu în . . . la . . . 18 .

Semnătura tatăl, mamei, unchiului, fratelui mai mare sau tutorului (această semnătură trebuie să fie legalisată de Primăria locală).

C. Modelu de cerere pentru admiterea la examenii a candidaților majori.

Subsemnatul (numele și pronumele) născut în comuna . . . județul . . . la . . . luna . . . anul . . . domiciliat în comuna . . .

presint D-lui Rectorü alü Universitãtei din . . . .
conformü regulamentului din 10 Decembrie 1882, ce-
rerea de a fi admisü la examenulü de bacalaureatü,
în basa actului de naștere, pe care-l alãtur și care pro-
beazã cã sunt majorü, cererea fiindü scrisã și subscrisã
de mine.

Fãcutü în . . . . la . . . . 18 . . . .
(Semnãtura candidatului).

*D. Modelü de formularü ce trebuie transcrișü de
candidatulü majorü sau minorü în registulu universitãtei
înaintea examenului.*

Subsematulü (numele și pronumele) nãscutü în
comuna . . . . județulü . . . . la . . . .
luna . . . . anulü . . . . declar cã mã presintü
în ziua . . . luna . . . . anulü . . . în basa ac-
telor ce am depusü D-lui Rectorü alü Universitãtei din
. . . . la examenulü de bacalaureatü.

Fãcutü în . . . . la . . . . 18 . . . .
(Semnãtura candidatului).

REGULAMENTÜ

PENTRU

examenulü de bacalaureatü al absolvenților
de Liceu Realü *)

Art. 1. Regulamentulü de bacalaureatü în Litere
și Științi, decretatü la 10 Decembre 1882, cu mo-
dificarea primitã prin decretulü regalü No. 1.763 din
se aplicã și la examenele absolvenților liceului realü
din Braila, însă cu deosebirele mãi josü notate :

Art. 5. Acestü articolü nu se aplicã la absolven-
ții liceelor reale.

La **Art. 15.** Probele scrise cuprindü :

a) O compozițiune romãnã asupra unui subiectü
de literaturã romãneascã, de istorie sau filosofie ;

b) O temã din romãnește în franțuzește.

c) O chestiune scrisã asupra unui subiectü luatü
din Matematici din materiile propuse în cursulü su-
periorü alü liceului realü.

d) O chestiune scrisã asupra unui subiectü luatü
din Științele Fizico-Naturale, din materiile propuse în
cursulü superiorü alü liceului realü.

La **Art. 16.** Compozițiunile de sub al. *a* și *b* ale
articolului precedentü se fac în aceiași zi la trei oare
de intervalü.

Compozițiunile de sub al. *c*. și *d*. se daü a doua zi

*) Monitorulü oficialü No. 84 din 16 Iulie 1892.

La **Art. 17.** Subiectele și tezele pentru probele scrise se aleg de Rector, împreună cu profesorul materiei respective.

Trei oare se acordă pentru compozițiunea în românește și compozițiunile asupra științelor matematice și fizico-naturale; o oară și jumătate pentru tema franceză.

La **Art. 21.** Proba orală începe cu traducerea și explicarea unui autor român, francez și german, indicate de profesorii examinatori după programa studiilor din cursul superior al liceului real, ori unde i se va arata, răspunzând la întrebările asupra noțiunilor de literatură română și franceză și asupra înțelegerii și vorbirii limbii germane.

După aceia se adresează candidatului chestiuni din programa liceului real:

- a) Asupra filosofiei și dreptului administrativ.
- b) Asupra istoriei Universale cu insistență asupra chestiunilor privitoare la cultura, industria și comerțul popoarelor;
- c) Asupra geografiei insistându-se asupra chestiunilor privitoare la geografia economică, comercială și industrială a României;
- d) Asupra matematicilor și Comptabilității.
- e) Asupra Științelor Fizico-Naturale.

Proba orală ține cinci quarturi de oară; examenul cuprinde atâtea numere de note, câte sunt probele la care se supune candidatul.

La **Art. 22.** Pentru diversele probe ale bacalaureatului real se va da următorul număr de note;

<i>Probe scrise</i>	<u>Numerul notelor</u>
Compozițiunea română	1
Tema Franceză	1
Întrebarea asupra matematicilor	1
„ „ Științelor Fizico-Naturale.	1
<i>Probe orale</i>	<u>No. notelor</u>
Explicația unui autor francez	1
„ „ „ român	1
Înțelegerea și vorbirea limbii germane.	1
Întrebări asupra filosofiei și drep. administrativ	2
„ „ „ istoriei	1
„ „ „ geografiei	1
„ „ „ matematicilor și	1
comptabilității	3
Întrebări asupra științelor fizico-chimice	2
„ „ „ Naturale	1
	<u>Total 17.</u>

Art. 34 și 36 nu se aplică.

Art. II. Acest regulament se pune în aplicare cu începerea sesiunii de bacalaureat de la 27 Iunie 1892.

Art. III. Ultim. Ministru Nostru Secretar de Stat la departamentul cultelor și Instr. Publice însărcinată cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleşu, 9 Iulie 1892.

(s). CAROL

Ministru Cultelor și Instrucțiunii Publice

(s.) C. Olănescu.

Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
www.muzeuluaic.ro

LEGIURI SPECIALE
Privitoare la membrii corpului univer-
sitariu.

159

Legea asupra Instrucțiunii din 1864

Art. 365. Numirea provisorie a profesorilor se va face prin decisiune ministerială.

Art. 366. *Numirea provisorie* a profesorilor de Facultăți se va face pe cursu de trei ani.

Art. 367. Nimeni nu va putea câștiga o numire provisorie de profesor decît dacă va justifica despre absolvirea unor studii identice sau analoage cu cele ce sunt a se propune în clasa vacantă, precum și a tuturor studiilor inferioare acelora.

Art. 368. Deosebitu de aceasta aspiranții la unu locu vacantu de învățatoriu în genere vor fi supuși la o încercare care va consiste :

a) Sau în proponimente publice de aceleași materii, făcute celu puținu în cursu de duoî ani, dacă nu va fi trecutū mai multu de trei ani de la încetarea acelor proponimente ;

b) Saū în publicațiune de scrieri asupra acelor materii ;

c) Saū în examenū, când candidații mai puținu la număru de cât locurile vacante, nu au nici unulu din titlurile arătate în cele două alineate precedente,

ori când titlurile ce potă avea conformă acelorași alineate, nu sunt judecate de comisiunea competentă îndestulă de mulțamitoare ;

d) Sau în concursă în acelașă casă prevăduță prin precedintele aliniare, dacă candidații sunt mai numeroși de cât locurile vacante.

Art. 369. Arbitrii cari vor judeca titlurile și aptitudinea candidaților vor fi . . . . .

5) Pentru profesorii de Facultăți, decanul și patru profesori ai Facultăței acelei științei, luați prin sorți, pentru București de la Facultatea din Iași, și pentru Iași de la cea din București, doi membri din consiliulă de stată din secțiunea corespunderă acelei Facultăței, doi membri aleși după natura Facultăței saă din Curtea de Casațiune, saă din consiliulă medicală, saă din consiliulă tehnică, iar în lipsă, delegați din partea Ministrului.

Art. 375. Obiectele examenului saă a concursului vor fi :

Pentru profesorii de Facultăți cunoștinți speciale asupra ramului pentru care se destina ; deosebită de aceasta ei vor fi datorți se justifice de absolvirea învățăturilor de liceu.

Art. 384. Profesorii titulari de facultăți sunt inamovibili.

Art. 385. Profesorii inamovibili nu vor putea fi strămutați fără a lor expresă voință de la ună locă la altulă.

Art. 386. Ei nu vor fi revocați de cât pentru motivele și după formule determinate prin lege.

Art. 387. Toți membrii corpului învățamântului publică pe cât se află în activitate de serviciu, aă dreptulă de scuteală de serviciu militară :

După doi-spre-zece ani de serviciu remunerariulă învățătorilor va fi îndoită de câtă celă primitivă.

Art. 390. Lipsa de la clasă în cursă de o lună fără congediū și fără scusă bine-cuvântată va face să se considere demisionariū învățătorulă.

Art. 392. Institutorii și profesorii de gimnasii și licee, în timpulă celoră două de întâiū perioade ale cursului lor după ce vor fi primită numirea definitivă, nu vor putea se ocupa nici o altă funcțiune, nici să eșerciteze vr'o profesiune alta de cât cea de învățătoră de materia pentru care a fost numiți.

Contravenitorulă se va socoti demisionariū.

Art. 393. Aceeași îndatorire este impusă, sub aceeași penalitate, profesiorilor superiori de Licee și profesiorilor de Facultăți, în timpulă celoră dintăiū trei perioade ale cursului lor, după numirea lor definitivă.

Legea din 6 Martie 1883, pentru fixarea și gradarea remunerarilor membrilor corpului didactic.

Art. 1. Alineatul e). Remunerațiunea primitivă la numirea provizorie a profesorilor de Universitate, se fixează la suma *de 500 lei pe lună*.

Art. 2. Alineatul al doilea. Gradațiunea face parte din remunerari și se va ține în seamă la pensuni. Suplinitorii vor fi retribuiți 30 la sută mai puțin de cât profesorii. Anii de suplinire nu se țin în samă la gradație.

Art. 3. După 5 ani de serviciu de la numirea provizorie remunerările prevăzute în art. 1 se sporesc cu 15 la sută, după 10 ani cu 30 la sută, după 15 ani cu 45 la sută, după 20 de ani cu 60 la sută, așa în cât după ultimul terminu de gradațiune, remunerările vor fi cu 60 la sută mai mari, de cât cifra fie-căreia prevăzută în art. 1 care va servi de normă la calcularea gradațiunei.

Art. 8. Profesorii cari au îndeplinit 25 de ani de serviciu în corpul didactic, pot fi puși la pensiu-ne, după propunerea Ministrului Instrucțiunii publice, luându-se pentru aceasta avisul afirmativ al Consiliului facultăței respective, pentru profesorii universitari, iar pentru profesorii secundari al unei comisiuni de 5 delegați de consiliul universitar din sinul său. O asemenea trecere la pensiu-ne nu se va propune de ministeriu de cât în interesul științei. Dacă această trimitere la pensiu-ne se va face înainte de vârsta cerută de legea generală a pensiunilor, atunci pensiu-ne se înscrie în bugetul Ministerului instrucțiunii publice până la ajungerea la acea vârstă.

LEGEA

din 6 Mai 1892 pentru modificarea art. 8 din legea de la 6 Martie 1883.

Membrii corpului didactic cari vor fi împlinitu vârsta de 70 ani pentru profesorii de la Universitate și 65 ani pentru ceilalți, vor fi puși în retragere din oficiu de către ministrul instrucțiunii publice.

Totu ast-feliu vor putea fi puși în retragere din oficiu și membrii corpului didactic cari fără a ave vârsta de 70 și 65 ani după distincțiunile de mai susu, vor fi îndeplinitu trei-deci de ani de serviciu în corpul didactic.

În acestu din urmă casu, ministrul instrucțiunii publice, nu va putea pune în retragere de cât cu avisul conformu alu consiliului permanentu.

Profesorul pusu în retragere păstrează titlul de *profesoru onorificu*.

Constituțiunea.

Art. 73. Universitățile din Iași și București trimițu fie-care câte unū membru la Senatū alesū de profesorii Universității respective.

Legea electorală.

Art. 12. Universitățile din București și Iași trimițu fie-care câte unū membru la Senatū alesū de cătră profesorii universității respective, fără ca ei să piardă prin aceasta dreptulū de a vota în colegiulū din care face parte.

Art. 28. *Profesorii definitivi* ai învățământulū superiorū și secundarū, pot fi aleși deputați sau senatori afară de :

1. Inspectorii generali ai Instrucțiunei;
2. Revisorii școlari;
3. Directorii și profesorii diverselor stabilimente de învățământū.

Budgetulū generalū alū Universității din Iași.

(Estrasū din Budgetulū Ministerulū Cultelor și Instrucțiunei publice pe exercițiulū anulū 1896—97).

	Personalū	Materialū	Totalū
1. Facultatea de dreptū . . .	78390		78390
2. " " litere și filosofie . . .	98910		98910
3. " " de științi . . .	107610	500	108110
4. " " de medicină . . .	104700	6000	110700
5. Școala Normală superioară . . .	36440	25683	62123
6. Cab. de fizică al fac. de științi . . .	6360	2500	8860
7. Laborat. de chimie anorganică . . .	12600	6500	19100
8. " " " organică . . .	9480	5500	14980
9. " " " zoologie, și fiziologia comparată . . .	8640	3000	11640
10. Laboratorulū de botanică . . .	5160	6100	11260
11. Cabinetulū de lucrări practice . . .	5040	1600	6640
12. Laboratorul de morfologie . . .	4440	5300	9740
13. Instit. și museul de anatomie . . .	17580	12000	29580
14. Laboratorulū de fiziologie . . .	6240	3000	9240
15. Laboratorulū de chimie, farmacologie . . .	8280	4000	12780
16. Laboratorulū de histologie . . .	6540	2000	8540
17. Laboratorulū de anatomie patologică . . .	6360	1000	7360
18. Laboratorulū de patologie chirurgicală . . .	9420	5000	14420
19. Personalulū adm. al Univers. . .	23220	8950	32170
Total . . .	555410	98633	654043

Secretariat

Secretarul Universității. D. VASILIU

Secretarul facultății de medicină. Dr. N. VICOL

Sub-secretari { I. Averescu
I. Leatris

Insărcinați cel d'întăiu cu lucrările decanatului facultății de litere, cel de al doilea cu acele ale facultății de drept.

INTENDENȚA

Intendent
al Palatului Universității
Eugeniu Frățianu

Intendent al localului Facultății
de medicină
Vasile C. Dimitriu.

PROGRAMELE

detaliat ale cursurilor universitare *).

*) *Legea asupra Instrucțiunii*. Art. 287.

Consiliul fiecărei Facultăți formează programa generală a studiilor și împărțirea pe zile și oare, deliberează asupra programelor detaliate ce fiecărui profesor va fi dator să facă asupra cursului său. Programa generală și programele detaliate se vor prezenta pe fiecare an mai înainte de începerea cursurilor, la examenul consiliului permanent.

Ele fiind aprobate de Minister, decanul Facultății le va publica și afișa în Facultate.

Facultatea de Drept

PROGRAMA

Cursului de Legislațiune penală.

Dreptul penal

Prolegomene

Definițiune. Introducțiune filosofică. Fundamentul dreptului de a pedepsi.

Rolul dreptului penal în științele sociale ; metoda sa. Școala italiană sau școala pozitivistă penală. Determinismul în știința penală ; consecințele admiterii acestei doctrine în știința penală.

Introducțiunea istorică ; vechiul drept penal francez și vechiul drept penal român. Izvoarele actualului nostru cod penal. Principalele coduri penale moderne.

PARTEA I

Despre infracțiuni

CAPITOLUL I

Definițiunea infracțiunii ; întinderea legii penale.

Secțiunea I. Definițiunea infracțiunii ; explicarea ei ; punctele ce le cuprinde.

Secțiunea II. Consecințele definițiunii. Intinderea legii penale după timp. § 1. Conflicttele relative la

incriminațiune și pedeapsă; critica sistemului legiuitorului. § 2. Conflictul relative la organizațiune, competență, procedură, execuțiune. § 3 Conflictul relative la prescripțiune.

Secțiunea III. Intinderea legii penale după spațiu.

§ 1. Infracțiunile comise în România. Sistemele cari se pot concepe: lege penală teritorială, personală, mixtă. Sistemul legii noastre. Prelungirea teritoriului; marea teritorială, vapoarele și corăbiile, armata. Deroğațiuni de la teritorialitatea legii penale; inviolabilitatea regală, imunitatea parlamentară și exteritorialitatea. § 2. Infracțiunile comise în țară străină. Sistemele ce se pot concepe; sistemul legii noastre precedat de istoricul chestiunii. Legislațiune comparată. § 3. Infracțiunile comise în țările necreștine. Sistemul capitulațiunilor, istoricul și explicarea lor. § 4. Despre extraditațiune; utilitatea ei; condițiunile de fond și de formă; efectele extraditațiunii; legislațiunea comparată.

CAPITOLUL II

Elementele infracțiunii

Secțiunea I. Elementul material al infracțiunilor. Actele externe: actele preparatoare și de execuțiune. Tentativa, definițiunea, pedeapsa. Infracțiunile neizbutite. Infracțiunile imposibile.

Secțiunea II. Elementul intențional. Etatea. Nebunia. Surdomutismul. Somnanbulismul și Hipnotismul. Constrângerea fizică și constrângerea morală. Greșala de drept și greșala de fapt. Ereditatea, mediul ambiant.

Secțiunea III. Elementul injust al infracțiunii. Fapte justificative. Legitima apărare, definițiune, explicațiune, condițiuni. Ordinul autorității legitime, supunerea pasivă. Consimțimintul părții lezate. Duelul.

CAPITOLUL III

Clasificațiunile infracțiunilor.

1. Sub raportul gravității. Critica lui Rossi, netemeinicia ei. Critica scoalei italiene. Interesul distincțiunii între crime, delictes și contravențiuni.

2. Sub raportul esecutării lor materiale. a) Infracțiuni de acțiune și de inacțiune. b) Instantanee și continue sau succesive. Interesul distincțiunii. c) Simple și de obicei. Interesul distincțiunii. d) Flagrante și deflagrante. Interesul distincțiunii.

3. Sub raportul obiectului. a) Interes public și interes particular. b) Infracțiuni de drept comun, politice și electorale. Interesul distincțiunii.

4. Sub raportul mobilului, Intenționate și neintenționate.

CAPITOLUL IV

Circumstanțele agravante și atenuante.

Distincțiunea între elementele constitutive și circumstanțele atenuante sau agravante; interesul distincțiunii.

Secțiunea I. Circumstanțele agravante: legale și judiciare, Circumstanțele agravante relative 1) la prepararea infracțiunii; 2) la executare. Citația lui Claudius Saturninus 16 Dig. 48, titl. XIX De poenis; 3) la consecințele infracțiunii.

Secțiunea II. Circumstanțe atenuante legale și judiciare. Despre scuze. § 1. Scuzele absolutorii sau peremptorii. Compararea cu faptele justificative și cauzele de neculpabilitate. § 2. Scuzele atenuante speciale și generale. Minoritatea. Provocațiunea. Cazurile de provocare prevăzute de codul penal român.

CAPITOLUL V

Pluralitatea infracțiunilor

Secțiunea I. Cumulul de infracțiuni: sistemele cari se pot concepe în privința pedepsirii cumulului. Istoricul chestiunii; dispozițiunile codului penal român. Caracterul cumulului.

Secțiunea II. Cazul prevăzut de art. 44. Distincțiunea făcută de acest articol.

Secțiunea III. Recidiva. § 1. Definițiunea: motivele agravării pedepsei recidivistului. § 2. Istoricul chestiunii, la Romani, vechiul drept francez și român. § 3. Condițiunile recidivei. § 4. Efectele recidivei: deosebirea între pedeapsa cumulului și a recidivei: casieriele judiciare, serviciul antropometric. Creșterea recidivei în Europa.

CAPITOLUL VI

Pluralitatea infractorilor

Complice în sensul vulgar și în sensul științific. Complicitatea. § 1. Definițiunea; distincțiunea de conexitate. Interesul de a distinge complicele de coautor. § 2. Istoricul complicității. § 3. Condițiunile complicității. § 4. Diferite cazuri de complicitate: a) anterioară comiterii infracțiunii. Agenții pro-

vocatori. Critica legiuitorului din 1874 relativ la art. 48. b) Complicitatea concomitantă cu comiterea infracțiunii. c) Complicitate posterioară comiterii infracțiunii. Găzduitori, tănuitori. § 5. Pedeapsa complicității anterioare, concomitante și posterioare comiterii infracțiunii.

PARTEA II

Despre pedepse

CAPITOLUL I

Definițiune; rolul și calitățile pedepselor

Definițiunea pedepsei; compararea ei cu un medicament social; rolul instrucțiunii și al pedepsei.

Calitățile unei bune pedepse. 1) Dreaptă, adecvată proporționată cu infracția. Inconvenientul pedepselor prea aspre sau prea slabe. Inconvenientul pedepselor neproporționate. Istoricul pedepsei la Indieni, Evrei, Greci, Romani, Evul mediu și la Români. Executarea lui Damiens. Beccaria și opera sa „Dei delitti e delle pene“. Capitolul intitulat „dolcezza delle pene“. Efectele ideilor propagate de Beccaria; excelese și consecințele lor. Reacțiunea științifică. Școala italiană. 2) Personală. Istoricul chestiunii. 3) Egală pentru toți. Istoricul chestiunii și mai ales în dreptul românesc. 4) Reparabilă. 5) Moralizatoare. 6) Publică. 1) Să nu ofenseze bunele moravuri.

CAPITOLUL II

Clasificarea pedepselor

Pedepsele criminale, corecționale și de simplice poliție. Pedepse de drept comun, mixte și politice.

Interesul distincțiunii. Pedepse perpetue și temporare. Pedepse principale accesorii și complimentare.

Secțiunea I. Pedepsele criminale. a) Pedepsa cu moarte; argumentele aboliționistilor; combaterea lor și mai ales a prejudiciului politic. Inconveniente la suprimării pedepsei cu moarte într-o legislație. Argumentele lui Beccaria în contra pedepsei cu moarte: combaterea lor. b) Munca silnică. Pedepsele privative de libertate. Pedepsele perpetue. Pedepsele temporare. Diferitele sisteme penitenciare: închisoarea în comună, închisoarea celulară strictă (sistemul pensilvanian sau filadelfian), sistemul auburnian, sistemul irlandez, sistemul celular mitigaț. Istoria regimului celular. Liberarea condițională și patronajul. Ineficacitatea diferitelor sisteme penitenciare. Recidiva. c) Recluziunea, d) Detențiunea, e) Degradațiunea civică

Secțiunea II. Pedepse corecționale. a) Inchiisoarea corecțională. b) Interdicția corecțională. c) Amendă: deosebirea sa de despăgubirea civilă, clauza penală și amenzile fiscale.

Secțiunea III. Pedepse de simplă poliție. a) Inchiisoarea polițienească. b) Amendă polițienească.

Secțiunea IV. Regule asupra executării pedepsei. Calculul termenului osindei, publicitatea condamnării, dreptul de a comunica cu familia. Detențiunea preventivă. Inchiderea minorilor cari au lucrat fără pricepere. Inchiderea nebunilor, vagabonzilor și prostituatelor. Inchiderea pentru datorii.

CAPITOLUL III

Cauzele de micșurare și îngreuiare a pedepselor.

Circumstanțele atenuante legale. Scuze. Circumstanțele atenuante îndecătorești. Efectele lor în materie de crimă, delict, contravențiune. Efectele circumstanțelor atenuante asupra pedepselor accesorii și complimentare. Circumstanțele agravante. Concursul lor cu cele atenuante. Legea lui Bérenger din 14/26 Martie 1893 asupra atenuării și agravării pedepselor.

CAPITOLUL IV

Cauzele de prevenire și încetare a pedepselor

1. Prescripțiunea. Motivul prescripțiunii penale. Istorie și legislațiune comparată. Durata prescripțiunii, întreruperea și suspendarea. Efectele. Prescripțiunea condamnățiunilor civile. 2. Grația. Istoricul și filosofia instituțiunii. 3) Amnistia. 4) Reabilitarea. Istoricul și filosofia instituțiunii. 5) Revizuirea judecăților.

Procedura penală

Definițiunea Procedurei penale

PARTEA I

Acțiunile care nasc din infracțiune

CAPITOLUL I

Acțiunile procedurei penale. Cine le exercită și în contra cui. Diferențele între acțiunea publică și cea privată.

Secțiunea I. Acțiunea publică. § 1. Cine o exercită. Diferitele sisteme posibile. Origina Ministerului public. Unitatea și indivizibilitatea lui. § 2. Contra cui se exercită.

Secțiunea II. Acțiunea privată.— § 1. Cui aparține exercițiul ei. § 2. Contra cui se dă.

CAPITOLUL II

Exercițiul acțiunilor.

Secțiunea I. Exercițiul acțiunii publice. Cazuri în cari Ministerul public e obligat să exercite acțiunea publică. Cazuri în cari acțiunea publică este împedată. Autorizarea prealabilă, necesitatea unei plîngerii sau denunțări prealabile. Chestiuni prejudi-

ciale de judecată și de acțiune. Regula: le criminel tient le civil en état: Extraditiunea; refugiarea în țară străină.

CAPITOLUL III

Exercitarea acțiunii private. Dreptul de opțiune. Regula: electa una via non datur recursus ad alteram. Exercitarea acțiunii civile înaintea judecătorilor civili și exercitarea ei înaintea celor penali.

CAPITOLUL IV

Stingerea acțiunilor.

Secțiunea I. Stingerea acțiunii publice: 1) moartea inculpatului; 2) amnistia; 3) prescripția acțiunii: întinderea prescripției, timpul cerut, întreruperea și suspensiunea, efectele prescripției acțiunii publice; 4) autoritatea lucrului judecat.

Secțiunea II. Stingerea acțiunii civile. Prescripțiunea acțiunii private rezultindă dintr'o infracțiune. Istoricul chestiunii. Intinderea prescripțiunii, efectele ei și prescripțiunea după stingerea acțiunii publice.

PARTEA II

Exercitarea acțiunilor ce nasc din infracțiune

CAPITOLUL I

Instrucțiunea penală.

Secțiunea I. Constatarea și descoperirea infracțiunilor. Funcționarii însărcinați cu căutarea și descoperirea infractorilor. Competența. Atribuțiunile poliției judecătorești: perchezițiuni, confiscări, procese verbale și efectele lor.

Secțiunea II. Urmărirea și instrucțiunea. Cine e însărcinată cu urmărirea. Rolul și atribuțiunile Ministerului public și în special în caz de flagrant delict. Instrucțiunea propriu zisă. Organizațiunea. Judecătorul de Instrucție, competența sa ratione personae, loci, materiae. Procedura înaintea judecătorului de instrucție. Secretul instrucțiunii. Mandatele de înfățișare, aducere, depunere și arestare. Istoricul și explicarea închisorii preventive. Libertatea provizorie și cautiunea. Ordonanțe de neurmărire și trimetere. Atacarea ordonanțelor. Opozițiune. Camera de punere sub acuzare : organizarea, competența și procedura. Deciziunile camerei de punere sub acuzare. Atacarea lor. Cari sunt cazurile, de cine se pot ataca, cu ce condițiuni și cari sunt efectele atacării lor. Critica art. 324 proc. pen.

CAPITOLUL II

Poliția audienței ; judecata infracțiunilor comise în audiență. Publicitatea audienței. Condițiunile de validitate a hotărîrilor. § 1. Judecata la tribunalele de simple poliție. a) Organizarea, b) Competența, c) Procedura. § 2. Tribunalele corecționale. a) Organizarea, b) Competența loci, personae, materiae, c) Procedura. § 3. Curțile cu jurați. a) Organizarea. Timpul ținerii sesiunilor. Formarea listelor și a comisiunii de judecată. b) Competența, loci, personae, materiae. c) Procedura anterioară audienței. Audiența : formalismul la jurați. Procedura orală, publică și continuă. Indicațiunea legii penale la jurați. Punerea chestiunilor. Istoricul. Chestiuni com-

plexe. Chestiunile ce se pot pune la jurați. Deliberarea juriului. Verdictul afirmativ sau negativ.

Procedura în contra contumacelui.

Apendice. Tribunalele militare. a) Organizarea. Pretorii. Consiliile de război și Consiliul de revizuire. Consiliile de rebel temporare. Alegerea judecătorilor. b) Competența în timp de pace, în timp de rebel și în timp de stare de asediu. Competența consiliilor de revizie și a pretorilor. Curtea de casațiune. Investiția la tribunalele militare. c) Procedura.

CAPITOLUL III

Mijloacele de atacare a hotărîrilor penale.

Secțiunea I. Opoziția, termenul, procedura, judecata.

Secțiunea II. Apelul, termenul, procedura, judecata. Efectul apelului.

Secțiunea III. Recursul în casație. a) Organizarea. b) Competența ratione personae, materiae, loci. Cazurile în cari se poate face recursul. c) Procedura. Cine poate face recursul. Formele, efectul, judecarea recursului.

Secțiunea IV. Revizuirea în materie penală. Diferență cu cea civilă. Cazurile prevăzute de lege. Cazurile prevăzute de lege.

Apendice. Cheltuelile de judecată. § 1. Nefindă parte civilă. § 2. Fiindă parte civilă.

Autoritatea lucrului judecat.

Secțiunea I. Penal asupra penalului. § 1. Lucrul judecat de autoritatea de judecată.

Secțiunea II. Autoritatea lucrului judecat în

penală asupra civilului. Discuțiunea între Merlin și Toullier. § 1. Autoritatea lucrului judecată de autoritatea de instrucțiune asupra civilului. § 2. Autoritatea lucrului judecată de autoritatea de judecată penală asupra civilului.

Profesor, Ioan Tanoviceanu.

Cursul de drept internațional public.

Introducere

CAP. I

Principii generale

§ 1. Definițiunea, importanța și utilitatea dreptului internațional.

§ 2. Natura și sancțiunea lui. Misiunea științei.

CAP. II

Desvoltarea relațiilor și a dreptului internațional

§ 3. Raporturile între națiuni în lumea antică.

§ 4. Cite-va instituții în antichitate pentru raportul cu străinii.

§ 5. Evul de mijloc—creștinismul și invaziunea germanică.

§ 6. Biserica în occident și feudalismul.

§ 7. Cruciadele—comerțul maritim — legi și compilații relative la acestă comerț.

§ 8. Vexațiunile contra străinilor în epoca feudală. Represalii — le droit d'aubaine — dreptul de naufragiu.

§ 9. Secolul al XV și XVI. I. Consolidarea statelor și a puterii regale. Renașterea literară și științifică, reforma religioasă—diplomația, echilibrul

statelor. II. Relații nouă internaționale — scriitorii epocii.

§ 10. Secolul al XVII și XVIII. I. Hugo Grotius și pacea vestfalică. II. De la pacea vestfalică pînă la tratatul de Utrecht. III. De la tratatul de Utrecht pînă la revoluția franceză.

§ 11. Revoluția franceză. — Congresul de Viena — Sfînta alianță — Principiul naționalităților și al intereselor economice în raporturile internaționale.

§ 12. Literatura dreptului internațional de la Hugo Grotius.

CAP. III.

Isvoarele și conținutul dreptului internațional

§ 15. Izvoarele dreptului internațional.

§ 16. Ordinea materiei.

Cartea I

Persoanele dreptului internațional

CAP. I

Statele subiecte de drepturi și îndatoriri.

§ 17. Numai statele pot fi subiectele drepturilor și datoriilor internaționale.

§ 18. Aparițiunea statelor și recunoașterea lor.

§ 19. Suveranitatea statelor și formele ei.

§ 20. Efectele schimbărilor constituțiilor interioare ale statelor asupra relațiilor internaționale.

§ 21. Disparițiunea statelor și succesiunea lor.

CAP. II.

Drepturile fundamentale ale statelor.

§ 22. Noțiuni generale.

§ 23. Dreptul de conservare.

§ 24. Dreptul de independență.

§ 25. Dreptul de a comercia.

§ 26. Dreptul de respect mutual al demnității naționale. Prerogativele de rang și titlu între state.

CAP. III

Statele în raportul lor către persoane.

§ 27. Drepturile fundamentale ale omului în raporturile internaționale.

§ 28. Raporturile juridice ale statelor față cu străinii.

§ 29. Exteritorialitatea.

§ 30. Calitatea națională a persoanelor.

§ 31. Raporturile dintre state și naționalii lor aflați pe alte teritorii.

§ 32. Extradiciția și dreptul de azil.

CAP. IV.

Statele în raportul lor către bunuri.

§ 33. Domeniul internațional

§ 34. Modurile cum se dobîndește și se înstreinează.

§ 35. Despre servituți.

§ 36. Mare liberă.

§ 37. Extensiunea suveranității teritoriale asupra mărilor pe lingă țarmuri, porturi, etc.

§ 38. Naționalitatea bastimentelor.

§ 39. Dreptul maritim internațional pentru navigație pe marea liberă.

§ 40. Dreptul maritim internațional pentru navigația în apele supuse domeniului restrins al statelor.

§ 41. Excepțiuni de la regulile expuse în paragraful precedent.

§ 42. Navigația în fluviile internaționale.

§ 43. Regimul convențional pentru navigația pe *Dunăre*.

§ 44. Tratatul de Berlin din 1878.

§ 45. Tratatul de *Londra din 10 Martie 1883*.

Cartea II

Raporturile dintre state în timp de pace.

CAP. I.

Persoanele ce reprezintă statele și drepturile lor.

§ 46. Șefii Statelor—*ius representationis dimi-nodæ*.

§ 47. Monarhii.

§ 48. Comerțul diplomatic și agenții sei.

§ 49. Trimișii diplomatici.

§ 50. Ierarhia diplomatică.

§ 51. Inceputul și sfârșitul misiunii diplomatice.

§ 52. Privilegii și prerogative.

§ 53. Alte imunități—Precauțiuni contra abuzului lor.

§ 54. Agenți, comisari și curieri.

§ 55. Negociații diplomatice—Congrese.

§ 56. Consuli—originea istorică.

§ 57. Oficiul consular. — Diferite categorii de consuli.

§ 58. Atribuțiile consulilor.

§ 59. Atribuții de asistență judiciară și administrativă, și de jurisdicție voluntară.

§ 60. Imunități și execuțiuni.

CAP. II.

Obligațiile internaționale.

§ 61. Obligații din contracte—tractate.

§ 62. Condițiunile esențiale ale tractatelor. Perfecțiunea lor.

§ 63. Diviziunea tractatelor.

§ 64. Alianțele.

§ 65. Mijloace de asigurare a execuțiunei obligațiilor.

§ 66. Desființarea tractatelor

§ 67. Fapte ilicite.

§ 68. Răspunderea din asemenea fapte.

CAP. III.

Contestații internaționale.

§ 69. Conestațiile internaționale și proveniența lor.

§ 70. Mijloacele de a le înlătura.

§ 71. Mijloace de fapt. Retorsiunea, represaliile, embargo și blocadă.

Cartea III

Dreptul internațional în timp de război

CAP. I.

Așa numitul drept al războiului între state

§ 72. Definiție — *raison de guerre*.

§ 73. Părți beligerante.

§ 74. Inceperea ostilităților.

- § 75. Efectele deschiderii stării de război.
§ 76. Mijloacele războiului.
§ 77. Dreptul de ocupațiune a bunurilor inimicului.
§ 78. Starea de război activă și pasivă.
§ 79. Postliminium și captivitatea.
§ 80. Pacea

CAP.

Dreptul neutralilor

- § 81. Definiția și caracterele neutralității.
§ 82. Comerțul neutralilor și restricțiunile lui.
§ 83. Contrabanda.
§ 84. Blocada de război.
§ 85. Amestecul bunurilor neutre cu bunuri interzise pe mare.
§ 86. Restricții controversate a comerțului neutru.
§ 87. Dreptul de vizită.
§ 88. Dreptul de convoi.

Profesorul *Petru T. Missir*

Cursă de Dreptul civil

Introducere

Noțiunea dreptului în genere. Noțiunea dreptului civil. Obiectu. Diviziune. Origina dreptului civil român. Vechiul drept roman. Introducerea legislațiunii franceze. Noțiuni asupra istoriei dreptului francez.

Puterea legilor. 1) Promulgarea, publicarea, aplicarea și abrogarea lor. 2) Conflictu între legile vechi. 3) Conflictu între legile romine și legile străine. 4) Interpretarea legilor.

Cartea I.

Despre persoane.

Noțiuni generale. Persoane fizice, persoane juridice. Starea și capacitatea juridică a persoanelor. Noțiuni generale.

CAPITOL I.

Bucurarea drepturilor civile. I) Influența naționalității, cum se cîștigă calitatea de român; b) cum se perde calitatea de român și efectele pierderii naționalității; c) condițiunea juridică a străinilor. II) Influența condemnațiunilor penale. III) Constatarea faptelor și actelor privitoare la starea persoanelor. Ac-

tele stării civile : a) Acte de căsătorie, d) acte de încetare din viață, e) acte privitoare la militari, f) măsuri de executare și de conservare, g) rectificarea actelor de stare civilă, h) forța probantă. IV) Influența domiciliului și absenței : a) domiciliul, b) absența : 1) prezumții de absență, 2) declarațiuni de absență, 3) efectele absenței declarate cu privire la bunurile absentului : trimetere în posesiune provizorie și în posesiune definitivă. 4) efectele cu privire la drepturile eventuale ale absentului, 5) efectele cu privire la căsătorie, 6) efectele cu privire la copiii absentului. V) Influența vârstei și a infirmităților : a) minoritatea, tutela, administrațiunea legală : 1) noțiuni generale, 2) consiliul de familie, 3) deferirea tutelei : α) tutela tatălui și a mamei, β) tutela testamentară, γ) tutela ascendenților, δ) tutelă diferită de consiliu de familie. 4) Incapacități, escludere, destituire, scuze. 5) Puterile tutorului. 6) Indatoririle tutorului. 7) Cum încetează tutela. b) Emancipare. Curatelă : 1) Noțiuni generale, 2) cum se operează emanciparea, 3) capacitatea minorului emancipat, 4) deferirea curatelei—puterile și îndatoririle curatorului, 5) cazurile în cari minorul emancipat rămâne supus la toate formalitățile prescrise pentru minorul neemancipat, 6) încetarea curatelei. c) Interdicțiune : 1) cine o poate provoca, 2) Procedura, 3) Tutela, 4) efectele interdicțiunii în privința actelor săvârșite de interdictă dar neinterdisă, 5) în privința actelor sevârșite de o persoană smintită dar neinterdisă, 6) în privința actelor săvârșite de o persoană

pusă într'unu stabilimentu de alienați. d) consiliul judiciar.

CAPITOL II.

Drepturile de putere și de familie. I Căsătoria : A) Noțiuni—istoric—definițiune ; B) calitățile cerute și condițiunile pentru a contracta căsătoria ; C) Formalitățile privitoare la celebrarea căsătoriei ; D) Dovada celebrării căsătoriei ; E) opozițiuni la căsătorie ; F) Cereri în nulitate a căsătoriei, excepțiuni ce se potu opune, efectele nulității ; G) Impedici la căsătorie : 1) dirimante, 2) prohibitorii ; H) Drepturile și îndatoririle reciproce ale soților ; I) Autorizațiune maritală ; K) Disolvarea căsătoriei ; L) a doua căsătorie. II) Despărțirea—generalități : A) Pentru cauză determinată : 1) cauzele legale de despărțenie, 2) formalități, procedură, 3) măsuri provizorii, 4) cauze de respingere—fine de neprimire. B) Despărțenia prin consimțimintu mutualu. C) Efectele despărțeniei. III) Paternitate și filiațiune : A) Filiațiunea copiilor legitimi : 1) noțiuni generale, 2) dovada filiațiunii legitime, 3) acțiune în reclamațiune de statū și în contestațiune de statū, 4) prezumțiuni legale de paternitate și acțiuni în tagadă de paternitate și în contestațiune de legitimitate. B) Copii naturali : 1) legitimarea copiilor naturali, 2) recunoașterea copiilor naturali în legea franceză și în legea română, 3) cercetarea paternității și a maternității, 4) drepturile și îndatoririle reciproce ale copiilor naturali și a părinților lor. C) Adopțiunea : 1) definițiune—noțiune—istorie—generalități, 2) forme și condițiuni, 3) efectele adopțiu-

nei. D) Obligațiunile părinților față cu copiii lor legitimi sau legitimați în stare de minoritate. E) Puterea părintească : 1) noțiuni, istoric, 2) drepturile puterii părintești, 3) în special de folosință legală a părinților. F) Drepturile și îndatoririle rezultându din înrudire și din alianța legitimă.

Cartea II

Despre bunuri

Introducere, generalități.

CAPITOL I.

Distincțiunea bunurilor. I) Distincțiunea lucrurilor considerate în ele înșile : A) Lucruri mobile și imobile : 1) imobile : a) prin natură, b) prin destinație, c) prin obiectul la care se aplică ; 2) imobile : a) prin natură, b) prin determinarea legii. B) Lucruri cari se consumă și cari nu se consumă prin uz. C) Lucruri divizibile și nedivizibile. D) Lucruri principale și accesorii. II) Distincțiunea bunurilor în raport cu cei ce le posedă : A) Lucruri susceptibile de proprietate. B) Lucruri cuprinse în domeniul public. C) Lucruri cari sunt și cari nu sunt în comerț.

CAPITOL II.

Poseziunea. I) Noțiuni. II) Obiectele susceptibile de posesiune sau quasi-posesiune. III) Căștigarea și pierderea posesiunii. IV) Viciile posesiunii. V) Translațiunea—accesiune—contumațiune. VI) Efectele posesiunii. VII) Acțiunile cari apără posesiunea.

CAPITOL III.

Drepturi reale. Introducere : drepturi reale și personale. I) Proprietatea : A) Noțiuni. B) Facultăți inerente proprietății. C) Intinderea proprietății. D) Restricțiunile și limitele exercițiului dreptului de proprietate : 1) în interesul public, 2) în interesul fondurilor vecine, 3) obligațiunile legale impuse proprietarilor în interesul lor reciproc. E) Accesiunea : 1) Asupra celor produse de lucru, 2) asupra celor unite și încorporate de lucru : a) relativ la imobile, b) relativ la mobile. F) Acțiuni cari nascu din dreptul de proprietate ; G) Perderea, stângerea și revocarea proprietății. H) Diferite forme speciale ale proprietății. II) Servituți personale : A) Usufruct : 1) noțiuni și moduri de stabilire, 2) drepturile uzufructuarului, 3) obligațiunile uzufructuarului : a) înainte de a intra în folosință, b) în timpul duratei folosinței, 4) pozițiunea uzufructuarului în ce privește datoriile și sarcinile cari grevează patrimoniul constitutorului, 5) drepturile și obligațiunile noului proprietar ; 6) stângerea uzufructului, 7) quasi-uzufructul. B) usă și abitațiune. III) Servituți reale, șerbiri. Introducere : A) Servituțile ce se nascu din situația locului. B) Servituți stabilite de lege. 1) de interes public sau comunal ; 2) de interes privat : a) zidul și șanțul comun, b) distanța lucrării intermediare pentru oare-cari construcțiuni, c) vedere în proprietatea vecinului, d) picătura streșinilor, e) dreptul de trecere. C) Servituți stabilite prin fapta omului : 1) noțiune și diviziune ; 2) stabilirea servitu-

șilor : a) prin titlu, b) prin prescripțiune, c) prin destinațiunea proprietarului pentru care servitutea s'a stabilită ; 4) obligațiunile și drepturile proprietarului fondului supus ; 5) diferite moduri de stingere a servitușilor. IV) Privilegiu și ipotece (vezi garanții reale).

Cartea III

Diferite moduri de a dobândi proprietatea

I). Moduri universale—succesori universalii. Noțiunea universalității sau a patrimoniului. Caracterele patrimoniului. Patrimoniul obiectu de drepturi. Patrimoniul subiectu de obligațiuni. Transmiterea patrimoniului—activu—pasivă. II) Moduri particulare—succesori particularii.

CAPITOL I.

Succesiuni legitime—sau ab intestat. Istorice—noțiuni generale—deschiderea succesiunii. I) Calitățile cerute pentru a succeda—Incapacitatea și nedemnitatea. II) Ordine și succesiune : A) Succesiuni regulate : 1) Generalități ; 2) Reprezențațiunea ; 3) diferite clase de moștenitori : a) descendenți, b) tatul, mama, frații și surori și descendenții lor, c) ascendenți alții de căt tata și mama, d) colaterali alții de căt frații, surorile și descendenții lor. B) Succesiuni neregulate : 1) copii naturali ; 2) soșul supravieșuitoar și statul ; 3) văduva săracă. III) Transmiterea moștenirii : A) Transmișiunea dreptului. B) Transmișiunea posesiunii—Sezina.— C) Facultatea de a primi sau de a repudia succesiunea : 1) acceptațiunea pură și simplă ; 2) renunțarea la succesiune ; 2) beneficiul de inven-

taru. D) Drepturile și obligațiunile moștenitorului : 1) Drepturile în genere—preșțiunea de ereditate în special ; 2) obligațiunile : a) principiul, b) excepțiunile, c) beneficiul de inventar—separațiunea de patrimoniu. IV) Succesiunea vacantă. V) Drepturile și obligațiunile moștenitorilor când sunt mai mulți—Generalități. A) Impărțea activului moștenirii : 1) compunerea masei ; 2) raportul : a) noțiune—Istoric, b) persoanele supuse raportului, c) persoanele cari pot cere raportul, d) liberalități supuse raportului, e) dispensa de raport, f) cum se face raportul, g) efectele raportului ; 3) capacitatea cerută pentru a cere impărțea și a sta la impărțea ; 4) când se poate cere impărțea ; 5) cum se face impărțea : a) de bună-voe, b) judecătorește ; 6) efectele juridice ale impărțelii ; 7) prin ce acțiuni se poate ataca o impărțea. B) Diviziuni de dreptu a creanțelor ereditare. C) Datorii și sarcini. VI) Reîntoarcerea legală în favoarea adoptatorului.

Dispozițiuni între vii și dispozițiuni testamentare.

Introducere. Donațiunile și testamentele în dreptul român, în codul Calimach și în codul civil.

Noțiuni generale. Modurile de a dispune cu titlu gratuit admise de codul civil. Ce ie donațiunea. Ce ie testamentul. Causa dispozițiunilor între vii și testamentare. Condițiunile ilicite, imposibile și imorale în dispozițiunile ilicite, imposibile și imorale în dispozițiunile între vii și testamentare. Incapacitățile de a dispune și de a primi cu titlu gratuit. I) Incapacități absolute A) de a dispune : 1) incapacitate na-

turală, lipsa de voință, alterarea voinței; 2) incapacitatea juridică: a) interzișii, b) persoanele supuse unui consiliu judiciar, c) minorii, d) femeile măritate, e) osîndiții la munca silnică și la recludiune f) falșii. B) De a primi: 1) lipsa de personalitate, 2) copilul conceput, 3) persoanele juridice. II) Incapacități relative. III) Sancțiunea incapacităților. Liberalități degrozate sub forma unui contract oneros, liberalități făcute prin persoane interpuse, prezumțiune legală de interpunere de persoane. IV) Momentul cînd trebuie să existe capacitatea de a primi cu titlu gratuit: 1) în donațiunile între vii, 2) în dispozițiunile testamentare. Indisponibilitate. Rezerva. Cotitatea disponibilă. Introducere. Dreptul român, codul Calimach, vechiul drept francez, codul civil. I) Ce este rezerva; caracterul și natura ei. II) Cui se cuvine rezerva: 1) rezerva copiilor și descendenților, 2) rezerva părinților. III) Cui se poate da cotitatea disponibilă; rezervă și raport. IV) Reducțiunea liberalităților. A) Generalități, ce este reducțiunea: 1) calculul cotității disponibile: a) formarea masei, b) evaluarea bunurilor, anexă: cazul special prevăzut de art. 844, c) deducerea datoriilor. 2) Imputațiunea liberalităților făcută succesibililor: a) cu dispensă de raport, anexă: cazul prevăzut de art. 845, b) fără dispensă de raport: a) cînd succesibilul gratificat vine la succesiune, B) cînd nu vine. 3) Ordinea în care se operează reducțiunea liberalităților: a) dispozițiunile testamentare b) donațiunile între vii. C) Efectele reducțiunii.

Donațiunile între vii. I) Formele exterioare extrinsece. A) Formele solemne cerute la ori-ce donațiune: 1) acordul de voință a ambelor părți ie conținut în unul și același act, 2) acceptațiunea donatarului ie posteroara donațiunii. B) Formalitatea specială în donațiunilor privitoare la obiecte mobile. c) Excepțiuni la regula solemnității donațiunilor: 1) darul manual, 2) donațiunile prin contract de căsătorie, 3) donațiunile indirecte, 4) donațiunile degrozate. D) Reprezentațiunea legală a persoanelor incapabile de a accepta o donațiune. II) Efectele donațiunilor: A) Efectul translativ de proprietate: 1) între părțile contractante, 2) față cu cei de-al treilea: a) natura și origina transcripțiunii, b) cari donațiuni trebuiesc transcrise, c) cine trebuie să ceară transcripțiunea, e) cari sunt terții cari prin excepțiune nu pot invoca lipsa de transcripțiune. B) Garanția de evicțiune în donațiunile între vii. C) Obligațiunile donatorului: în privința sarcinilor ce-i sunt impuse, 2) în privința datoriilor donatorului. III) Formele sau condițiunile intrinsece ale donațiunilor. Irevocabilitatea. A) Origina, noțiunea și limitele irevocabilității. B) Consecințele irevocabilității: 1) în privința unei donațiuni supuse condițiunii potestative din partea donatorului, 2) în privința datoriilor sau sarcinilor impuse donatorului. 3) în privința facultății rezervate donatorului de a dispune de lucruri cuprinse în donațiune, 4) în privința donațiunilor de bunuri viitoare, 5) reîntorcerea convențională. IV) Revocarea donațiunilor, Generalități: A) Pentru cauză de neîndeplinirea sarcinilor impuse donatarului: 1) Fundamen-

tulă acestei cauze de revocare, 2) sarcini și condițiuni ; deosebire, 3) caracterul revocațiunii, 4) cine o poate cere, 5) efectele ie. B) Pentru cauză de ingrati-tudine : 1) temeiul, 2) cazurile în cari se poate cere revocarea : a) atentatū la viața donatorului, b) delictes asupra persoanei sau averii sale, c) refuzū nejustificatū de a servi alimente ; 3) de către cine se poate cere, contra cui și în ce termenū ; 4) caracterul și efectele revocării pentru cauză de ingrati-tudine. C) Revocarea pentru cauză de naștere de copii : 1) Fundamen-tulū și origina, 2) cari donațiuni suntū supuse ace-s-tei cauze de revocare ; 3) în ce cazuri și cum se pro-duce revocarea ; 4) efectele revocării.

Dispozițiuni testamentare. I) Caracterele esenți-ale ale testamentelor : A) Declarațiune de ultimă vo-ință. B) Dispozițiunea de totul sau de parte din avutū sau de unū obiectū determinatū. C) Actū solemnū, tes-tamentū verbalū, testamentū prin martori. D) Expre-siunea directă a unei singure voințe, persoane necerte, testamentulū conjunctivū. II) Interpretarea testamentelor III) Formele extrinsece. A) Testamentulū olografū : 1) noțiunea și origina ; 2) condițiunile de existență : a) scrisoarea, intervențiunea unei persoane străine la scrierea unui testament olograf, b) data, c) semnătu-ra ; 3) forța probantă a testamentulū olografū. B) Tes-tamentulū autenticū : 1) forma ; 2) forța probantă. C) Testamentulū misticū. D) Testamentele privilegiate. E) Testamentele făcute de Romini în țară străină. F) Măsurile reglementare pentru conservarea și executa-rea testamentelor. IV) Dispozițiuni ce pot fi condi-

nute într'un testament. Generalități : A) Legatū uni-versalū. B) Legatū cu titlū universalū. C) Legatū singularū. V) Efectele legatelor : A) Dreptulū asupra lucrulū legatū : 1) când se deschide : a) când legatulū e purū și simplū, sau cu termenū, sau supusū unei condițiuni rezolutorii, b) când legatulū e supusū unei condițiuni suspensive. B) Posesiunea legatulū. Predarea de bună-voe—punerea în posesiune jude-cătorească. De la cine trebuie să se ceară posesiu-ne : 1) când legatulū e universalū ; a) cînd sunt e-rezi rezervatari, b) când nu sunt erezi rezervatari ; 2) când legatulū e cu titlū universalū ; 3) când lega-tulū e singularū. C) Plata datoriilor și sarcinilor suc-cesiunii. Economia generală a legii : 1) cum sunt țin-uți legatarii universali și cu titlū universalū de da-toriile testatorului : a) când au făcutū inventarū, b) când n'au făcutū inventarū, c) cînd datoria ie asigurată prin o ipotecă asupra unui bunū cuprinsū în legat ; 2) repar-țițiunea datoriilor între moștenitori și legatarii uni-versali și cu titlū universalū ; 3) Situațiunea legatari-ilor singulari în privința datoriilor succesiunii, în spe-cialū cînd imobilulū ce face obiectulū legatulū ie grevat de o sarcină, ipotecă sau uzufructū. D) Plata lega-telor singulare : 1) cum sunt ținuți erezii și succesorii universali de plata legatelor singulare ; 2) cum se repartizează între ei plata acestor legate ; 3) ce ac-țiuni are legatarulū singularū : a) acțiunea personală, b) acțiunea reală, c) acțiunea ipotecară ; 4) interpre-tarea și modulu de esecutare a legatelor singulare : a) cînd lucrulū e determinatū, b) când nu e determinatū ;

c) legatulă lucrului străin. VI) executorii testamentari. VII) Revocarea legatelor. Principiul. A) Revocarea expresă; B) Revocarea tacită: 1) prin testament posterior; 2) prin înstrăinarea lucrului legat; 3) prin alte fapte ale testatorului. C) Revocarea judiciară: 1) pentru neîndeplinirea sarcinilor; 2) pentru ingraturine. — VIII) Caducitatea legatelor: A) Când e legatulă caduc: 1) prin predecesulă legatarului; 2) prin incapacitatea legatarului; 3) prin neîndeplinirea condițiunii; 4) prin neacceptarea legatului; 5) prin pierderea lucrului legat. B) Cui profită caducitatea: 1) regula generală; 2) excepțiuni: a) substituțiunea vulgară, b) legatū conjunctivū (în dreptū roman, cod Calimach, dreptulă francez, cod civil).

Substituțiuni.

I) Noțiunea. Substituțiuni în dreptulă romanū, în dreptulă românū, în vechiulă dreptū francezū. II) Substituțiuni vulgare permise. III) Substituțiuni fideicomisare prohibite: A) Noțiune. B) Caracterele ei. Dispozițiuni cari nu trebuie confundate cu substituțiuni: 1) două liberalități avîndū acelașū obiectū; 2) Obligațiunea juridică de a păstra și remite; 3) stabilirea unei ordine de succesiune. C) efectulă substituțiunii fideicomisare într'o moștenire deschisă sub legea nouă. D) Efectul substituțiunii fideicomisare într'o moștenire deschisă sub legea vechiă.

Donațiuni făcute viitorilor soți prin contractulă de căsătorie.

I) Derogațiuni de la principiile generale în privința formei ei exterioare. — II) Derogațiuni în pri-

vința formei ei exterioare. II) Derogațiuni în privința formelor intrensece: A) În specialū donațiunea de bunuri viitoare sau instituțiunea contractuală: 1) caracterele ei; 2) efectele ei. B) donațiunea cumulativă de bunuri prezente și viitoare.

Donațiuni între soți.

I) Forma exterioară. II) Măsurī restrictive: A) Origina și temeiul. B) Irevocabilitate. C) Indisponibilitate. D) Părteala de ascendentū.

I) Noțiunea și origina. II) Prin donațiuni între vii. III) Prin testamentū.

Obligațiunile.

Introducere. Obligațiuni și îndatoriri. Obligațiuni civile și naturale. Caracterele distinctive. Dreptulă creditorului. Prestațiune. Economia generală. Isoarele codului civil.

CAPITOL I.

Cum se nasc obligațiunile. I) Contractū. Convențiune: A) Noțiuni generale. B) Clasificare. C) Elementele constitutive. Generalități: 1) Capacitatea juridică: a) incapacități generale, minori, interziși, femei măritate, b) incapacități speciale, c) nulități rezultîndū, din incapacitate; 2) consimțimintul: a) consimțimintū neexistentū: α) lipsa de voință β) lipsa de acordū de voințe γ) nulitate absolută, b) consimțimintū viciatū: α) eroare β) violență γ) dol δ) nulitate relativă ε) caracterulă acțiunii în nulitate; 3) obiectul; 4) cauza: a) noțiune; cauza și motive, b) cauza falsă, c) cauza illicită sau imorală, d) *candictio sine causa*. D) Inter-

pretarea convențiilor. II) Quasi-contracte. Noțiune. Condițiuni de existență. A) Gestiunea de afaceri: 1) noțiune; 2) obligațiunile și acțiunile ce se nasc din gestiunea de afaceri; 3) deosebiriile cu mandat. B) Plata nedebitorului 1) condițiunile de admisibilitate pentru *condictio indebiti*; 2) efectele ei; 3) caracterul acțiunii; 4) *condictio indebiti* și *condictio sine causa*. III) Delicte și quasi-delicte. A) Noțiuni generale. Fapt ilicit și dăunător. B) Delict civil și delict penal. C) Quasi-delict. D) Culpa *aquiliana* și culpa contractuală; teoria vechiă, sistemul codului civil. E) Reparațiunea prejudiciului cauzat prin delict sau quasi-delict. F) Cazuri de responsabilitate indirectă. (Art. 1000, 1001 și 1002)

CAPITOL II.

Diferitele specii de obligațiuni. I) Obligațiuni condiționale: A) Noțiunea condițiunii și diferitele specii de condițiuni. B) Condițiunile imposibile, ilicite și imorale. C) Efectele condițiunii: 1) pendente, condiționale; 2) când condițiunea se îndeplinește; 3) în special de efectele condițiunii: a) exprese, b) tacite. *Pactu comisoriu* tacit, expres. II) Obligațiuni cu termen. III) Obligațiuni conjunctive, alternative și facultative. IV) Obligațiuni solidarare. Noțiune. A) Solidaritatea activă. B) Solidaritatea pasivă: 1) caracterul și elementele constitutive; 2) nașterea solidarității. Solidaritatea imperfectă; 3) efectele solidarității în raporturile dintre creditor și debitor; 4) mijloacele ce se pot invoca de codebitorul urmărit; 5) renunțarea la solidaritate; 6) efectele solidarității în raporturile code-

debitorilor între dinșii. V) Fidejusiune. A) Noțiune—natura—caracterele constitutive. B) Cari obligațiuni sunt susceptibile de a fi caucionale. C) Excepțiunile ce se pot invoca la fidejutor. D) Cauțiunea convențională, legală, judecătorească. E) Intinderea și efectele fidejusiunii, raporturile dintre creditor și fidejutor: 1) beneficiul de discuțiune; 2) beneficiul de diviziune. F. Raporturile dintre fidejutor și debitorul principal. G) Raporturile dintre fidejutori între dinșii. H) Cum se stinge fidejusiunea: 1) pe cale de consecință; 2) în mod principal. I) Fidejusiunea și solidaritatea. VI) Obligațiuni divizibile și indivizibile: Obligațiuni indivizibile: 1) când obligațiunea e indivizibilă: a) vechea doctrină, b) sistemul codului civil; 2) efectele indivizibilității. B) obligațiuni divizibile. C) Excepțiuni la principiul divizibilității.

CAPITOL III.

Efectele obligațiilor. I) Executarea obligațiunii de a da, de a face. II) Efectele obligațiunii de a da: A) Efectul translativ de proprietate: 1) între părți; 2) față de terți: a) când e vorba de mobile corporale, b) când e vorba de mobile incorporale, c) când e vorba de imobile — transcripțiunea — vechea legislațiune română, legislațiunea franceză, sistemul codului civil și a codului de procedură civilă. B) Chestiunea rizicului. III) Daune interese: A) Când se datoresc: 1) cazul fortuit, forța majoră; 2) culpa contractuală; 3) punerea în întârziere. B) Cum se evaluează. C) Regulele speciale în obligațiunile ce au de obiect o sumă de bani. D) Clauza penală. E) Anatocism. IV) La cari persoane se întind efec-

tele obligațiunilor: A) Intre părți. B) stipulațiuni și făgăduinți pentru altul. C) Succesorii universală. D) Succesorii particulari. E) Creditorii: 1) situațiunea lor în privința actelor săvârșite de debitor; 2) de exercițiul drepturilor și acțiunilor debitorului: a) cum se pot exercita, b) cari se pot executa; 3) de acțiunea revocatorie (pauliană): a) temeiul și condițiunile exercițiului acestei acțiuni, b) efectele acțiunii.

CAPITOL IV

Despre diferitele moduri de stângere a obligațiunilor. I) Plata: A) Plata în genere: 1) condițiuni de validitate: a) natura obligațiunei, b) persoanele cari pot plăti, c) persoanele cărora se poate plăti, d) despre obiectul plății și despre modul cum trebuie făcută plata; 2) efectele plății și imputațiunea plăților. B) Plata prin subrogațiune. C) Ofertele de plată și consemnațiunea. D) Cesiunea bunurilor. II) Novațiunea. III) Remiterea datoriei. IV) Compensațiunea. V) Confuziunea. VI) Cazuri în cari îndeplinirea obligațiunei este imposibilă. VII) Nulitatea și resciziunea: A) Noțiuni generale. B) Acțiunea în resciziune. D) Consecințele nulității sau resciziunei. E) Confirmarea, ratificarea, execuțiunea voluntară și prescripțiunea.

CAPITOL V

Teoria probelor. Generalități. I) Inscrisuri: A) Titlu autentic: 1) condițiuni de existență; 2) titlu autentic nevalabil ca atare; 3) forța probantă a titlului autentic: a) aparența actului, b) constatările personale ale funcționarului, c) sinceritatea declara-

țiunilor făcute de părți, d) diferitele enunțări conținute în act. B) Titlu sub semnătură privată: 1) condițiuni de validitate, regula, excepțiuni: a) acte constatînd convențiuni sinlagmatice, b) acte constatînd obligațiuni cari au de obiect o sumă de bani; 2) forța probantă a actului sub semnătură privată: a) sinceritatea actului, b) declarațiunile conținute în act, c) data actului față de terții. C) Act secret, (contra înscris). D) Actă recognitio. E) Confirmațiune. F) Scrisori misive. G) Registre, cărți, hirtii domestice. H) Răboaje. I) Copii de titluri autentice.

Proba testimonială. Generalități. I) Intăiul principiu din art. 1291 al. 1: 1) admisibilitatea probei testimoniale cu privire la natura faptului invocat, fapt simplu, fapt juridic; 2) cu privire la valoarea lucrului: a) motivul legii, b) aplicațiuni, c) măsuri spre a se evita violațiunea principiului și spre a se evita multiplicitatea proceselor de mică valoare. B) al doilea principiu din art. 1191 al 2-lea. C) Excepțiuni la principiile din art. 1191: 1) fapte comerciale, 2) început de dovadă scrisă. D) Imposibilitatea de a-și fi procurat sau de a fi păstrat un înscris. III) Presumpțiuni cari nu sunt stabilite. IV) Jurământul supletoriu. V) Presumpțiuni legale. Generalități: 1) mărturisirea părții; 2) jurământul litis decizoriu: a) natura, caracterul și forma jurământului. b) deferirea jurământului, c) referirea jurământului, d) prestarea jurământului, e) refuzul de a jura; 3) autoritatea lucrului judecat, generalități: a) cari sunt judecățile cari au această autoritate, b) în ce consistă lucrul judecat

într'o hotărîre, c) identitatea de obiect și de cauză, d) indentitatea de părți, e) efectele lucrului judecat.

CAPITOL VI

Prescripțiunea. Introducere istorică. Generalități. Impărțirea materiei. I) Definițiunea. Caracterul și temeiul juridic al prescripțiunii. II) Regulele comune prescripțiunii cîștigătoare și celei liberatoare: A) De către cine și cînd se poate opune prescripția. Efectele prescripțiunii invocate și renunțarea la prescripțiune. B) Lucruri supuse prescripțiunii. C) Punctul de plecare și suspendare. D) Intrerupere. E) Calculul timpului cerut spre a prescrie. F) Dispozițiuni tranzitorii. III) Prescripțiune cîștigătoare. Generalități: A) Păsiunea; noțiuni generale, însușirile păsiunii. B) Precacitatea—intervensiunea. C) Continuarea și accesiunea păsiunii. D) Prescripțiunea imobilelor: 1) de 30 ani. 2) de 10—20 ani; a) justa causa, b) buna credință, c) efectele prescripțiunii. E) Prescripțiunea mobilelor: 1) temeiul istoric, rațional și juridic a regulei din art. 1909; 2) în ce constă și cînd se aplică această regulă, 3) păsiunea trebuie să fie utilă; 4) posesorul trebuie să fie de bună credință; 5) cazul cînd lucrul a ieșit din păsiunea proprietarului prin pierdere sau furt. IV) Prescripțiunea liberatoare: A) Căci drepturi și acțiuni se stingă prin prescripție: 1) proprietatea și acțiunea în revendicare; 2) instanțele judiciare; 3) rendita; 4) excepțiunile. B) Prescripțiunea de 30 ani. C) Prescripțiuni mai scurte: 1) acțiunea civilă rezultînd dintr'un fapt penal; 2) acțiunea în nulitate sau în resciziune a unei convențiuni; 3) acțiunile minorului

pentru fapte din tutelă; 4) răspunderea arhitecților și antreprenorilor; 5) prescripțiunea de 5 ani; 6) prescripțiunea de unu an și de șase luni.

Cartea IV

Diferite contracte.

CAPITOL I

Contractul de vînzare. I) Natura și efectele generale ale vînzărei. II) Capacitatea părților. III) Lucrurile ce se pot vînde. IV) Obligațiunile vînzătorului: A) Predarea. B) Răspunderea de liniștită posesiune. C) Răspunderea de viciile lucrului. V) Obligațiunile cumpărătorului. VI) Facultatea de răscumpărare. VII) Licitațiunea. VIII) Strămutarea de lucruri corporale: A) Generalități. B) Strămutare de creanțe. C) Strămutare de drepturi succesoriale. D) Strămutare de drepturi litigioase.

CAPITOL II

Contractul de schimb.

CAPITOL III

Contractul de locațiune. I) Generalități. II) Regule comune la locațiunea edificiilor și a fondurilor rurale: A) Condițiuni de validitate a contractului. B) Natura dreptului locatarului. C) Obligațiunile locatarului. D) Obligațiunile locatarului. E) Cum se desființează contractul. III) Regule particulare la închiriere. IV) Regule particulare la arendare: A) Pe bani. B) Pe fructe. V) Locațiunea lucrărilor.

CAPITOL IV

Contractul de societate. I) Generalități. II) Diverse feluri de societăți. III) Obligațiunile asociați-

lor între ei. IV) Obligațiunile asociațiilor către terții.
V) Cum încetează societatea.

CAPITOL V.

Mandatul. I) Noțiune. Condițiuni de validitate, diferite specii. II) Obligațiunile ce se nasc din mandat. III) Raporturile cu terții. IV) Cum încetează mandatul.

CAPITOL VI.

Comodatul.

CAPITOL VIII.

Imprumutul. I) Natura și efectele împrumutului. II) Imprumutul cu dobândă.

CAPITOL VIII.

Depozitul. I) Noțiuni generale. II) Depozitul voluntar. III) Depozitul necesar. IV) Sequestru ; A) Convențional. B) Judecătoresc.

CAPITOL IX.

Contractele aleatorii. I) Joc și prinsoare. II) Rendita pe viață.

CAPITOL X.

Transacțiunea. I) Noțiune, condițiuni de validitate. II) Efectele transacțiunii. III) Cauzele de nulitate.

Cartea I

Garanții reale. Istorie. Noțiuni generale.

CAPITOL I.

Amanetul. I) Noțiuni. Condițiuni esențiale. II) Condițiunile de validitate față cu terții. III) Drepturile și obligațiunile ce se nasc din amanet : 1) privilegiu ; 2) dreptul de retențiune, teoria generală ;

3) dreptul de a vinde ; 4) obligațiunile creditorului.
IV) Anexa, antichresa.

CAPITOL II

Privilegiu și ipotecă. I) Noțiuni generale. Egalitate între creditori, cauzele de preferință : A) Istoricul diferitelor regimuri ipotecare : 1) legislațiunea franceză. 2) legislațiune belgiană ; 3) legislațiunea română. B) Caracterele distinctive ale privilegiilor și ale ipotecelor. C) Lucruri susceptibile de privilegiu și ipotecă. D) Diviziunea privilegiilor și ipotecelor. II) Privilegiu. Noțiuni generale : A) Privilegiul tesaurului. B) Privilegiul asupra mobilelor și imobilelor. C) Asupra mobilelor : 1) generale ; 2) asupra oarecăror mobile. D) Concursul între diferite privilegii. E) Asupra imobilelor : 1) diferitele specii : a) în privința vânzătorului, b) în privința copartașilor, c) în privința arhitecților, antreprenorilor și lucrătorilor ; 2) cum se conservă ; 3) Separațiunea de patrimoniu. III) Ipoteci. Noțiuni generale : A) Ipoteci legale 1) a femeilor măritate ; 2) a minorilor și interzișilor ; 3) a statului, comunelor și a stabilimentelor publice. B) Ipoteci judiciare. C) Ipoteci convenționale. D) Rangul ipotecelor între ele. IV) Inscripțiunea privilegiilor și ipotecelor. Despre reînnoirea inscripțiunilor. Despre publicitatea registrelor și despre responsabilitatea funcționarilor însărcinați cu registrele. V) Stergerea și reducțiunea inscripțiunilor. VI) Efectele privilegiilor și ipotecelor : A) In privința imobilului grevat. B) In privința creanței asigurate prin privilegiu sau ipotecă. C) In privința raporturilor dintre cre-

ditor și debitor. D) În privința tertului detentor a imobilului grevat. E) Transmisiunea privilegiilor și ipotecelor. VII) Stângerea privilegiilor și ipotecelor. VIII) Purga privilegiilor și ipotecelor.

Cartea VI

Contractul de căsătorie

Introducere. Istoric. Legislațiune comparată. I) Dispozițiuni generale: A) Generalități. B) Despre capacitatea părților și despre persoanele cari trebuie să participe la acest contract. C) Despre publicitatea și forma contractului de căsătorie. D) Când poate să fie făcut; când și cum se poate modifica. E) Regimul matrimonial în lipsă de contract. II) Regimul dotal: A) Generalități, adoptarea regimului dotal, dota și paraferna. B) Constituțiunea dotei. C) Drepturile soților asupra bunurilor dotale: 1) drepturile bărbatului; 2) drepturile femeii. D) Dota mobilă. E) Dota imobiliară. F) Drepturile creditorilor femeii măritate sub regimul dotal; drepturile creditorilor bărbatului. G) Separațiunea de bunuri 1) cine o poate cere, când se poate cere, formele la cari e supusă; 2) drepturile creditorilor; 3) efectele separațiunii; 4) restituțiunea dotei; 5) averea parafernală; 6) societatea de achizițiuni.

Profesor, *Matei Cantacusin.*

DREPTUL CONSTITUTIONAL

PARTEA I

1.

1. Necesitatea unei legi regulatoare oamenilor în societate și organizării puterii sociale. 2. Constituțiunea după Aristotele, Romagnosi, Peregrino Rossi. 3. Conceptul și cuprinderea dreptului Constituțional. 4. Diversitatea constituțiunilor. Elementul istoric și rațional în dreptul constituțional. 5. Fontanele dreptului constituțional. 6. Legăturile sece cu civilizațiunea. 7. Cu politica. 8. Cu administrațiunea publică. 9. Cu dreptul administrativ. 10. Cu Economia politică.

2.

1. Statul nu este opera forței pure. 2. Teoria statului naturei, după Gerolamo Vida, autorul tratatului despre demnitatea republicei din 1556, Ioan Bonifaciu autorul cărții despre republica albinelor din 1627. 3. Originea societății civile din Statul de natura prin convențiune după Ugo Grotiu (*De jure belli et pacis* din 1625), Th. Hobbes (*De cive* din 1642), Locke (*Du gouvernement civil* din 1680). 4. Statul de natura și Contractul sociale după Jean Jacques Rousseau în scrierile sece asupra inegalității oamenilor din 1754 și asupra contractului social din 1761. 5. Originea sta-

telorū nu se poate pune în convențiuni, ci în natura sociabile politică a omului. 6. Definițiunea statului după Aristotele, Cicerone, Grotiu, Spenser, Schaeffle. 7. Ce este în adevărul statul. 8. Statul nu se poate confunda cu poporul, cu societatea, nici cu națiunea.

3.

1. Importanța cestiunii oficiilor și limitelor statului. 2. Sfera acțiunii statului în vechime: La Greci, la Romani, la creștinii primitivi, la Germani. 3. După Rogeru Bacon și vechii publiciști și economiști. 4. După Gulelm Humbold și Dupont White. 5. După mulți scriitori germani de astăzi.

4.

1. Statul este el numai un institut juridic și politic, sau doară este încă și un organism etic și economic? 2. Statul este ordinatorul relațiilor juridice, dar finele ori-cărui stat nu poate fi numai ordinea juridică, numai protecțiunea justiției și a siguranței, ci și îngrijirea dezvoltării morali, intelectuale și economice a societății. 3. Normele, condițiunile și garanțiile pentru legitimitatea acțiunii statului în afară de câmpul strictamente juridic. 4. Acțiunea statului nu are limite fixe, dar se schimbă după dezvoltarea condițiilor sociale.

5.

1. Distincțiunea suveranității de autoritate și de guvern. 2. Legitimitatea puterii suverane nu se poate fonda numai pe utilitatea sociale. 3. Patriarhia lui Filmer. 4. Teoria dreptului divin. 5. Teoria legitimismului. 6. Suveranitatea poporului mai

înainte de Rousseau. 7. Rousseau. 8. Obiecțiuni. 9. În ce sens și în ce limite suveranitatea nu poate aparține de cât națiunii? 10. Caracterele suveranității: Ea nu este absolută. 11. Ea este independentă. 12. Suveranitatea este unică. 13. Statul Suveran este indivizibil. 14. În ce sens este responsabil? 15. Cuprinderea suveranității: autonomia externă, autonomia internă. 16. Dreptul nu de dominație eminentă, dar de proprietate, de imperiu politic, de guvern. 17. Dreptul de maestate și de corecțiune. 18. Inalienabilitatea Suveranității.

6.

1. Divisiunea puterilor la Greci. Teoria lui Aristotele. La Romani. 2. În republicele italiene din evul mediu. Machiavelli. 3. Locke. 4. Montesquieu. 5. Observațiuni. Balbo. 6. Esaminarea obiecțiilor în contra divisiunii puterilor statului. 7. Funcțiunile organice ale corpului social, care merită numele de puteri ale statului. 8. Nu sunt însă exercitate de trei, dar de mai multe organe distinse ale puterii publice. 9. Puterea electorală. 10. Puterea constituentă. 11. Divisiunea puterilor statului nu însemnează absolută lor separațiune, nici apartenența exclusivă la organe unice.

7.

1. Importanța formei de guvern. 2. Clasificațiunea formelor de guvern a lui Aristotele, Polibiu, Cicerone, Machiavelli. 3. Clasificațiunea lui Montesquieu. 4. Guvernele mixte ale celor vechi, după Aristotele, după Polibiu, după Cicerone, după Ta-

cit, după Machiavelli. 5. Distincțiunea guvernelor mixte de cele reprezentative de astăzi. 6. Obiecțiunile celor moderni în contra guvernelor mixte. 7. Alte clasificări, a lui Bluntschli, Hello, Guisot, Rossi, Mohl. 8. Clasificări ale lui Balbo. 9. A lui Passy. 10. Guvernele statelor compuse: Republica română. Imperiul britanic. Statele feudale. 11. Uniunile personale și reale. 12. Confederațiunile de state și statele federative.

PARTEA II

8.

1. Diversele moduri încercate pentru garantarea libertăților constituționale. Excluziunea armatelor permanente. 2. Instituțiunea gardei naționale. 3. Diviziunea, limitațiunea, și coordinațiunea puterilor publice. 4. Consacrațiunea drepturilor publice, distinse de cele civile și de cele politice. 5. Declarațiunea drepturilor de la 1689 din Anglia, și de la 1774 din America. 6. Declarațiunea drepturilor omului și a cetățeanului de la 1789 din Franța.

9.

1. Nu este cuvânt, care să fi fost înțeles în mai multe feluri ca cuvântul de libertate. 2. Libertatea la cei vechi și în republicele italiene. 3. Libertatea este religia timpurilor noastre. 4. Cuprinderea libertății sociale: independența națională. 5. Participațiunea la Guvern. 6. Libertăți individuale. 7. Libertatea nu poate fi domeniul unei majorități politice. 8. Libertatea cere coordinațiunea

drepturilor și a datorielor tuturor. 9. Corupțiunea libertății generează despotismul.

10.

1. Dispozițiunile constituțiunii noastre în privirea egalității civile. 2. Instituțiuni antice contrare egalității civile: castele. 3. Sclavia. 4. Servitutea. 5. Alte vechi inegalități. 6. Dificultatea de a aplica bine principiul egalității. În ce consistă ea în adevăr? 8. Abolițiunea inegalităților civili din cauza religiei. 9. Dificultate în aplicarea egalității cetățenilor în privirea impozitelor. 10. Inegalități legitime inerente societăților civile și politice umane.

11.

1. Definițiunea libertății individuale. 2. Diversele sêe semnificate. 3. Pericolele la care poate fi expusă și obstacolele la recunoascerea sa. 4. Libertatea individuală la cei vechi. 5. Garanțiile libertății individuale în Anglia. Magna Charta. Statutul Habeas Corpus. Dispozițiunile diverselor Constituțiuni în garantarea libertății individuale. 7. Dispozițiunile Constituțiunilor române în privirea ei. 8. Eroarea censurilor lui Hello. 9. Limitațiunile libertății individuale. 10. Libertatea individuală esențială nu poate fi violată de voința părților în contracte, în voturile religioase, în arestul personal în materia civile și comerciale.

12.

1. Limitațiunile libertății individuale pentru condițiuni domestice de etate minoră și de matrimoniu. 2. Limitațiunile libertății individuale pentru rațiuni

de ordine și de progresu civilu. Registre de stare civilă, instrucțiune obligatorie, munca copiilor, construirea stradelor. 3. Pentru serviciile datorite statului, recrutarea militară, Juriul. 4. Pentru sanătate publică. 5. Pentru siguranța publică. 6. Pentru exigențele judiciare. 7. Dreptul de a aresta și de a deține indiviții preveniți de vre-o infracțiune. 8. Despre mandatul de depunere. 9. Despre eliberarea pre garanție din arestul preventiv. 10. Libertatea de comunicare a arestaților preventivi. 11. Prelungirea instrucțiunii și a judecăților penale, și prin urmare a detențiunii preventive. 12. Necesitatea separațiunii închisorilor judiciare de acele penitenciare. 13. Dreptul de rezistență la aresturi ilegale. 14. Continuațiune. 15. Jurisprudența engleză, italiană, română. 16. Libertatea de locomițiune și de emigrațiune.

13.

1. Dispozițiunile Constituțiunii în privirea inviolabilității domiciliului. 2. Importanța acestei garanții. 3. Definițiune. 4. Intindere. 5. Limitațiuni. 6. Dreptul de a ordona perchișiunile. 7. Visitele nocturne. 8. Cauțiune.

14.

1. Dispozițiunile constituțiunii relative la dreptul de a nu fi distrași de la judecătoria legitimă. 2. Importanța acestei garanții. 3. Această garanție nu rădică dreptul legislatorului de a modifica seú reforma legea de organizare judecătorească. 4. Intinderea acestei garanții. 5. Starea de asediu. 6. Ju-

risprudența străină. 7. Publicitatea impusă autorităților judecătorești: externa și interna.

15.

1. Dispozițiunea Constituțiunii relativă la confiscațiune. 2. Definițiune. 3. Demonstrațiune. 4. Intinderea acestei garanții numai la confiscațiunea generală. 5. Confiscațiunea specială.

16.

1. Constituțiunea noastră în privirea pedepsei cu moarte. 2. Importanța acestei garanții. 3. Pedepsa morții este injustă. 4. Dreptul apărării nu o justifică. 5. Pedepsa morții nu este nici necesară. 6. Nu o justifică nici consensul universal al popoarelor, nici istoria. 7. Este contrariu principiului de îndreptarea culpabilului. 8. Existența unor scelerati inreutațiți nu poate impedeca abolițiunea ei. 9. Nici imperfecțiunea sistemelor noastre penale și ineficacitatea pedepsei ce i s'ar substitui. 10. Admiterea pedepsei de moarte în codicele penale militar nu este concludente pentru admiterea ei în codicele penale ordinariu.

17.

1. Dispozițiunea constituțiunii relativă la inviolabilitatea proprietății. 2. Legitimitatea proprietății private în societățile politice. 3. Sancțiunile constituționale în această privire. 4. Protecțiunea legislativă și limitele dreptului de proprietate în general. 5. Dreptul de expropriațiune pentru cauza de utilitate publică. 6. Garanțiile creanțelor asupra statului. 7. Considerațiuni asupra proprietăților corporațiunilor re-

ligioase și a persoanelor morali. 8. Limitele dreptului de proprietate în privirea salinelor, minelor, operelor de invenție, de literatură, și de arte. 9. Alte limitări legale a dreptului de proprietate. 10. Dreptul de proprietate și impositivul.

18.

1. Dispozițiile constituției relative la libertatea religioasă. 2. Rațiunile și consecințele libertății religioase. 3. Incompetența statului în materia de religie și confiniile raționale ale ingerenței sale în această materie. 4. Libertatea de conștiință. 5. de Cult. 6. de propagandă. 7. Declarațiunea unei religii de stat nu este ea contrară libertății religioase, și cum trebuie interpretată această declarațiune. 8. Garanțiile pozitive și negative ale constituției noastre în favoarea libertății religioase. 9. Raportul rațional dintre suveranitatea socială și religie. 10. Sistema confuziunii și imștiunii. 11. Sistema alianței. 12. Sistema separației. 13. Sistema urmată în țara noastră românească.

19.

1. Dispozițiunea constituției noastre relativă la învățământul public. 2. Dimpțiunea și importanța acestei libertăți. 3. Limitele acestei libertăți și dreptul statului de a exercita un control și o putere asupra învățământului privat, și de a provide cu scolile sale și cu învățătorii săi la instrucțiunea publică. 4. Împărțirea învățământului în trei ramuri, primar, secundar, și superior. 5. Controlul statului în învățământul public și privat.

6. Obligațiunea învățământului primar. 7. Gratuitatea învățământului.

20.

1. Dispozițiunea constituției relativă la libertatea de presă. 2. Libertatea ideii și a manifestațiilor sale în genere. 3. Libertatea de cuvânt și limitele sale. 4. Mărirea și puterea presei. 5. Modernitatea libertății sale. 6. Libertatea presei în Anglia. 7. În Franța. 8. În Italia. 9. În Belgia, Germania și Svițera. 10. Cestii constituționale asupra libertății de presă. 10. Obiecțiuni în contra libertății sale. 11. Rațiuni în favoarea sa. 12. Limitele ei. 13. Prevențiuni inadmisibile. Censură, autorizațiune, cautiune, avertismente, suspendare, suprimare. 14. Sechestre provisorie. 15. Sistema represivă. 16. Persoanele responsabile de delictele comise prin mijlocul presei. 17. Instituțiunea Gerentului responsabil. 18. Jurații în delectele de presă.

21.

1. Dispozițiunile constituționale relative la drepturile de întrunire și de asociațiune. 2. Ce înseamnă întrunirea și asociațiunea și diferențele dintre ele? 3. Dreptul de întrunire la ce excepțiune și în ce condițiuni este el recunoscut, și interpretarea acestei excepțiuni și acestor condițiuni. 4. Dreptul de asociațiune este el în același mod recunoscut de constituțiune? 5. Dreptul guvernului de a disolva asociațiunile. 6. Principiele cari trebuie se inspireze o lege asupra asociațiunilor. 7. Recunoașterea dreptului de asociațiune implică ea și concesiunea personalității civile?

22.

Dispozițiunile constituționale în privirea dreptului de petițiune. 2. Cestiunea dacă dreptul de petițiune este un drept civil sau politic. 3. Importanța dreptului politic de petițiune. 4. Vicisitudinile dreptului de petițiune. 5. Condițiunile cerute pentru exercițiul dreptului de petițiune. 6. Cestiunea dacă administrațiunile corpurilor morale recunoscute în țară se pot considera ca autorități constituite, și exercita petițiunea în numele colectivă a corpurilor înșiși.

PARTEA III

23.

1. Sofisma lui Rousseau asupra naturii și ilegimității reprezentațiunii. 2. Divisiunea lumii vechi și a celei moderne asupra cestiunii electoratului. 3. Electoratul la Englesi. 4. Vicisitudinile electoratului în Franca. 5. Electoratul în Italia. 6. Electoratul la cele alte națiuni moderne. 7. Dispozițiunile legii române asupra electoratului. 8. Doctrina care fundează electoratul pe proprietatea fundiaria și pe censul curat. 9. Rațiunile alegate de susținătorii sufragiului universal. 10. Diferența substanțiale dintre drepturile civile și drepturile politice.

24.

1. Limitele admise universalmente la universalitatea sufragiului: naționalitatea. 2. Etatea. 3. Cestiune asupra votului femeilor. 4. Domiciliul. 5. Nedemnitatea morale. 6. Miliarii în aptivitate de serviciu. 7. Subsidiții de caritatea publică. 8. Inal-

fabetii. 9. Proletarii. 10. Vițiile sufragiului universal. 11. Diversele frene încercate la universalitatea sufragiului. Clasele solonice. 12. Alegerile indirecte. 13. Comitetele curiate, centuriate și tribute la Romani. 14. Reprezentațiunea pe *state* și pe *clase*. 15. Sistema lui Schmerling. 16. Sistema română. 17. Categoriile prusiane. 18. Vestries englese și voturile plurime diverse. 19. Considerațiuni asupra reprezentațiunii claselor și intereselor. 20. Concluziune asupra electoratului.

25.

1. Dispozițiunile Constituțiunei romane în ordinea eligibilității. 2. Esamenul condițiunilor de eligibilitate. 3. Despre credința politică. 4. Despre jurământ. 5. Despre religione. 6. Despre etate. 7. Despre domiciliu. 8. Despre censu. 9. Despre gratuitate. 10. Incompatibilitățile parlamantare. 11. Legislațiunea englesă. 12. Legislațiunea francesă. 13. Legislațiunea Belgiei. 14. Legislațiunea italiană. 15. Legislațiunile Olandei, Portugaliei, Braziliei, Statelor Unite și Svițerei. 16. Legislațiunea Germaniei. 17. Legislațiunea română.

26.

1. Eligibilitatea ministrilor și a secretarilor generali de ministerie. 2. Incompatibilitatea impiegaților în genere. 3. Magistrații. 4. Ecclesiastici. 5. Militarii. 6. Profesorii. 7. Consiliile superiori de pe lângă diversele Ministerie. 8. Cestiune asupra eligibilității ajutorilor de primari și a membrilor comitetelor permanente de ținuturi. 9. Incompatibilitățile

oamenilor de afaceri. Legislațiunea engleză. 10 Legislațiunea italiană. 11. Legislațiunea română. 12. Considerațiuni asupra incompatibilităților.

27.

1. Dispozițiunile constituțiunii române relative la procedimentul electoral. 2. Divisiunea materiei. 3. Listele electorale. Legislațiune comparată. 4. Legea română asupra listelor electorale. 5. Cărțile de de alegători. 6. Circonscripțiunile electorale: Importanța organismelor electorale. Circonscripțiunile engleze. 7. Criterie asupra repartițiunii reprezentanților. 8. Numărul reprezentanților. 9. Colegie uninominale și scrutinul de listă. Legislațiune comparată. 10. Discuțiunile din Franca și din Italia asupra meritelor și defectelor fie-cărui scrutin. 11. Despre locurile de votațiune. 12. Despre oficiile sau biurourile electorale.

28.

1. Proibițiunea mandatului imperativ. 2. Votul public și votul secret. 3. Legislațiune comparată asupra mersului votațiunilor. Englitera, Belgia, Grecia, Italia, etc. 4. Proclamațiunea reprezentanților și balotagiile. 5. Intrigele electorale. Importanța cestiunei. 6. Intrigele în vechia Romă. 7. In Statele-Unite din America, și în Italia. 8. Propunerea de a face votul obligatoriu. 9. Sistema represivă. Legislațiunea penale a Angliterei, a Spaniei, a Italiei. 10. Ordinamente preventive. Excluziunea de la votațiune a militarilor în activitate de serviciu, și a corpurilor organizate militarmente, guvernative și locali. 11. Ingerința guvernului asupra a-

legerilor în generale. 12. Acțiunea permisă guvernului în alegeri. 13. Ingerințele guvernative ilicite. 14. Durata mandatului electoral. Reînnoiri integrale și parțiale.

29.

1. Noutatea și importanța cestiunei de proporționalitate reprezentațiunii. Erorile și esagerațiunile în această privire. 2. Imperfecțiunea sistemelor prezente, a colegiilor uninominale și a scrutinelor de listă. 3. Alte inconveniente a sistemelor prezente. 4. Necesitatea și utilitatea ca majoritățile și minoritățile se fie reprezentate proporționalmente. 5. Răspuns la cele-va obiecțiuni.

30.

1. Sistemele de reprezentațiune proporționale: *Votul unic*. 2. *Votul limitat*. 3. *Votul cumulativ*. 4. *Votul limitat* este preferibil votului cumulativ. 5. Sistemul *listelor concurente*. 6. Sistema lui Hare sau *a cotientului*. 7. Meritele seile. 8. Obiecțiuni de ordine generale. 9. Obiecțiuni de ordine tehnică. 10. Sistema cotientului este inadmisibilă în forma desemnată de Hare. sau a colegiului unic. 11. Aplicabilitatea sa, modificată la colegiile provinciale sau ținutale. 12. Concluziuni asupra argumentului de proporționalitate în reprezentațiune.

31.

1. Toate popoarele libere, vechi și moderne, au avut senate. 2. Obiecțiunile lui Sièyès, 3. Rațiunile vechilor publiciști în favoarea senatelor. Cele trei elemente ale societății și balanța puterilor. 4.

Rațiunile celor moderni. 5. Vișul Camerelor triple séu multiple. 6. Despre diversa compozițiune a Senatelor. Sistema inglesa a eredității Parilor. 7. Sistema numirei regale. 8. Senate electiv de corpul comun. Storting alu Norvegiei. 9. Senatul Belgiei. 10. Senatele electiv pe două grade, de corpurile provinciale, Sistema cooptațiunei. 12. Senatorii de dreptu pentru oficii publice eminente. Senatul Roman. 13. Senate micste de presentațiune populară și de numire regală. 14. Senate a elementelor conservatoare ale Societății. 15. Alte amestecături. Senatul presentei republice franceze. 16. Senatul Spaniolu presentu.

32.

Camera deputaților. Compunerea ei. Atribuțiunile legislative ale Parlamentului. Prerogativa speciale a Camerei în legile financiare și bugetare.

33.

Privilegiile deputaților și senatorilor.

34.

Atribuțiunile politice ale parlamentului. Cari din acestea le exercitează întrunindu-se în o singură Cameră.

35.

Procedimentul parlamentariu: Publicitatea ședințelor. Constituirea Camerelor. Discuțiunea și decisiunea Camerelor. Raporturile dintre cele două camere.

36.

Regele ca reprezentant alu suveranității naționale. Relațiunile cu străinătatea. Dreptul de a încheia tratate, dreptul de a declara resbelu, și de a face pace. Ordinele cavaleresci.

37.

Actiunea Regelu în puterea legislativă, și în cea esecutivă. Inițiativa legilor, și sancțiunea. Promulgatiunea legii, regulamentul, comanda militară, numirea în funcțiuni, și instituirea judecătorilor.

38.

Puterea moderatrice a Regelu. Cum se esercesteaza asupra Parlamentului, și asupra representațiunilor locali. Dreptul de grație și de amnistia.

39.

Condițiunile esercițiului puterei Regești. Inviolabilitatea Regelu și raspunderea ministeriale. Dacă sunt acte scutite de această raspundere. Discuțiunea maximei că *Regele domnește și nu guvernează.*

40.

Miniștrii. Fundamentul raspunderei ministeriale. Sfera acestei raspunderi. Cine poate da pre miniștri în judecată. Cine-i poate judeca. Pedepsele ce se pot înflige miniștrilor. Dacă Regele poate grația pe miniștrii condamnați.

41.

Despre puterea judiciară.

42.

Despre revisuire și puterea constituentă.

Giorgie A. Urechia.

Doctor in drept și Profesor de Dreptul Constituționale.

Dreptul Administrativ

PARTEA I.

1.

1. Dreptul public intern și diversele selee specii. 2 Genesea puterii sociale. 3 Distincțiunea puterii constituente de cea guvernativă. 4. Divisiunea puterilor.

2.

1. Despre unitățile locale ce se cuprind în stat. 2. Despre condițiunea intereselor colectivi ce se dezvoltă în diversele grade ale societății politice și despre raporturile raționale ce există între stat, comună, și fracțiunile teritoriale intermediare.

3.

1. Rațiunile pentru cari puterea centrală națională nu poate anula puterile locale, luând asupra sa îngrijirea intereselor particulare ale acestora. 2 Avantagiile centralității și ale discenralității.

4.

1. Despre discenralitate. 2 Rațiunile care o determinează și o circumscriu. 3 Cum se distinge intere-

sul general de interesul local. 4 In ce consistă controlul statului asupra tratării intereselor locali.

5.

1. Analisa conceptului de administrațiune publică. 2 Definițiunea apțiunii administrative. 3 Explicarea caracterelor ce informează natura apțiunii administrative.

6.

1. Despre puterea discrețională și regulamntarea administrațiunii publice. 2 Despre garanțiile administrațiunii publice pentru tutela cetățenilor și a publicului.

7.

1. A circumscrie sfera dreptului administrativ, separându-l de celelalte studii cari pot avea de obiect administrațiunea publică. 2 A arăta împărțirile selee, și a da o idee despre dezvoltarea fie-cărei părți.— 3. Despre fontanele dreptului administrativ.

PARTEA II.

8.

1. Despre Guvern. 2 Despre ierarchia administrativă și necesitatea ei. 3. Principiile raționale ce trebuie să reguleze împărțirea administrativă a teritorului. Împărțirea teritoriale a României după legile noastre. 4. Combinațiunea împărțirii teritoriale cu ierarchia administrativă.

9.

1. Definițiunea autorității Regelui în monarchia constituțională. 2. Atribuțiunile Regelui din titlul de

representantă ală suveranității naționale. 3. Atribuțiunile Regelui din titlul de cap ală puterei executive. 4. Dacă este întemeiată doctrina franceză, care distinge actele de esență și acele de natura monarchiei constituționale, și afrancheza pe cele de întâiu de răspunderea ministerială. 5. Discuțiunea maximei franceze „*le roi regne et ne gouverne pas*”.

10.

1. Despre miniștri. 2. Funcțiunile miniștrilor. 3. Despre conceptulă rațională ce presidă la împărțirea ministerielor. 4. Impărțirea ministerielor după legile și regulamentele noastre. 5. Despre consiliulă de Miniștri. 6. Despre cestiunile ce i se deferescă. 7. Despre miniștri fără portofoliu.

11.

1. Despre corpi consultativi de pe lângă Miniștri. 2. Despre consiliulă de stată. 3. Despre compunerea lui. 4. Despre atribuțiunile sële consultative. Despre atribuțiunile sële jurisdicționale.

12.

1. Despre Curtea de Conturi. 2. Despre compunerea ei. 3. Despre funcțiunile sële jurisdicționale. 4. Despre Funcțiunile sële administrative.

13.

1. Despre organismulă administrațiunii locale. 2. Cum poate fi reprezentată autoritatea centrale în administrațiunea locale. 3. Despre corpi deliberanți în administrațiunea locale și despre compunerea lor.

14.

1. Despre alegătorii representațiunilor administrative locale. 2. Despre presumpțiunile de interesă și

de capacitate. 3. Despre exclusiuni său presumpțiunile negative. 4. Impărțirea alegătorilor pe colegie după legea comunală din 1874. 4. Despre eligibilitate la adunările administrative locale.

15.

1. Despre formele și precauțiunile alegerilor politice și administrative, relative la listele electorale, la convocarea alegătorilor, la operațiunile electorale, la verificările alegerilor.

16.

1. Despre permanența și reînnoirea consiliilor districtuale și comunale. 2. Despre garanțiile ce acompaniază funcțiunile acestor consilie atâtă pentru interesulă generală câtă și pentru acelu locală.

17.

1. Despre prefectii districtelor și atribuțiunile lor. 2. Despre subprefecți.

18.

1. Despre primari, despre alegerea lor, și despre atribuțiunile lor. 2. Despre ajutorii și delegații primarilor.

19.

1. Despre agenții administrativi direcți și auxiliari. 2. Despre împărțirea agenților auxiliari în generali, districtuali și comunali: în centrali și teritoriale; în interni său sedentari și în externi său ambulanti.—3. Despre biurocratia și despre discentralizarea în organizațiunea ministerielor înseși.

20.

1. Despre admisibilitate în funcțiunile publice

și durata acestora. 2. Datoriile și drepturile funcționarilor publici. 3. Despre responsabilitatea funcționarilor publici.

21.

1. Despre pensuni. 2. Dacă pensiunea constituie într'adevăr un drept pentru funcționarul public în retragere? 3. Despre condițiunile pentru admiterea funcționarilor publici la pensiunea de retragere. 4. Compararea legii actuale cu legile vechi din Moldova și din Valachia. 5. Despre drepturile văduvei și a copiilor funcționarilor la pensiune. 6. Despre pierderea drepturilor la pensiune.

PARTEA III.

22.

1. Ce se înțelege sub numele de materii administrative. 2. Espunerea principalelor materii de administrațiune publică cu oare-cari considerațiuni generale asupra fie-căreia.

3. Despre policia judiciară și administrativă. 4. Diversele specii ale policiei administrative.

23.

1. Despre administrațiunea siguranței publice său despre policia în sensul restrins. 2. Despre dispozițiunile de policia ce aparțin mai propriamente la tutela ordinei publice. 3. Despre dispozițiunile de policie ce privesc mai propriamente la tutela privaților.

24.

1. Despre policia de sanitate. 2. Basile sële raționale. 3. Despre împărțirea policiei sanitare în ge-

nerale și speciale, și acelei generală în centrale și locale. 4. Despre consiliul medical superior. 5. Despre consiliile de igienă și sanitate publică de prin districte, și din orașele mai mari din țară. 6. Despre policia sanitară speciale a spitalelor, și a carantinelor. 7. Despre privighierea exercițiului medicinei, a artei farmaceutice și a moșitului. 8. Despre privighierea industriilor insalubre, a stabilimentelor publice, a locuințelor și a alimentațiunii.

25.

1. Despre policia de asistență publică. 2. Formele sële. 3. Basile sële raționale. 4. Despre operele pie.

26.

1. Despre forța publică ca obiect de administrațiune. 2. Principiele generale ce regulează această materie, și mai specialmente de armată, despre modurile de recrutare, și despre garanțiile datorite statului militar. 3.

27.

1. Despre garda națională. 2. Despre cetățenii înscriși în garda civică și de acei dispensați sau excluși din gardă. 3. Despre ordinea serviciului, și deferirea gradelor în ea. Despre desființarea ei.

28.

1. Despre distincțiunea patrimoniului statului în domeniul național și public. 2. Despre domeniul coroanei. 3. Despre administrațiunea domeniilor statului. 4. Ce garanții acompaniază definițiunea și esecutiunea speselor publice, și în speciă despre bugetul statului. 5. Ce garanții avem pentru aplicațiunea regulată a veniturilor la spesile stabilite.

29.

1. Basile raționale ale impozitelor, formele ce
iea și garanțiile ce acompaniază perceperea lor.
2. Distingerea impozitelor directe și indirecte. 3. A
Impozitelor directe în impozite de repartitiune și de
cotitate. 4. Impozitul fondiaru său fonciariu.

30.

1. Impozitul asupra esercițiului industrielor său
taxa patentelor. 2. Impozitul asupra retribuțiunilor
și salarielor.

31.

1. Impozitul de Licenția în băuturi spirtoase.
2. Impozitul căilor de comunicațiune. 3. Taxa de
transmiterea asupra proprietăților așezămintelor pu-
bliche său taxa asupra proprietăților de mână moartă.
4. Zecimea pentru serviciul de constatare și de per-
cepere. 5. Zecimea pentru camerele de comerț.
6. Constatarea și perceperea impozitelor directe.

32.

1. Impozitul vamal. 2. Impozitul asupra beu-
turilor spirtoase. 3. Monopolul Tutunului. 4. Alu
sării. 5. Alu chibriturilor și alu cărților de joc.
6. Alu pulberii de foc.

33.

1. Taxele asupra căilor ferate și alu docurilor.
2. Taxele poștale și telegrafice. 3. Taxele scolare.
4. Taxele de timbru și înregistrare.

34.

1. Impozitele comunale.

35.

1. Despre necesitatea și fundamentul creditului pu-
blic. 2. Despre scopul și utilitatea bancelor publice.

36.

1. Desvoltarea principiilor raționale ce deter-
minează acțiunea administrativă în instrucțiunea pu-
blică. 2. A circoscrie limita acestei acțiuni și a re-
suma datoriele statului în materia de instrucțiune pu-
blică. 3. A espune principiile ce informează legea
noastră de instrucțiune publică distingându cele trei
ramuri de instrucțiune și indicându condițiunile prin-
cipale ale învățământului oficial și privat din fie-
care ramă. 4. A examina agenții principali, cari sub-
ordinele Ministrului, dirigă administrațiunea instruc-
țiunei publice; și corpii consultativi său deliberanți
ce intervin în această administrațiune, și atribu-
țiunile lor.

37.

1. A espune principiile raționale ce determi-
nează acțiunea administrativă în privirea industrie-
lor și a lucrărilor publice. 2. A le arăta aplicațiunea
la industria estractivă, la agricultură, la industria ma-
nufactrice, și la comerț, cu exemple apropiate.

38.

1. A espune în mod sumariu principiile admi-
nistrațiunii publice în materia de ape și de porturi.
2. A espune în scurt principiile de administrațiune
publică în materie de strade și despre legea drumuri-
lpr. 3. A trata despre raporturile ce potă ave ope-

rele publice cu interesele privaților și specialmente despre legea de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică.

Georgie A. Urechia
Doctor în drept și profesor de dreptul
administrativ.

Cursul de Istoria Dreptului Roman și de Dreptul privat Roman.

ISTORIA DREPTULUI ROMAN

Introducere

CAP. I.

§ 1. Despre Drept și Istoria Dreptului.

CAP. II.

§ 2. Istoria Dreptului Roman și împărțirea ei.

CAP. III.

Isvoarele Istoriei Dreptului Roman.

§ 3. Documente: a) Documente publice: legi, senatusconsulta etc. b) Documente particulare: tablele cerate din Transylvania, chitanțele Pompeiane, testamente, discursuri funebre, donațiuni etc. c) Monezi și medalii. § 4. Scriitori: a) Scriitorii nejuriesconșulți. b) Scriitorii jurisconșulți. c) Fr. 1 și Fr. 2. D. de O. J. I. 2. § 5. Literatura.

CARTEA I

Dreptul public și isvoarele de Drept

PERIOADA I

De la întemeierea Romei până la legea celor XII table.

Secțiunea I.

Dreptul public

CAP. I.

§. 6. Obârșia Romei, Țara, Poporul.

CAP. II.

§. 7. Organizarea saŭ Constituția cea mai ve-
chie, Regalitatea.

CAP. III.

§ 8. Clientes.

CAP. IV.

§ 9. Plebs.

CAP. V.

§ 10. Religiuinea.

CAP. VI.

§ 11. Teritoriul și ager publicus.

CAP. VII.

§ 12. Administrarea justiției.

CAP. VIII.

§ 13. Constituțiunea lui Servius Tullius.

CAP. IX.

§ 14. Comițiile centuriate.

CAP. X.

§ 15. Intemeierea Republicei. Tribuni. Decemviri.

CAP. XI.

§ 16. Finanțele. Impositele.

CAP. XII.

§ 17. Sistemul monetar.

Secțiunea II

Isvoarele de drept

§ 18. Desvoltarea dreptului. Mores maiorum
leges regiae, ius Papirianum, commentarii regii, com-
mentarii magistratuum. § 19. Legea celor XII table :
istorie, continut, comentarii.

PERIOADA II.

De la legea celor XII table pînă la sfîrșitul Republicei.

Secțiunea I

Dreptul public

CAP. I

§. 20. Firea Statului Roman și a Republicei
Romane.

CAP. II.

Poporul și Țara.

§ 21. Progresele Plebei. § 22. Contopirea celor
doute stării (Patricienii și Plebeenii). § 23. Starea
persoanelor: Cetățenia, organizarea ei juridică și
socială. § 24. Starea persoanelor: Semi-cetățeni.
Latini. Soci. § 25. Teritoriul statului.

CAP. III.

Organizarea puterii statului.

§ 26. Adunările poporului: a) Comițiile cu-
riate. b) Comițiile Centuriate. c) Comițiile Tribute.
§ 27. Senatul.

CAP. IV.

Funcționarii și administrarea Statului.

§ 28. Firea funcțiunelor. § 29. Guvernul: Con-
sullii și Tribunii. § 30. Pretura și administrarea jus-
țiției. § 31. Edilitatea și poliția. § 32. Censura
și finanțele. § 33. Armata. § 34. Organizarea co-
munelor (administrarea comunelor). § 35. Adminis-
trarea provinciilor.

CAP. V.

§ 36. Religiunea, Calendarul.

CAP. VI.

§ 37. Economia politică.

CAP. VII.

§ 38. Sistemul monetar.

CAP. VIII.

Cuceriri. Mărirea și căderea Republicei.

§ 39. Dreptul de resboi, orașe încorporate, municipes. § 40. Tractate de alianță. Războiul social, Dreptul de Cetățenie acordat Italienilor. § 41. Ius Italicum. Cuceriri în afară de Italia. Căderea Republicei.

Secțiunea II.

Isvoarele de Drept

CAP. I.

§ 42. Observațiuni generale, Ius civile și ius honorarium.

CAP. II.

Legislațiunea. Legea celor XII Table.

§ 43. Decretele poporului: populiscita sau leges, plebiscita. § 44. Decretele Senatului: Senatus-consulta.

CAP. III.

Alte isvoare afară de legislațiune.

§ 45. Ius honorarium: edicta magistratum.
§ 46. Jurisconsultii: Auctoritas prudentum. § 47. Jurisprudența Tribunalurilor. Moresmaiorum. Consuetudo. Desuetudo.

PERIOADA A III-a

Impărăția republicană de la Octavian August până la Diocletian.

Secțiunea I.

Dreptul Public

CAP. I.

§ 48. Privire generală. Trecerea la starea monarhică. Lex regia.

CAP. II.

§ 49. Starea persoanelor.

CAP. III.

§ 50. Impărțirea Impărăției.

CAP. IV.

Organisarea sau constituțiunea împărăției.

§ 51. Princeps și drepturile sale. Coregența.

§ 52. Senatul § 53 Adunările poporului. (Comitiae).

CAP. V.

Administrarea împărăției.

§ 54. Vechii funcționari. § 55. Funcționarii Impărătești. § 56. Administrarea justiției. § 57. Armata. § 58. Finanțele. § 59. Administrarea Italiei și a comunelor libere. § 60. Administrarea provinciilor.

CAP. VI.

§ 61. Religiunea.

CAP. VII.

§ 62. Economia politică.

CAP. VIII.

§ 63. Sistemul monetar.

Secțiunea II.

Isvoarele de drept

CAP. I.

§ 64. Observațiuni generale, Clasicismul.

CAP. II.

Legislațiunea.

§ 65. Leges. § 66. Senatus consulta. § 67. Constitutiones principum.

CAP. III.

Știința juridică în afară de legislațiune.

§ 67 bis. Edictele magistraților. § 68. Știința juridică. Jurisconsultii și influența lor. Auctoritas prudentum. § 69. Invățămîntul juridic și scoalele de Drept. Cassiani sau Sabiniani și Prœculeani. § 70. Apogeul și căderea jurisprudenței. Caius, Papinian, Paul Ulpian și alți jurisconsulti. § 71. Formele Literaturii juridice. § 72. Documentele și firea lor.

CAP. IV.

§ 73. Apararea judecătorească. Orațiores. Causidici. Honorariile avocaților.

CAP. V.

§ 74. Mores maiorum. Consuetudo. Jurisprudența Tribunalelor.

PERIOADA IV

Impărăția absolută de la Dioclețian pînă la Justinian.

Secțiunea I

Dreptul Public

CAP. I.

§ 75. Privirea generală.

CAP. II.

§ 76. Starea persoanelor. Supușii.

CAP. III.

§ 77. Împărțirea Impărăției.

CAP. IV.

Organizarea Impărăției.

§ 78. Împaratul și sfatul seü. § 79. Senatul.

CAP. V.

Administrarea Impărăției.

§ 80. Notitia Dignitatum utriusque imperii. Funcționarii vechi și noi. § 81. Armata. § 82. Finantele. § 83. Organizarea provincială și municipală. § 84. Administrarea justiției.

CAP. VI.

§ 85. Biserica.

CAP. VII.

§ 86. Economia Politică.

CAP. VIII.

§ 87. Sistemul monetar.

Secțiunea II

Isvoarele de Drept

CAP. I.

§ 88. Observațiuni generale. Post-Clasicismul. Jurisprudența și produsele sale.

§ 89. Legislațiunea și formele ei.

CAP. III.

§ 90. Isvoarele de Drept anterioare marilor colecțiuni. § 91. Colecțiunile juridice anterioare lui Justinian.

CAP. IV.

§ 92. Legile Romane în statele germanice.

CAP. V.

Justinian și legislațiunea sa.

§ 93. Observațiuni preliminare. § 94. Primul Codex și cele 35 Decisiones. § 95. Pandectae sau Digesta. § 96. Institutiones. § 97. Noul Codex. § 98. Novellae. § 99. Invățămîntul Juridic.

CAP. VI.

§ 99 bis. Documente juridice.

CARTEA II

Soarta Dreptului Roman după Justinian.

CAP. I.

In Orient.

§ 100. Epitome novellarum. Corpus authenticum. *Ἐκλογὴ τῶν νόμων. Βασιλικὰ. Πρόχειρον τῶ νόμων* a lui Har-
menopol. § 101. Dreptul Roman în România.

CAP. II.

In Occident.

§ 102. Dreptul lui Justinian pînă la anul 1088. § 103. Glossatorii (Secolul XII). § 104. Bartholiști și Comentatorii (Post-Glossatorii). Secolele XIII—XV. § 105. De la Secolul XVI pînă azi.

CAP. III.

§ 106. Manuscrisele operelor juridice ale lui Justinian. Edițiuni mai importante ale acestora. Corpus iuris Civilis.

CARTEA III

Istoria Dreptului Penal și a Procedurii Penale

CAP. I.

§ 107. Despre crime în general.

CAP. II.

§ 108. Pedepsele.

CAP. III.

§ 109. Felurile crimelor.

CAP. IV.

§ 110. Organizarea tribunalelor penale.

CAP. V.

§ 111. Procedura Penală în general. § 112. Procedura înaintea Comițiilor. § 113. Questiones perpetuae și procedura lor. § 114. Procedura înaintea funcționarilor. § 115. Multae. § 116. Procedura înaintea împăratului.

CAP. VI.

§ 117. Contraacuzarea.

CARTEA IV

Istoria procedurii civile

CAP. I.

§ 118. Timpurile preistorice.

CAP. II.

§ 119. Organizarea judecătorească.

CAP. III.

§ 120. Timpul, locul și forma desbaterilor.

CAP. IV.

§ 121. Impricinații: Reprezentanții și sfătuitorii lor.

CAP. V.

Legis actiones.

§ 122. Observațiuni generale. Citarea părților. Agere in iure. § 123. Legis actio per sacramentum. § 124. Legis actio per manus iniectionem. § 125. Legis actio per iudicis postulationem. § 126. Legis actio per conditionem. § 127. Legis actio per pignoris captionem. § 128. Agere i iudicio. § 129. Exceptiones.

CAP. VI.

Procedura formulară.

§ 130. Transiția. § 131. Sponsiones. § 132. Formula. Natura și părțile ei: a) Părți principale: Numirea judecătorului, intentio, condemnatio, demonstratio, adiudicatio b) Părți accesorii sau adiectiones: taxatio, arbitrium, ex fide bona, praescriptiones, exceptiones. § 133. Diviziunea formulelor. § 134. Cusururile formulei, Plus petitio. § 135. Procedura in iure. § 136. Procedura in iudicio. § 137. Executarea hotărârei.

CAP. VIII.

Inovațiuni în perioada împăraților.

§ 138. Extraordinaria cognitio. § 139. Procedura prin rescriptum. § 140. Procedura prin litis denunciatio. § 141. Procedura prin libelus. Executor (portărel?).

Sfârșitul Istoriei Dreptului Roman.

DREPTUL PRIVAT ROMAN

CARTEA I

Partea generală

Titlul I

Despre drepturi în general.

CAP. I.

§ 1 Definițiunea Dreptului. Drept în înțeles obiectiv. Drept în înțeles subiectiv.

CAP. II.

Diviziunea drepturilor.

§ 2. Din punct de vedere al legii: Ius civile și ius gentium. Ius naturale? § 3. Din punctul de vedere al subjectului: Iura generalia, Jura singularia (Privilegia și beneficia legis). § 4. Din punct de vedere al obiectului: Drepturi personale, Drepturi patrimoniale sau de stăpânire. § 5. Divisiuni din alte puncte de vedere.

CAP. III.

§ 6. Exercițiul drepturilor.

CAP. IV.

§ 7. Dobândirea și pierderea drepturilor. Succesiunea în drepturile altuia.

CAP. V.

Principiile de Drept.

§ 8. Principii de drept și raporturi juridice.

§ 9. De câte feluri sunt principiile de drept.

CAP. VI.

Izvoarele dreptului.

§ 10. Consuetudo. § 11. Leges, plebicista, Senatus consulta, Constitutiones principum, auctoritas prudentum.

CAP. VII.

Interpretarea izvoarelor de Drept.

§ 12. Generalități. § 13. Interpretarea colecțiunii lui Justinian. Corpus iuris civilis.

CAP. VIII.

Aplicarea principiilor de drept.

§ 14. Persoanele supuse ordinii de drept. § 15.

Mărginiri în timp ale aplicării principiilor de drept.

§ 16. Mărginiri în spațiu. Colisiunea statutelor.

TITLUL II

Despre persoane.

CAP. I.

§ 17. Generalități.

CAP. II.

Persoane fizice.

§ 18. Personalitatea fizică. Inceputul și sfârșitul persoanei fizice. § 19. Gradațiunile capacității juridice a persoanelor fizice: a) Status. b) Existimatio.

c) Religia. § 20. Insușiri omenești importante din

punctul de vedere juridic: a) Sexul. b) Vrsta: Impubes, Puberes, c) Sanatatea. d) Prodigalitatea. e) Inrudirea: Inrudirea legitimă și nelegitimă. Inrudirea Civilă (agnatio) naturală (Cognatio) și spirituală. Afinitas. f) Profesiunea. g) Domiciliul.

CAP. III.

Persoane Juridice.

§ 21. Definiția și idei generale. § 22. Corporations. § 23. Piae causae. § 24. Fiscus.

TITLUL III

Despre lucruri

CAP. I.

§ 25. Generalități.

CAP. II.

§ 26. Capacitatea juridică a lucrurilor: Res în commercio și res extra commercium.

CAP. III.

Deosebiri ale lucrurilor din punct de vedere juridic.

§ 27. Mobile și imobile. § 28. Res mancipi și nec mancipi. § 29. Divizibile și Indivizibile. § 30. Fungibile și nefungibile. § 31. Res quae usu consumuntur et res quae usu non consumuntur. § 32. Despre bani. § 33. Res unitae, conexae, corpora ex distantibus. § 34. Lucruri principale și accesorii. Fructe. Impensae.

TITLUL IV

Actele juridice.

CAP. I.

§ 35. Generalități.

CAP. II.

Insușirile cerute pentru ca un act juridic să fie valabil.

§ 36. In ce privește persoanele, care fac actul juridic. Voința. § 37. In ce privește obiectul actului juridic. § 38. In ce privește forma. § 39. Voința tacită. Protestatio și reserva. § 40. Raportul dintre voința și manifestarea voinței. § 41. Absența voinței: Vis absoluto. Error § 42. Cusururile voinței: a) Dolus. b) Metus (Vis compulsiva).

CAP. III.

Efectele actelor juridice.

§ 43. Generalități. § 44. Modificări produse prin accidentalia negotii: a) Condicio. b) dies. c) modus.

CAP. IV.

Interpretarea actelor juridice.

§ 45. Regule generale. § 46. Mobilul (Vor-aussetzung).

CAP. V.

§ 47. Representarea și ratihabitio.

CAP. VI.

§ 48. Nevalabilitatea actelor juridice.

CAP. VII.

§ 49. Actele ilicite, Dolus, Culpa, Casus.

§ 50. Despre timp. Computatio civilis și naturalis. Tempus utile și continuum. Timpul imemorial.

TITLUL V

Mijloacele de valorificare a drepturilor.

Secțiunea I

Calea extrajudecătorească

§ 51. De la sine puterea. Ius retentionis.

Secțiunea II.

Calea judecătorească.

CAP. I.

Actiones.

§ 52. Definițiune și generalități. § 53. Diviziunea acțiunilor. Actiones in personam, in rem, mixtae, in rem scriptae, civiles și honorariae, stricti iuris și bonae fidei; arbitrariae; directae și utiles, in factum; vulgares și nenumite, praiudiciales, simplicia și duplicia, pœnales, rei persecutoriae, populares, gausi publicae. § 54. Efectele acțiunii intentate. Litis Contestatio.

CAP. II.

§ 55. Actele piritului. Exceptiones.

CAP. III.

Stângerea acțiunilor și a excepțiilor.

§ 56. Stângerea dreptului. Hotărîrea. Transactio.

§ 57. Moartea părților, Translatio activa, pasiva.

§ 58. Concursul mai multor acțiuni. § 59. Prescripțiunea.

CAP. IV.

§ 60. Intervențiunea.

CAP. V.

Acte comune părților. Proba.

§ 61. Generalități. § 62. Mijloace de probare.

CAP. VI.

Actele judecătorului.

§ 63. Hotărârea. § 64. Cautiones și missio in possessionem. § 65. Interdicta. § 66. In integrum restitutio.

CAP. VII.

§ 67. Poena temere litigantium.

CARTEA II
Drepturi reale

TITLUL I
Generalități

CAP. I.

§ 68. Definițiune. Feluri.

CAP. II.

§ 69. Cum se dobâdesc drepturile reale.

CAP. III.

§ 70. Cum se pierd drepturile reale.

CAP. IV.

§ 71. Mijloacele de protecțiune ale drepturilor reale.

TITLUL II
Posesiunea

CAP. I.

Generalități.

§ 72. Definițiunea. § 73. Condițiuni cerute.

§ 74. Terminologia. Felurile posesiunei.

CAP. II.

§ 75. Dobândirea posesiunei.

CAP. III.

§ 76. Perderea posesiunei.

CAP. IV.

Representarea în materia posesiunei.

§ 77. Dobândirea posesiunei prin reprezentanți.

§ 78. Perderea posesiunei prin reprezentanți.

CAP. V.

Protegiarea posesiunei.

§ 79. Interdictele posesorii. § 80. Interdicta retinendae possessionis. § 81. Interdicta recuperandae possessionis. § 82. Alte mijloace. Condictio possessionis.

CAP. VI.

§ 83. Juris—possessio sau quasi-possessio (Vezi servitutes § 104).

TITLUL III
Proprietatea

CAP. I.

Generalități.

§ 84. Definițiunea. Dominium ex iure. Quiritium. Dominium bonitarium. Nudum ius Quiritium. Proprietatea pretoriană.

CAP. II.

§ 85. Natura dreptului de proprietate.

CAP. III.

§ 86. Modificări și mărginiri făcute dreptului de proprietate.

CAP. IV.

Dobândirea proprietății

§ 87. Generalități. § 88. Moduri de dobândire ale dreptului vechiu. A. Mancipatio. § 89. B. In iure cessio. § 90. C. Sub coronaemtio. § 91. D. Bonorum sectio. § 92. E. Lex. § 93. Modul de dobândire ale dreptului nou. A. Occupatio. § 94. B. Specificațiunea. § 95. C. Accesiunea și reunirea de lucruri aparținând la proprietari diferiți. a) Reunirea unui lucru principal cu unul accesoriu: Satio și implantatio. Feraminatio, pictora, scriptura, textura adiunctio, inedicatio. b) Reunirea de lucruri de acele despre care nu se poate zice, că unul îi principal și altul accesoriu: Commixtio c) Confusio d) alveus flumis derelictus. Insula in flumine nata. Alluvio. Avulsio § 96. D. Traditio. § 97. E. Dobândirea fructelor de neproprietar. § 98. F. Adjudecatio. § 99. G. Usucapio și longi temporis praescriptio. § 100. H. Usucapio extraordinară. § 101. I. Diferite alte moduri: Ager desertus. Commissa. etc.

CAP. V.

Mijloacele de protejare ale Proprietății.

§ 102. Reivindicatio. § 103. Actio Negatorio.
§ 104. Actio Publiciana.

CAP. VI.

§ 105. Perderea Proprietății.

FITLUL IV

Servitutes

CAP. I.

§ 106. Generalități, definiție. Feluri.

CAP. II.

Servituți personale

§ 107. Natura și conținutul lor. § 108. Usufructul. § 109. Quasi-Usufructul. § 110. Usus. § 111. Habitatio. § 112. Operae Servorum. Operae animalium.

CAP. III.

Servituți prediale.

§ 113. Natura și conținutul lor. § 114. Servituți urbane. § 115. Servituți rurale.

CAP. IV.

§ 116. Quasi-possessio și quasi-traditio servituților.

CAP. V.

§ 117. Dobândirea servituților.

CAP. VI.

Protejarea servituților.

§ 118. Actio confessoria. § 119. Actio negatoria și actio prohibitoria. § 120. Acțiuni posesorii.

CAP. VII.

§ 121. Perderea servituților.

TITLUL V
Emphyteusis

§ 122. Noțiuni și introducere istorică. § 123. Efectele produse de Emphyteusă. § 124. Mijloacele de protejare. § 125. Crearea și stingerea Emphyteusei.

TITLUL VI
Superficies.

§ 126. Firea dreptului de superficie.

TITLUL VII
Pignus și hypotheca

CAP. I.

§ 127. Definițiune și introducere istorică.

CAP. II.

§ 128. Natura dreptului de pignus și hypothecă. Contestațiunea de stat a dreptului de pignus și hypothecă.

CAP. III.

§ 129. Condițiuni cerute pentru existența dreptului de pignus și hypothecă.

CAP. IV.

Crearea dreptului de pignus și hypothecă.

§ 130. Convențiunea și dispozițiunea de ultimă voință. § 131. Dispozițiuni legale. Hypotheci tacite. § 132. Autoritatea judecătorească. Pignus pretorium. Pignus in causa indicati captum.

CAP. V.

Efectele dreptului de Pignus și hypothecă.

§ 133. Generalități. § 134. Drepturile pro-

prietarului lucrului. § 135. a) Drepturile creditorului. § 136. b) Concurs de creditori. § 137. c) Hypotheci privilegiate. § 138. d) Drepturile creditorului preferat. Succesio creditorului posterior în drepturile creditorului preferat. § 139. e) Pignus pignori datum.

CAP. VI.

Mijloacele de protecție a dreptului de pignus și hypothecă.

§ 140. Actio hypothecaria. § 141. Actio hypothecaria utilis sau actio hypothecaria Publiciana.

§ 142. Interdictum Salvianum. § 143. Acțiunile posesorii.

CAP. VII.

§ 144. Stingerea dreptului de pignus și hypothecă.

CARTEA III
Obligațiuni

Partea generală

TITLUL I

§ 145. Definițiunea și conținutul obligațiunelor.

TITLUL II

§ 146. Diviziunile obligațiunelor.

TITLUL III

Obiectul obligațiunelor

CAP. I.

§ 147. Generalități.

CAP. II.

Felurile obiectului.

§ 148. *Obligationes certae și incertae.* § 149. *Obligationes speciei și generis.* § 150. *Obligațiuni alternative.* § 151. *Obligațiuni facultative.*

CAP. III.

Inlocuirea obiectului.

§ 152. *Despăgubiri.* § 153. *Dobânzi (usurae):* *Difinițiune. Istoric. Cauzele care dau naștere dobânzilor. Mărimea dobânzilor. Dobânzi oprite. Incețarea dobânzilor. Interusurium.*

TITLUL IV

Eficacitatea obligațiunilor.

§ 154. *Obligatio civilis, obligatio naturalis, obligatio inanis (inefficax), nuda pactio, nulla obligatio.*

TITLUL V

Isvoarele obligațiunilor.

CAP. I.

§ 155. *Generalități. Pollicitatio.*

CAP. II.

Convențiuni.

§ 156. *Definițiune. Diviziuni. Contracte, pacta.*
§ 157. *Condițiuni cerute pentru existența și validitatea convențiunilor, din punctul de vedere al părților contractante.* § 158. *Din punctul de vedere al obiectului. Res extra commercium. Res propria. Res aliena.* § 159. *Consimțimintul. Oferta și acceptarea. Consimțimintul absenților.* § 160. *Oferta făcută unei persoane determinabile. Premiul. Mezatul.* § 161. *For-*

ma consimțimintului. § 162. *Cauza consimțimintului.* § 163. *Cusururile consimțimintului.* § 164. *Efectele convențiunilor față de părțile contractante.* § 165. *Efectele convențiunilor față de cei de al treilea.* § 166. *Intărirea convențiunilor prin stipulatio poenae.* § 167. *Intărirea convențiunilor prin arrha.* § 168. *Prin jurământ.* § 169. *Prin Constitutum.*

CAP. III.

Fapte ilicite.

§ 170. *Generalități.* § 171. *Dolus, Culpa. Casus.*

CAP. IV.

Iscoarcă obligațiunilor din faptele celor de al treilea.

§ 172. *Din Convențiuni: Actiones adiectitiae qualitatis.* § 173. *Din fapte ilicite: Actiones noxales.*

TITLUL VI

Strămutarea obligațiunilor.

CAP. I.

Strămutarea Creanțelor. Cessio.

§ 174. *Definițiune și generalități.* § 175. *Cesiuni necesare.* § 176. *Condițiunile și efectele Cesiunei.* § 177. *Care acțiuni se pot ceda. Restricțiuni. Lex Anastasiana.*

CAP. II.

§ 178. *Strămutarea datoriilor.*

TITLUL VII

Executarea sau stingerea obligațiunilor.

CAP. I.

§ 179. *Privire generală.*

CAP. II.

Solutio.

§ 180. Definițiune și condițiunile cerute în ce privește persoanele, obiectul, timpul și locul execu-tării. § 181. Efectele produse de solutio. Pluralitate de creanțe. § 182. Dovadă că solutio a fost făcută. § 183. Modificări: a) Amînarea sau prorogațiunea execuțiunei. Moratorium. § 184. b) Cessio bonorum § 185. c) Nexi praedes, addicti. § 186. d) Praescriptio sau venditio bonorum. § 187. e) Distractio bonorum. Classificatoria. § 188. f) Actio Pauliana. § 189. g) Zădărnicia executărei. Mora. § 190. h) Periculum et commodum.

CAP. III.

§ 191. Oferte de plată. Consemnarea.

CAP. IV.

§ 192. Compensarea.

CAP. V.

§ 193. Novatio. § 194. Remiterea datoriei.

CAP. VII.

§ 195. Confusio.

CAP. VIII.

§ 196. Transactio.

CAP. IX.

§ 197. Praescriptio și alte moduri de stingere a obligațiunilor.

TITLUL VIII

Pluralitatea de îndrituire și îndatorire.

CAP. I.

Pluralitatea de Subiecte.

§ 198. Privire generală. § 199. Obligațiunea coreală. § 200. Obligațiunea solidară.

CAP. II.

Garanția și intercessio.

§ 201. Noțiuni și feluri. § 202. Fideiusio, condițiunile pe care le cere, efectele ei. § 203. Constitutum debiti alieni și mandatum qualificatum. § 204. Intercessio a femeilor. Senatus consultum Velleianum.

Partea specială

§ 205. Privire generală.

TITLUL I

Contracte

Secțiunea I

Contracte reale.

CAP. I.

§ 206. Observațiuni preliminare.

CAP. II.

Mutuum.

§ 207. Definițiune, condițiuni cerute, efecte.

§ 208. Varietăți: Contractus mohatrae, paecunia traiectitia, foenus nauticum.

CAP. III.

Commodatum

§ 209. Definițiuni, condițiuni cerute, acțiuni.

§ 210. Efectele commodatului.

CAP. IV.

Depositum

§ 211. Definițiuni, condițiuni, cerute, acțiuni, efecte.

CAP. V.

Pignus.

§ 212. Definițiuni, condițiuni cerute, efecte. Stelionat.

CAP. VI.

Contractele fără de nume.

§ 213. Istorie. Definițiune. § 214. Permutatio, contractus aestimatorius, praecarium.

Secțiunea II

Contracte verbale

CAP. I.

§ 215. Stipulatio.

CAP. II.

§ 216. Alte obligațiuni verbale.

Secțiunea III

Contracte literare

§ 217. Litterarum obligatio.

Secțiunea IV

Contracte consensuale

§ 218. Generalități.

CAP. I.

Emtio-venditio

§ 219. Definițiuni, condițiuni cerute acțiunii.
§ 220. Efectele contractului de vânzare pentru cumpărător. § 221. Pentru vânzător. § 222. Garanția de evicțiune. § 223. Garanția pentru cusururile lucrului vândut. § 224. Rezilierea vânzării pentru leziune de peste jumătate.

CAP. II.

Locatio-Conductio.

§ 225. Definițiuni, condițiuni cerute, acțiuni.
§ 226. Locatio conductio rerum. § 227. Locatio conductio operarum. § 228. Locatio conductio operis.

CAP. III.

Mandatum

§ 229. Definițiuni și Condițiuni cerute. § 230. Efecte, Acțiuni. § 231. Sfirșirea mandatului.

CAP. IV.

Societas

§ 232. Definițiuni și condițiuni cerute. § 233. Efectele societății. § 234. Sfirșirea Societății. Liquidarea. § 235. Societas omnium bonorum.

CAP. V.

§ 236. Contractus emphyteuticarius.

TITLUL II

Pacta

CAP. I.

§ 237. Pacta adiecta.

CAP. II.

Pacta Pretoria.

§ 238. Observări generale. § 239. Donațiunea. Istorie, formele sale.

CAP. IV.

§ 240. Nuda Pacta. Apendice. § 241. Convențiuni aleatorii.

TITLUL III

Delicta

CAP. I.

§ 242. Generalități.

CAP. II.

Furtum

§ 243. Istorie. § 244. Definițiune, condițiuni cerute, acțiuni.

CAP. III.

§ 245. Rapina.

CAP. IV.

§ 246. *Damnum in iuria datum. Actio legis Aquiliae.*

CAP. V.

§ 247. *Iniuriae.*

TITLUL IV

Obligațiuni care nasc ex variis causarum figuris.

Secțiunea I

Obligațiuni care nasc quasi ex contractu.

CAP. I.

§ 248. Generalități.

CAP. II.

§ 249. *Negotiorum-gestio. Actio funeraria.*

CAP. III.

Obligațiuni de a restitui lucrurile primite sau deținute fără cauză, sau despre îmbogățirea pe nedrept.

§ 250. Generalități. § 251. *Condictio causa-data causa non secuta* sau *condictio ob causam datorum.*

§ 252. *Condictio ob turpem causam.* § 253. *Condictio ob iniustam causam* și *condictio ex iniusta causa.* § 254.

Condictio indebiti. § 255. *Condictio sine causa.*

CAP. IV.

§ 256. *Communio incidens.*

Secțiunea II

§ 257. Obligațiuni care nasc quasi ex delicto.

Secțiunea III.

Diferite alte cauze de obligațiuni.

CAP. I.

§ 258. Obligațiuni de a da alimente.

CAP. II.

§ 259. *Lex Rhodia de iactu.*

CAP. III.

Obligațiuni rezultând din raporturile de vecinătate.

§ 260. Generalități. § 261. *Damnum infectum.*

§ 262. *Opēis novi nuntiatio.* § 263. *Interdictum quod vi aut clam.* § 264. *Actio aquae puviae arcendae.*

§ 265. *Actio viae receptae* sau *reiectae.* § 266. *Interdictum de arboribus cedendis.* § 267. *Interdictum de glande legenda.*

CAP. IV.

§ 268. *Interdictele prohibitorii.*

CAP. V.

§ 269. *Actio ad exhibendum* și *interdictele exhibitorii*

CAP. VI.

§ 270. *Interdictele restitutorii.*

CAP. VII.

§ 271. Diferite alte acțiuni.

CARTEA IV

Drepturile de familie

§ 272. *Observațiuni preliminare.*

TITLUL I
Căsătoria

CAP. I.

§ 273. Definițiune. Istorie.

CAP. II.

Incheierea Căsătoriei

§ 274. Logodna. § 275. Condițiunile cerute pentru încheierea căsătoriei.

CAP. III.

Efectele căsătoriei.

Secțiunea I.

Efectele căsătoriei în ce privește persoanele.

§ 276. În privința soților. § 277. În privința copiilor născuți din căsătorie.

Secțiunea II

Efectele căsătoriei în ce privește bunurile soților.

§ 278. Dos. § 279. Parapherna. § 280. Donatio antem nuptias, donatio propter nuptias, anti-pherna. § 281. Donațiunile între soți.

CAP. IV.

§ 282. Convențiuni, care modifică efectele legale ale căsătoriei.

CAP. V.

Desfacerea căsătoriei.

Secțiunea I

§ 283. Modurile în care se desface căsătoria.

Secțiunea II.

Efectele desfacerei căsătoriei.

§ 284. În privința soților.

§ 285. În privința copiilor născuți din căsătorie. § 286. În privința bunurilor soților.

CAP. VI.

§ 287. Căsătoria de a doua oară. Recăsătoriele.

CAP. VII.

§ 288. Căsătoria putativă.

CAP. VIII.

§ 289. Contubernium, concubinatul, copii naturali.

TITLUL II

Patria potestas.

CAP. I

§ 290. Definițiune și introducere istorică.

CAP. II.

Dobândirea puterii părintești.

§ 291. Prin generațiune. § 292. Prin adopțiune. Adoptio și adrogatio. § 293. Prin legitimatio.

CAP. III.

Drepturile respective ale tatălui și ale copiilor de sub putere.

§ 294. Regule generale. § 295. Peculia.

CAP. IV.

§ 296. Incetarea puterii părintești.

TITLUL III

Dominica Potestas Robiea.

CAP. I.

§ 297. Definițiune și introducere istorică.

CAP. II.

§ 298. Puterile conținute în dominica potestas.

CAP. III.

§ 299. Cum se stabilește dominica potestas.

CAP. IV.

Cum se perde Dominica Potestas.

§ 300. Manmissio. § 301. Alte moduri de
perdere.

CAP. V.

§ 302. Desrobiții. Patronatul, Statu liberi.

TITLUL IV

Mancipium

§ 303. Definițiune, natura, feluri, efecte.

TITLUL VI

Tutela și Curatela.

§ 304. Observațiuni preliminare.

Secțiunea I

Tutela

CAP. I.

Tutela impuberilor.

§ 305. Definițiune, natura. § 306. Stabilirea
tutelei impuberilor. § 307. Incapabili de a fi tutori.
§ 308. Motive de scutire de tutela. § 309. Puterile
și obligațiunile tutorului. § 310. Sfirșirea tutelei.
§ 311. Acțiunile relative la tutelă. § 312. Protu-
tor, falsus tutor.

CAP. II.

Tutela femeilor.

§ 313. Crearea, efectele, sfirșirea.

Secțiunea II.

Curatela

CAP. I.

§ 314. Observațiuni generale.

CAP. II.

§ 315. Curatela minorilor.

CAP. III.

Alte feluri de Curatelă

§ 316. Curatela nebunilor. § 317. Curatela
prodigilor. § 318. Celelalte feluri de curatela.

CARTEA V

Successiones mortis causa.

§ 319. Noțiuni generale. Natura dreptului de
moștenire.

TITLUL I

Hereditas.

CAP. I

Generalități.

§ 320. Hereditas. Bonorum possessio. Usucapio
pro herede. Hereditas iacens. § 321. Condițiunile
cerute, ca să existe hereditas: Moartea unei persoane,
deferirea moștenirii, (adică chemarea unui urmaș), do-
bindirea moștenirii.

CAP. II.

Hereditas ab intestato.

§ 322. Privire generală. § 323. Hereditas ab

intestato conform vechiul ius civile. § 324. Conform dreptului pretorian. § 325. Conform legislației împărătești. § 326. Conform Novellei CXVIII a lui Justinian. § 327. Drepturi de moștenire independente de Novella CXVIII. Moșteniri neregulate ab intestato.

CAP. III.

Hereditas testamentaria.

§ 328. Istorie. Testamentum calatis comitiis, în procintu, per aes et libram, pretorian, public. § 329. Testamentum solemne sau a lui Justinian. § 330. Testamentele excepționale sau privilegiate.

Secțiunea II

Capacitatea de a lua parte la un testament

§ 331. Testamenti facti activa și passiva.

Secțiunea III.

Conținutul testamentului

§ 332. Observări preliminare. § 333. Substituție de moștenitori. § 334. Instituirea mai multor moștenitori. Determinarea părților. Heres ex re certa. § 335. Accidentaliala testamenti : condicio, dies, modus. § 336. Substitutio vulgaris. § 337. Substitutio pupilaris. § 338. Substitutio quasi-pupilaris § 339. Interpretarea testamentelor.

Secțiunea IV

Invalidarea testamentelor

§ 340. Revocarea. § 341. Alte motive de invalidare.

Secțiunea V

§ 342: Proba și deschiderea testamentelor.

Secțiunea VI

§ 343. Testamente simultanea.

CAP. IV.

344. Successio în bunurile unui desrobit.

CAP. V.

Successio contra tabulas și rezerva.

§ 345. Noțiuni și introducere istorică. § 346.

§ 346. Dreptul de preteritiune după ius civile și după dreptul pretorian. § 347. Legitima portio. Rezerva. Exheredatio bona mente. § 348. Querella inofficiosi testamenti și imitațiunile ei. 349. Actio supletoria. § 350. Reformele novellei CXV.

CAP. VI.

Dobândirea moștenirei.

§ 351. Dobândirea prin additio. Fără additio. Beneficium abstinendi. § 352. Timpul pentru delibere și facerea inventariului. § 353. Repudiarea moștenirei. § 354. Transmisiunea moștenirei. § 355. Obiectul dobândirei. Ius accrescendi. § 356. Trimetele în posesiune provizorie relative la moștenire. § 357. Invalidarea dobândirei moștenirei. Indignitas.

CAP. VII.

Efectele dobândirei moștenirei. Raporturile juridice ale moștenitorului.

§ 358. Generalități. § 359. Beneficium inventarii. § 360. Beneficium separationis. § 361. Raporturi juridice între mai mulți moștenitori. Impărțeala moștenirei. Actio familiae herciscundae. § 362. Col-

lationes. § 363. Hereditatis petitio. Raporturile ei către actiones singulares. § 364. Interdictum quorum bonorum și Remedium ex lege ult. Cod. VI. 33. § 365. Instrăinarea moștenirei. § 366. Bona vacantia. Hereditas vacans.

TITLUL II

Legata et fideicommissa. Donationes mortis causa și alte mortis causa capiones.

CAP. I.

Legata. Fideicommissa singularia.

§ 367. Definiția. Istorie. Felurile de legate. Fideicommissa. Contopirea legatelor și a Fideicommisselor. § 368. Persoanele care iau parte la un legat. § 369. Formele legatelor. Clausula codicilaris. § 370. Conținutul unui legatum. § 371. Accidentalialia legati. § 372. Invalidarea legatelor. Regula Catoniană. § 373. Revocarea legatelor. § 374. Alte cauze de invalidare. § 375. Dobândirea legatelor. Quando dies legatorum cedit și veniat. Repudiarea legatelor. § 376. Pluralitatea de legatari. Ius accrescendi. § 377. Efectele dobândirii legatului în ce privește pe legatar. § 378. În ce privește pe oneratus. Quarta Falcidia. § 379. Diferite specii de legata. Observări generale. § 380. Legata relative la lucruri. § 381. Legata relative la drepturi reale. § 382. Legata relative la obligațiuni. § 383. Praelegatum.

CAP. II.

Fideicommissa universalialia.

§ 384. Fideicommissum universall. Fideicommiss-

saria hereditas. Definiții. Istorie. § 385. Crearea și dobândirea. § 386. Efecte: obligațiunile fiduciarului. § 387. Drepturile Fiduțearului. Quarta Trebelianica. § 388. Restituiri forțate și imaginare. § 389. Substitutio fideicommissaria. Fideicommissum de familie.

CAP. III.

§ 390. Donationes mortis causa.

CAP. IV.

§ 391. Alte mortis causa capiones.

STEFAN G. LONGINESCU.
Profesor.

Cursu de Economia Politică

Obiectul Economiei Politice și definițiunea ei.— Raportul între Dreptu, Geografie, Istorie, Politica și Filosofia mai cu osebite Psihologia. Existența legilor naturale.— *Producțiunea*, agenții cu care producem : Natura, Munca și Capitalul.—Despre avuții, critica definițiilor ce să dau asupra avuțiilor. Determinarea Valoarei. Valoarea de întrebuințare și de schimb. Despre metodele întrebuințate în cercetarea adevărurilor economice. Despre Natură. Muncă, decite feluri este, definițiunea, cauzele ce influențează asupra productivității muncii : Divisiunea ei, Justiția, Dreptul de Succesiune, Sistemul de remuneratie, influența guvernului și a formei lui, Libertatea muncii, influența instrucțiunii și educațiunii. Diferența între produsul brut și net. Capital și definiția lui. — Câte feluri de capitaluri sunt : Capitalul material și imaterial ; Capitalul circulant și fix.— Mașini, influența lor asupra producțiunii : Argumentele aduse de adversarii mașinelor și combaterea lor ; Cresc mașinele numărul lucrătorilor ? Crisele ce provoacă, introducerea mașinei, printre lucrători. Mijloacele prin care s'ar putea opri efectul acestor crize în ce privește muncitorimea. Despre supraproducție ; Teoria deuseurilor de J. B. Say.

Clasificarea Industriilor : Industria Extractivă, Agricolă, Manufacturială, Comercială și Transport. Colonii. Asociațiuni. Intervenția Statului în ordinea producțiunii.

Repartiția : Renta, Salariu și Interese. Care sunt principiile în baza cărora să face distribuția avuțiilor în societate. Renta, teoria lui Ricardo și Stuart Mill. Argumentele celor ce neagă existența rentei sunt întemeiate ? Salarii, legea de fer Turgot și Ricardo. Sistemul de remuneratie. Cauzele care fac diferențele între salare. Fondul Salariului. Cauzele ce urcă ori scad salariu. Soarta lucrătorilor este ameliorată ? Sistemele propuse pentru ameliorarea soartei muncitorilor. Socialismul de Catedra și Intervenționismul, Colectivismul, Anarchismul, Nihilismul, Grevele.—Teoria populației. Malthus. Despre profit. Cauzele ce pot determina scăderea profitelor. Despre interese, legitimitatea lor, legile contra usurei. Influența rarității sau a abundenței Capitalurilor asupra intereselor.

Circulațiunea : Troc. Vindere Cumparare. Moneda. Prețul. Diferența între preț și valoare. Legea ofertei și a cererei. Burse. Funcțiunea Monedei și valoarea ei. Sistemul monetar. Bimetalism și monometalism. Legea lui Gersham și Newton. Credit. avantajele lui, instrumentele de credit. Instituțiunile de Credit. Bănci : banca României, Franței, Germaniei și Rusiei, Emisiunea biletelor de bancă. Creditul Agricol, Muntele de Pietate. Creditul Urban. Crise : comerciale și monetare, industriale și crisele de bursă (Krachs). Libertatea Comercială, importațiune

și esportațiune. Sistemul protecționist. Sistemul Fr. List. Tratatete de comerț.

Consumațiunea. Definiția, câte feluri de consumații sunt, trebuie încurajată consumația? Luxul. Utilitatea luxului public, utilitatea consumațiunei publice.

Finanțe, Impositul pe venit: Impositul pe venit după semnele exterioare, (Franța, Belgia și România) Impositul venitului în bloc (Prusia) Income-tax în Anglia. Imposit asupra venitului averii imobiliare din Italia.

Impositul proporțional și progresiv. Impozitele indirecte, deosebirea între impozitele directe și indirecte. Asietă și incidența impozitului. Monopoluri. Monopolul alcoolului în Svițera. Propunerea de monopolul alcoolului făcută în Franța de Dl. E. Alglave. Imprumuturi. Imprumuturi cu capitalul real. Imprumutul cu capitalul nominal, împrumutul în perpetuitate. Datoria consolidată. Datoria flotantă. Conversiunea unei datorii pe ce se bazează? Rentă și bonuri de tezaur. Amortisarea datoriilor, teoria D-rului. Princesii în Anglia.

Profesorul IORGU RADU.

FACULTATEA DE LITERE

Curs de Etică psicho-sociologică.

- I. **Discurs preliminar.** — Scoalele morale contemporane.
- II. Criza actuală a moralei. — Morala independentă.
- III. Noul caracter al moralei științifice și spiritul pesimist al veacului nostru.
- IV. Obiectul precis și metoda Eticii noi.
- V. Planul Eticii științifice: psicho-sociologic.
- VI. **Despre purtare.** Caracterul moralității purtării omenești.
- VII. **Legile producerii fenomenilor morale.**
- VIII. Determinismul și idealismul în ordinea morală. Objecțiunile în contra determinismului.
- IX. Legea causalității fenomenilor morali. — Doctrina causalității și a fatalității.
- X. Formele causalității morale.
- XI. Mobilele externe a acțiunilor noastre. Mobilele fizice și sociale.
- XII. Causalitatea socială.
- XIII. Legea complexității, sau a combinărilor tuturor cauzelor.
- XIV. Legea adaptării la medii.
- XV. Legea moștenirii morale.

- XVI. **Legea evoluției morale.**
XVII. Conduita primitivă a omului.
XVIII. Ce a devenit purtarea omului primitiv în cele d'ântei grupuri sociale?
XIX. *Purtarea omului în societățile sëlbatice.*
XX. *Purtarea în societățile barbare.*
XXI. *Purtarea, determinată de sentimentul religiosu.— Morala religioasă.*
XXII. Evoluția moralei religioase.
XXIII. *Conduita determinată de puterea ideilor.*
XXIV. Evoluția moralei determinate de idei.
XXV. *Conduita determinată de lupta pentru traiu.— Morala industrială, sau mercantilă.*
XXVI. Legea progresului moral. —Evoluția, revoluția și progresul.
XXVII. Deosebirea dintre legea evoluției și aceea a progresului.
XXVIII. Legea finalității morale.
XXIX. Caracterul precis al legii finalității morale și probele existenței sale.
XXX. **Scopul suprem al purtării omenești.**
XXXI. Individualismul și egoismul.
XXXII. Egoismul și altruismul.
XXXIII. Colectivismul și altruismul.
XXXIV. Adevăratul sistem de morală.
XXXV. Principiile morale.
XXXVI. Statul și morală.
XXXVII. Conștiința morală individuală și conștiința socială,
XXXVIII. **Despre justiție.**

- XXXIX. Despre dreptul pozitiv și morală.
XL. Despre libertate.—Justiția contractuală.
XLI. Despre egalitate.—Justiția distributivă.
XLII. Despre fraternitate.—Justiția reparativă.
XLIII. Idealul popoarelor în veacul nostru.
XLIV. **Despre datorii.**
XLV. Regulile purtării omenești.
XLVI. Igiena morală.
XLVII. Educația morală.
XLVIII. Scopul educației morale.
XLIX. Mijloacele educației morale.
L. Suggestiunea morală.
LI. Desvoltarea conștiinței morale.
LII. Factorii evoluției morale.
LIII. Factorii direcți și indirecti ai evoluției morale.
LIV. **Principiile moraliî sociale.**
LV. **Morala domestică, sau în familie.**
LVI. Principiile moraliî în familie.
LVII. **Morala civilă.** Principiile moraliî civile.
LVIII. Despre dreptul de proprietate.
LIX. Evoluțiile dreptului de proprietate.
LX. **Morala publică.** Principiile moraliî publice.
LXI. Dreptul internațional și morală.
LXII. Militarismul și pacea universală.

Prof. Dr. C. LEONARDESCU.

PEDAGOGIE

(Curs comun)

PARTEA I

Prelegerea I.—Valoarea pedagogiei.

Prelegerea II.—Ce trebuie să știe educatorul spre a fi pregătit pentru cariera sa.

Problemele pedagogiei filozofice.—A) Chestiunea despre puterea și limita educației. Educația este a tot puternică? Cum susține această părere *Spiritualismul* și cum *Empirismul*. Și *Empirismul* și *Spiritualismul* au o noțiune îngustă despre educație.—*Ineficacitatea educației*. Cum susține această părere Schopenhauer.

Prelegerea III.—Discuția teoriei lui Schopenhauer. Schopenhauer vorbește mai mult de caractere formate deja. Dovezi luate din teoria eredității în favoarea părerii lui Schopenhauer. 1) *Geniile*. Discuția acestei probe. 2) *Revenirele atavice*. (Exemple din Etnologie). Cazul lui Pedrito. Discuția acestui caz. Factorul timpului necesar pentru fixarea calităților câștigate și transmiterea lor prin ereditate. *Postulatul pedagogic*. Omul nu se naște cu un caracter gata format. *Legea uzului și a disuzului*. Instinctele animalelor mai puternice decât predispozițiile omenești. *Instinctul se schimbă*.

Prelegerea IV.—*Stratificarea caracterelor*. *Carac-*

terul etnic. (Exemple). *Să schimbe caracterul național?* *Caracterul individual*. *Caracterul familial*. Raportul de acord și desacord între ereditate și educație. Sugestia în educație. Sugestia și instinctul.

Prelegerea V.—B) *Problema idealului în educație*. Importanța și necesitatea determinării scopului. Scopul educației dedus numai din considerații filozofice. Scopul educației influențat de concepția generală despre viață. Concepția medievală despre viață, concepția antică despre viață, concepția modernă.

Prelegerea VI.—Scopurile inconștiente, scopurile conștiente. *Eteronome și autonome*. Intoarcerea la natură. Dezvoltarea armonică.

Prelegerea VII.—*Alt scop*: a forma oameni pentru timp și societate. Cum se cunoaște idealul, după care trebuie să educăm. Neînțelegerea între filozofi din cauza termenilor. — *Scopul ori-cărei societăți, conservarea și fericirea ei*. Aplicațiile variază după timp și popor. Progresul omenirii prin integrare și diferențiere. *A dezvolta viața individuală și socială*.

PARTEA II

Prelegerea VIII.—*Educația fizică*.—Educația fizică o parte din educația morală. Cauza surmenajului. Urmările fiziologice ale surmenajului. Surmenajul la noi și în alte țări (precum Franța, Germania). *Anglia ca model*. Experiența lui Chadwich. Educația fizică în antichitate. *Gimnasium*. *Cultul frumosului fizic*. Creștinismul. La modernă.

Prelegerea IX.—*Scopul educației fizice*. Higiena. Curățenia. Exercițiile fizice. Diferitele sisteme la

moderni. Avantagiile sistemului englez. Pregătirea maștrilor de gimnastică. Exercițiile militare. Lucrările manuale. Școala D-rului Reddie. În ce stă superioritatea rasei Anglo-Saxone.

Prelegerea X.—Educația morală. Educația morală individuală și socială. Baza moralei sociale. Educația morală prin școală și familie, ca instituție socială.

Prelegerea XI.—Foloasele jocului din punct de vedere educativ. Influența morală a muncii. *Curajul.* Curajul fizic. Curajul moral. Cum se va dezvolta curajul moral?

Prelegerea XII.—Cumpătarea. Plăcerile activității. Avantagiile acestor plăceri. Cele două feluri de activități.

Prelegerea XIII.—Educația morală. Ce este și cum evoluează sentimentul moral. *Simpatia.* Dezvoltarea simpatiei. Mijloace de dezvoltare a simpatiei.

Prelegerea XIV.—Iubirea de țară. Cu ce se confundă. Un mijloc greșit de a o dezvolta uneori. Istoria și literatura, ca mijloace pentru dezvoltarea iubirii de patrie. *Invățământul civic.* Exercițiul drepturilor și datoriilor cetățenești (virtuțile civice).—Stimulentul Voinței. Mijloacele generale de influențare. Hedonismul pedagogic. Stimulentele hedonice. *Lauda.*

Prelegerea XV.—Emulația. Neajunsurile emulației. Precauțiile de luat. *Compararea cu sine însuși.*

Prelegerea XVI.—Pedepse. Necesitatea de a alege pedepse. *Ce trebuie să se pedepsască?* Diferitele fe-

luri de pedepse. *Pedepsele voluntare* 1) fizice 2) psihice.

Prelegerea XVII.—Pedepsele naturale. Observații asupra sistemului pedepselor naturale. Regule în dărea pedepselor.

Prelegerea XVIII.—Mijloace de a stabili ordinea și disciplina. Localul. Programa. Profesorul.

Prelegerea XIX.—Educația estetică în școli. Simțul estetic general și talentul artistic. Necesitatea și importanța culturii estetice. *Mijloacele.* Pornirile înnașcute pentru diferitele arte.

Prelegerea XX.—Educația religioasă. De ce conflict între religie și știință? Secolul XVIII față de religia. Atitudinea sec. XIX față de religie. Origina religiilor. Factorii psihologici care au dat naștere religiilor.

Prelegerea XXI.—Cum și de ce s'a născut cultul extern. Animalele au religie? Factorii activi ce alcătuiesc conștiința religioasă. Evoluția conștiinței religiozității. Elementul moral, sociologic al religiilor. Religia morală.

PARTEA III

Prelegerea XXII.—Didactica generală.—Cum susține școala intelectualistă importanța ei.— 1) *Scopul învățământului.*

Prelegerea XXIII.—Criteriul ori-cărei cunoștinți demne de a fi comunicată extras din rolul și funcțiunea intelectului. Principii și regule generale pentru comunicarea cunoștințelor. Utilitatea cunoașterii regulelor didactice. Ce va să zică a comunica cunoștință.

Prelegerea XXIV.—Cunoștința comunicată joacă

rol de excitație față de organul intelectual apercipător. Determinarea acestui raport. Regule didactice extrase din natura acestui raport. Ca să fie medodic, învățămîntul trebuie să fie: 1) *Clar*. Cînd e învățămîntul clar?. Exemple.

Prelegerea XXV.—2) Să se exercite facultățile mintale prin *activitate spontană*. Exemple. Rezultatul educativ al acestei procedări.

Prelegerea XXVI.—3) Învățămîntul să fie *interesant*. Interesul teoretic și practic. Interesul practic său material în diferite științe.

Prelegerea XXVII.—Chestiunile relative la *programă*. Ce trebuie să se învețe.

Prelegerea XXVIII.—Studiile ce să predau în cursul secundar. Despărțirea acestor studii în grupe. Diferite alte grupări după timpuri și țări. Cauzele ce fac să varieze cuprinsul programelor.

Prelegerea XXIX.—*Valoarea relativă a obiectelor de studiu*.erarhia valorilor din punct de vedere al interesului social. Calitățile generale ale studiilor noologice și cosmologice.

Prelegerea XXX.—*Concentrarea sau organizarea studiilor*. Diferitele accepțiuni ale termenului *concentrare* în învățămînt. Diferite ordine de studii puse ca centru. Realismul. Clasicismul. Humanismul.

Prelegerea XXXII.—*Corelația studiilor*. Deosebirea dintre *concentrare* și *corelație*. Corelația la învățămîntul primar comparată cu cea dela învățămîntul secundar. Motivele căutării de relație între obiecte. Motivele psihologice. Motivul etic. Exemple de co-

relații între obiecte. Problema treptelor culturale. Cum aplică Ziller ideia treptelor culturale, într'un plan de studii școlare.

Prelegerea XXXIII.—*Problema succesiunii obiectelor de studiu*. Punctul de vedere logic în stabilirea succesiunii obiectelor de studiu. Punctul de vedere psihologic.

Fazele vrîstei și didactica respectivă.

PARTEA IV.

Prelegerea XXXIV.—*Didactica specială*.—Metoda în predarea limbii române. Deosebirea de scop și deci de metodă în studierea limbilor străine și limbii materne. Importanța cultivării limbii materne. Importanța limbii materne ca obiect de studiu în școală. Mijloacele și procedările didactice în predarea ei. Prima fază. Asociația dintre vorbă și lucruri.

Prelegerea XXXV.—In Gimnaziu (curs inferior). Metoda obișnuită. Metoda de întrebuintat. Lectura. Exerciții de compoziții. Exerciții de vorbire. Sinonimele. Recitățile.

Prelegerea XXXVI.—Gramatica. In liceu. (curs superior).

PSIHOLOGIA ESPERIMENTALĂ

(Cursul pentru anul preparator).

PARTEA I

CAP. I

1. Importanța studiului Psihologiei ca bază pentru studiile literare.

2. Ce fel de Psihologia? Experimentală spre deosebire de metafizică.

3. Psihologia experimentală e tot una ca cea fiziologică? Cum se explică identificarea sau confundarea lor de către unii?. De ce nu e întemeiată această identificare? a) Psihologia fiziologică nu cuprinde întreg domeniul fenomenelor psihice. b) Experimentul se poate aplica și la celelalte domenii psihologice.

4. Metodul experimental cerut de către natura fenomenelor psihice.

5. Observația mai mult în Psihologia etnologică, socială.

CAP. II.

1. Cunoașterea omului prin diferite mijloace. a) Cranioscopia. b) Grafologia. c) Metoda hipnotică.

2. *Psihologia copilului*. Importanța ei practică și teoretică. Ontogenia și filogenia psihologică. Incercările și rezultatele științifice în Psihologia infantilă.

Dificultățile. Exemplu: dezvoltarea simțului culorilor la copil.

Experiența asupra omului matur: a) relativă la simțul olfactic, b) tactil, c) vizual, d) la motilitate. f) puterea de muncă; g) pentru determinarea *tipului intelectual* (vizual, auditiv, motor); h) p. determinarea felului și gradului de *memorie*; i) p. determinarea *imaginației*; j) p. măsurarea *atenției*; k) p. *timpul de reacție*.

CAP. III.

1. Sugestia și măsurarea ei.

CAP. IV.

1. *Emoționabilitatea*. Diferite tipuri emoționale. Sentimentul estetic și moral studiat experimental.

2. Cradul energiei voluntare.

CAP. V.

1. Grafologia experimentală. 2) Varietatea personalității, stabilită și studiată experimental. Cazul lui Ludovic V... Mijloace materiale și psihologie (sugestia) pentru schimbarea personalității.

PARTEA II

Psihologia infantilă

CAP. I.

1. Diferitele ramuri principale ale Psihologiei. Psihologia subiectivă și obiectivă. Psihologia evoluționistă. 2. Studiul experimental al copilului. a) metoda apelativă, b) a recunoașterii, c) dinamogenică (Baldwin). 3. Datele elementare și funcțiunile sufl-

tești. 4) Necesitatea teoriei prealabile și ipotezii în experiment. Ex.: explicarea *dextralității*.

CAP. II.

1. Caracteristica generală și familiară a naturii copilului. Copilul caracterizat prin o facultate predominantă: memoria; observația; curiozitatea; fantasia; activitatea; sngestionabilitatea. 2. Schiță generală de dezvoltarea sufletului copilului.

CAP. III.

Afectivitatea. 1 Frica. De ce se sperie copilul? 2. Simpatia și natura morală a copilului. a) minciuna. b) egoismul. d) Cruzimea.

CAP. IV.

Activitatea.—*Sugestia*. Ce va să zică? Diferite feluri: ideomotoare, sensoriomotoare, fizică.

CAP. V.

Imitația.—Mișcările de expresiune, principiul lor. a) zîmbetul și risul, b) sărutarea, c) expresia atenției.

CAP. VI.

Voința. 1) Semnul exterior al Voinței. 2) Act de voință: ce este, de câte feluri. 3) Inhibiția. 4) Acte spontane, reflexe, instinctive. 5. Voința propriu zisă. Mecanismul actelor ideo-motoare. 6. Epoca *deliberării*.

CAP. VII.

Inteligența. 1) Receptivitatea și retentivitatea. 2) Fantazia și raționamentul. 3) Memoria.

CAP. VIII.

Fantazia. 1) Personificarea. 2) Audiția colorată. 3) Jocurile. 4) Explicația naturii. 5) Imaginația reproductivă. 6) Imaginația creatoare.

CAP. IX.

Operațiile intelectuale p. cunoașterea adevărului. 1. Necesitatea de a unifica datele experienței într'un tot armonic. 2. Operațiile intelectuale elementare și fundamentale. 3. Cum se stabilesc adevăratele deosebiri și asemănări: frecvența și interesul. 4. Rolul *cuvîntului* în intelect.

CAP. X.

Întrebările copiilor. Diferitele categorii: relative la fapte, origine, scop, permanența legilor naturii.

CAP. XI.

Filosofia copiilor: 1) materialismul lor. 2) Ce cred despre ființe. 3) Desprestare de înainte de viață și după moarte. 4) Cum își închipuiește raportul dintre suflet și corp? 5) Ideia despre personalitatea proprie?

CAP. XII.

Diferite *procedări* p. studierea copilului: 1) Observația sporadică ocazională în familie. 2) Observația sistematică prin școli normale. 3) Observații și experimente minuțioase asupra unui singur copil. 4) Statistica.

Lucrări practice și conferințe

La cursul de Pedagogie s'a cetit și comentat l'Emile de J. J. Rousseau, în ore deosebite de curs și destinate în special lucrărilor practice.

S'a tratat în scris subiecte de conferințe și a-nume: *Educația estetică. Educația Voinței.* Cea d'intâi chestiune a fost expusă și oral și urmată de discuție.

La cursul de Psihologie experimentală ținut cu anul preparator, orele destinate lucrărilor practice au fost ocupate :

1) Cu experiențe psihologice spre a stabili diferențele individuale privitoare la asociația de idei, gradul de imaginație și memorie, tipurile intelectuale. etc.

2) Rezumate și extracte din scriitorii români și streini făcute de studenți, întru cât se raportaū la psihologia infantilă.

Autorii studiați din acest punct de vedere au fost : *Creangă, Vlăduță, Coșbuc, Emmescu, Tolstoi* (Amintiri din copilărie), *Paul Magurevite* (Ame d'enfant), etc.

3) Relatări orale sau scrise cu privire la un chestionar psihologic comunicat de mai înainte tuturor auzitorilor.

Prof. Dr. I. GĂVĂNESCU.

Cursul de istorie

I) Principiile fundamentale ale istoriei, Partea I :

1. Coexistență și Succesiune.
2. Caracterul științific al istoriei.
3. Părerii greșite asupra naturii istoriei.
4. Factorii statornici ai istoriei.

(Partea a II se va face în 1898—99).

II) Istoria modernă de la 1452—1789, după principiile dezvoltate în cursul de principii fundamentale. Studiarea principalelor serii istorice din cari se alcătuește istoria modernă. Stabilirea faptelor (indicarea celor nesigure) și înlănțuirea lor cauzată cu escluderea pe cât se poate a apretuirei și judecătii asupra evenimentelor.

II) Istoria Romînilor de la Fanarioți până în zilele noastre în acelaș spirit ca și Istoria modernă.

Prof. A. D. XENOPOL.

Filologia română

1. Fisiologia sunetelor.
2. Originele limbei române: a) Monumentele istorice despre Romîni și limba romînească înainte de seculul XVI. b) Limba latină populară.

S'au interpretat : Corpus inscriptionum latinarum tomurile I și III ; Apendix Probi ; Corpus glossariorum latinorum ; Glosele de la Kassel și de la Reichenau ; Schuchardt, Vokalismus des Vulgärlateins.

Prof. A. FILIPIDI.

Cursul de limba francesă

1. Istoria limbei și a literaturii franceze de la originile ei până la sfîrșitul secolului al 16-lea inclusiv.
2. Dezvoltarea literaturilor Neolatine până la sfîrșitul secolului al 16-lea inclusiv.
3. Autorii cei mari ai secolului al 16-lea francezi.
4. Romantismul în Franța înaintea revoluției.
5. Romantismul în Anglita, Germania și în Franța după revoluțiune.
6. Romantismul în Franța după 1815.
7. Romantismul până la al 2-lea imperiu în Franța.

Prof. A. NAUM.

Cursă de istoria literaturii Eline.

1. Tragedia și comedia greacă.
2. Traducere din Tucididi.
3. Versiuni din limba română în cea Elină.

Prof. **I. Caragiani.**

Cursă de limba Latină

- 1) Dialectele vechi italice.
- 2) Limba latină vulgară.
- 3) Sudii critico-estetice asupra *Eneidei*.
- 4) Interpretatū :
  - a) Propertiu : Elegii.
  - b) Cicero „*In Verrem (de Signis)*“

Prof. **Ar. Densușianu.**

FACULTATEA DE ȘTIINȚI.

Curs de Geometrie Analitică

Geometria plană

Diverse sisteme de coordonate.

Proiecțiuni. Relațiunea între segmentele formate de n puncte așezate în linie dreaptă.

Transformarea de coordonate dreptliniare și polare.

Clasificațiunea curbelor.

Principiul omogeneității și construcțiunea formulelor.

* * *

Linia dreaptă. Diverse forme de ecuații a liniei drepte. Diverse teoreme și probleme privitoare la linia dreaptă.

Unghiuri și distanțe. Puncte și drepte imaginare. Sisteme de drepte.

Raport anarmonic. Proporțiune armonică. Pol și polară în privirea unei sisteme de 2 drepte.

Linia dreaptă în coordonate polare.

* * *

Ecvatia circumferenței de cerc. Centru, radă, tangentă. Probleme asupra tangentei.

Polara unui punct în privirea unei circumferențe. Sisteme de două cercuri. Axă radicală. Tangente comune la două circumferențe. Trei cercuri, cerc ortomic. Ecvatia circumferenței de cerc în coordonate polare.

* * *

Construcțiunea și discuțiunea complectă a ecvatiei de gradul al doilea cu două variabile.

Diverse forme a-le ecvatiei de gradul al doilea. Discriminant

Tangente la curbele de gradul al doilea.

Centru, diametri și axe. Reducțiunea ecvatiei de gradul al doilea.

Studiul elipsei, iperbolei și parabolei cu ajutorul ecvatiilor lor reduse. Tangente, normale. Diametri conjugati. Formulele lui Chasles. Teoremele lui Apolonius.

Foculări și directoare. Doă metode pentru determinatiunea focularilor și directoarelor la curbele de gradul al doilea. Aplicațiuni la elipsă, iperbolă și parabolă asupra ecvatiilor lor reduse. Diverse proprietăți focale. Originea în focalar.

Ecvatia curbelor de gradul al doilea, în coordonate polare, polul fiind unul din foculari.

Secțiuni plane în conul circular drept; metoadă geometrică și metoadă algebrică. Aședarea unei conice pe con.

Poli și polare la secțiunile conice.

Determinatiunea secțiunilor conice. Condițiuni simple, multiple și simultanee. Puncte și secante co-

mune la două conici. Ecvatii generale de conici cari satisfac unor anumite condițiuni. Conici circumscrise unei patrulater, unui triunghi.

Homografie. Diviziuni homografice de baze diferite și de aceeași bază. Fascicule homografice cu vâruri diferite și cu același vâr. Puncte și fascicule în evoluțiune. Aplicațiuni la secțiunile conice. Diverse teoreme; proprietăți corelative.

* * *

Teoria generală a curbelor plane. Coordonate dreptliniare. Tangente, normale, subtangente, subnormale. Concavitate și convexitate. Puncte de inflexiune. Puncte multiple.

Curbe învălitoare; curbe învălite.

Teoria centrilor și a diametrilor.

Teoria asimptotelor. Asimptote paralele cu axele. Asimptote neparalele cu axele.

Construcțiunea rădăcinilor unei ecvatii cu o necunoscută prin intersecțiuni de curbe.

Coordonate polare. Tangentă, normală, sub tangentă, sub-normală, concavitate și convexitate. Asimptote.

Geometria în spațiu

Diverse sisteme de coordonate.

Semnificatiunea ecvatiilor cu una, două și trei variabile.

Relațiuni între unghiurile unei drepte cu axele de coordonate. Distanța între două puncte.

Transformatiunea coordonatelor. Formulele lui Euler.

Planul. Diverse forme a ecuației planului.

Linia dreaptă. Intersecțiuni de drepte. Unghiul a două drepte, a două planuri. Distanța unui punct la un plan, la o dreaptă. Cea mai scurtă distanță între două drepte.

* * *

Generațiunea suprafețelor. Ecuațiile generale a suprafețelor cilindrice, conice, conoide și de revoluțiune. Tangentă la o curbă. Plan tangent la o suprafață.

* * *

Suprafețele de gradul al doilea. Centru. Planuri diametrali. Diametri. Planuri principali. Axe.

Reducțiunea ecuației de gradul al doilea.

Elipsoidul. Iperboloidii. Paraboloidii. Generațiile cele dreptliniare a iperboloidului și paraboloidului.

Prof. C. CLIMESCU.

Curs de Algebră superioară

Șiruri și Serii convergente. Derivate. Maxima și Minima. Teoria generală a ecuațiilor. Rezolvirea numerică a ecuațiilor.

Teoria funcțiunelor

Funcțiuni uniforme și neuniforme. Proprietățile lor generale. Singularități. Teoria elementară a funcțiunelor dublu periodice. Diferite notațiuni.

Geometrie descriptivă

I Elemente. Suprafețe cilindrice, conice de revoluție. Planul tangent și intersecții.

II Perspective conică și cavalieră. Teoria generală a suprafețelor strimbe. Aplicații la conoizi și Helicoizi.

Prof. I. Ralleti.

Curs de Calcul diferențial și integral.

Anul I-ii și al II-lea.

Correspondența între totalitatea punctelor unei drepte indefinite și cea a numerilor reale. Variabilă reală.

Teoria sistemelor de puncte (ensembles). Sisteme perfecte. Sisteme mărginite. Sisteme dintr'o singură bucată. Sisteme măsurabile.

Funcțiuni. Funcțiuni mărginite. Funcțiuni integrabile. Integrale simple. Funcțiuni continute. Funcțiuni uniform continue. Funcțiuni inverse.

Derivate și diferențiale ale funcțiilor de o singură variabilă. Formula creșterilor finite. Aplicații. Funcțiuni definite de o integrală definită; proprietăți. Integrale indefinite.

Derivate parțiale de întâiul ordin. Diferențiale totale. Teorema funcțiilor compuse.

Funcțiuni implicite. Definiția preciză a unei funcțiuni implicite de o singură variabilă; derivata unei asemenea funcțiuni. Funcțiuni implicite de un număr oare-care de variabile independente; derivate parțiale.

Condiții pentru ca un sistem de funcții să fie distincte. Determinant funcțional.

Derivate și diferențiale de ordin superior. Teoremă relativă la intervertirea ordinii derivărilor.

Schimbarea de variabile. Schimbarea variabilelor independente. Schimbarea simultană a variabilelor independente și a funcțiilor. Substituții ortogonale. Funcțiuni isotrope.

Asupra discuției restului din formula lui Maclaurin. Aplicație la funcțiunea $(1+x)$.

Funcțiuni definite de serii. Serii uniforme convergente; derivarea și integrarea lor. Serii de puteri; interval de convergență. Teorema asupra identității a două serii. Rezolvirea ecuațiilor prin serii.

Maxima și minima ale funcțiilor de-o singură variabilă. Maxima și minima ale funcțiilor de mai multe variabile. Maxima și minima relative.

Anul III-lea

Serii multiple. Transformarea unei serii multiple într'o serie lineară și reciproc. Serii multiple absolut convergente.

Serii de puteri a mai multor variabile. Teoremă asupra identității a două asemenea serii.

Disvoltarea în serie a rădăcinilor înfinit de mici ale ecuației $S(u, z)=0$. Convergența disvoltărei. Discompunerea în factori a lui $S(u, z)$.

Aplicațiile geometrice ale calcului diferențial.
Puncte simple și multiple ale unei curbe plane. Tan-

gente. Cicle; ordinul unui ciclu. Forma unui ciclu real. Reprezentarea parametrică a unei curbe plane.

Suprafețe. Puncte simple; plan tangente. Puncte multiple; con tangente. Reprezentarea parametrică a unei suprafețe.

Curbe strîmbe. Puncte simple și multiple. Tangente. Reprezentarea parametrică a unei curbe strîmbe. Curbe strîmbe considerate ca intersecții de două suprafețe.

Teoria contactului. Curbe și suprafețe osculatrice.

Invăltitoarea unei familii de suprafețe depinzînd de unul sau de doi parametri variabili.

Invăltitoarea unei familii de curbe strîmbe; condițiile existenței lor. Suprafețe desfășurabile.

Curbe plane. Tangentă. Cosinusurile directe ale tangentei. Normală. Cerc osculator. Curbură. Formulele lui Frenet. Desfășurate și desfășurătoare.

Curbe strîmbe. Tangentă; cosinusuri directe. Plan normal; suprafață polară. Plan osculator. Sferă osculatrice. Cerc osculator. Normală principală. Curbură și sucirea curbelor strîmbe. Formulele lui Frenet; aplicații. Desfășuratele curbelor strîmbe. Helice.

Suprafețe. Suprafețe riglate. Teorema lui Chasles. Curbură suprafețelor. Teoremele lui Meusnier și Euler. Linii de curbura. Diferite forme ale ecuațiilor lor. Teorema lui Joachimstal. Sisteme triple ortogonale. Teorema lui Dupin. Linii asimptotice.

Ecuații diferențiale. Generalități. Reducerea unui sistem de ecuații diferențiale ordinare la forma canonică. Ordinul unui sistem.

Existența integralelor. Forma integralelor. Integrală generală; integrale prime. Puncte critice ale funcțiilor integrale. Cazul ecuațiilor liniare.

Studiul, în jurul unui punct critic, al integralelor ecuației: $\frac{dy}{dx} = F(x, y)$, inversa funcțiunii $F(x, y)$ fiind holomorfa.

Existența integralelor unui sistem de ecuații diferențiale cu derivate parțiale.

Ecuații diferențiale ordinare de întâiul ordin. Reducerea la o ecuație diferențială liniară cu derivate parțiale de întâiul ordin.

Procedeeuri de integrație. Ecuații cu variabile separate. Ecuații omogene. Ecuații liniare. Ecuația lui Bernouilli. Ecuația lui Riccati.

Teoria factorului integrant; aplicații.

Ecuația D-lui Darboux. Ecuația lui Jacobi. Ecuații nerezolvite în privirea lui $\frac{dy}{dx}$. Ecuația lui Lagrange și a lui Clairaut.

Soluții singulare ale ecuațiilor diferențiale de ordinul întâiu.

Aplicații geometrice. Problema traiectoriilor. Linii de curbura ale unui elipsoid.

Sisteme de ecuații diferențiale de întâiul ordin. Teoria ultimului multiplicator; aplicații.

Ecuații de un ordin oare-care, Diverse cazuri de reducere.

Ecuații lineare de un ordin oare-care.

Ecuații omogene. Sistem fundamental de integrale. Forma integralei generale. Câte-va analogii ale ecuațiilor liniare omogene cu ecuațiile algebrice.

Metoda D-lui Fuchs pentru determinarea unui sistem fundamental.

Ecuatii liniare ne-omogene. Forma integralei generale.

Ecuatii liniare cu coeficienti constanti. Ecuatii omogene. Metode D-lui Vaschy. Ecuatii cu membrul al doilea de forma Pe^{rx} , P fund un polinom în x .

Integrarea prin integrale definite. Ecuatia lui Laplace.

Sisteme de ecuatii liniare. Sisteme de ecuatii liniare cu coeficienti constanti.

Ecuatii diferentiale cu derivate partiale. Ecuatii liniare de ordinul intaiu. Aplicatii. Ecuatii de ordinul intaiu oare-care. Integrala completa; integrala generala; integrala singulara. Interpretare geometrica.

Ecuatii cu derivate totale.

Determinarea unei integrale complete a unei ecuatii cu derivate partiale de ordinul intaiu.

Calculul variatiilor. Variatiile unei functiuni. Variatiile unei integrale definite; transformarea lor.

Maxima si minima ale unei integrale definite. Conditie pentru ca variatia integralei sa fie nula. Determinarea functiunilor necunoscute. Cazul cand functiunile sint legate prin ecuatii date.

Aplicatii. Curbe brachistochrone. Linii de lungime minima intre doi puncte Linii geodezice.

Prof. A. Mănescu.

Curs conferențiar

C. Conferințe asupra Calculului Infinitesimal.

- 1 Calculul radicalilor, aranjări, permutări.
- 2 Derivata unei funcțiuni, oare care.
- 3 Derivate și Diferențiale.
- 4 Reprezentarea geometrică a diferențialei.
- 5 Diferențiala ariei unei curbe.
- 6 Desvoltarea funcțiunilor în serii.
- 7 Diferitele valori adevărate ale funcțiunilor $\frac{0}{0}$; $\frac{\infty}{\infty}$.
- 8 Despre maximă și minimă.
- 9 Teoremul lui Fermat și alte aplicațiuni.
- 10 Aplicațiuni geometrice la maxima și minimă.
- 11 Maxima și Minima funcțiunilor de mai multe variabile.
- 12 Tangente și sub tangente, normale și sub normale.
- 13 Despre curbura și rază de curbura.
- 14 Puncte de inflexiune, puncte singulare, etc.
- 15 Aplicațiuni la curbele usuale.
- 16 Despre integrale: definită și nedefinită.
- 17 Limite de integrațiune.
- 18 Diferite proceduri de integrațiune.
- 19 Integrațiunea diferențialelor binoame etc.

- 20 Integrarea prin dezvoltare în serie.
- 21 Calculul integralelor definite. Aplicațiuni.
- 22 Aria curbelor plane usuale.
- 23 Calculul volumului terminat prin suprafețe de revoluțiune.
- 24 Diferențierea sub semnul $\int$. Determinarea câtorva integrale difinite.
- 25 Calculul integralelor lui Fresnel.
- 26 De unde rezultă integralele lui Fresnel.
- 27 Asupra ecuațiunilor diferențiale.
- 28 Emațiunile omogene, teoria multiplicatorilor.
- 29 Despre diferențialele totale.
- 30 Ecuațiunea lui Clairaut.
- 31 Problema liniilor ortogonale, aplicațiunea la potențialul electric și magnetic.
- 32 Ecuațiuni diferențiale de al doilea ordin.
- 33 Aplicațiuni la funcțiuni caracteristice (căldură) și la descărcările electrice oscilatorii.
- 34 Integrarea prin serii.
- 35 Ecuațiuni simultanate.
- 36 Ecuațiunea diferențială de al doilea ordin cu derivate parțiale.

2. Fizica Matematică.

- 1 Căldura ca cantitate și ca calitate.
- 2 Acțiunea căldurei asupra corpurilor. Termometria, pirometria; acțiunea mecanică asupra corpurilor dezvoltă căldură.
- 3 Termometria bazată pe dilatațiune, condițiunile termometriei de precisiune.

- 4 Dilatațiunea solidelor, lichidilor și gazelor.
- 5 Coeficienți de dilatațiune.
- 6 Calorimetrie.
- 7 Lichefacțiunea gazelor.
- 8 Continuitatea între cele trei stări fizice.
- 9 Relațiunile dintre diferiți coeficienți întrebuițați în termodinamică.
- 10 Determinările experimentale ale lui $\frac{c}{c}$.
- 11 Echivalentul mecanic al caloriei.
- 12 Despre energia internă a unui sistem.
- 13 Legea lui Joule la gaze.
- 14 Aplicațiunea conservării energiei la fenomenele chimice.
- 15 Fenomenele mecanice și electrice.
- 16 Teoria mecanică a căldurei.
- 17 Teoria constituției corpurilor.
- 18 Proprietățile sistemelor conservative.
- 19 Temperatura unui gaz.
- 20 Despre funcțiuni caracteristice; despre linii interne și linii adiabatică.
- 21 Postulatul lui Carnot. Principiul lui Clausius.
- 22 Despre temperatură absolută.
- 23 Transformațiunea reversibilă.
- 24 Teorema lui Gibbs. Potentialul termodinamic.
- 25 Aplicațiunea termodinamice la schimbarea fizică a corpurilor.
- 26 Explicarea lichefacțiunei, punctul critic.
- 27 Aplicațiunea principiilor termodinamice la fenomenele electrice.

Prof. Dr. Hurmuzescu.

CURSUL DE FIZIOLOGIE

Fiziologia țesutului nervos și dintre centrele nervoase fiziologia Măduvei spinării.

I. ȚESUTUL NERVOS.

1⁰. *Definițiuni*

Ce este inervațiunea-nevrititatea.

2⁰. *Proprietățile țesutului.*

a. Proprietățile chimice.

b. Proprietățile fizice.

Densitatea.

Cohesiunea.

Elasticitatea

Proprietatea electrică

1⁰. Existența unui curent electric în țesut.

2⁰. Cum se arată nouă curentul electric nervos

3⁰. Originea puterii electro-motrice a nervilor

α) teoria chimică

β) teoria electro-moleculară.

4⁰. Variațiunea negativă.

Elementul lui Lipmann.

5⁰. Electro-tonus.

3⁰. *Fiziologia țesutului.*

A. Fiziologia capetelor nervilor.

B. Fiziologia cordoanelor nervoase.

a. Recunoașterea specialității nervilor.

1⁰. Tăierea

2⁰. Excitare

3⁰. Degenerare

4⁰. Otrăvire.

b. Cum funcționează nervul.

1⁰. Nervul este un simplu fir conducător ?

2⁰. Un nerv de simțire nu poate fi și motor? Simțirea recurentă.

c. Fluidul nervos

d. Excitabilitatea nervilor.

1⁰. Circulațiunea

2⁰. Frigul

3⁰. Aerul pe răni

4⁰. Rănirea nervilor

α
împrejurările

β. *Excitanții*

1⁰. Mecanici

2⁰. Chimici

3⁰. Fizici

γ. *Tetanosurile*

δ. *Influența paralisitoare a unui
curent electric*

ε. *Alternative voltiane*

ζ. *Excitație impolară*

1⁰. Activitatea celor doi poli

2⁰. Excitațiunea nervilor.

C. Fisiologia centrelor nervoase.

1. MĂDUVA SPINĂREI

a. Măduva ca organ excitabil.

α. *Substanța cenușie*

β. *Substanța albă.*

1°. Coloanele posterioare

2°. Coloanele antero-laterale.

b. Măduva ca organ de transmisiune.

α. *Ducerea impresiilor sensitive*

1°. Cari părți le duc ?

2°. Ce drum au în substanța cenușie ?

Hyperetheriele și Aoestheriele.

3°. Toate feliurile de senzațiuni au acelaș drum în lăuntrul măduvei ?

β. *Ducerea iritațiunelor motorie.*

1°. Cari părți le duc.

2°. Se încrucișez sau nu în măduvă.

c. Măduva ca centru nervos.

α. *Ca organ al reflexelor.*

1°. Este ea un organ al reflexelor ?

2°. Caracterele mișcărilor reflexe.

3°. Mecanismul mișcărilor reflexe.

4°. Centrele reflexe intra-mădule.

5°. Drumurile mișcărilor reflexe în substanța cenușie.

6°. Măduva simțește ?

β. *Gradul de putere excito-motrice a Măduvei*

1°. Sunt cazuri care o pot mări ?

2°. Sunt cazuri care o pot micșura ?

γ. *Ca organ supraveghietor a funcțiunelor vegetative.*

1°. În actul respirațiunei.

2°. Asupra circulațiunei.

a) Asupra inimei.

b) Asupra vaselor sanguine.

3°. Asupra nutrițiunei.

(4°. Asupra irisului.)

CURSUL DE ZOOLOGIE

Arthropodele în general. Organizarea, taxionomia biologia și phylogenia Crustaceilor.

I. ARTHROPODELE.

1°. Definițiuni. Istoricul.

2°. Caracterele generale.

a) *Conformația corpului.*

α). Inelele.

β). Tegumentul

γ). Exoschelat

δ). Apodeme

ε). Regiunile corpului.

b) *Organizarea internă*

α). Systemul muscular

β). Aparatul inervator.

γ). Aparatul digestiv.

δ). Aparatul respirator.

- ε). Aparatul circulator.
  - ζ). Organul renal.
  - η). Aparatul reproducător.
- c) *Dezvoltarea embriologică și filogenia*
- α) Prin sexe.
  - β) Parthenogenesa.
    - 1°. Oulele.
    - 2°. Segmentația
    - 3°. Foile blastodermice.
    - 4°. Gastrula
    - 5°. Formele larvare.
    - 6°. Filogenia.
- d) *Taxionomia și biologia.*

II. CRUSTACEII

In acelaș mod cum s'a arătat că să va produce la studiul înrângăturii din care face parte și clasa Crustaceilor.

Prof. Dr. Leon C. Cozmașki.

CURS DE MORFOLOGIE

- 1 Generalități asupra progresului Biologiei animale.
- 2 Introducere la studiul Morfologiei animale.
- 3 Morfologia (anatomie și dezvoltare) Celulei animale.
- 4 Elementele sexuale (oul și spermatozoidul).
- 5 Fenomenele de maturație ale oului și fecundația lui.
- 6 Segmentația oului.
- 7 Formarea foițelor germinative.
- 8 Dezvoltarea mezodermului.
- 9 Teoria Celomului.
- 10 Fibra musculară (histologie)
- 11 Tendoane, Aponevroze, Synoviale.
- 12 Considerații generale asupra Morfologiei mușchilor.
- 13 Anatomia comparată a sistemului muscular.
- 14 Dezvoltarea sistemului muscular.
- 15 Considerații generale asupra Morfologiei Tegumentelor.
- 16 Epiderm, derm (anatomie comparată și dezvoltare).
- 17 Producțiunile epidermului (peri, pene, unghii, cospite etc.
- 18 Celula și fibra nervoasă (histologia)
- 19 Considerații generale asupra morfologiei sistemului nervos.
- 20 Anatomia măduvei spinărei la om
- 21 Anatomia crierului la om.
- 22 Anatomia nervilor cranieni și spinali la om.

- 23 Anatomia comparată a sistemului nervos.
24 idem a nervilor cranieni și spinali.
25 idem a nervului Simpatic.
26 Dezvoltarea sistemului nervos.
27 Considerații generale asupra morfologiei organelor de simțuri.
28 Morfologia (anat. comp. și dezvolt.) organelor tactile.
29 Idem a organului olfactiv.
30 Idem a organului vizual.
31 Idem a organului auditiv
32 Histologia aparatului circulator (inima, artere, vene)
33 Considerații generale asupra morfologiei aparatului circulator.
34 Anatomia comparată a aparatului circulator la pești și amfibieni.
35 Idem Idem la Reptile, păseri.
36 Idem Idem la Mamifere
37 Studiul singelui.
38 Dezvoltarea singelui și a vaselor sanguine.
39 Dezvoltarea aparatului circulator (Inima și vasele).
40 Considerații generale asupra formelor embrionare.
41 Anex. embrion. (învelișuri fetale) la Pești, amfibieni
42 Idem Idem la Reptile, Păseri.
43 Idem Idem la Mamifere.
44 Considerații generale asupra Morfologiei, aparatului genito-urinar.
45 Anatomia comparată a aparatului urinar.
46 Idem a aparatului genital.
47 Dezvoltarea aparatului genito-urinar.

Prof. S. Bujor

CURSUL DE BOTANICĂ.

I.

Celula și anatomia vegetală.

Celula 1) *Morphologia celulei*, a) *Conținutul viu*: Cytoplasma, nucleu, corpi centrali, chromatophori, tonoplaste, cili, pseudocili, placa oculară, placa irisantă, elatioplaste, corpi uleioși, granula lui Altmann; b) *Conținutul mort*: aleuronă, grăunțe de myrosină și de emulsină, cristalozii proteici, grăunțe de amidon și corpi înrudiți, materii grase, uleiuri eterice, resine, cristale de oxalat de calciu, sulfat de calciu. Suc celular și materiile dizolvite în el. Membrana celulei. 2) *Physiologia celulei*. Teoria umflării și a osmozei, celule artificiale; proprietățile fizice ale cytoplasmei și ale membranei. Mecanica celulei.

Țesături. Impărțirea lor după funcțiune. *Meristem*. *Sistemele încalitoare*: epiderma, plută, rhytidomă. *Sistemele țesuturilor mecanice*: elemente mecanice morfologia și proprietățile lor. Principii mecanice de construcțiune. Dispozițiunea țesuturilor mecanice în diverse organe pentru a da soliditate contra îndoierii, tracțiunii, presiunii și ruperei. *Sistemele țesuturilor absorbante în raport cu materiile ce absorb*. *Sistemele țesuturilor conducătoare* pentru apă cu materii minerale

disolvite și pentru materii plastice. Organe elementare: vase, parenchim conductor, celule canbiforme, tuburi ciuruite cu celule anexe, tuburi laticifere. Structura fasciculelor conducătoare, diverse tipuri de fascicule. Dispozițiunea și mersul fasciculelor vasculare în tulpină, rădăcină și frunze. *Sistema asimilatoare.*

Sistema țesuturilor ce țin în rezervă materie plastică și apă.

Sistema țesuturilor aerifere. Spații aerifere; comunicarea loc cu exteriorul stomate, lenticile, pneumatode.

Sistema țesuturilor de secrețiune și rezervoarii excretorii; Organe secretorii: Hydathode, glande digestive, nectare, glande secretatoare de ulei, resină, mucilagiu și gumă, canale secretoare. Rezervoari, excretorii.

Creșterea în grosime, secundară, în tulpină, rădăcină și frunză.

II

Physiologia vegetală generală și Cryptogamele celulare.

Physiologia. 1. *Condițiunile exterioare de viață pentru plantă:* căldura, lumina, electricitatea, gravitatea, apa, oxigenul, anhidrida carbonică, materiile nutritive, contactul cu corpi străini solizi, influența altor ființe vii (symbiosa).

Physiologia physicală structura moleculară a corpiilor organizați. Mișcările corpiilor protoplasmatici. Mișcarea apei în plantă: secrețiune de apă. Transpirațiune. Mișcarea gazelor în plantă. Creșterea. Formarea organelor. Tensiunea țesuturilor. Mișcările di-

verselor părți de plantă: mișcări mecanice, mișcări autonome, mișcări de iritațiune (geotropism, heliotropism, hydrotropism, termotropism, galvanotropism, plante sensitive, agățătoare, volubile).

3) *Physiologia chimică.* Compozițiunea chimică a plantei. Respirațiune. Fermentațiuni. Nutrițiune în general. Obținerea cărbunelui: nutrițiune cu anhidridă carbonică, nutrițiune cu compuși organici. Obținerea azotului: nutrițiunea cu acid azotic, cu amoniac, cu compuși azotați organici, cu azot liber. Obținere hidrogenului și a oxigenului. Obținerea celorlalte substanțe găsite în cenușa plantei arse. Substanțe vegetale, nașterea și importanța lor pentru plată.

Cryptogamele celulare. 1. *Thallophyte:* Myxomycete, Schizophyte, Diatomee, Peridinee, Conjugate, Chlorophyceae, Pholophyceae, Rhodophyceae, Characeae. Eumycete; Phycomycete (Chytridiaceae, Oomycete, Zygomycete); Mycomycete (Ustilaginee, Bazidiomycete, Ascomycete, Lycheni).

2. *Muscinee* a) Hepatice: Ord. Marchantiaceelor, Ord. Anthocerotaceelor, Ord. Jungermanniaceelor. b) Mușchi: Ord. Bryincelor, Ord. Phascaceelor, Ord. Andreaeaceelor, Ord. Sphagnaceelor.

III

Pteridophytele și Phanerogamele.

Pteridophytele. Clasa Filicineelor, clasa Equiseti-neelor, clasa Lycopodineelor, morfologia și împărțirea claselor în ordine, familii, citarea plantelor reprezentate în flora țerei noastre și a plantelor utile. Pteridophyte fosile, morfologia și clasificarea lor.

Phanerograme. Inrudirea acestui despărțământ cu precedentul, caractere generale și împărțitoare. A. *Clasa Gymnospermelor* Morphologie, biologia și împărțirea ordinelor: Cycadee, Conifere și Gnetacee. Citarea plantelor reprezentate în flora țerei noastre și a plantelor utile. Gymnosperme fosile, morfologie și clasificățiunea lor.

B. *Clasa Angiospermelor.* Morphologia aparatului vegetativ și reproductor. Fructificațiune și urmările ei: fruct, semântă, embryon. Germinațiune. Împărțire. 1. *Sub clasa Monocotyledonatelor.* Caractere generale împărțire. Morphologia, biologia și împărțirea familiilor (aranjarea familiilor după „Natürliche pflanzenfamilien“): Citarea la fiecare familie a plantelor reprezentate în flora țerei noastre și a plantelor utile. 2. *Sub clasa Dicotyledonatelor* a) *Archichlamidacee.* Morphologie, biologia și împărțirea familiilor cu insistență asupra familiilor reprezentate în flora țerei noastre. Citarea la fiecare familie a plantelor reprezentate în flora țerei noastre și a plantelor utile. (Aranjarea familiilor după „Natürliche pflanzenfamilien“). b) *Sympetale* Morphologia, biologia și împărțirea celor mai importante familii cu insistență asupra familiilor din flora țerei noastre. Citarea plantelor reprezentate în flora țerei noastre și a plantelor utile.

Notă Cursul făcându-se în trei ani, s'a împărțit acest resumat în trei părți, câte o parte pentru fiecare an, prin cifrele romane I, II și III.

Prof Dr. Popovici.

Programa cursului de Mineralogie

Partea teoretică

Cristalografia. Generalități. Măsura unghiurilor, Goniometre. Diverse sisteme cristalografice; sistemele cristalografice franceze. Noțiuni de simetrie. Teoria descreșterelor. Principiile sistemii cristalografice a lui Bravais.

Sistema cristalografică a lui Levy. Notățiune nomenclatură. Forme holoedrice și hemiedrice. Forme compuse. Studiul detaliat al celor 7 sisteme cristaline. Formele primitive și diversele modifiții pe unghiuri, și muchi; formele secundare.

Sistema cristalografică a lui Nauman. Parametri. Principiile relative la notațiune. Studiul detaliat al diverselor forme a celor 7 sisteme cristaline, arătându-se modul lor de formare plecând de la axe; notația lor. Relațiuni cu notațiunile după Levy. Hemiforme, tetartoforme.

Sistema cristalografică a lui Miller. Indicii, zone. Relațiuni între indicii fețelor și a axelor de zonă. Condițiuni ca o față să facă parte din zona formată de 2 fețe. Ecvaetiia zonelor. Condițiuni ca o față să facă parte din 2 zone. Proiecțiunea formelor crista-

line. Proiecțiune stereografică. Teoreme fundamentale. Proiecțiunea diverselor elemente a cristalelor. Studiul detaliat al formelor diverselor sisteme cristaline; proiecțiunea polilor fețelor. Notățiunea în indici.

Transformarea notațiunilor. Caz general, cazuri speciale.

Calculul cristalografice.

Mineralogia descriptivă. Clasificare. *Elemente.* Metalozii și metale native. Compușii carbonului. *Compuși binari.* Fluoruri, Cloruri, Bromură, Ioduri, Oxide, clasificarea lor. Oxide metaloidice și metalice, anhidre și hidratate. Formule de constituție. Sulfuri. Considerații asupra constituției lor. Sulfuri metaloidice și metalice. Formule de constituție. Seleniuri. Teluriuri. Arseniuri. Antimoniuri. *Săruri metalice.* Sulfoferi. Sulfo-arseniți-antimoniți etc. Considerațiuni asupra constituției lor. Sulfati, clasificare, formule de constituție. Seleniați, Telurați, Borați formule de constituție. Carbonați, clasificare, formule de constituție. Silicați, considerațiuni asupra constituției lor. Clasificare. Ortotelicați, metasilicați: neutri, acizi și bazici. Silicați cu apă de cristalizare. Silicați mixti. Formule de constituție. Azotați, Fosfați: Constituția și Clasificarea lor. Arseniați, Antimoniati, Vanadați, Tantolați. Niobați. Molibdați.

Petrografie. Obiectul ei. Rocii, clasificarea lor. Rocii eruptive metamorfice, Stratificate. Mineralele ce compun rocele, studiul proprietăților lor optice în lumină polarizată paralelă sau convergentă. Mijloacele

de a le pute recunoaște și diferenția. Caracterele deduse din observații microscopice. Structură zonară, incluziuni, microlite etc. *Rocii eruptive*, clasificare: *Rocii granitoide*: Granit, Sinit, Diorit, etc. Constituția lor, varietăți; Gisimente, relațiuni geologice. *Rocii trahitoide*: Porfir, trahit, Quidazitu, melafir, Bazalt etc. Constituție, varietăți, gisimente, relațiuni geologice. *Rocii metamorfice* Gneis, Scisturi etc. *Rocii Sedimentare*. Calcar, Argile etc.

Partea practică.

Analiza mineralelor la suflaiu. Instrumente. Constituția flacărei. Foc de oxidare, foc de reducere. Reactivi, uzul lor. Reacțiuni caracteristice prin care se pot recunoaște diverse minerale. *Goniometrie*, Măsură cu Goniometrul de reflexie a unghiurilor cristalelor. Aplicații la calcule cristalografice.

Studiul practic al formelor cristaline în paralel cu studiul teoretic. Aplicațiuni la macle.

Studiul practic în muzeu al mineralelor în paralel cu studiul teoretic. Determinarea lor mai ales după caracterele esteriore: formă, culoare, strălucire etc.

Preparațiuni microscopice pentru studiul rocilor. Instrumente de preparație și de observație. Microscope polarizatoare. Studiul în paralel: macrascopie și microscopie al principalelor roci; mijloacele de recunoaștere a elementelor și determinarea rocilor numai după observația microscopică.

Profesor, V. C. Buțureanu.

Curs de Chimie generală și de Chimie minerală.

A. Chimie generală.

Legile numerice ale combinațiilor chimice.

Ipotesa atomilor: Dalton, Avagadro, Ampère.

Gazuri. Proprietăți generale.

Teoria cinetică a gazurilor.

Căldure specifice. Relațiune între căldurile specifice sub presiune și sub volum constant.

Licide. Continuitate între starea gazoasă și liciadă.

Temperatură și presiune critică.

Disoluțiune. Dialisă.

Disoluțiuni diluate. Presiune osmotică. Teoria lui

Van 'T Hoff.

Tensiunea vaporilor disoluțiilor diluate; aplicare la determinarea ponderilor moleculare.

Congelațiunea disoluțiilor diluate; cryoscopie;

Raoult.

Solide. Proprietăți generale.

Isomorfism.

Valența elementelor.

Volum molecular.

Legea periodicității elementelor.

Termochimie: Metode experimentale. Legi generale.

Electro chimie. Teoria ionilor.

Photo chimie.

Mecanica chimică. Acțiunea maselor: Guldberg și Waage.

Viteța reacțiilor.

B. Metaloide.

Hidrogen.

Clor; Brom; Iod; fluor. Combinațiuni cu hidrogenul.

Oxigen. Ozonă. Apă. Biosid de hidrogen.

Combinațiunile chlorului, bromului și iodului cu oxigenul.

Sulfure. Combinațiuni cu hidrogenul și cu ceilalți metaloiți monovalenți.

Combinațiunile sulfurelui cu oxigenul.

Seleniu și telur. Combinațiuni cu metaloiți monovalenți și cu oxigenul.

Azot.

Argon.

Aer atmosferic.

Amoniac. Hidroxylamina. Acid azothidric.

Combinațiunile azotului cu clorul, bromul și iodul.

Combinațiunile azotului cu oxigenul. Apă regală.

Phosphor.

Combinațiunile phosphorului cu metaloiții monovalenți.

Combinațiunile phosphorului cu oxigenul.

Arsenic. Combinațiuni cu metaloiții monovalenți. Combinațiuni cu oxigenul și cu sulfurele.

Stibiū. Combinațiuni cu metaloiții monovalenți,

Combi-na-ți-unii cu oxigenul și cu sulfurele. Combi-na-ți-unii salixe.

Bismut. Combi-na-ți-unii cu metaloi-đii monovalen-ți. Combi-na-ți-unii cu oxigenul și cu sulfurele. Combi-na-ți-unii saline.

Vanadiu. Principale combi-na-ți-unii.

Niobiu. Tantal. Principale combi-na-ți-unii.

Bor. Combi-na-ți-unii cu metaloi-đii monovalen-ți. Acid boric.

Siliciu. Combi-na-ți-unii cu metaloi-đii monovalen-ți. Acid silicic.

Cărbune. Cărbuni naturali și artificiali. Combustibili. Combi-na-ți-unii cu metaloi-đii monovalen-ți: generalități. Combi-na-ți-unii cu oxigenul.

C. Metale.

Potassiu. Combi-na-ți-unii halogene. Oxi-đi. Sulfure. Carbona-ți. Sulfa-ți. Sulfi-ți. Chlorat. Azotat. Nitri-fica-ți-une.

Sodiu. Combi-na-ți-unii halogene. Oxi-đi. Sulfure. Solfa-ți. Hipo-sulfa-ți. Carbona-ți. Phospha-ți. Bor-ți.

Lithiu. Caesiu. Rubidiu. Principale combi-na-ți-unii. Sări amoniacale.

Argint. Metalurgie, Combi-na-ți-unii halogene. Oxi-đi. Sulfură. Sări: Azotat; sulfat.

Calciu. Combi-na-ți-unii halogene. Oxid. Tencuele. Sulfure. Sări: hipochlorit; carbonat; sulfat; phospha-ți.

Bariu. Stron-țiu. Principale combi-na-ți-unii.

Beriliu. Principale combi-na-ți-unii.

Magnesi-u. Combi-na-ți-unii halogene. Osid. Prin-cipale Sări.

Zinc. Metalurgie. Combi-na-ți-unii halogene. Osid. Sulfură. Principale sări.

Cadmiu. Principale combi-na-ți-unii.

Cupru. Metalurgie. Combi-na-ți-unii halogene. Oxi-đi. Sulfure. Sări.

Mercur. Combi-na-ți-unii mercur-oase. Combi-na-ți-unii mercurice.

Mangan. Combi-na-ți-unii halogene. Oxi-đe. Man-gana-ți. manganifi. Sulfure. Sări.

Chrom. Combi-na-ți-unii halogene. Oxid. Chro-ma-ți. Sări.

Fer. Metalurgie. Combi-na-ți-unii halogene Oxi-đi. Sulfure. Sări.

Cobalt. Nickel. Principale combi-na-ți-unii.

Aluminiu. Combi-na-ți-unii halogene. Oxid. Sulfat Alum.

Galiu. Indiu.

Pam-enturi rari: seriele ceriului și yttriului. Thoriu.

Staniu. Metalurgic. Combi-na-ți-unii halogenice. Oxi-đi. Sulfure.

Zirconiu. Titan. Principale combi-na-ți-unii.

Plumb. Metalurgie. Combi-na-ți-unii halogenice, Oxi-đi. Sulfură. Sări.

Germaniu.

Platină. Metalurgie. Combi-na-ți-unii.

Metalele care însoțesc platina: paladiu; iridiu; rutheniu: asmiu; rhodiu.

Aur. Metalurgie. Combi-na-ți-unii.

Thaliu.

Uran. Molybden. Tungsten.

Profesor P. Poni.

B. Partea specială.

Cursul de Chimie organică Seria cyclică.

A. Partea generală.

- I. Considerațiuni generale asupra combinațiilor cyclice. Combinațiuni iso-(carbo) și heterocyclice.
- II. Derivații benzenici. Caracterizare generală.
- III. Isomeria derivaților benzenici.
- IV. Constituțiunea benzenului:
  - a) Identitatea atomilor de hydrogen și existența în raport cu orî care din ei a câte două părchi de atomi symetrici.
  - b) Formulele lui *Kekulé Ladenburg*. *Clarks*.
  - c) Lucrările lui *A. v. Baeyer*. Formula centrică.
  - d) Proprietăți physicesi constituțiunea derivaților benzenici.
- V. Determinarea pozițiunii substituenților în isomerele biderivate (ortho, meta, para), tri-derivate etc.
- VI. Reacțiuni de trecere de la combinațiuni acyclice la derivați benzenici și invers.

- I. Clasificarea derivaților benzenici. Combinațiuni mononucleare.
- II. Seria hidrocarburelor benzenice.
- III. Hidrocarbure cu catene laterale nesaturate.
- IV. Gudronul de huilă.
- V. Derivați halogenați ai hidrocarburelor benzenice.
- VI. Derivați „*Jodoso*“ „*Jodo*“ și combinațiuni de „*Jodonium*“.
- VII. a) Acizi sulfonici, b) Acizi sulfonici, c) Acizi thiosulfonici, d) Sulfone.
- VIII. a) Derivați nitrici (Nitrobenzene), b) Derivați nitrohalogenați.
- IX. Derivați nitrosici (Nitrosobenzene).
- X. Derivați ai Hydroxylaminei.
- XI. Amine cyclice (aromatice).
  1. a). Monoamine propriu zis benzenice:
    - Anilina și homologii ei.
    - b). Amine cyclo-acyclice.
    - c). Derivați acizi ai aminelor. Anilide ale acizilor minerali și organici. Anilide ale acizilor cyanic, cyanhidric și carbonic.
    - d). Derivați aldehydici ai aminelor [Bazele lui *Schiff*]. Producte de substituțiune în nucleu:
    - e). Derivați halogenați, f), sulfurici, g) nitrici ai aminelor.
  2. Polyamine. Caracterizarea isomerelor diamine.

- XII. Combinațiuni diazoice, isodiazoice. Considerațiuni asupra constituțiunii lor.
- XIII. Combinațiuni diazoaminice.
- XIV. 1) Combinațiuni „Azoxy“.
2) Combinațiuni azoice.
    Producte de substituțiune : Derivați *oxy-* și *aminoazoici*. Grupa coloranților azoici. Considerațiuni generale asupra coloranților organici artificiali.
- 3) Combinațiuni hidrazoice.
- XV. a) Hydrazine aromatice.
b) Hydrazone, Osazone, Hydrazide.
- XVI. Combinațiuni de Formazyl. Diazoimide.
- XVII. Derivați hidroxylați ai hidrocarburelor benzenice :
- 1). prin substituțiune în nucleu ; Phenole în genere.
a) Phenole monoatomice. Derivate ale acestora : Phenole halogenate, Nitroso, Nitrophenole, Aminophenole și Acizi phenolsulfonici.
b) Phenole polyatomice.
c) Phenole cu catene laterale nesaturate.
- 2). prin substituțiune în catena laterală :
    Alcohole aromatice.
- 3). prin substituțiune în nucleu și în catena :
    Phenole alcoolice.
- XVIII. 1. a) *Chinone* Ortho și Parachinone. Chinhydrone.
    b) Producte de substituțiune ale chinonilor:

- Chinone halogenate. Anilido—și Oxychinone.
- c) Derivați de chinonimid și diimid :
    Chinonoxime, Chinonanile.
    Coloranți chinonimidici : Indophenole și Indamine.
- 2). Polychinone.
- XIX. a). Aldehyde.
b). Producte de substituțiune :
    Aldehyde halogenate, Nitroaldehyde [Sinteza Indigoului]. Aminoaldehyde.
c). Aldehyde cu catene laterale nesaturate.
- XX. Cetone : a) propriu zis cyclice.
b) cyclo-acyclice.
    Stereoisomeria Aldo—și Cetoximelor.
- XIX. 1). Aldehyde și Cetone hydroxylate.
a) Aldehyde phenolice (oxyaldehyde).
b) Cetone phenolice (oxycetone).
- 2). Thioaldehyde și Thiocetone. Stereochimie.
- XXII. Derivați carboxylici ai hidrocarburelor benzenice.
Acizi aromatici.
Acizi phenolici și alcoolici.

Profesor. Dr. Anast. Obregia.

OPTICA

Studiul analitic al unei mișcări vibratorii.

Optica geometrică.

Reflexiune. Refracțiune. Prismă. Refracțiune prin suprafețe plane.

Lentile. Refracțiune prin suprafețe sferice,

Dispersiune. Instrumente optice.

Optica fizică.

Interferențe. Reflexiune și refracțiune.

Difracțiune.

Polarizațiune prin reflexiune și prin refracțiune

Dubla refracțiune.

Polarizațiune chromatică.

Polarizațiune rotatorie și sacharimetrie.

Profesor. I. G. Stravolca.

Programa Cursului de Astronomie și Geodesie.

1. *Introducere.* Sisteme de coordonate ceresci și formule generale pentru transformarea lor. 2. Demonstrațiune analitică a legilor mișcării diurne. 3. Dependența aspectului mișcării diurne de pozițiunea geografică a locului de observațiune. 4. *Causa mișcării diurne* sau mișcarea de rotațiune a globului terestru. Deviațiunea orientală a corpurilor în cădere lor de la o mare înălțime. Pendulul lui *Foucault*. 5. *Refracțiunea atmosferică.* Calculul refracțiunii în cazul observațiunilor aproape de zenit. Formula lui *Laplace* pentru distanțe zenitale cuprinse între 0° și 74° . Efectul refracțiunii asupra formei discului Soarelui și al Lunei și asupra coordonatelor ecuatoriale în general. 6. *Paralaxe.* Determinarea paralaxei orizontale a unei astre. Relațiunea între diametrul aparent și paralaxa orizontală. Formula lui *Delambre* pentru desvélirea în serie a paralaxei de înălțime. Paralaxa în unghiul orariu și declinațiune în cazul formei sferice a Pământului.

Instrumente astronomice. 7. Pendula astronomică. 8. Ochiana meridiană; două diferite moduri de instalare a acestui instrument de observațiune. Calculul diferitelor corecțiuni relative la deviațiunea o-

chiane de la condițiunile cerute. 9. *Cercul muralu*. Calculul corecțiunilor relative la observațiunile făcute cu acestu instrumentu. 10. *Ecuatorialulu*; ecuatorialu portativu. Usulu acestu instrumentu pentru determinarea diferenței între coordinatele ecuatoriale ale două astre. Determinarea valorii unghiulare a unei rotațiuni a șurubului micrometricu.

Studiul Soarelui. 11. Observarea cu ochiul golu: observarea cu ajutorul instrumentelor. 12. *Miscarea circulară aparentă*. 13. Determinarea planului eclipticei. Constelațiuni zodiacale. 14. Determinarea epocelor celor patru anotimpuri. 15. Coordonate ecliptice. 16. Formule pentru trecerea de la coordinatele ecuatoriale la cele ecliptice și vice-versa. 17. Precesinnea ecuinoptilor. Nutațiunea. 18. *Miscarea eliptică aparentă*. Determinarea diametrului aparentu și a regegiunii unghiulare. Construcțiunea orbitei solare aparente în planul eclipticei. Principiul arielor. 19. Verificarea elipticității orbitei solare. 20. Causa mișcării aparente a Soarelui, sau mișcarea anuală a Pământului. 21. Deducerea pozițiunilor Pământului în mișcarea sa reală din observațiunea pozițiunilor Soarelui în mișcarea sa anuală aparentă. 21. *Teoria generală a anomaliilor*. Anomalie mediă, anomalie adevărată, anomalie escentrică. Relațiuni între aceste diferite anomalii. 22. Desvîliri diverse. 23. Aplicațiunea anomaliilor la mișcarea aparentă a Soarelui. *Ecuatiunea centrului*. Maximul său. 24. Formă elipsei solare. Situațiunea sa în planul eclipticei, mărimea semi-axeii mari. 25. Mē-

sura timpului. Definițiunea zilei medii. 26. Ecuatiunea timpului. 27. Anularea ecuatiunei timpului de patru ori în cursul anului. 28. Anul tropicū, anul sideralū, anul anomalisticū. 29. Relațiuni între ziua siderată și ziua mediă; între ziua mediă și ziua adevărată. 30. Relațiuni între măsurile aceluiașu intervalu de timp raportatū la ziua siderată, ziua medie sau ziua adevărată. 31. A găsi oara de timp sideralū corespundătoare la o oară de timp mediu datū și vice-versa. A găsi oara de timp adevăratū corespundătoare la o oară de timp mediu și vice-versa. A găsi oara de timp adevăratū corespundătoare la o oară de timp sideralū. 32. Calculul pozițiunei Soarelui pe orbita sa pentru o epocă viitoare dată.

Studiul Lunei. 33. Observarea cu ochiul golu. 34. Despre paralaxa Lunei ținând samă de forma elipsoidală a Pământului. 35. Corecțiunea riguroasă a paralaxei în distanță zenitală. 36. Determinarea paralaxei orizontale a Lunei. 37. Calculul paralaxei în longitudine și latitudine. 38. Observarea Lunei cu ajutorul instrumentelor. Determinarea coordonatelor sale ecuatoriale. 39. Pozițiunea liniei nodurilor. Inclinațiunea orbitei lunare asupra eclipticei. Variațiunea inclinațiunei acestei orbite asupra ecuatorului cerescū. 40. Diametrul aparentū al Lunei: Corecțiunea acestu diametru de efectul paralaxei. Desvoltarea diametrului aparentū oblicū după potențele paralaxei de înălțime. 41. Determinarea regegiunii unghiulare a Lunei în orbita sa. Forma acestei orbite.

Longitudinea perigeului lunariu. 42. Revoluțiune tropică; revoluțiune siderală; revoluțiune sinodică. 43. Variațiunea elementelor mișcării eliptice lunare; 44. Calculul pozițiunii Lunei pentru o epocă dată. 45. Inecualitățile periodice principale ale mișcării Lunei: Evecțiunea, variațiunea, Ecuatiunea anuală. 46. Explicațiunea faselor. Calculul epocelor în care se produc. 47. Rotațiunea Lunei. Librațiunea în longitudine, Librațiunea în latitudine, Librațiunea în diurnă sau paralactică. 48. Înălțimea munților lunei. 49. Calculul eclipselor de Lună și de soare. 50. *Studiul mișcării planetelor*. Determinarea longitudinei heliocentrice a nodurilor unei planete. Determinarea inclinațiunii planului unei orbite planetare asupra eclipticei. 51. Determinarea pozițiunii unei planete în planul mișcării sale. 52. Determinarea elementelor mișcării eliptice a unei planete. Calculul coordonatelor heliocentrice. Deducerea coordonatelor geocentrice a mișcării unei planete din coordonatele sale heliocentrice. 53. *Aberațiunea luminei*. Calculul aberațiunii în longitudine și în latitudine. Elipsa mișcării aparente a stelelor datorite aberațiunii.

Geodesic. 1. Introducere. 2. Efectul erorilor comise în măsurarea unghiurilor asupra mărimii laturilor unei triunghiulațiuni. 3. Efectul erorii unei laturi sau baze a triunghiulațiuni asupra celorlalte laturi. 4. Semnale geodesice. Heliotropul lui Gauss. Condițiunile de esaminat la instalarea unui semnal. 5. Măsurătoarea bazei. 6. Corecțiunea temperaturii. Reducerea la orizontul uneia din extremitățile bazei.

Reducerea la nivelul mediu al mării. Reducerea unei baze frânte la o basă drepliniară. 7. *Teorema lui Legendre*. 8. Măsura unghiurilor. Cercul repetitoriū. Teodolitul. 9. Metoada repetițiunii. Metoada reite-rațiunii. 10. Reducerea la orizont. Corecțiunea excentricității lunetei inferioare în măsura unghiurilor cu cercul repetitoriū. Reducerea la centrul stațiunii. Reducerea la vârful semnalelor. 11. Corecțiunea escesului sfericū. 12. Aplicațiuni la exemple numerice. 13. *Calculul triunghiurilor*. Triunghiuri provisorii; triunghiuri definitive. 14. Formule relative la elipsoidul de revoluțiune. 15. *Teoremă*. Normala mare într-un punct al elipsei generatoare este rađa de curbură, în acest punct, al unei secțiuni normale a elipsoidului, făcută perpendiculariu la meridianū. 16. Calculul coordonatelor geografice ale vârfulor triunghiulațiuni și al azimuturilor diferitelor sale laturi. 17. Calculul diferințelor de nivelu ale stațiunilor geodesice. Determinarea altitudinii unui punct sau a înălțimei sale deasupra nivelului mediū al mării. 18. *Nivelmentū barometricū*. Formula lui Laplace. Formula lui Babinet. 19. Figura Pământului. Calculul lui Huyghens. 20. Deducerea elementelor sferoidului pământescū din mesurătoarea arcurilor de meridianū.

Determinarea pozițiunilor geografice prin observațiuni astronomice.

21. Recapitularea formulelor relative la conversiunea timpului. 22. Determinarea oareei, prin observațiuni meridiene; prin observațiunea înălțimei u-

neii astre deasupra orizonului. 23. Determinarea oareii sau stărei unei pendule sau unui chronometru, în privirea timpului esactü după care este regulatü, prin metoada înălțimelor corespundătoare. Calcululü *Ecuațiunii înălțimelor corespundătoare*. Corecțiunea unghiului orariü de efectulü erorii în distanță zenitală sau în latitudine geografică. 24. Determinarea latitudinei prin observațiunii meridiene. 25. Usulü Sextantelü în determinarea latitudinei unui punctü pe marea. 26. Determinarea latitudinei prin observațiunii circummeridiene. 27. Determinarea latitudinei prin observațiunii în primulü verticalü ; prin observațiunii azimutale relative la o circumpolară. 28. Determinarea azimutului unui semnalü geodesicü. 29. *Determinarea longitudinei*. Metoada Chronometrelor. Metoada semnalelor instantanee. Metoada distanțelor lunare. *Cărți sau Hărți geografice*. 30. Construcțiunea unui planisferü în proecțiunea ortografică, în proecțiune stereografică sau perspectivă. 31. Construcțiunea unui planisferü în *proecțiune omalografică*. 32. Construcțiunea hărților particulare prin metoada desvélirei conice ordinare. 33. Desvélirea lui *Flamsteed*. Desvélirea franceză.

Prof. N. GULIANU.

FACULTATEA DE MEDICINA

Clinica medicală.

Lucrările Laboratorului clinicei medicale : *Examine microscopice, bacteriologice și spectroscopice, analyse de urină, dozarea zaharului a ureei și a albuminei din urină, analiza sucului gastric, luarea pulsului cu sphignograf, măsurarea tenziunii arteriale, măsurarea capacităței respiratorice, înregistrări, etc. laringoscopie, etc.*

Profesor și Director, Dr. RUSS.

LABORATORIUL DE FIZIOLOGIE.

Funcțiunile vegetative

LUCRĂRILE PRACTICE.

20 Noembrie 1896. S'a demonstrat sub microscop granulele de amidon la cartofă. S'a demonstrat că amidonul este insolubil în apă, că e compus din eritrogranulosă, granulosă și celulosă, și cum aceste principii se comportă cu soluția de iod metalic în apă. S'a arătat apoi cum se capătă amidonul prin ferbere și trecerea amidonului în prezența unui acid (acidul azotic) în amidon solubil, eritrodextrină, achrodextrină și glicoză.

Noembrie 22. Probele lui Trommer și a lui Böttger pentru cercetarea glicozelor. Trommer: glicoză + KOH + sulfatul de cupru, dă la ferbere un precipitat galben-oxyhidratul de cupru; mai la urmă, dacă precipitatul se ferbe mai mult, devine roșu — oxydul de cupru. Böttger: glicoză + KOH + magist, bismuth, prin ferbere amestecul se înegrește depunându-se la fundul eprubetei bismutul metalic. Contra-probă cu o sare de plumb spre a se vedea dacă n'a fost cumva sulfura de bismuth.

Intervertirea zahărului de sfeclă prin acidul chlorhidric și repetarea probelor de mai sus cu levulosă și glicoză.

Decembrie 4. S'a demonstrat cu ajutorul polarimetrului dextrosa și levulosa, precum și determinarea ei cantitativă cu ajutorul acestui aparat. S'a demonstrat sub microscop perispermul și endospermul la grăntutele de popușoiu, granulele de amidon la popușoiu și grâu.

Decembrie 11. Proprietățile chimice ale substanțelor albuminoide: 1) proba cu acidul nitric; 2) proba cu acidul chlorhidric. 3) proba Biuret, 4) cu acidul sulfuric și zahăr, 5) cu acidul acetic și ferocianura de potasiu și 6) proba cu alcool.

Decembrie 13. 7) Proba cu reactivul lui Millon, precipitat roșu cărămișu s'a manifestat după încălzire; 8) proba cu soluție 5% phenol ne dă un precipitat, pe care l'apătam de asemenea cu 9) acidul phenic; 10) acidul tannic, 11) soluțiune concentrată de iod; 12) cu asaproil precipitatul devine mai pronunțat dacă i se adaugă un acid, 13) Albuminatul de potasiu al lui Lieberkühn este solubil, proprietățile lui nu s'aprecipită de cât numai cu acizi, asaproilul nu are nici o influență afară numai dacă i se adaugă un acid oare-care.

Decembrie 20. Reacțiunile substanțelor albuminoide la gluten. Demonstrarea cu ajutorul polarimetrului prezența substanțelor albuminoide într'un lichid oare-care.

1897 Ianuarie 10. Laptele de vacă este o emul-

siune în care sunt suspendate globule de grăsime (unt) înconjurate de membrana haptogenă. Demonstrațiuni cu ajutorul microscopului. Apa din lapte conține în soluție caseină-albumina de natriu precipitabilă prin acizi și fermentul chiag. Precipitatul se disolvă îndată ce să neutralizașă vehicolul în care să află suspendat.

Apa din lapte mai conține în soluție săruri mai cu sémă fosfate și lactosă. S'a preparat acestea din filtrat. Demonstrarea galactometrului. S'a aratat că acest aparat nu poate să indice deslușiri de cît numai dacă laptele este ecremat sau amestecat cu apă. S'a demonstrat că un lapte amestecat cu 50% apă și făină de grâu poate să arăte gradele normale de la galactometru și că fraudă să poate decela numai pe calea chimică, reacțiunea cu soluția de iod, și, prin cercetarea microscopică: demonstrarea granulelor de amidon.

Ianuarie 15. S'a preparat lactosa din zaharul de lapte supunându-se la evaporatie până la o consistență sirupoasă și apoi s'a precipitat lactosa prin tratarea cu alcool absolut. S'a filtrat, precipitatul a fost disolvit cu apă și în urmă filtratul sa tratat cu alcool lăsându-se ca să se recristaliseze lactosa.

Ianuarie 22. Projețiuni relativ la structura dinților cu preparate microscopice.

Licidul bucal. Este filant fiindcă conține mucină, are o reacțiune alcalină sau neutră în starea normală. S'a precipitat mucina cu acid acetic. Sa demonstrat prezența rhodonatului de potasiu cu perchlorura de fer, dând o colorare roșie ca sângele. S'a facut diagnos-

ticul deferențial între acetatul de sodiu și potasiu și rhodonatul de potasiu. Colorarea acetatelor cu perchlorura de fer este permanentă, aceea a rhodonatului de potasiu dispare după un timp oare-care. S'a acidulat saliva cu acid fosforic și în urmă s'a tratat cu apă de var. S'a produs fosfatul de calciu precipitându-se și atrăgând după el ptyalina. Precipitatul s'a tratat cu apă destilată și s'a filtrat din nou; în filtrat a trecut ptyalina solubită în apă, din care apoi s'a precipitat prin alcool absolut.

Ianuarie 24. S'a amestecat soluția de ptyalină $C_6H_{10}O_5$ și s'a dovedit prin soluția de iod cât de repede se transformă în glicosă; probele glicosei bazate pe proprietățile ei reductoare. La temperatura de 35°C. această transformare e mai repede, dacă însă să ridică temperatura soluției de ptyalină dincolo de 45°C, acțiunea ei dispare. S'a demonstrat că proprietățile lactosei în ceia ce concerne reducțiunea sunt identice cu acele ale glicosei, și reacțiunile sau făcut cu lactosa preparată în laboratoriu.

Ianuarie 27. Proprietățile grăsimelor întrebuințate în alimentațiunea noastră: 1) pătază hârtia și o fac transparentă; curate fiind, au o reacțiune neutră care însă devine acidă, când sunt râncede: au proprietate organoleptică, au o pondere specifică mai mică de cât a apei. 2) S'a demonstrat că sînt insolubile în apă, alcool rece; solubile însă în ether, alcool ferbinte, sulfura de cărbune, benzol. 3) Grăsimile disolvă fosforul, sulfurele; 4) cu acidul sulfuric concentrat capătă o colorare roșie închisă; 5) cu po-

tassiü, sodiü și plumb sa format sărurile acizilor grași și anume: oleatul, palmitatul și stearatul de potassiü și sodiü (sopunuri) solubile în apă și emplastrele (sărurile de plumb a numiților acizi) nesolubile. 6) S'a pus în evidență glycerina și s'a demonstrat acroleina. 7) S'a aruncat într'un vas cu apă mici fragmente de camforă, care au început a se învârti imediat cu o înălță foarte mare; această mișcare a încetat imediat ce s'a turnat în acea apă o picătură de oleiü de masline, reacție caracteristică materiilor grase.

Februarie 7. La un epuraș de casă s'a demonstrat mișcările perestaltice ale stomachului și influența nervului pneumogastric asupra acestor mișcări: s'a pus la lumina zilei stomachul, și escitându-se s'a vădut cum erau mișcările peristaltice. S'a împlântat un bold în inimă și s'au observat mișcările inimei prin oscilațiunile ce le făcea boldul. S'au tăeat ambii pneumogastrici și s'a escitat capatul periferic observându-se că mișcările peristaltice sunt din nou mărite. În timpul încetării escitațiunei nu încetează aceste mișcări, ceia ce dovedește că sînt îngrijite și de alți nervi. Escitațiunea pneumogastricilor, și mai cu seamă acelu drept, oprește inima în diastola. S'a scos stomachul afară și supus la căldura umedă s'a observat încă mișcări peristaltice, ceia ce dovedește că în părțile lui sunt ganglionii cari îngrijesc de aceste mișcări.

Februarie 14. S'au demonstrat reacțiunile caracteristice a sucului gastric: reacțiunea cu violetul de methyl + HCl + acidul lactic, dă o culoare albastră; reacțiunea cu floroglucin-vanelină + HCl, dă o

culoare roșie vișinie prin ferbere, acidul lactic nu are nici o influență. S'a preparat brînda din lapte, punându-se într'o eprubetă pepsină cu acid chlorhidric pentru digestiunea artificială. S'a pus de asemenea la digestiune artificială amidon, carne crudă și feartă, ouă crude și ferte.

Februarie 28. S'a demonstrat proprietățile peptonilor în comparație cu acele ale substanțelor albuminoide. Experiența s'a făcut cu peptone preparate în laboratoriu. S'a demonstrat proprietățile bilei și reacțiunile ei caracteristice. S'au făcut probele lui Pettenkoffer și reacțiunea lui Gmelin.

Martie 7. S'a practicat fistula gastrică la un câne, care cântărea 12 kilo și 10 grame. A patra zi, 11 Martie, cânele a rupt bandajul cu dinții și a scos canula afară. S'a repus canula și s'a renoit bandajul. În ziua de 12 Martie cânele se găsește bine, mănâncă. La 14 Martie se schimbă pansamentul, la 18 se află bine și se pretează cu multă docilitate la experiențe relativ la sucii gastric. La 10 Aprilie a fost supus inanițiunei și a murit după ce perduse cinci kilograme din ponderea sa.

Martie 12. S'a demonstrat globulele roșie, eliptice la broască, paseri, cu ajutorul microscopului Reichert. S'a demonstrat globulele roșie discoide la om. S'a aratat reacțiunea lui Schönhein la sînge cu tinctura alcoolică gaiac și oleiü de teribentină.

Martie 19. S'a făcut analiza spectrală a sîngelui. S'a demonstrat erythrocytele eliptice tratate cu o soluție de acid boric 3⁰/₀ și s'a vădut foarte

bine stroma și nucleu. S'a demonstrat hematinometrul lui Fleischl.

Martie 21. Numerarea globulelor de sânge cu ajutorul aparatului lui Toma-Zeiss. Prepararea cristalelor de chlorhemină (Teichman).

Martie 25. Demonstrarea fibrelor musculare striate la gândacul de apă, la broască, mușchiul gastrocnemian și mușchiul cordului.

Aprilie 30. Inregistrarea bătăilor inimii cu ajutorul cardiografului Marey, la epurașul de casă.

Mai 7. Inregistrarea contracțiunii auriculelor și ventriculului la inima de la broască. Experiențele lui Stannius în privința centrelor intrinseci ai inimii. Acțiunea inhibitrice a nervului pneumogastric demonstrată la inima broaștei. S'a demonstrat că această acțiune este datorită spinalului. Incetarea contracțiunilor cardiace și fixarea în pozițiunea de diastolă prin excitarea cu un curent electric a stomachului și a intestinelor. Excitarea nervului sciatic la broască n'a provocat oprirea cordului în diastolă. Uciderea inimii cu muscarină. La început contracțiunile cardiace sunt accelerate și curând încetează cu totul.

Mai 23. S'a demonstrat cum să contracte laba galvanoscopice de la broască dacă se aplică pe inima cânelui. Aceiași labă galvanoscopică s'a pus în contact cu inima unui epuraș de casă, căruia i s'a deschis cușca toracică și s'a întreținut viața prin respirația artificială. S'a observat contracțiunii în mușchii labei sincronice cu sistola și numai o singură contracțiune la fie-care sistolă.

S'a demonstrat circulațiunea capilară în laba de broască. S'a demonstrat de asemenea fenomenul diapedesei în timpul inflamațiunii.

Mai 28. Experiența cu dispozitivul lui François-Frank pentru inscripțiunea simultană a mișcărilor în ventricole și auricule la un câne de talie mică, căruia i s'a făcut tracheotomia și s'a întreținut viața prin respirația artificială în tot timpul cât au fost aplicate cele patru tobe direct pe inimă, fiind cușca toracică deschisă.

Afară de aceste lucrări cu scop pur didactic, se fac cercetări care la timp se dau publicității.

Profesor, Dr. G. SOCOR.

CURS DE HYGIENĂ

Higiena generată

DESPRE IMBRĂCĂMINTE.

Scopul îmbrăcăminteii; rolul îmbrăcăminteii în diversele circumstanțe: temperatura, umezeala, acrarea și electricitatea.

Despre materiile textile; caractere phisice și microscopice, vopsirea stofelor, accidente.

Despre forma și adăptarea îmbrăcăminteii; diversele piese care servesc la îmbrăcăminte după profesie și sec.

Despre încălțăminte și alte piese protectoare mâinilor și picioarelor.

Despre difetite piese de protecțiune de proveniență metalică.

Despre vestmintele nocturne și patul de dormit.

Despre vestminte din punctul de vedere al transmisiunii germenelor morbizi, îngrijiri igienice.

Despre diversele sisteme de desinfectare agenți chimici, agenți phisici (căldură umedă și sacă).

DESPRE BĂI ȘI ÎNGRIJIRI DE CURĂȚENIA CORPULUI.

Istoricul băilor în antichitate.

Băile la diferite grade de temperatură, băi de etuvă sacă și vapori, consecințe sanitare și diverse accidente.

Îngrijiri speciale concernând diversele regiuni ale corpului.

DESPRE ALIMENTE.

Definițiunea după mai mulți autori.

Alimentul studiat din punctul de vedere fiziologic.

Despre cantitatea de principii alimentare necesare a repara pierderile ce încearcă economia omească în timp de 24 ore, după sec, vârstă, starea de repaus și de lucru.

Despre experiențele fiziologice în cea ce privește constituțiunea regimului alimentar, alegerea și combinațiunea substanțelor alimentare în regim.

Despre rapiditatea alimentelor.

Despre substanțele alimentare în particular.

Substanțele alimentare în particular de proveniență animală. Carnurile în general, compoziția chimică a cărnei. Caracterele cărnei sănătoase, examenul animalului fiind încă în viață, expertisa cărnei tăiete. Valoarea alimentară a cărnei după calitate și categorii.

Despre carnea dubioasă, nesănătoasă, virulentă și carne infectată de paraziți transmisibili omului.

Despre cărnurile excepționale: viscere, parenchime, singe, oase și cartelaje.

Despre carnea de luec : vânat patrupede și păsări, pește, molusce și crustacee.

Despre cazurile de otrăviri observate în urma ingestiei peștelor și moluscelor.

Despre cărnurile usitate în unele circumstanțe : (carne zisă de hasard) carne de cal, de căne, de mătă, de carnasiere, reptile etc.

Despre Lapte.

Rolul fiziologic al laptelui. Caracterile physique, clinice și microscopice ale laptelui. Compoziția laptelui la diversele specii de animale.

Despre falsificările și expertiza laptelui.

Despre diversele preparate derivate din lapte : smântână, brânză, zer, cumis, unt. Falsificarea și expertiza untului.

Despre Ouă.

Compoziția ouălor, valoarea lor nutritivă, mijloace de a distinge ouăle proaspete de cele vechi.

Despre grăsimi animale.

Falsificări și expertize.

Alimente extrase din regnul vegetal.

Cereale, legume erbacee, grâne leguminoase, tubercule și fructe.

Caracterile physique ale diverselor cereale, compoziția chimică.

Făinele, expertiza și falsificarea făinelor, cercetări chimice și microscopice.

Despre pâne și mămăliga, compoziția chimică expertize.

Despre băuturi alimentare.

Ceai, cafe, cacao, ciocolată. Efectele fiziologice, falsificări, expertize.

Despre băuturile provenite în unele circumstanțe din alimentația cu vegetale, pelagra și ergotismul, ear din lipsa de vegetale proaspete scorbutul.

Despre grăsimile vegetale comestibile. Falsificări, amestecuri, expertize.

Despre condimente. Rolul condimentului, diverse specii de condimente. Falsificări, expertize.

Despre diversele preparate alimentare : bucătăria și ustensilele de bucătărie.

Conserve alimentare și preparate portative.

Scopul conservelor și a preparatelor alimentare portative. Diversele moduri de conservare ale alimentelor de proveniență animală și vegetală. Otrăviri metalice în conserve, provenite atât din colorația artificială cât și din cutiile metalice în care sunt închise precum și din diferitele învelișuri.

Despre bombone și alte preparate de confiserie. Colorația bombonelor cu culori permise și ne permise, accidente.

Despre alimentația excesivă și insuficientă, rezultatul final accidente și băle.

DESPRE BĂUTURI.

Rolul fiziologic al băuturilor în general.

Apa de băut, proveniența, cercetări physique, com-

poziția chimică, analiza cantitativă și calitativă a substanțelor în suspensiune și soluțiune în apă.

Cercetări microscopice.

Incercări de corectare a apelor impotabile.

Despre apele de masă gaze, naturale și artificiale.

Alcool și băuturi alcoolice.

Acțiunea fiziologică a alcoolului. Valoarea alimentară a alcoolului.

Despre liquoruri propriu zise.

Puterea toxică a alcoolului.

Falsificarea și expertisa rachurilor și liquorilor.

Usajul și abuzul cu alcool, consecințe sanitare; accidente.

Profilaxia.

Despre Vin.

Fabricarea, compoziția vinului, dosarea substanțelor conținute în vin. Bólele vinurilor și corectivele întrebuintate în scop bun.

Falsificări diverse, culori artificiale, accidente, expertisa.

Despre Bere.

Fabricațiunea, compoziția, dosarea substanțelor conținute în bere. Alterațiune spontanee a berei, corective.

Falsificarea berei prin întrebuintarea de altă substanțe de cât maltul de orz și altor substanță câte odată toxice, care înlocuiesc hemeiul.

DESPRE EXERCITII ȘI REPAUS.

Phenomenele elementare ale mișcărilor. Phenomene locale și generale. Influența sanitară a exercitiului moderat. Despre diverse moduri de exercitiu.

Despre gimnastica metodică.

Despre somn.

Hygiena specială

Antropologia. Origina omului. Omul pre-istoric.

Rasele fosile din occidentul Europei.

Disvoltarea civilizației.

Despre rasele existente actualminte pe suprafața globului.

Grupa etnică Etnologia la Romani, rasa fundamentală; aptitudinea etnică a poporului roman.

Demographia și statistica demographică.

Grupa infantilă

Hygiena copilăriei, studiul diverselor grupuri:

Noul născut; hygiena noului născut prima copilărie, diversele moduri de alăptare, hygiena primei copilării.

Copii asistați.

Leagănele turnante.

Greșele.

A doua copilărie, îngrijiri de hygiena generală și specială. Grădina Froebeliană.

Profesor, Dr. Rojnitz.

CURSUL DE HISTOLOGIE

In trimestrul I-iu

Introducere, definițiunea și istoricul histologiei, *Celula in repaus* (morfologia celulei) și *in mișcare* (biologia celulei); *organizațiunea celulelor in țesuturi*, cu *considerațiuni asupra diviziunii travaliului și a diferențierii lor*; *țesutele simple și anume, limfa, sângele, țesutele conjunctivale, cartilagos,— osos,— epitelial,— muscular și nervos.*

In trimestrul II-le.

Desvoltarea diferitelor țesuturi din oul (Embrio și Histogenia); anatomia microscopică a diferitelor sisteme și organe, precum și desvoltarea lor in embrion (organogenia). Lucrări practice, *de trei ori pe săptămână câte 2 oare.*

Profesor Dr. G. PUȘCARIU.

Cursul de anatomie Patologică

Boalele de ficat. Boalele sângelui, a encephalului și ale meningelor.

Profesor, **Dr. V. Negel.**

Cursul de Anatomie Descriptivă

Osteologia și Artrologia, Myologia și splancnologia.

Conferențe cu elevii anului I-iu și al II-lea.
Lucrări practice de disecție.

Profesor, **Dr. Peride.**

Cursul de Patologie și Terapeutică generală.

Principii și definițiuni. Considerații generale. Importanța Patologiei și Terapiei generale; relațiile lor cu celelalte ramuri ale medicinei.

Partea I Etiologia.

a) *Cauze intrinsece.* Ereditatea, constituția, temperamentul, diateze, predispoziții, idiosincrazie, receptivitate, și imunitate, obicinuința morbidă. Etatea, sexul, oboseala fizică și intelectuală.

b) *Cauze extrinsece.* Căldura, frigul, lumina, electricitatea, sunetul, presiunea, atmosfera, solul.

Comoțiunea, compresiunea, traumatismele, aerul, apa, alimentele.

Agentii caustici, otrăvuri, vaccinuri.

Animalele parasite: insecte, acarieni, vermi intestinali, protozoari.

Vegetalele parasite: Ciuperci infecțioase.

Bacterii infecțioase și boalele ce produc.

c). *Cauze patologice.*

Partea II Procesele morbide.

a) De ordin circulator; hiperemie, inflamație, emoragie, hidropizie, anemie locală, tromboză și embolie.

b) De ordin nutritiv: mortificația, atrofia, degenerescența, concreții, tulburări de pigmentare. Procese de regenerație, hipertrofii, tumori.

Partea III Semiologia.

Tulburări în funcțiunile aparatului circulator, cordul, artere, capilare și vene. Tulburări în funcțiunile aparatului de respirație, digestiv, ale ficatului, pancreasului, rinichilor pelei, de reproducțiune a barbatului și a femeii. Tulburări în funcțiile de inervațiune.

Sindroamele: Febră și Collapsus algid.

Partea IV Nossografie.

Istoria și Filosofia medicinei. Boala și afecția. Clasificarea boalelor, evoluția lor. Teorii și doctrine în medicină. Convalescența boalelor. Moartea.

Partea V Arta medicală.

Diagnostic, Pronostic, Profilaxie și Terapeutică generală. Clasificarea medicamentelor și a medicațiilor, indicațiunile terapeutice, cauzele, lesionale și simptomatice.

Profesor, Dr. THIRON.

Cursul de Medicină-Legală.

Generalități. Secretul profesional, Responsabilitatea medicală, Atentările la bunele moravuri, Intoxicațiile și răniri și loviri.

Explicațiuni asupra diferitelor articole din codul Civil și Codul Penal care se raportă la cestiunile de mai sus.

Profesor, **Dr. G. BOGDAN.**

Chirurgia Operatoare

Introducere.—Ce înțelegem prin chirurgie.—Importanța ei în trecut și acum.—Cum se făcea și era considerată în cea mai depărtată antichitate și cum treptat a ajuns ca astăzi să nu rămână nici un organ și nici o regiune neexplorată de chirurgi.

CAP. I.

Despre incisiuni. Despre cursături, arătînduse practic diferitele cursături cu indicarea diferitelor aplicațiuni.

CAP. II.

Despre legături de arterii în genere.—Ce se numesc arterii și vene.—Cînd și cum s'a făcut legătura vaselor în trecut și cum se fac acum.—Diferența anatomică între arterii, vene și nervi în stare proaspătă și neproaspătă, prin vedere și pipăire.

Legătura arteriilor în parte a fiecăreia în diverse regiuni.

CAP. III.

Despre amputații în genere.—Ce se numește amputație.—Cum se impart.—Cum se făceau în vechime și cum acum.—Ce se numește metod și ce procedeu.—Prin cîte metode se efectuează acum amputațiile.—*Ce este o amputație osteoplastică.* Amputa-

țiile în parte în diverse regiuni, executate cu diferite metode și procedee.

CAP. IV.

Resecțiile în genere.—Ce se numește o resecție și care este scopul și rezultatul acestor operațiuni, față de amputațiile, cu deosebire de cele clasice.

Resecții în parte, făcute în diferite regiuni.

CAP. V.

*) *Operații speciale.*—Laringo-traseotomiile. Anatomia topografică a regiunii abdominale și împărțirea ei din punct de vedere chirurgical.—Talia ipogastrică și motivele anatomo-chirurgicale spre a o prefera taliei perineale.

Profesor, **Dr. Z. Samfirescu**

Ajutoare extraordinare pentru studenți fără mijloace.

---

*) În serviciul d-lui Doctor Bottez la Spitalul St. Spiridon, dl. Doctor P. Bottezată a făcutu pentru Studenții facultății de medicină un curs liber de chirurgie, tratându într'un număr de 52 lecțiuni o importantă serie de chestiuni de chirurgie.

Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
www.muzeul.uai.ro

În afară de școala normală superioară unde în special tinerii bacalaureați cari se destină la cariera profesorală a învățământului secundariu și superior, găsim cele mai bune condițiuni, pentru ca fără nici o preocupare de nevoile zilei, să se dedeie la învățatură, cu toată ardoarea de care poate fi capabilă tinerețea lor vârstă, studenții universitari nevoși mai pot găsi un sprijin temeinic pentru aplicarea lor la studii, în ajutoarele ce li se oferă de frumoasele instituțiuni culturale *Fondațiunea Universitară CAROL I* și *Academia Română*, ale căror dispozițiuni privitoare la încurajarea tinerimei române la studii superioare, sunt cuprinse în actele ce urmează.

Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
www.muzeul.uic.ro

FONDAȚIUNEA UNIVERSITARĂ CAROL I

**Scrisoarea Maiestății Sale Carol I din 3 Mai
1891 către Președintele consiliului de
Miniștri Lascăr Catargiu.**

București 3 Mai 1891

Scumpulă Meū Președinte alū Consiliului

Peste câteva zile România va serba a două zeci și cincea aniversară a Domniei Noastre.

Providența a vroită aceasta : din ziua când amū îndreptatū, primii Noștri pași în această frumoasă Țară, Ea a revarsatū cu îmbelșugare bine cuvântările sale asupra faptelor Noastre. Cu ajutorulū ei amū pututū străbate această lungă trecere de vreme, înconjuratū fiindū, din partea scumpului nostru poporū, cu încredere și o iubire care aū fostū respłata cea mai dulce a silinților Noastre spre propășirea și fericirea lui.

Urmândū pilda bunilor Domni din trecutū și spre amintirea faptelor împlinite în acestū patrarū de veacū, vroitū a înființa unū așăzământū spre binele tinerimei Universitare de la toate Facultățile din țară, alū căruia scopū va fi de a procura studenților unū locū de întrunire, înzestratū cu o Bibliotecă totū-dea-una deschisă, unde vorū putea satisface iubirea lorū de studiu ; de a veni în ajutorulū acelora dintre dâșșii cari întreprindū lucrări speciale sub direcțiunea profesorilor lorū, saū pentru tipărirea tezelor, cum și de a da subvențiuni acelora care, din lipsă de mijloace, arū fi siliți să întrerupă studiile lorū, în dauna culturii generale a Țerei.

Spre îndeplinirea acestui scop, facem dănie de pe acum, Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice, o Casă ce se va clădi cu cheltueala Noastră, după planurile aci anexate, pe un loc așezat în fața Palatului Nostru.

Punem totu o dată la dispozițiunea aceluiașu Ministeru suma de 200,000 lei in rentă română cinci la sută.

Pentru ca acestu așezământu să poată lua dezvoltarea dorită și să se întindă câtu mai mult efectele sale bine făcătoare, dorim ca elu să fie recunoscutu ca persoană morală, și Vă rugăm Domnule Președinte alu Consiliului, ca împreună cu Colegii Domniei Voastre, să aduceți în sesiunea actuală a Corpurilor legiuitoare unu proiectu de lege in acestu sens.

Așezământul va purta numele de

Fondațiunea Universitară „CAROL I“

Cât pentru amănuntele administrațiunei Sale și statutele după care se va conduce, acestea se vor fixa mai la urmă.

Dorința Noastră, a Reginei și a Prințepelui Moștenitoru este ca această fondațiune să contribuie în tări frăția printre tinerimea Universitară și a hrăni simțimântul patrioticu care înalta sufletul ei.

Alegându Noi inși-Ne locul viitoarei clădiri, amu vroitu ca ea să se rădice aproape de reședința Noastră, adică subu ochii și subu ocrotirea Noastră, fiindu că videm în tanara generație speranța Patriei

și unul din sprijinile cele mai temeinice a le Tro-
nului și Dinastiei Noastre.

Prin încrederea că această a Noastră dorință se va împlini, vă rog Scumpul meu Președinte alu Consiliului, să primiți încredințarea sentimentelor Noastre de înaltă stimă.

CAROL

București 3 Maiu 1891

București 12 Iulie.

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii publice.

CAROL

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,
Rege al României.—

La toți de față și viitori sanatați :

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi

Sanționăm ce urmează :

LEGE

Art. I. „Fundațiunea Universitară CAROL I se recunoaște ca instituțiune de Statu.

Art. II. Ea va fi perpetuă sub dependența și administrarea ministrului Cultelor și Instrucțiunii Publice, conformu actului de fundațiune (epistola din 3 Maiu 1891, a M. S. Regelui către președintele Consiliului Miniștrilor).

Art. III. Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice va reprezinta instituțiunea, ca persoană morală, în toate actele juridice care voru privi-o, precum donatiuni, legaturi, procese și altele după legile în ființă.

Art. IV. Unu regulamentu de administrațiune va determina amănuntele organizărei exterioare a fundațiunei, căreia subu nici unu cuvintu, nu i se va pu-

tea schimba menirea, conformu cu intențiunea Inaltului Fundatoru.

Această lege s'a votatü de adunarea deputaților în ședința de la 27 Iunie 1891 și s'a adoptatü cu unanimitate de 69 voturi.

s. Președinte, *Colonel G. Rosnovanu*

s. Secretarü *C. G. Vernescu*

Această lege s'a votatü de Senatu în ședința de la 1 Iulie 1891 și s'a adoptatü cu majoritate de 36 voturi contra 2.

s. Președinte *C. Boerescu*

s. Secretarü *Petru Millo*

Promulgămü această lege și ordonămü ca ea să fie investită cu sigilulu Statului și publicată prin Monitorulu oficialu.

Datü în Castelulu Peleşu, la 9 Iulie 1891.

s. CAROL

Ministru Cultelor și instrucțiunii publice

s. G. Dem. Teodorescu

Ministru de Justiție ad-interim

s. G. Vsrnescu

No. 2.264

REGULAMENTULŪ

pentru

Administrarea **Fundațiunei Universitare „CAROL I“**

Scopulŭ și Organizarea

Art. 1. Fundațiunea Universitară CAROL I înființată în amintirea serbărei de 25 ani de domnie prin scrisoarea M. S. Regelui, de la 3 Maiŭ 1891 către președintele Consiliului de Miniștri și recunoscută ca persoană juridică prin legea de la 9 Iulie 1891 are de scopŭ:

a) Înființarea și întreținerea unei bibliotecii cu sălile ei de lectură, de care să se folosească studenții de la toate Facultățile Universitare din Țară;

b) Ajutorarea studenților cari sub conducerea unui profesorŭ Universitarŭ, întreprindŭ lucrări speciale, precum și tipărirea tezelor de licență sau doctoratŭ, recomandate de facultățile respective;

c) Acordarea de subvențiuni la studenții meri-toși lipsiți de mijloace.

Art. 2. Sediulŭ Fundațiunei este în București în casele dăruite și înzestrate de M. S. Regele, unde se află și bibliotoca.

Art. 3. Administrarea Fundațiunei este încredințată unui directorŭ, numitŭ pe trei ani, prin decretŭ regalŭ, după propunerea Ministrului Instrucțiun-

nei Publice și asistatŭ de un Comitetŭ de trei membri compusŭ din :

Rectorulŭ Universității din București,

Rectorulŭ Universității din Iași

O persoană desemnată de Augustulŭ fundatorŭ.

Inserinarea membrilor Comitetului este onorifică.

Comitetulŭ poate delibera cu doi membri: El va fi prezidatŭ de celŭ mai în vrâstă.

Directorulŭ face parte din Comitetŭ.

În cazŭ de paritate de voturi, votulŭ președintelui este preponderantŭ.

În cazŭ cândŭ nu s'ar putea complecta Comitetulŭ, Directorulŭ Fundațiunei va îndeplini atribuțiunile Comitetului.

Directorulŭ poate delega, sub a sa răspundere pentru toată durata mandatului seŭ, sau pentru unŭ timpŭ anumitŭ, exercitarea uneia sau mai multor atribuțiuni a le sale unui membru alŭ Comitetului sau bibliotecarului.

Bibliotecarulŭ fundațiunei va îndeplini și funcțiunea de secretarŭ al Comitetului.

Art. 4. Incasarea veniturilor, efectuarea plăților, conformŭ budgetului, închierarea Contractelor de chirii sau altele, depunerea capitalurilor la Casa de depuneri și Consemnațiuni, ridicarea cupoanelor se va face de directorŭ. Acesta va face pentru 9 Maiŭ al fie-cărui anŭ, cu aprobarea Comitetului și în numele lui, o dare de samă asupra stărei Fundațiunei, care să va publica în Monitorulŭ oficialŭ.

Directorul face Comitetului propuneri pentru alcătuirea bugetului și în genere pentru totu ce privește mersul fundațiunei.

Art. 5. Comitetul alcătuește bugetul anual al Fundațiunei, numește personalul în marginele bugetului, face regulamentul interior al bibliotecei, hotărăște ajutoarele și subvențiunile de acordat, și aprobă lista cărților de cumparat pe fie-care an.

Comitetul și dă avisul asupra acțiunilor ce s'ar întenta de către sa în contra Fundațiunei.

El are în general, datoria de a veghea ca Fundațiunea să îndeplinească scopurile aratate în scrisoarea M. S. Regelui și ca regulamentele să fie păzite.

Art. 6. Ministrul Instrucțiunei Publice, cu avisul Comitetului, va primi legatele și donațiunile ce s'ar face fundațiunei. Aceste legate și donațiuni pot fi primite și cu destinație numai pentru unul din scopurile fundațiunei.

Ministrul Instrucțiunei Publice reprezintă Fundațiunea în justiție. Apararea se va face de advocații statului.

Art. 7. Inchirierea averii nemiscătoare a Fundațiunei se va face de Comitetul prin alcătuiri de bună voie sau licitație.

BIBLIOTECA

Art. 8. Biblioteca va fi deschisă, afară de timpul de la 1 Iulie până la 1 Septembrie, în toate zilele de lucră cel puțin 8 oare pe zi, din care neaparat 3 oare sara.

Art. 9. Lucrările privitoare la bibliotecă să facă de un bibliotecar asistat de cel puțin doi custozii. Bibliotecarul va trebui să aibă gradul de Licențiat sau Doctor.

Custozii se vor numi de preferință dintre studenții veri unei Facultăți din țară.

Art. 10. Bibliotecarul este în deosebi datoriu:

a) Să îngrijască sub a sa răspundere, de buna păstrare a cărților și de ordinea în sălile de lectură;

b) Să întocmească și țină în curent Catalogele obișnuite în biblioteci publice și la caz de trebuință să tipărească succesiv Catalogul alfabetic general; să țină asemenea în regulă inventariul tuturor obiectelor bibliotecei.

c) Să propună Comitetului la timp lista cărților de cumparat pe fie care an și a revistelor de abonat, avându întru aceasta în vedere mai ales trebuințele studenților Universitari; să comande cărțile și să facă abonamentele aprobate de Comitet;

Să păstreze corespondența și chitanțele relative; să îngrijască de legarea cărților;

d) Să fie prezent la bibliotecă cel puțin 5 oare pe zi de lucră; din care 2 în sala de cetit și să reguleze prezența Custozilor;

e) Să țină în regulă prescripțele verbale și toată corespondența Comitetului;

f) Să prezinte la 23 Aprilie, Comitetului, un raport anual asupra stărei și progresului bibliotecei.

care să facă parte din darea de samă prevezută la art. 4 de mai sus.

Art. 11. Bibliotecarul va locui în edificiul bibliotecii.

Ajutoare, Subvențiuni

Art. 12. Pentru ajutarea studenților, așa cum e prevăzut la art. 1 lit. b) Comitetul va fixa pe fie care anu o sumă, din care jumătate va fi destinată Universității din București și jumătate Universității din Iași, încunoscându de aceasta până la 15 Februarie pe Rectorii celor două Universități, cu invitare ca după decisiunea Consiliului special al Universității, și în limitele sumei arătate disponibile, să facă Comitetului, până la 20 Martie, propuneri asupra întrebuințării ei.

Art. 13. Pentru subvenționarea studenților, așa precum e prevăzută la art. I lit. c) Comitetul va fixa pe fie care anu o sumă și va păzi aceeași regulă ca art. 12 de mai sus.

Art. 14. Într-o amintire a înființării „Fundatiunii Universitare CAROL I” Comitetul va ține în pre-ziua serbării naționale de 10 Maiu alu fie cărui anu, în sala cea mare a bibliotecii, subu președința Ministrului Cultelor și al Instrucțiunii Publice, o ședință solemnă, în care se va citi raportul anual prevezut la art. 5 și se voru distribui ajutoarele prevăzute la art. 12 și 13.

Raportul anual se va înainta M. S. Regelui

BUDGETULU.

Art. 15. Anul budgetar alu „Fundatiunii” începe la 1 Aprilie.

Art. 16. Într-o între 15 și 30 Ianuarie a le fie cărui anu, Comitetul va alcătui proiectul de budget, care se va supune prin Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, aprobării M. S. Regelui.

Art. 17. În budgetul cheltuelilor se vor inserie obligatoriu :

- a) Intreținerea și repararea caselor și a mobilierului, încălzitul și luminatul ;
- b) Lefurile personalului și cheltuelile de cancelarie ;
- c) Asigurarea caselor, mobilierului și colecțiilor.

Restul veniturilor se va destina la scopurile arătate în art. I, dându-se preferință după ordinea în care sunt enumerate acolo.

Ori ce alocațiune cari n’a fost cheltuită în întregul ei până la sfârșitul anului budgetar 31 Martie, se va trece la capitalu.

Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
www.muzeul.uaic.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ

Regulamentul Fondului Adamachi

VOTATŪ ÎN ȘEDINȚA DIN 7 APRILIE 1894.

***

Venitul anual al fondului Adamachi se va întrebuința în modul următor :

Art. 1. 15 % din venitul anual total vor fi constituiți fondul Academiei, conform statutelor, și vor fi serviți și pentru cheltuielile de administrare a moșiilor, avocați, călătorii, inspecțiuni, etc.

Art. 2. O sumă de 10,000 lei pe fie-care an se va consacra pentru premiare de scrieri morale.

Suma de mai sus va servi pentru formarea a două premii anuale, de câte 5,000 lei fie-care, putându însă să fie fracționată, și, în casul când Academia ar găsi de cuviință, putându-se acorda și numai parte din ele.

Cărțile și lucrările premiate vor putea fi, sau lucrute anume asupra unor subiecte propuse de Academia, sau fără subiectul determinat. Ele vor putea fi sau imprimare sau manuscrite.

Dacă, din orice cauză, parte sau totul sumei de 10,000 lei nu s'ar putea acorda ca premiu, partea neîntrebuințată se va capitaliza pentru mărirea fondului Adamachi.

Art. 3. O sumă de 5.000 lei pe fie-care anū se va consacra pentru cheltuelile grijilor religioase pentru sufletul răposatului și pentru îmbrăcăminte și cărți la copii din școala Adamachi din Iași.

Art. 4. O sumă de 1.000 lei pe fie care anū se va rezerva pentru cheltueli diverse și neprevăzute.

Art. 5. Suma rămasă disponibilă după scăderea celor de la art. 1, 2, 3 și 4 se va împărți în modul următor:

8⁰/₀ pe fie-care anū, ca fondū de imprimare pentru lucrări premiate sau altele;

12¹/₂⁰/₀ pe fie-care anū se vorū capitalisa pentru mărirea fondului;

79¹/₂⁰/₀ se vorū întrebuința în acordare de stipendii, în condițiunile espuse în articolele următoare:

Art. 6. 24 din cei 79¹/₂⁰/₀ de la al. *d* art. 5 se vorū afecta în dare de burse de câte 100 lei pe lună la studenții Universității din Iași, de preferința celor din Facultatea de științe.

Aceste burse se vorū da prin concursū, trecutū înaintea unui juriū, formatū de Academie dintre profesorii Universității din Iași, sub președința unui membru alū Academiei.

Numai Studenții lipsiți de mijloace vorū avea dreptul a se presinta la aceste concursuri.

Bursierii nu vorū mai putea avea alte ocupațiuni, precum funcțiune sau lecțiuni private, sub pedeapsa pierderii bursei. Ei vorū trebui să treacă regulatū toate esamenele și să facă toate lucrările cerute de regulamentele Universității, la epocele regulamentare.

Bursele se vorū acorda pentru timpul legalū, ce mai rămâne studentului până la terminarea studiilor universitare; în ori ce casū, durata lor nu va fi mai mare de 5¹/₂ ani pentru Facultatea de Medicină și pe 3¹/₂ ani pentru cele-l-alte. Ele vorū putea însă fi retrase înainte de expirarea acestui termenū de la a-ciea, cari nu vorū dovedi aplicațiune.

Art. 7. 14¹/₂ din cei 79¹/₂⁰/₀ de la al. 4. art. 5 vorū servi pentru acordare de burse în străinătate la licențiați în științe, eșiți din Universitatea de la Iași.

Bursele se vorū da prin concursū la licențiații lipsiți de mijloace.

Concursul se va ținea la Universitatea din Iași înaintea unui juriu formatū ca și celū de la art. 6.

Bursele vorū fi de 3.000 lei pe anū, plusū cheltuelile de școală și cele de drumū la ducere și la terminarea studiilor.

Durata și scopulū fie-cărei burse se vorū fixa de Academie. In ori ce casū, durata lorū nu va trece peste 4 ani.

Art. 8. 14¹/₂ din cei 79¹/₂⁰/₀ de la al. 4 art. 5 vorū servi pentru trimeterea în străinătate de ingineri absolvenți cu diploma Școlii de Poduri și Șosele din Bucuresci, pentru a se perfecționa într'o specialitate, pe care Academia o va fixa la fie-care dată. Pentru aceasta, cei trimiși vorū trebui să urmeză cursuri în anumite școli, sau să urmărească lucrări în cursū de

execuțiune, sau să lucreze în usine, sau să viziteze lucrări efectuate.

Aceste burse se vor da de către un juriu, format de Academie din directorul Școlii de Poduri și Șosele, din un membru al Consiliului tehnic superior și din un membru al Academiei, care va presida.

Durata, scopul și modul acordării bursei se vor hotărî de Academie pentru fie-care bursă în parte; asemenea și cifra alocațiunii. În ori ce casă, durata maximă a bursei nu va putea trece peste 3 ani.

Art. 9. $14\frac{1}{2}$ din cei $79\frac{1}{2}\%$ de la al. 4 art. 5 vor servi pentru a se da burse la tineri, care posedă cel puțin diploma de bacalaureat din țară, pentru a merge în străinătate ca să studieze în vre o școală de inginerie aplicată la industrie, sau de științe aplicate, sau de arhitectură.

Bursele vor fi de câte 3,600 lei pe an, plus cheltuelile școlii și cele de drum la ducere și la terminarea studiilor.

Jumătate din ele se vor da la Universitatea din București și jumătate la cea din Iași.

Juriul se va compune de către Academie din profesori ai Universității respective, sub Președința unui membru al Academiei.

Durata și scopul fie-cărei burse în parte se vor hotărî de Academie.

Durata nu va trece în nici un casă peste 4 ani.

Art. 10. 12 din cei $79\frac{1}{2}\%$ de la al. 4 art. 5 vor servi pentru a se da burse la tineri, care să posedă cel puțin diploma de bacalaureat din țară, pentru a-și face studiile în Școala de Poduri și Șosele din București.

Bursele vor fi de câte 1.200 lei pe an, plus cheltuelile de drum.

Ele se vor da, pentru anul preparator al școlii, prin concursul trecut înaintea unui juriu compus din directorul și un profesor al școlii, sub președința unui membru al Academiei; iar pentru cei-lalți ani, după clasificarea obținută la esamenle de admitere în școală și la esamenle de fine de an.

În ori ce casă, bursele nu se vor putea conferi decât la tineri lipsiți de mijloace.

Art. 11. Pentru fie-care din categoriile de burse dela art. 6, 7, 8, 9 și 10 se vor admite să concureze și tineri din ori care parte a țărilor locuite de Români în afară de hotarele regatului.

În ori ce casă, bursierii vor fi luați exclusiv dintre tineri români, fii de părinți români.

Art. 12. Toți bursierii preveduți la art. 6, 7, 8, 9 și 10 vor trebui să trimită regulat Academiei dovedile legale ce li se vor cere de Academie, cum că se conformează pe deplin obligațiunilor ce au contractat, pe tot timpul cât durează bursa. În casă contrar, bursa se va putea retrage de Academie chiar

înainte de expirarea termenului, pentru care a fost acordată.

Art. 13. Bursierii, nici într'unu casu, nu voru putea sa aiba si o alta bursa, sub pedeapsa de pierdere a bursei Adamachi.

Art. 14. Toate economiile, ce aru resulta eventualu dela fie-care din cifrele prevedute mai susu, se voru capitalisa la finele fie-cărui anu budgetaru pentru mărirea fondului.

Art. 15. Până la regularea definitivă a succesiunii, se va vota în fie-care anu budgetulu transitoriu alu fondului, potrivit cu resursele si cu trebuințele presente.

Art. 16. Se va institui o Comisiune, compusa din Secretarul generalu si din doi membri, însărcinata cu aplicarea dispozițiilor acestui regulamentu.

ACADEMIA ROMÂNĂ

PUBLIICAȚIUNE

Pentru 1896—97

Bursa Adamachi pentru studinlu mineralogiei si al petrografiei.

Conformu regulamentului de administrațiune a fondului Adamachi, Academia Română publică condițiunile pentru ocuparea unei burse pentru mergerea în străinătate a unui licențiatu în științe, eșit din Universitatea din Iași, ca să-și completeze studiile.

1. Bursa se dă pentru Universitatea din Lipsca.

Bursierulu va fi datoru a se specialisa în studiulu mineralogiei si petrografiei. Pentru aceasta va trebui să treacă doctoratulul în filosofie, specialitatea mineralogiei si petrografiei.

El va trebui să treacă regulatulu toate esamenele si să facă toate lucrările cerute de regulamentele Universității unde va urma, la epocile regulamentare. În fie-care vară va trebui să facă excursiuni mineralogice.

În fie care anu, la 15 (27) Noembre, va trebui

să înaintează Academiei ună memoriu privitoru la lucrările și excursiunile sale.

3. Bursa va fi de 3.000 lei pe an, plus cheltuielile de școală, acele de drumu la ducere și la întoarcere după terminarea studiilor și o indemnizare de transportu pe timpul excursiunilor mineralogice.

3. Numai tinerii lipsiți de mijloace voru avea dreptulu a se presenta la concursu pentru ocuparea acestei burse.

4. Bursa se va acorda pe terminu de trei ani, începători de la 1 Octombrie 1896. Ea va putea fi însă retrasă înainte de expirarea acestui terminu, dacă bursierulu nu va dovedi aplicațiune.

5. Se voru admite să concureză și tineri din oricare parte a țerilor locuite de Români în afară de hotarele regatului, avënd licența de la Universitatea din Iași.

În ori-ce casu, bursierulu va trebui să fie Român, fiu de părinți români.

6. Bursierulu va trebui să trimită regulatulu Academiei dovedile legale ce i se voru cere de Academie, cum că se conformează pe deplinu obligatiunilor ce a contractatulu, pe totu timpul câtu durează bursa. În casu contrariu, bursa se va putea retrage de Academie chiaru înainte de expirarea terminului pentru care a fostu acordată.

7. Bursierulu nici într-un casu nu va putea să aibă și o altă bursă, sub pedeapsă de pierderea bursei Adamachi.

8. Pentru acordarea bursei se va ținea concursu la Universitatea din Iași în ziua de 15 Septembrie 1896 și în zilele următoare, înainta unui juriu care se va constitui la timpul.

9. Candidații voru adresa, până în seara zilei de 14 Septembrie 1896, d-lui C. Climescu, decanul al Facultății de științe din Iași, cererile lor însoțite de următoarele acte: diploma de bacalaureatulu, diploma de licență în științe naturale liberată de Universitatea din Iași, un certificatulu constatându că candidatululu e Român, fiu de părinți români, un certificatulu de paupertate și un certificatulu de bună purtare liberatulu de decanulu Facultății de științe din Iași.

10. Concursulu se va face asupra materiilor cuprinse în programa de licență în științele naturale și asupra limbii germane. El va consta din o probă scrisă, din o probă orală și din una practică.

11. Candidații membri ai familiei Adamachi voru fi preferiți la note egale. Ei voru fi dispensați de certificatululu de paupertate.

1896 Aprilie 14.

No. 7.830.

1896—97.

BURSIERII

Fondațiunei Universitare CAROL I

- 1) D-ra Ortensa Palade
- 2) Constantin A. Lambrior
- 3) Eliseiŭ Câmpeanu

1896—97.

BURSIERII

Academiei Române Fondulŭ Adamachi

Facultatea de Științi

- 1) Dimitrie M. Cădere
- 2) D-ra Cancicov Elena
- 3) Eduard Cristovici
- 4) Popovici I. Cerchez
- 5) Ioan Petrovici

Facultatea de Medicină

- 1) D-ra Marta Trancu
  - 2) D-ra Aspasia Macarovici
  - 3) D-ra Lucreția Moțoc
  - 4) D-ra Maria Anastasescu
  - 5) Lupu Neculai
  - 6) Tăutu I. Ioan
-

BIBLIOTECA CENTRALA

DIN IASI

Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
www.muzeul.uajic.ro

Din numărul instituțiilor culturale, dependente de Universitatea din Iași, face parte și Biblioteca Centrală din Iași, așezată în însuși palatul acestei universități. Inceputurile ei datează de pe timpul foastei *Academiei Mihailene*. Dotațiunea sa, menită cu deosebire, pentru folosința studenților universitari, s-a format din an în an, prin donațiuni, prin depozite după legea presei din 1885, iar mai cu seamă prin îngrijirea Ministrului Instrucțiunii publice și al cultelor, care înscrie, pentru acest scop, alocațiuni speciale în bugetul său din fie-care an.

Pentru anul 1896—1897 această alocațiune a fost de 7000 lei. La finea anului 1897 zestrea acestei biblioteci se compunea din 28,481 opere cu 58,188 volume, plus 26,455 broșuri.

Administrațiunea acestei instituțiuni se face în conformitate cu alăturatul regulament din anul 1864.

Alexandru Ioan I

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională ; Domnū
Principatelor-Unite-Române.

La toți de față și viitori sanătate :

Asupra raportului ministrului nostru secretarū de
statū la departamentulū justiției, cultelor și instrucți-
unei publice, sub No. 50937 ;

Avëndū în vedere jurnalulū încheiatū de consiliulū
nostru de miniștri, în ședința din 19 Octombrie curențū ;

Am decretatū și decretămū :

Art. 1. Regulamentulū pentru bibliotecele din
România, se sancționează întocmai.

Art. 2. Și celū din urmă. Ministrulū nostru secre-
tar de statū la departamentulū justiției, cultelor și
instrucțiunei publice, este însărcinatū cu executarea a-
cestui decretū.

Datū în București la 23 Octombrie 1864

ALEXANDRU IOAN

Ministru secretarū de statū la de-
partamentulū justiției, cultelor și in-
strucțiunei publice.

N. Crețulescu

No. 1450

REGULAMENTŪ

Pentru Bibliotecele Publice

CAPITOLUL I.

Despre biblioteci

Art. 1. Sunt trei categorii de biblioteci și anume :

- a) Biblioteci didactice speciale
- b) Biblioteci comunale
- c) Biblioteci publice centrale.

A.

Biblioteci didactice speciale.

Art. 2. Pe lângă fie-care școală secundară și primară va fi câte o mică colecțiune de cărți didactice pentru trebuința scolarilor sârmani, cari n'au mijloace de a'și procura cărțile de școală.

Art. 3. Bibliotecele didactice speciale stau sub privigherea și răspunderea Directorului sau Institutorelui superioru al școlai.

Art. 4. Pentru învuițirea bibliotecelor didactice, Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice prevede unu anume paragrafū de bani în budgetulū anualū alū bibliotecelor.

Biblioteci Comunale.

Art. 5. Vorū fi invitate consiliile comunale Urbane și treptatū și cele rurale, de a înființa mici biblioteci publice poporane.

Art. 6. Pe lângă aceste biblioteci comunale se vorū aduna toate obiectele antice ce s'arū afla în județū, precum medalii, monede, sigilii vechi, oseminte antedeluviene, astfeliū ca cu încetulū să sa poată forma mici mușee de curiositați și anticitați.

Art. 7. Ministerulū Justiției, Cultelorū și Instrucțiunii Publice va veni în ajutorulū bibliotecelorū Comunale din Galați, Brăila, Craiova, Bērladū, Botoșani, Ploēști, Buzēu, Ismail, și Râmnicul-Vâlcei, prin subvențiuni prevezute anuale prin budgetulū scoalelorū la Cap. Bibliotecelorū.

Art. 8. Bibliotecele Comunale stau sub privigherea și controlulū Ministerului Justiției, Cultelorū și Instrucțiunii Publice, și prin delegațiune, sub privigherea Revisorului școlasticū.

Art. 9. Cumpărările de cărți pentru bibliotecele comunale se facū de a dreptulū de comune, dar numai după ce catalogulū cărților de cumparatū s'a aprobatū de Ministerulū Justiției, Cultelorū și Instrucțiunii Publice, sau de delegatulū sēu, Bibliotecarulū Bibliotecei Centrale.

C.

Art. 10. Sunt în România de o camdatā douē

biblioteci centrale și anume : Una la București și alta la Iași.

Bibliotecile centrale cuprind totu felul de cărți și în toate limbele. Asemenea hărți, litografii, gravure, manuscripte autografe, sigilii, medalii și monede antice.

Art. 11. Bibliotecile Centrale primesc depozitele de cărți și ziare etc, etc, datorite de autori și editori, după legea Presei.

Art. 12. Bibliotecile centrale împart pe la bibliotecile didactice, și comunale cărțile etc, din care păstrează mai multă de două exemplare.

Art. 13. Bibliotecile centrale se inavățesc anual :

- a) Cu daruri de la particulari ;
- b) Cu cărți, etc, cumpărate pe conta Budgetului statului ;
- c) Cu operele depuse de editori și autori după legea Presei ;
- d) Cu preschimbare de opere din care au mai multe exemplare pe opere noi de pe la alte biblioteci din țară sau afară din țară.

CAPITOLUL II.

Despre personalul Bibliotecelor

Art. 14. Fie care bibliotecă comunală sau centrală are, după importanța ei :

- a) Unu Bibliotecar.
- b) Unu Sub Bibliotecar.
- c) Custode.
- d) Servitori.

Numai personalul bibliotecelor centrale se plătește de către Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice.

Art. 15. De lângă fie care bibliotecă centrală se institue un comitet special compus din :

- a) Rectorele Universității
- b) Decanii Facultăților
- c) Revisorele școlastic
- d) Bibliotecarul ca secretar.

CAPITOLUL III.

Despre atribute

Art. 16. Atributele Bibliotecarilor sunt :

- a) Păstrarea pe răspunderea lor a toate cărțile și zestrea bibliotecii ;
- b) Formarea și ținerea Catalogelor și Inventarelor bibliotecii.
- c) Inscierea în inventare și cataloage a cărților și obiectelor ce se primesc în bibliotecă ;
- d) Corespondența cu Ministerul și cu autorii, editorii și redactorii din țară pentru totu ce se atinge de bibliotecă.
- e) Corespondența de preschimbare de cărți, etc. cu bibliotecile din țară și afară din țară.

Pentru preschimbare se cere totuși aprobarea prealabilă a Comitetului bibliotecii.

f) Privigherea asupra impiegaților sub-alterni ai bibliotecii.

g) Urmărirea cu cea mai mare stăruință a inavuțirii bibliotecii cu documente antice, cărți, etc, relative la Istoria Patriei.

Art. 17. Atributele sub-bibliotecarului sunt :

a) El va fi negreșit presentu în bibliotecă de câte ori este deschisă publicului.

b) El dă și primește de la lectori Cărțile.

c) El este secretarul cacelariei bibliotecii, ca atare el ține registrele de corespondență și espeduesce lucrările intocmai după rezoluțiunile Bibliotecarului.

d) Numai sub-bibliotecarul, in lipsa bibliotecarului, poate arata și încredința spre cercetarea lectorilor, manuscripte, medalii, monede etc.

Art. 18. Atributele custozilor sunt :

a) De a dispulbera cărțile sub privighierea sub-bibliotecarului.

b) De a aduce și reazeza, după indicările sub-bibliotecarului, cărțile întrebuintate de lectori.

c) De a privighea pe rând, ca la eșirea din sală să nu se iea cărți sau alte obiecte de vreun lectoru.

Art. 19. Servitorii sunt puși la ordinul Bibliotecarului și a sub bibliotecarului, pentru întreținerea saleloru în stare curată, iluminate și încălzite la timp, și pentru purtarea corespondenței bibliotecii.

Art. 20. Atributele comitetului specialu sunt :

a) Alegerea și propunerea la Minister a cărților ce se cumpăr pe fie care anu, din banii prevezuți prin budgetu.

b) Aprobarea schimburiloru după propunerile bibliotecarului.

c) Primirea donațiuniloru de cărți și obiecte prețioase de la particulari.

d) Privighierea și controlarea înscrierii in cataloage și inventare a obiectelor ce intră in bibliotecă.

e) Privighierea asupra bibliotecii centrale și a bibliotecelor comunale și didactice.

f) Determinarea cărțiloru cari nu se potu da spre lectură de către Bibliotecaru, fără speciala autorisare a comitetului, precum sunt cărțile nemorale, stampe indecente etc.

g) Stăruință de toată ziua pentru inavuțirea bibliotecelor centrale și inmulțirea bibliotecelor comunale poporane.

Art. 21. In fie care anu la cele antaiu zile ale lunei lui Noembre, comitetulu bibliotecii va face raportulu Ministerului Justiției, Cultelor și Instrucțiunei publice despre starea bibliotecii centrale și a celoru comunale.

CAPITOLUL IV.

Despre Cataloage, inventare, registre.

Art. 22. Bibliotecele centrale se impartu de o camdată in secțiunile următoare :

- a) Secțiunea Cărțiloru
- b) " Manuscriseloru
- c) " Stampelorū
- d) " Numismatică
- e) " Raritățiloru.

Art. 23. Pentru fie care secțiune va fi un catalog și inventar special, formate după regulile moderne de înorânduire a bibliotecelor și Museelor.

Art. 24. Veri ce inventar sau catalog al unei biblioteci publice se va face în două exemplare, din care unul va sta la Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice.

Art. 25. Sporurile de cărți etc, de pe la bibliotecile centrale se vor publica pe fie care an în anuarul Ministerului Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice.

Art. 26. Copii sau exemplare separate de catalogul bibliotecii se vor trimite pe la principalele biblioteci din Europa, pentru a putea a se negocia schimburile de cărți.

Art. 27. Pentru veri ce carte sau obiect ce se înscrie în cataloage sau inventariu, se va însemna în dreptul lui originile și istoricul intrării acelei cărți sau obiect.

Asemenea observări se vor face și pentru cărțile preschimbate sau eșite din bibliotecă pentru vre o altă bibliotecă.

Observările de asemenea natură se fac de a pururea în aceiași termeni și în ambele Cataloage sau inventarii.

Art. 28. De către comitetul special al bibliotecii se ține registrul de aur al bibliotecii. În acest registru se înscriu toți acei care donează bibliotecii un fond de cărți sau obiecte precioase, antice etc. de o valoare minimum de (dece) galbeni.

Art. 29. În sala de lectură a bibliotecii se va expune un tablou de toți donatorii bibliotecii, după registrul de aur.

Art. 30. Dănuitorii de cărți și obiecte de valoare mai mare de cât 200 galbeni, vor fi considerați și înscriși în lista fundatorilor bibliotecii.

Art. 31. Pentru dănuirile de cărți și obiecte de valoare mai mică de cât zece galbeni, se exprimă mulțumire înscris de la comitetul bibliotecii și se înscrie numele dănuitorului în anuarul Ministerului Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice.

CAPITOLUL V.

Despre sala de lectură și de lectori

Art. 32. Pe lângă fie care bibliotecă centrală va fi câte una sau mai multe saloane de lectură.

Art. 33. Veri cine este primit în sala de lectură la oarele otârâte mai jos.

Art. 34. Este oprită intrarea în sală :

a) Pentru indivizii care o dată au fost prinși îndosind cărți sau obiecte de a le bibliotecii.

b) Pentru indivizii în stare de necurătenie văzută și ast-feliu ca să incomodeze pre cei-lalți lectori.

c) Pentru indivizii în stare de esaltare și beție.

Art. 35. Intrarea în salele manuscriselor și stam-pelor este permisă numai cu speciala învoire a comitetului Bibliotecii.

Art. 36. Intrarea în salele de Numismatică și rarități, este tolerată numai Duminicele și serbatori-

le, în zilele de timp neploios de la oarele 11—3 după amiază-zii.

Art. 37. Oarele de lucru vor fi :

a) În lunele de la Octombrie la Martie, dimineața 10 oare—3 oare, sara de la 7 oare—10 oare.

b) În lunele de la Martie la Octombrie, dimineața 9 oare—2 oare, sara de la 6 oare—9 oare.

Art. 38. În zilele de sărbători, și Duminici biblioteca este deschisă numai în oarele de sară.

Art. 39. Două luni pe an, Iulie și August și câte zece zile la Crăciun și Paști, biblioteca va fi închisă publicului, urmându în acel timp a se face despulberarea și revizuirea generală.—

Art. 40. La intrarea în sala de lectură, se vor încredința spre păstrare, servitorului, carele va sta pentru aceasta la ușă : Bastoanele, mantalele, cortelurile, galoșii și toate cărțile personale.

Art. 41. Individul care ar voi a intra în bibliotecă cu cărți ale sale, va cere mai întâi autorizarea sub-bibliotecarului care, în învoirea înscrisă ce va da, va arata ce anume cărți are cu sine lectorele, și la eșire nu va fi liber să aibă pe lângă sine alte cărți de câtă acele care au fost autorizate de a le avea la intrare.

Art. 42. După ce cineva a intrat în sala de lectură, scrie în tăcere pe o foaie de hârtie ce capacitate de la custodele de la ușă, titlul cărții ce voeste a citi, indicându bine autorele și edițiunea. Asemenea foaie o depune la biroul sub-bibliotecarului, care dă de îndată ordine custodelui de a aduce opera cerută.

După citire, fie care aduce pe biroul sub-bibliotecarului cărțile și reprimște foaia îndăretă.

La eșirea din sala de lectură, custodele de la ușă cere de la fie care lector foaia mai sus arată, cu timbrul bibliotecii de reprimirea Cărților.

Art. 43. Nu se dau de o dată unui lector mai mult de câtă patru volumuri.

Art. 44. Nu este permis de a se preumbla prin sala de lectură, de a face vuetă, de a vorbi sau ceti cu voce tare. În salele de lectură trebuie să domnească deapănă cea mai perfectă liniște. Contravențiunile la aceasta, să pedepsescă cu imediata espulsiune.

Art. 45. Este oprită fumarea și măncarea în sala de lectură sub pedeapsă de espulsiune.

Art. 46. Este oprit de a face semne prin cărțile ce se dau de lectură, de a se îndoi filele, ori a le murdări în veri ce mod. Contravențiunile se pedepsescă cu împlinirea costului întregului opă dăunată și la recidivă cu ne mai primirea în sala de lectură.

Art. 47. Cu o jumătate oară înainte închiderei salei de lectură, sub-bibliotecarul va da semnal prin clopoțel, ca să aibă lectorii timpul de a readuce cărțile la birou.

Art. 48. După sunarea clopoțelului pentru închiderea salei de lectură, nimine nu mai poate rămânea în sală, avându sub-bibliotecarul a se ocupa cu reșezarea imediată pe la locul lor a cărților deplasate în favoarea lectorilor.

Art. 49. Nici o carte și nici un obiectă ală bibliotecei, sub nici un cuvântă nu se va da afară din sala de lectură, fără de speciala autorizare a comitetului bibliotecei.

Art. 50. Nu poate da comitetulă asemenea autorisare de câtă pentru două volumuri de o dată și numai în favoarea :

- a) Donatoriloră bibliotecei trecuți in cartea de aură,
- b) In favoarea profesoriloră publici,
- c) In favoarea acelora ce'și voră depune mai de 'nainte prețulă operei împrumutate.

NB. Sub nici un cuvântă cărțile împrumutate nu voră sta afară peste o lună de zile.

Art. 51. In salele de lectură și la intrarea loră se va expune tipărită întregă Capitulu al V-lea din acestă Regulamentă, spre cunoștința lectoriloră și conformarea întocmai cu cele prescise.

(s.) *N. Crețulescu.*

Personalulă Administrativă
AL
BIBLIOTECEI CENTRALE DIN IAȘI
pe anulă 1896—97.

Bibliotecariu :

I. Carajani, Decană ală
Facultăței de litere.

Sub-Bibliotecariu :

P. Gărcineanu, licențiată
in litere.

Custoși :

I. Gheorghiadă
L. Săvescu.

Muzeul Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
www.muzeul.uaic.ro

E R A T Ă .

Pag.	236	rîndul	9	în loc de	inectionem	să se citească	inectionem
"	"	"	12	"	i	"	in
"	240	"	14	"	absoluto	"	absoluta
"	241	"	15	"	praidiciales	"	praeindiciales
"	"	"	16	"	quasi	"	quasi
"	"	"	24	"	pasiva	"	passiva
"	242	"	19	"	dobâdese	"	dobîndesc
"	243	"	29	"	inre	"	inre
"	244	"	11	"	coronaemtio	"	corona emtio
"	"	"	12	"	modul	"	moduri
"	"	"	17	"	feraminatio	"	ferruminatio
"	"	"	"	"	pictora	"	pictura
"	"	"	21	"	flumis	"	fluminis
"	"	"	29	"	negatorio	"	negatoria
"	250	"	20	"	§ 194	"	Cap. VI § 194
"	251	"	5	"	care	"	cere
"	258	"	13	"	. . . . .	"	Titlul V Manus
"	260	"	8	"	Cap. III	"	Cap. III Secțiun. I
"	263	"	6	"	fidei comisum	"	fideicommissum.

Universitatea Al. I. Cuza Iași	
Biblioteca de Geologie-Geografie	
Cota veche	Prețal